

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ
РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ – БУРГАС

ДОКЛАД

ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА 2010 г.

Бургас
Април 2011 г.

Уважаеми читатели,

Предоставяме на вашето внимание годишния доклад за състоянието на околната среда в региона на РИОСВ – Бургас, който обхваща област Бургас и районите на общини Бяла и Котел.

Голяма част от предложената информация, която ви представяме в това издание е резултат от собствени проверки и измервания от лаборатории в системата на МОСВ. Данните са систематизирани в таблици и диаграми и описани в текстовата част. Независимо от работата на колектива на РИОСВ – Бургас, този доклад нямаше да бъде пълен без съдействието на Басейнова дирекция за управление на водите - Източнобеломорски район с център гр. Пловдив, Басейнова дирекция за Черноморски район с център гр. Варна, Община Бургас, ХМО – Бургас, РИОКОЗ – Бургас и Регионална лаборатория – Бургас към ИАОС – София за част “Радиационна обстановка и шум”.

С благодарност ще приемем Вашите мнения, забележки и предложения, относно обема и качеството и вида на съдържащата се в него информация. Те ще бъдат взети под внимание при изготвяне на следващите годишни доклади.

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

ADR	Европейска спогодба за международен превоз на опасни товари по шосе
АУАН	Акт за установяване на административно нарушение
БАН	Българска академия на науките
БДС	Български държавен стандарт
БДЧР	Басейнова Дирекция за Черноморски район
БДИБР	Басейнова Дирекция Източноевропейски район гр. Пловдив
БИ	Биотичен индекс
БПК ₅	Биологична потребност от кислород
БФВ	Битово-фекални води
в.с.	Ваканционно селище
ГДТБО	Градско депо за твърди битови отпадъци
ГКПП	Гранично-контролно пропускателен пункт
ГОП	Горен оценъчен праг
ГПСОВ	Градска пречиствателна станция за отпадъчни води
ГФ	Горски фонд
ГПП	Геолого-проучвателна площ
ДА "ГЗ"	Държавна агенция "Гражданска защита"
ДВ	Държавен вестник
ДГФ	Държавен горски фонд
ДДивС	Държавна дивечовъдна станция
ДДТ	Излязъл от употреба инсектицид, забранен от 1967 година в България
дка	Декар
ДКЦ	Диагностично-консултативен център
ДЛ	Държавно лесничество
ДОАС	Диференциална оптична автоматична система
ДОВОС	Доклад за оценка на въздействието върху околната среда
ДОП	Долен оценъчен праг
ЕИБ	Европейска информационна банка
ЕО	Екологична оценка
ЕП	Екологичен праг
ЕС	Европейски съюз
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие

ЗГ	Закон за горите
ЗЗВВХВП	Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и препарати
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗЛОД	Закон за лова и опазване на дивеча
ЗЛР	Закон за лечебните растения
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗПБ	Закон за подземните богатства
ЗРА	Закон за рибарството и аквакултурите
ЗВ	Закон за водите
ЗТ	Защитена територия
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗЗШОС	Закон за защита от шума в околната среда
ЗЧАВ	Закон за чистота на атмосферен въздух
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИБР	Източнобеломорски район
ИЕО	Индивидуални емисионни ограничения
ИО	Институт по океанология, БАН
ИРА	Институт по рибарство и аквакултури, Варна
ИСПА	Инструмент за структурни политики по присъединяването
ИУМПС	Излезли от употреба моторни превозни средства
КПС	Канална помпена станция
к.к	Курортен комплекс
к-г	Къмпинг
КИАЕМЦ	Комитет за използване атомната енергия за мирни цели
ЛПС	Локално пречиствателно съоръжение
МДК	Максимално допустима концентрация
МЗ	Министерство на здравеопазването
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МПС	Моторни превозни средства
НПО	Неправителствена организация
НИМХ	Национален институт по метеорология и хидрология
НСМОС	Национална система за мониторинг на околната среда
НУРИКР	Наредба за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда

ОГФ	Общински горски фонд
ОЛТ	Организиран ловен туризъм
ОО	Опасни отпадъци
ПВТ	Подземно водно тяло
ПДК	Пределно допустима концентрация
ПДН	Пределно допустими нива
ПЗ	Праг на замърсяването
ПХБ	Полихлорирани бифинили
ПрО	Производствени отпадъци
ПО	Перманганатна окисляемост
ППЗГ	Правилник за прилагане Закона за горите
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПУ	План за управление
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
РДВ	Рамкова директива Води
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РИОКОЗ	Регионална инспекция за опазване и контрол на общественото здраве
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
РЛ - Бургас	Регионална лаборатория
РОУКАВ	Район за оценка и управление качеството на атмосферен въздух
РУГ	Регионално управление на горите
СДН	Средноденонощна норма
СКШ	Стратегическа карта за шум
СМР	Строително-монтажни работи
Тип „ся”	Тип „септична яма”
СОЗ	Санитарно-охранителни зони
ФПЧ ₁₀	Фини прахови частици 10 µm
ха	Хектар
ХЕИ	Хигиенно-епидемиологична инспекция
ХМО	Хидрометеорологична обсерватория
ХПК	Химична потребност от кислород
ХЗЗ	Хигиенно-защитна зона
ЦРРРВ	Център за размножаване и рехабилитация на редки видове
ЧГФ	Частен горски фонд

ЧКБ	Червена книга на България
$N_{\text{общ}}$	Общ азот
н.в.	Надморска височина
$P_{\text{общ}}$	Общ фосфор
Mn	Манган
Cr	Хром
Zn	Цинк
Ni	Никел
Cd	Кадмий
Cu	Мед
Pb	Олово
мг/кг	Милиграм / килограм
мг/ дм ³	Милиграм / куб.дециметър
екз/м ⁻²	Екземпляр / м ⁻²
ммол/л	Милимол / литър
г/л	Грам/ литър
т/г	Тон/година
м ³	кубичен метър
dB /A/	децибели/скала А
nGy / h	наноГрей/ час
Bq / m ²	бекерел/кв.метър
μSv/ h	микроСиверт/час
Bq /l	бекерел/литър

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Регионалната инспекция по околната среда и водите – Бургас обхваща територията на Бургаска област, част от Сливенска област /община Котел/ и част от Варненска област /община Бяла/. Общо в обхвата на инспекцията са 15 общини /Айтос, Бургас, Камено, Карнобат, М. Търново, Несебър, Поморие, Приморско, Царево, Руен, Созопол, Средец, Сунгурларе, Котел и Бяла/ с обща територия 8121 кв. км. с население приблизително около 451000 жители. Територията на действие на инспекцията е втората по големина в страната след софийската. Като регионално поделение на Министерството на околната среда и водите, РИОСВ – Бургас провежда държавната политика за опазване и контрол на околната среда. Предмет на дейност е чистотата на въздуха, водите и почвите, управлението на отпадъците, съхранението на биологичното разнообразие и охраната на резерватите, рационалното и екологосъобразно използване на земните недра и подземните богатства, предоставяне на екологична информация на общини, НПО и заинтересовани лица, както и вземане на решения по ликвидиране на последствията от замърсяване. За провеждане на своята дейност като регионално поделение на МОСВ, РИОСВ – Бургас изпълнява регулиращи, контролни и информационни функции, съгласно законовите уредби.

2. АНАЛИЗИ ПО КОМПОНЕНТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

2.1. Качество на атмосферния въздух

Опазването на чистотата на атмосферния въздух е една от най-важните задачи и основно задължение на цялото общество. Като един от водещите компоненти на околната среда, управлението, опазването и контролът на атмосферния въздух следва да доведе до максимално постигане на конкретните цели: запазване качеството на въздуха в райони, в които то не е нарушено, и подобряване в останалите райони. По този начин ще бъде подсигурана защита на човешкото здраве, на живата природа, както и предотвратяване настъпването на опасности и щети за обществото. Опазването на атмосферния въздух се основава на принципите на устойчиво развитие и се извършва при условията и реда на **Закона за чистотата на атмосферния въздух**.

Във връзка с прилагането на Наредба № 7 за оценка и управление качеството на атмосферния въздух за региона, контролиран от РИОСВ – Бургас са утвърдени и създадени следните райони за оценка и управление качеството

на атмосферния въздух (РОУКАВ): Община Бургас и Община Камено. Двете Общини имат разработени и приети Общински програми за намаляване на емисиите и достигане на установените норми за вредни вещества като райони за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух, в които е налице превишаване на установените норми.

Системен имисионен контрол се води на територията на Община Бургас и гр. Камено. В тези райони атмосферния въздух е с най – високи нива на замърсители. Причина за това е непосредствената близост на основната площадка на “ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас” АД, който е основен източник на по-голямата част от атмосферните замърсители на територията на общината от горивните процеси и производствената си дейност. Неговото въздействие е най-силно върху КАВ на най-близко разположените населени места като селата Братово, Ветрен, Равнец, гр. Българово, Бургаските квартали “Лозово” и “Долно Езерово”. Влиянието му върху централните части на Бургас е силно редуцирано поради по-голямата отдалеченост и свързаните с това процеси на разсейване.

Концентрирането на промишлената дейност в и около гр. Бургас като бетонови възли, дървообработване и строителна дейност, и изключително интензивния автомобилен и ЖП трафик са също причина за атмосферното замърсяване.

Основните източници на замърсяване на атмосферния въздух могат да се обединят в четири групи:

- производствена дейност на “Лукойл Нефтохим Бургас” АД;
- промишлена дейност на територията на общината без “Лукойл Нефтохим Бургас” АД
- автотранспорт;
- комунално-битов сектор (КБС).

Качеството на атмосферния въздух в двата района се контролира както следва: За район Бургас: два пункта с ръчно пробонабиране в светлата част на деня по 5 дни седмично – пункт “РИОКОЗ”, пункт “Морска градина” – анализират се замърсителите: серен диоксид, азотен диоксид, фенол, сероводород, амоняк и общ суспендиран прах. В пункт „Описис”, разположен на покрива на сградата на РИОСВ Бургас, ръчно се пробонабира 24 часа общ суспендиран прах и ФПЧ₁₀.

Пункт “РИОКОЗ” се характеризира с много интензивен автомобилен транспорт и значително въздействие на комунално - битовата дейност.

Пункт “Морска градина” характеризира частта от Морската градина разположена в непосредствена близост до улица с много интензивен автотранспорт.

Две автоматични станции (АИС) за непрекъснат имисионен контрол, намиращи се в кв. "Меден Рудник" и в кв. "Долно Езерово", анализират замърсителите: серен диоксид, азотни оксиди, въглероден оксид, метанови и неметанови въглероди, сероводород, фини прахови частици, озон и метео параметри. Същите са оборудвани и с датчици за бензен (бензол).

Първата контролира района на ж.к. "Меден Рудник", който е в непосредствена близост до окислителните езера за отпадните води от основната площадка на "Лукойл Нефтохим Бургас". Едното от тези езера към момента представлява открито депо за нефтени утайки и шлам и е признато за "Стари екологични щети".

Втората станция контролира района на квартал "Долно Езерово", който е разположен на около 1,5 км. от основната площадка на "Лукойл Нефтохим Бургас" и на около 2 км. от ГПСОВ – Бургас. Попада под пряк пренос на емисии от основната площадка на "Лукойл Нефтохим Бургас" АД.

През 2009 г. е работила непрекъснато и АИС „Несебър”, където се анализират: серен диоксид, азотни оксиди, бензен, р-ксилен, толуен, фини прахови частици, озон и метео параметри. Анализираният от нея район е под въздействието на интензивен автомобилен трафик и значителна комунално – битова дейност.

ДОАС (диференциална оптична автоматична система) "OPSIS" измерва атмосферните замърсители: серен диоксид, азотни оксиди, озон, фенол, стирен (стирол), бензен, о-ксилен (ортоксилол), р-ксилен и толуен (толуол). Тя е разположена в непосредствена близост до най-натоварената входно-изходна пътна артерия на гр. Бургас – Първостепенна окръжна болница и сградата на РИОСВ – Бургас. Анализираният от нея район е под въздействието на интензивен автомобилен трафик, значителна комунално – битова дейност и пренос на емисии от технологичната дейност на "ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас" АД и останалите промишлени предприятия в гр. Бургас, разположени в северната промишлена зона. За 2010 г. ДОАС "OPSIS" в РИОСВ Бургас е работила непрекъснато.

В гр.Камено работи автоматичен пункт – ДОАС"OPSIS" – Камено, измерваща същите атмосферни замърсители. Този пункт се поддържа от „Лукойл Нефтохим Бургас" АД и през годината не е работил в непрекъснат режим, поради много аварийни спирания.

Резултатите от измерванията на нивата на атмосферните замърсители са показани в графичен и табличен вид и са както следва:

АНАЛИЗ КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ ЗА 2010 ГОД. В КОНТРОЛИРАНИЯ ОТ РИОСВ БУРГАС
ПУНКТ С АВТОМАТИЧНО ПРОБОНАБИРАНЕ – СИСТЕМА "OPSIS", АИС "Д. ЕЗЕРОВО", АИС "М. РУДНИК"
ГР.БУРГАС И АИС „НЕСЕБЪР” ГР. НЕСЕБЪР ПО ИЗИСКВАНИЯТА НА
НАРЕДБИ № 1, № 4, № 9 И № 14

OPSIS BURGAS

	O ₃	Formaldehyd	SO ₂	NO ₂	Benzene	Toluene	P-Xylene	O-Xylene	Fenol	Stirol
	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]
Ср.год. норма				40	5					
Ср. годишна стойност (за периода)	55,94	не се мери	9,50	23	2	2,38	0,55	16,62	не се мери	1,64
Норма за опазване на природните екосистеми (една календарна година и зима 1 октомври до 31 март)(не се прилага в непосредствена близост до източниците)			20	30 (NO+NO ₂)						
Средгодишна концентрация на NO+NO ₂				-						
ГОП на средночасовите норми				140 (18 бр./г.)						
брой средночасови ст. над ГОП				0						
ДОП на средночасовите норми				100 (18 бр./г.)						
брой средночасови ст. над ДОП				0						
Максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието	120									
Средно часова норма (СЧН)			350 (24 бр./г.)	200 (18 бр./г.)		500	200	200		5
брой средночасови ст. над СЧН								4		4
Регистрирана най-висока СЧ стойност	155		228,27	148,50	12,08	33,58	5,09	256,04		5,96
Праг за инф. население (ПИН)	180		500	400						
брой средночасови ст. над ПИН	0		0	0						
Алармен праг (праг за предупреждение на населението) (ППН)	3 посл. над 240		3 посл. над 500	3 посл. над 400						

брой периоди с превишения над АП или ППН	0		0	0						
брой средночасови ст. над ППН	0		0	0						
Средноденоношна норма (СДН)			125 (3 бр./г.)			250	100	100		3
брой средноденоношни над СДН										5
максимална средноденоношна стойност за периода	101		63	69	4,35	13,89	1,46	69,48		3,21
ГОП на годишна средна стойност				32	3,5					
ДОП на годишна средна стойност				26	2,0					
ГОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве			75 (3 бр./г.)							
Брой проби над ГОП			0							
ДОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве			50 (3 бр./г.)							
Брой проби над ДОП			2							
ГОП на среднодневни норми за опазване на екосистемите			12							
ДОП на среднодневни норми за опазване на екосистемите			8							
медиана за ср. часовите стойности	55,02		5,14	16,40	1,97	1,74	0,48	10,19		1,46
98 перцентил за ср. часовите стойности	108,46		50	77,62	4,40	11,06	1,33	70,61		3
99 перцентил за ср. часовите стойности	113,32		66,84	89,34	4,96	14,53	1,58	86,38		3,75
краткосрочна целева норма/ГОП за защита на човешкото здраве (максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието)	120									
брой осреднени 8 часови стойн. над ГОП (120)	0									
ДОП на осемчасова средна стойност	120									
брой осреднени 8 часови стойн. над ДОП	0									
брой дни с 8 час. периоди над 120 µg/m3 по наредба № 4	0									

АИС ДОЛНО ЕЗЕРОВО

	O3	NH3	PM10	NOx	Benzen	NO	NO2	SO2	H2S	THC	NMHC	CH4	
	[µg/m3]	[mg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[mg/m3]	[ppm-C]	[µg-C/m3]	[µg-C/m3]	
Ср.год. норма			40		5		40						
Ср. годишна стойност (за периода)	47,06		33,13	8,99	1,45	3,72	11,57	17,20	0,0041	2,43	2257,28	439,	
Норма за опазване на природните екосистеми (една календарна година и зима 1 октомври до 31 март)(не се прилага в непосредствена близост до източниците)							30 (NO+NO2)	20					
Средгодишна концентрация на NO+NO2							15,29						
ГОП на средночасовите норми							140 (18 бр./г.)						
брой средночасови ст. над ГОП							0						
ДОП на средночасовите норми							100 (18 бр./г.)						
брой средночасови ст. над ДОП							0						
Максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието	120,00												
Средно часова норма (СЧН)		0,25					200 (18 бр./г.)	350 (24 бр./г.)	0,0050				
брой средночасови ст. над СЧН		-					0	2	1592				
Регистрирана най-висока СЧ стойност	262,98		165,37	121,76	35,31	109,93	98,09	375,03	0,1434	7,99	10000,00	10000,	
брой средночасови ст. над 3 СЧН									318				
Праг за инф. население (ПИН)	180						400	500					
брой средночасови ст. над ПИН	38						0	0					
Алармен праг (праг за предупреждение на населението) (ППН)	3 посл. над 240						3 посл. над 400	3 посл. над 500					
брой периоди с превишения над АП или ППН	0						0	0					
брой средночасови ст. над ППН	1						0	0					
Средноденонощна норма (СДН)		0,10	50 (35 бр./г.)					125 (3 бр./г.)	0,0030				
брой средноденонощни над СДН			66						224				

максимална среднотенонощна стойност за периода	166,01		164,03	31,95	9,27	20,03	35,19	79,75	0,0203	3,70	3563,07	2435,		
ГОП на годишна средна стойност			28,00		3,50		32,00							
ДОП на годишна средна стойност			20,00		2,00		26,00							
ГОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве			35 (35 бр./г.)					75 (3 бр./г.)						
Брой проби над ГОП			77					2						
ДОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве			25 (35 бр./г.)					50 (3 бр./г.)						
Брой проби над ДОП			176					12						
ГОП на среднодневни норми за опазване на екосистемите								12						
ДОП на среднодневни норми за опазване на екосистемите								8						
медиана за ср. часовите стойности	46,13		24,04	6,64	0,55	2,25	8,64	12,75	0,0027	2,18	2045,11	198,		
98 персентил за ср. часовите стойности	113,40		111,39	33,78	8,89	17,58	42,11	77,70	0,0218	4,58	4476,62	2341,		
99 персентил за ср. часовите стойности	133,23		125,62	43,22	11,04	24,03	50,85	96,26	0,0291	5,15	5093,85	2841,		
краткосрочна целева норма/ГОП за защита на човешкото здраве (максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието)	120 (25 бр./г.)													
брой осреднени 8 часови стойн. над ГОП (120)	12													
ДОП на осемчасова средна стойност	120													
брой осреднени 8 часови стойн. над ДОП	12													
брой дни с 8 час. периоди над 120 µg/m3 по наредба № 4	9													

АИС МЕДЕН РУДНИК

	O3	PM10	NH3	NO	Benzen	NO2	NOx	SO2	H2S	THC	CH	
	[µg/m3]	[µg/m3]	[mg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[ppb]	[µg/m3]	[mg/m3]	[ppm-C]	[µg C/m	
Ср.год. норма		40			5	40						
Ср. годишна стойност (за периода)	50,00	39,03		6,61	1,16	17,06	14,22	11,06	0,0028	2,00	1996	
Норма за опазване на природните екосистеми (една календарна година и зима 1 октомври до 31 март)(не се прилага в непосредствена близост до източниците)						30 (NO+NO2)		20				
Средгодишна концентрация на NO+NO2						23,67						
ГОП на средночасовите норми						140(18 бр./г.)						
брой средночасови ст. над ГОП						0						
ДОП на средночасовите норми						100(18 бр./г.)						
брой средночасови ст. над ДОП						0						
Максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието	120,00											
Средно часова норма (СЧН)			0,25			200(18 бр./г.)		350(24 бр./г.)	0,0050			
брой средночасови ст. над СЧН			-			0		0	284			
Регистрирана най-висока СЧ стойност	202,47	199,95		169,05	55,11	95,01	170,02	268,89	0,0262	7,13	7084	
брой средночасови ст. над 3 СЧН									5			
Праг за инф. население (ПИН)	180					400		500				
брой средночасови ст. над ПИН	6					0		0				
Алармен праг (праг за предупреждение на населението) (ППН)	3 посл. над 240					3 посл. над 400		3 посл. над 500				
брой периоди с превишения над АП или ППН	0					0		0				
брой средночасови ст. над ППН	0					-		-				
Средноденонощна норма (СДН)		50 (35 бр./г.)	0,10					125 (3 бр./г.)	0,0030			
брой средноденонощни над СДН		64						0	124			
максимална средноденонощна стойност за периода	151,20	196,80		122,46	17,07	42,12	115,16	65,66	0,0085	2,99	2970	

ГОП на годишна средна стойност		28,00			3,50	32,00							
ДОП на годишна средна стойност		20,00			2,00	26,00							
ГОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве		35 (не повече от 35 пъти/г.)						75 (3 бр./г.)					
Брой проби над ГОП		164						0					
ДОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве		25 (не повече от 35 пъти/г.)						50 (3 бр./г.)					
Брой проби над ДОП		278						3					
ГОП на среднодневни норми за опазване на екосистемите								12					
ДОП на среднодневни норми за опазване на екосистемите								8					
медиана за ср. часовите стойности	48,56	33,75		3,37	0,34	15,31	11,40	7,37	0,0026	1,97	1964		
98 персентил за ср. часовите стойности	109,33	102,36		36,47	7,64	44,33	47,12	50,08	0,0059	2,63	2627		
99 персентил за ср. часовите стойности	125,29	127,91		52,51	11,70	53,61	64,93	63,87	0,0072	2,85	2844		
краткосрочна целева норма/ГОП за защита на човешкото здраве (максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието)	120 (25 бр./г.)												
брой осреднени 8 часови стойн. над ГОП (120)	8												
ДОП на осемчасова средна стойност	120												
брой осреднени 8 часови стойн. над ДОП	8												
брой дни с 8 час. периоди над 120 µg/m ³ по наредба № 4	7												

АИС НЕСЕБЪР

	O ₃	NO _x	NO	NO ₂	SO ₂	Benzol	Toluene	P-xylene	PM ₁₀
	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]
Ср.год. норма				40		5			40
Ср. годишна стойност (за периода)	61,93	15,75	8,43	17,22	9,92	0,04	0,12	0,37	33,97
Норма за опазване на природните екосистеми (една календарна година и зима 1 октомври до 31 март)(не се прилага в непосредствена близост до източниците)				30 (NO+NO ₂)	20				
Средгодишна концентрация на NO+NO ₂				25,65					
ГОП на средночасовите норми				140 (18 бр./г.)					
брой средночасови ст. над ГОП				0					
ДОП на средночасовите норми				100 (18 бр./г.)					
брой средночасови ст. над ДОП				0					
Максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието	120								
Средно часова норма (СЧН)				200 (18 бр./г.)	350 (24 бр./г.)				
брой средночасови ст. над СЧН				0	1				
Регистрирана най-висока СЧ стойност	151	122,01	110,54	93,60	378,75	1,46	4,42	2,83	421,72
Праг за инф. население (ПИН)	180			400	500				
брой средночасови ст. над ПИН	0			0	0				
Алармен праг (праг за предупреждение на населението) (ППН)	3 посл. над 240			3 посл. над 400	3 посл. над 500				
брой периоди с превишения над АП или ППН	0			0	0				
брой средночасови ст. над ППН	0			0	0				
Средноденонощна норма (СДН)					125 (3 бр./г.)				50 (35 бр./г.)
брой средноденонощни над СДН									47
максимална средноденонощна стойност за периода	98,89	91,46	89,31	48,30	73,94	0,42	0,96	1,80	147,52
ГОП на годишна средна стойност				32		3,5			28
ДОП на годишна средна стойност				26		2,0			20
ГОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве					75 (3 бр./г.)				35 (35 бр./г.)

Брой проби над ГОП					0				126
ДОП на средnodневни норми за опазване на човешкото здраве					50 (3 бр./г.)				25 (35 бр./г.)
Брой проби над ДОП					7				250
ГОП на средnodневни норми за опазване на екосистемите					12				
ДОП на средnodневни норми за опазване на екосистемите					8				
медиана за ср. часовите стойности	61,97	10,94	3,84	14,43	6,47	0,02	0,06	0,14	28,82
98 персентил за ср. часовите стойности	106,62	75	71,69	48,34	42	0	0,59	1,58	104,5932
99 персентил за ср. часовите стойности	113,76	83,80	80,00	54,09	58,09	0,33	0,77	1,82	126,5124
краткосрочна целева норма/ГОП за защита на човешкото здраве (максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието)	120								
брой осреднени 8 часови стойн. над ГОП (120)	0								
ДОП на осемчасова средна стойност	120								
брой осреднени 8 часови стойн. над ДОП	0								
брой дни с 8 час. периоди над 120 µg/m3 по наредба № 4	0								

Посочените максимално еднократни концентрации са за еднoчасова експозиция, с изключение тези на въглеродородите и въглеродния оксид - 30 минутна експозиция.

През 2010 г. контрол на имисиите е извършван:

- в 3 пункта с ръчно пробонабиране – “РИОКОЗ”, “Морска градина” и ”OP SIS” – пункт “РИОСВ” /всеки работен ден - пробонабира се общ суспендиран прах и фини прахови частици/.
- непрекъснато измерване - автоматични станции – в кв. “М. Рудник”, в кв. “Д. Езерово”, ДОАС ”OP SIS” в сградата на РИОСВ - гр. Бургас, ДОАС ”OP SIS - Нефтохим” – гр. Камено и в гр. Несебър;
- периодично непрекъснато измерване - Мобилна автоматична станция Стара Загора е извършвала имисионни измервания през 2010 г. в гр. Камено на територията на Община Камено.

Сравнителен анализ на качеството на атмосферния въздух в контролираните пунктове за периода от 1998 до 2010 год. вкл.

Контроли-	SO ₂			NO ₂			H ₂ S			ФЕНОЛ			NH ₃		
ран пункт	ср.конц.за	МЕ конц.за	брой МЕ	ср.конц.за	МЕ конц.за	брой МЕ	ср.конц.за	МЕ конц.за	брой МЕ	ср.конц.за	МЕ конц.за	брой МЕ	ср.конц.за	МЕ конц.за	брой МЕ
Период	периода	периода	проби	периода	периода	проби	периода	периода	проби	периода	периода	проби	периода	периода	проби
	/мг/куб.м/	мг/куб.м/	над ПДК	/мг/куб.м/	мг/куб.м/	над ПДК	/мг/куб.м/	мг/куб.м/	над ПДК	/мг/куб.м/	мг/куб.м/	над ПДК	/мг/куб.м/	мг/куб.м/	над ПДК
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
ПУНКТ "РИОКОЗ-ЦЕНТЪР "															
1998	0.0400	0.3600	1	0.0300	0.0900	0	0.0012	0.0200	0	0.0005	0.0120	0	0.0200	0.6000	0
1999	0.0470	0.3760	1	0.0400	0.1830	0	-	-	-	0.0011	0.0290	5	0.0020	0.0320	0
2000	0.0250	0.3160	0	0.0860	1.3260	2	-	-	-	0.0007	0.0017	4	0.0030	0.1510	0
2001	0.0110	0.1430	0	0.0690	0.2710	0	-	-	-	0.0008	0.0100	0	0.0430	0.2400	3
2002	0.0090	0.1230	0	0.0843	0.2760	0	-	-	-	0.0008	0.0240	1	0.0284	0.2040	0
2003	0.0183	0.2680	0	0.0801	0.3370	20	-	-	-	0.0003	0.0280	2	0.0640	0.4330	5
2004	0.0247	0.2363	0	0.1202	0.6108	43	-	-	-	0.0003	0.0200	0	0.0327	0.2505	8
2005	0.0319	0.8600	1	0.1380	0.5470	1	-	-	-	0.0003	0.0200	0	0.0600	0.4800	13
2006	0,024	0,254	0	0,158	0,531	143	-	-	-	0	0	0	0,0600	0,4800	26
2007	0,012	0,274	0	0,126	0,591	41	-	-	-	0	0	0	0,12	0,88	42
2008	0.013	0.196	0	0.117	0.390	31	-	-	-	0	0	0	0.09	0.58	55
2009	0,015	0,201	0	0,128	0,437	39	-	-	-	0	0	0	0,11	0,9	38
2010	0,016	0,124	0	0,142	0,408	49	-	-	-	0	0	0	0,097	0,54	32
ПУНКТ "МОРСКА ГРАДИНА "															
1998	0.0110	0.0480	0	0.0210	0.1700	0	0.0020	0.0600	18	0.0007	0.0240	2	-	-	-
1999	0.0070	0.1680	0	0.0300	0.3900	5	0.0026	0.0310	98	0.0013	0.0470	32	-	-	-
2000	0.0060	0.1460	0	0.0220	0.2630	0	0.0034	0.0130	64	0.0026	0.0340	17	-	-	-
2001	0.0036	0.0520	0	0.0262	0.1680	0	0.0009	0.0090	1	0.0010	0.0110	1	-	-	-
2002	0.0039	0.1200	0	0.0280	0.8900	4	0.0006	0.0100	2	0.0007	0.0080	0	-	-	-
2003	0.0050	0.1200	0	0.0210	0.4700	3	0.0010	0.0180	5	0.0010	0.0170	0	-	-	-
2004	0.0041	0.0130	0	0.0227	0.0430	0	0.0003	0.0020	0	0.0005	0.0020	0	-	-	-
2005	0.0038	0.1120	0	0.0228	0.4400	1	0.0003	0.0100	1	0.0004	0.0030	0	-	-	-
2006	0.0068	0.0910	0	0.0120	0.1050	0	0.0004	0.0080	12	0.0007	0.008	0	-	-	-
2007	0.005	0.093	0	0,0130	0,1390	0	0,0004	0,0100	3	0,00007	0,0320	7	-	-	-
2008	0,0052	0,082	0	0,0130	0,1510	0	0,0003	0,0090	7	0,00007	0,0350	7	-	-	-
2009	0,004	0,106	0	0,008	0,073	0	0,0003	0,0040	0	0,0005	0,007	0	-	-	-

2010	0,004	0,066	0	0,007	0,044	0	0,0002	0,005	0	0,0005	0,010	0	-	-	-
------	-------	-------	---	-------	-------	---	--------	-------	---	--------	-------	---	---	---	---

ПС за СЧН – пределна стойност за средно часовата норма е пределно допустимата концентрация измерена в продължение на 30 минути или един час.

ПС за СДН – пределна стойност за средно денонощната норма е пределно допустимата концентрация измерена в продължение на 24 часова експозиция

ПС за СГН – пределна стойност за средно годишната норма е пределно допустимата концентрация в течение на едногодишна експозиция.

МЕК - максимално еднократна концентрация е най- високата от еднократните тридесет минутни или едночасови концентрации регистрирани в даден пункт за определен период на наблюдение.

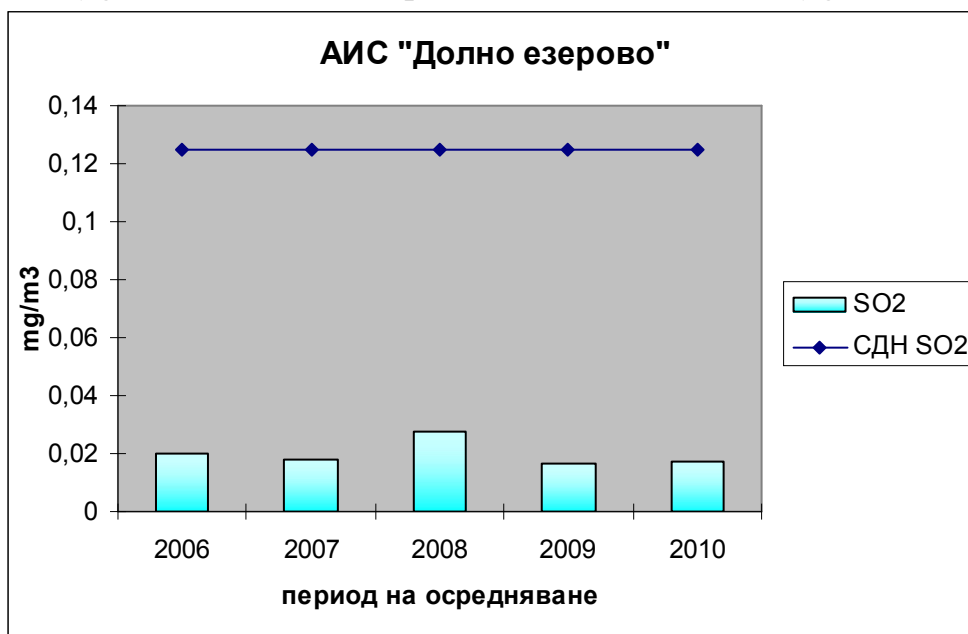
СДН средноденонощната концентрация е средната аритметична стойност на еднократните концентрации, регистрирани неколккратно през денонощието, или тази отчетена при непрекъснато пробонабиране в продължение на 24 часа.

СГН - средногодишната концентрация е средната аритметична стойност от средноденонощните концентрации, регистрирани в продължение на една година.

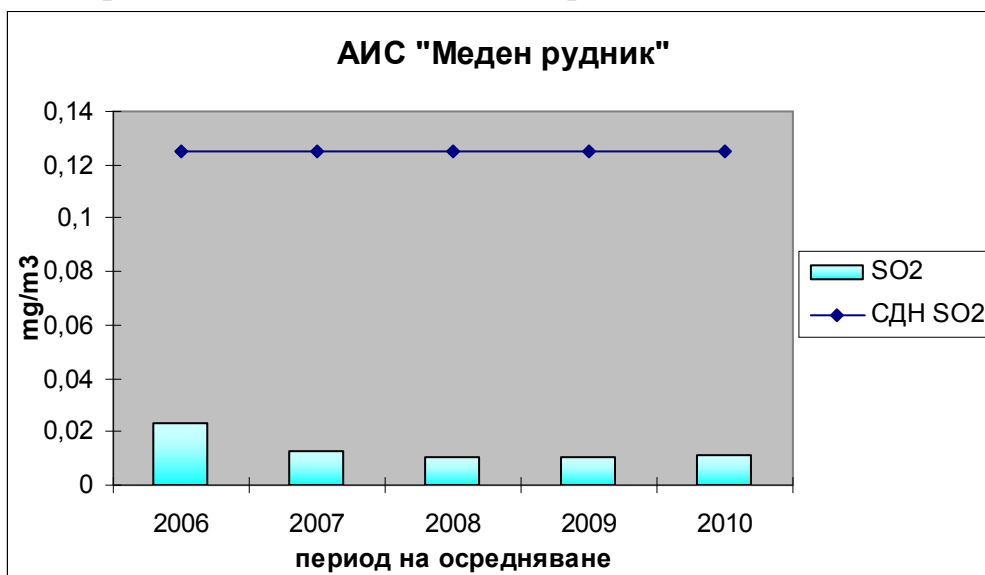
Замърсяване със серни оксиди

Измервания на серен диоксид се извършва във всички пунктове за мониторинг.

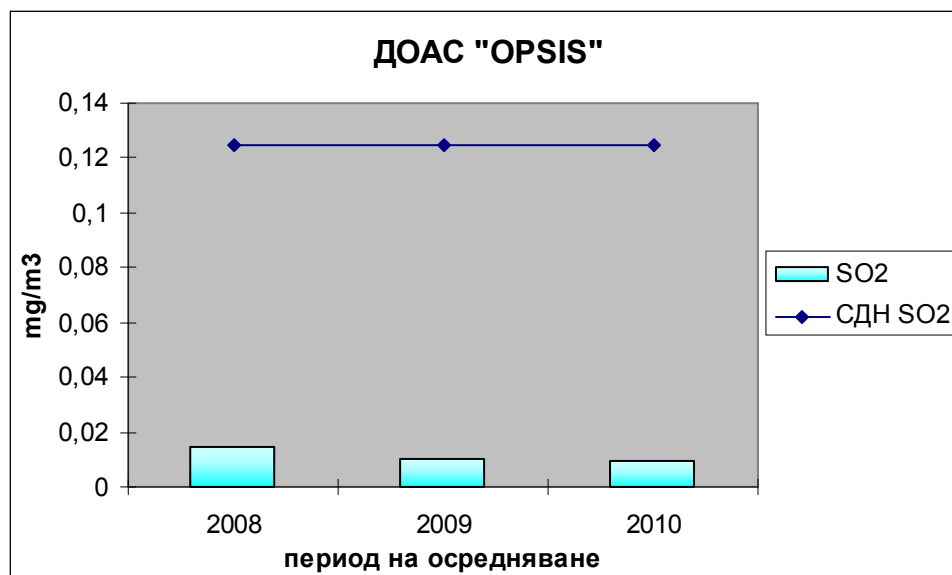
- В АИС “Долно Езерово” не са регистрирани проби, превишаващи средноденонощната норма /СДН/. Регистрирани са 2 средночасови проби, превишаващи средночасовата норма (СЧН – $350 \mu\text{g}/\text{m}^3$). 2 са превишенията на ГОП – $75 \mu\text{g}/\text{m}^3$ на СДН и 12 превишения на ДОП – $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ на СДН.

- В АИС “Меден Рудник” не са регистрирани превишения на СЧН и СДН. Не е превишен ГОП на СДН, 3 са превишенията на ДОП.

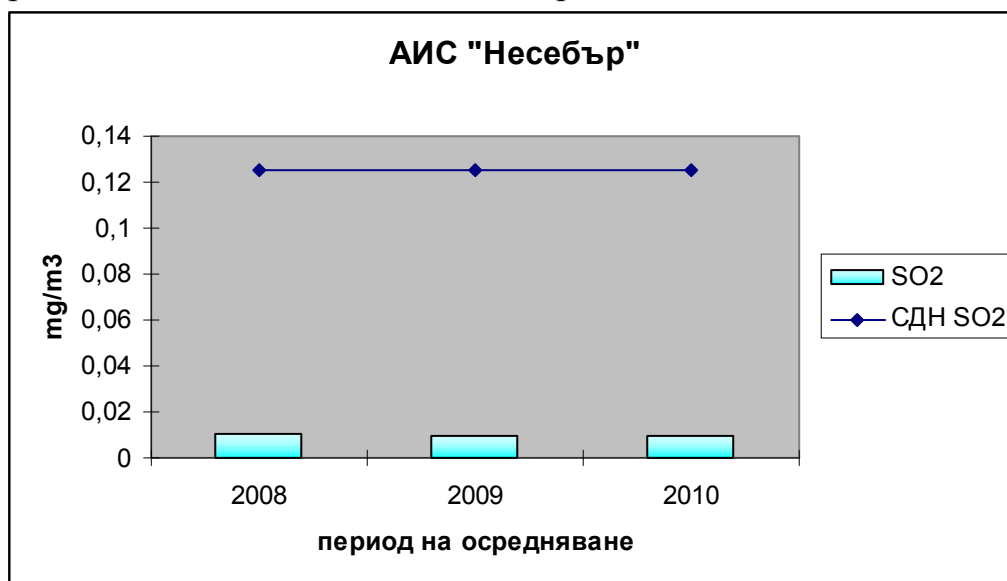

- В ДОАС “OP SIS” не е регистрирано превишение на средночасовата и средноденонощната норма. Няма превишения на ГОП на СДН и 5 са над ДОП на СДН.

- В ДОАС “OPSIS – Нефтохим” са регистрирани 5 превишения на средночасовата норма /СЧН – 350 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ /. Поради ниския брой валидни средночасови стойности и съответно недостатъчен брой средноденонощни стойности не може да се направи извод за средноденонощно и средногодишно замърсяване.

- В АИС “Несебър” не са регистрирани превишения на СДН. Регистрирано е 1 превишение на средночасовата норма /СЧН – 350 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ /. Няма превишения на ГОП на СДН, 7 са превишенията на ДОП.

- В пунктове „РИОКОЗ” и „ИХМ” не са регистрирани превишения на СЧН.

В пунктовете за мониторинг не са регистрирани превишения на алармения праг – 500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Причина за замърсяването със серен диоксид е технологичната дейност на “Лукойл Нефтохим Бургас” АД, формираните там от различни технологични процеси емисии на серен диоксид, неблагоприятни метеорологични условия. За района на гр. Бургас към тези причини се

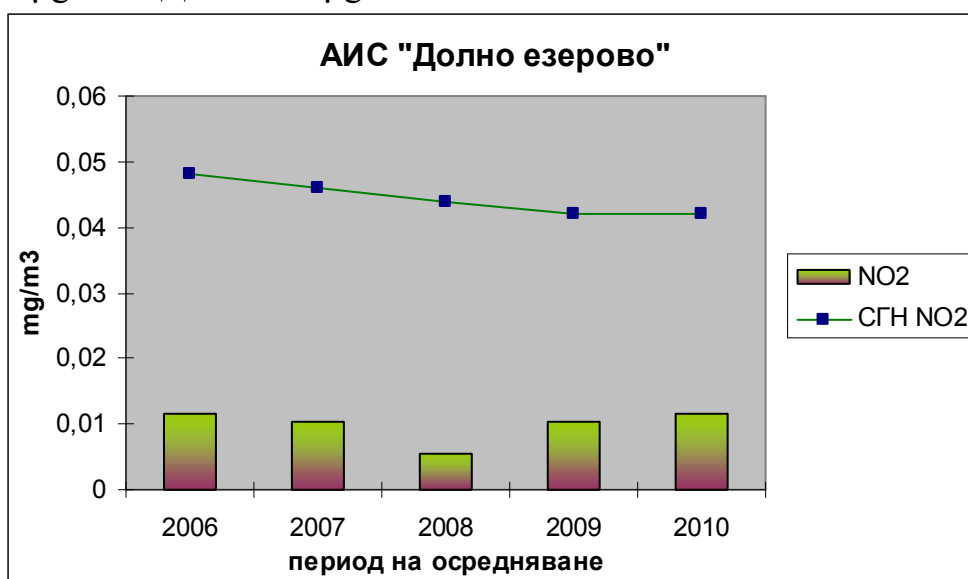
добавят и емисиите от останалите промишлени дейности в района и битовия сектор.

Обобщено за района на община Бургас се констатира тенденция на намаляване на средногодишното замърсяване със серен диоксид.

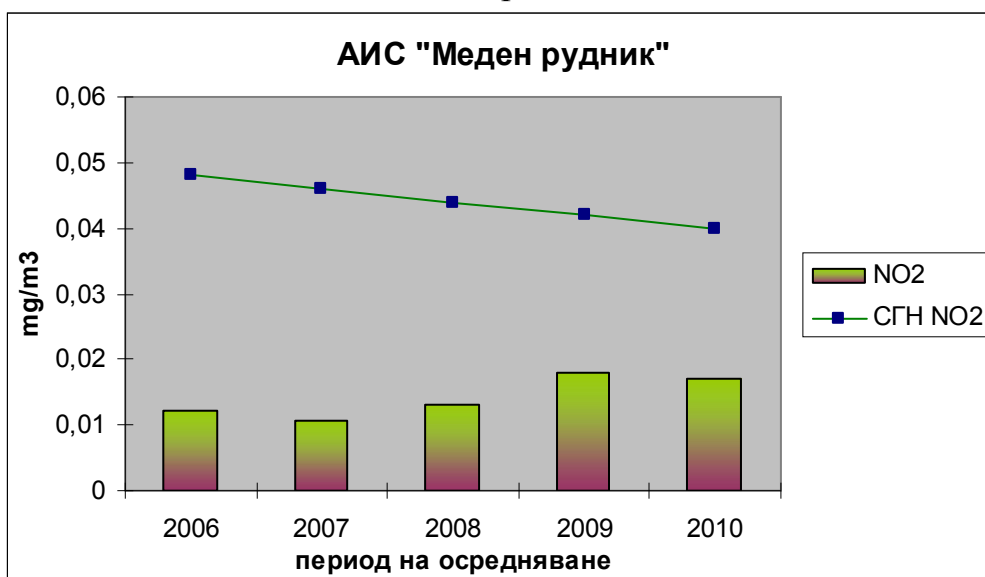
Замърсяване с азотни оксиди

През 2010 г. измервания на азотен диоксид се извършва във всички пунктове за мониторинг.

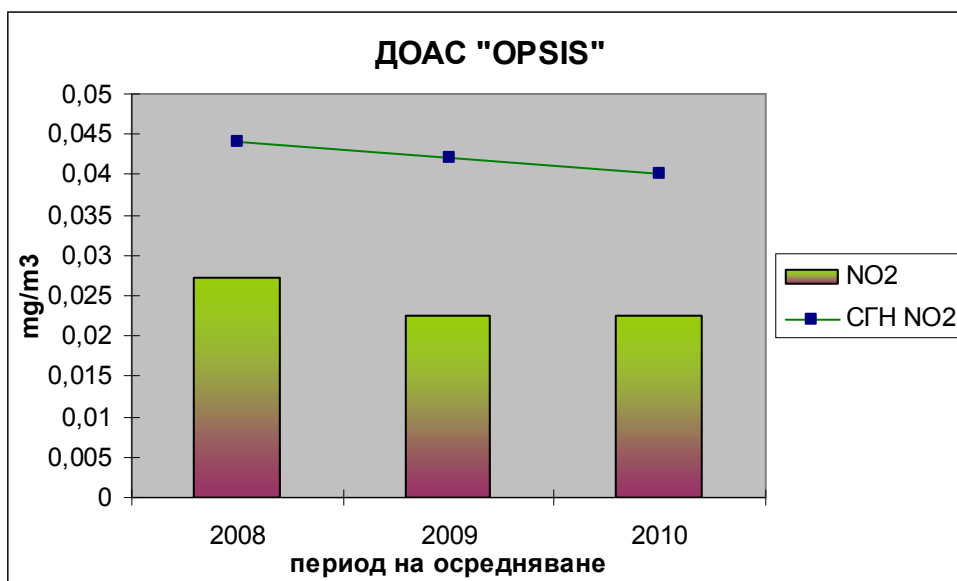
- В АИС “Долно Езерово” не са регистрирани средночасови проби над средночасовата норма (СЧН – $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Отчетената средногодишна стойност – $11,57 \mu\text{g}/\text{m}^3$ не превишава СГН - $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Няма превишения на ГОП – $140 \mu\text{g}/\text{m}^3$ и ДОП – $100 \mu\text{g}/\text{m}^3$ на СЧН. Не е отчетено и превишение на ГОП – $32 \mu\text{g}/\text{m}^3$ и ДОП – $26 \mu\text{g}/\text{m}^3$ на СГН.

- В АИС “Меден Рудник” не са регистрирани средночасови проби над средночасовата норма (СЧН – $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Отчетената средногодишна стойност – $17,06 \mu\text{g}/\text{m}^3$ не превишава СГН – $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Няма превишения на ГОП и ДОП на СЧН. Не е отчетено и превишение на ГОП и ДОП на СГН.

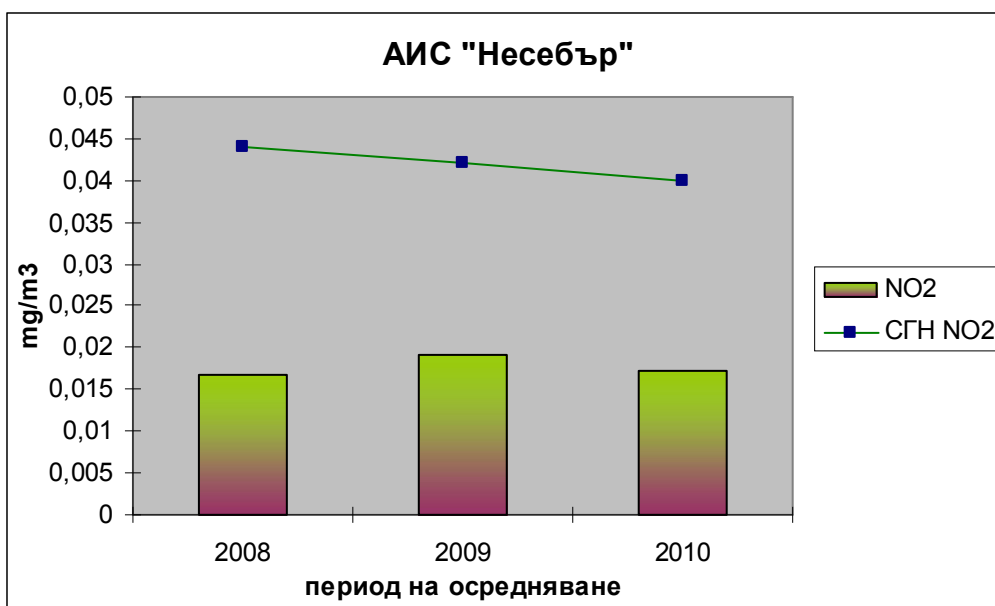

- В ДОАС “OPSIS” не е регистрирана средночасова проба над СЧН. Средногодишната стойност – $22,56 \mu\text{g}/\text{m}^3$ не превишава СГН – $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. 6 са превишенията на ГОП на СДН и 46 на ДОП. Не са отчетени и превишения на ГОП и ДОП на СГН.

- В ДОАС “OPSIS – Нефтохим” са регистрирани 2 превишения на средночасовата норма /СЧН – $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$ /. Поради ниския брой валидни средночасови стойности и съответно недостатъчен брой средноденонощни стойности не може да се направи извод за средноденонощно и средногодишно замърсяване.

- В АИС “Несебър” не са регистрирани превишения на СЧН и СДН. Няма превишения на ГОП и ДОП на СДН. Няма превишения на ГОП и ДОП на СГН.

- В пункт „РИОКОЗ” са регистрирани 49 бр. проби превишаващи СЧН от 349 бр. измервания, в пункт „ИХМ” не са регистрирани превишения на СЧН. Причината за превишенията в пункт „РИОКОЗ” е интензивния автомобилен трафик непосредствено до пункта.

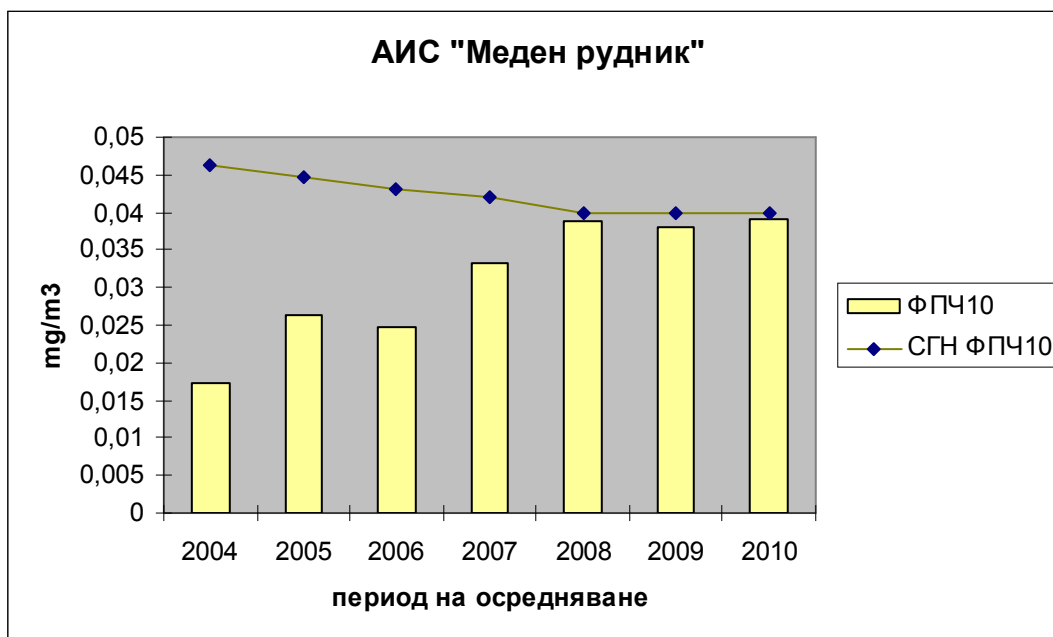
Замърсяване с общ суспендиран прах

- През 2010 г. в пункт "OPSIS" не са регистрирани превишения над среднодневната норма (СДН – $0,25 \text{ mg/m}^3$) по показател общ суспендиран прах. Извършени са 237 бр. измервания. Най-високата измерена концентрация за 24 – часовия период на пробонабиране е $0,202 \text{ mg/m}^3$.
- В пункт „РИОКОЗ“ са извършени 88 бр. измервания. Не са регистрирани превишения над средночасоватата норма (СЧН – $0,50 \text{ mg/m}^3$).

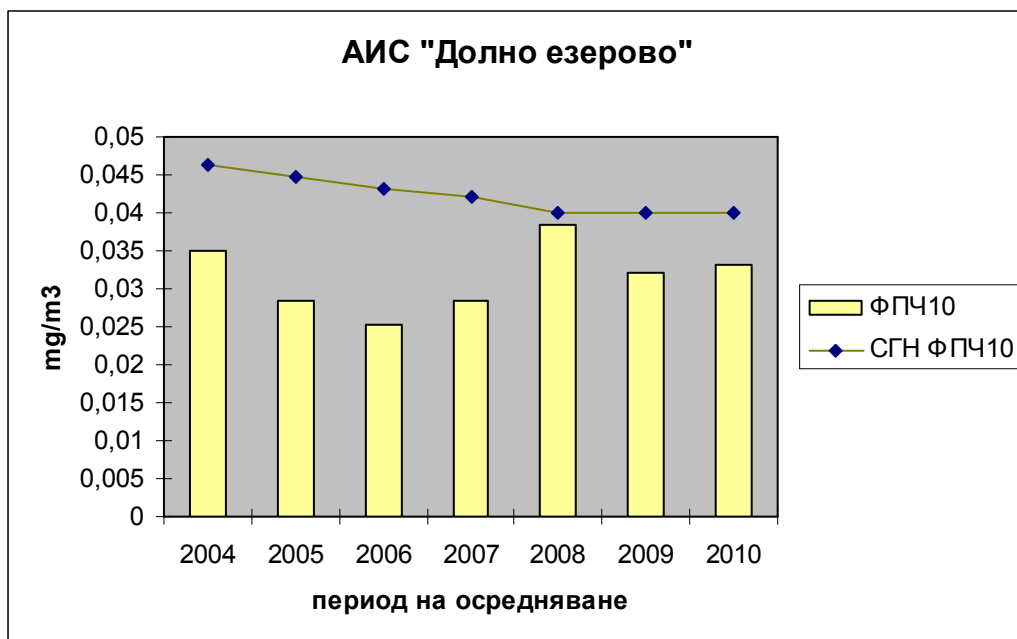
Замърсяване с фини прахови частици

Измервания за фини прахови частици се правят в пункт "OPSIS" – сградата на РИОСВ, АИС "Долно Езерово", АИС "Меден Рудник" и АИС „Несебър“.

- В пункт "OPSIS" са направени 306 бр. измервания (валидни средноденонощни стойности). 68 бр. от тях са над средноденонощната норма (СДН – $50 \text{ }\mu\text{g/m}^3$). Максималната стойност измерена за периода е $229,04 \text{ }\mu\text{g/m}^3$ (4,58 пъти СДН). Пробонабиранията и извършените анализи са 84 % и са под необходимия годишен минимум данни (90% - 329 денонощия) за определяне на средногодишна стойност. 157 бр. проби са над горен оценъчен праг (ГОП за СДН – $35 \text{ }\mu\text{g/m}^3$), а 231 бр. са над долен оценъчен праг (ДОП за СДН – $25 \text{ }\mu\text{g/m}^3$). Поради ограничения брой измервания (под минималния времеви обхват) за пункт „OPSIS“ за 2010 година не може да се направи извод за тенденция в динамиката на средногодишното замърсяване за района.
- В АИС "Меден Рудник" през 2010 г. са направени 354 бр. измервания (валидни средноденонощни стойности) при допустим минимален брой от 329. Пробонабиранията и извършените анализи са 97 %. Констатиран са 64 броя превишения над средноденонощната норма. Най – високата измерена концентрация е $196,8 \text{ }\mu\text{g/m}^3$ (3.94 пъти СДН). Средната стойност за периода $39,03 \text{ }\mu\text{g/m}^3$ (0,97 СГН - $40 \text{ }\mu\text{g/m}^3$). 164 бр. проби са над ГОП за СДН, а 278 бр. са над ДОП за СДН. Средногодишната концентрация е 1,39 пъти ГОП за СГН и 1,95 пъти ДОП за СГН.

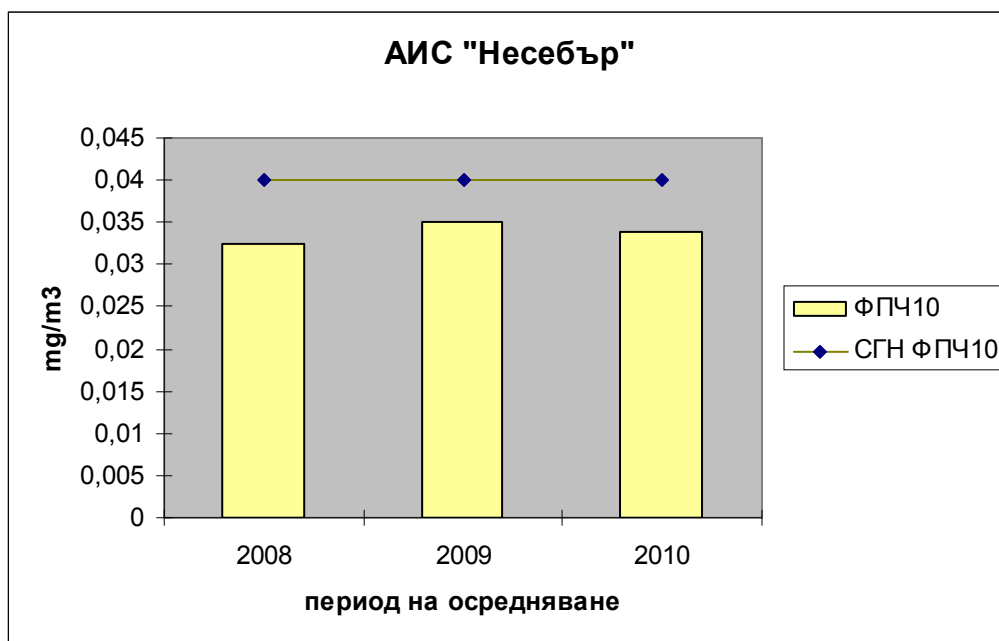

- В АИС "Долно Езеро" са направени 363 бр. измервания (валидни средноденонощни стойности). Пробонабиранията и извършените анализи са 99 %. Констатирани са 66 броя превишения на средноденонощната норма. Най – високата измерена концентрация е $164,03 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (3,28 пъти СДН). Средната стойност за периода е $33,13 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (0,83 СГН). 77 бр. проби са над ГОП за СДН, а 176 бр. са над ДОП за СДН. Средногодишната концентрация е 1,18 пъти ГОП за СГН и 1,66 пъти ДОП за СГН.

- В АИС "Несебър" са направени 359 бр. измервания (валидни средноденонощни стойности). Пробонабиранията и извършените анализи са 98%. Констатирани са 47 броя превишения на средноденонощната норма. Най – високата измерена концентрация е $147,52 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (2,93 СДН). Средната стойност за периода е $33,97 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (0,85 СГН). 126 бр. проби са над ГОП за

СДН, а 250 бр. са над ДОП за СДН. Средногодишната концентрация е 1,2 пъти ГОП за СГН и 1,7 пъти ДОП за СГН.

- Причината за високите концентрации на ФПЧ₁₀ са комплексни според сезоните. През летните месеци причината основно се дължи на интензивния автотрафик. През зимните месеци замърсяването се дължи на комунално-битовия сектор, автотранспорта и лоши метеорологични условия.

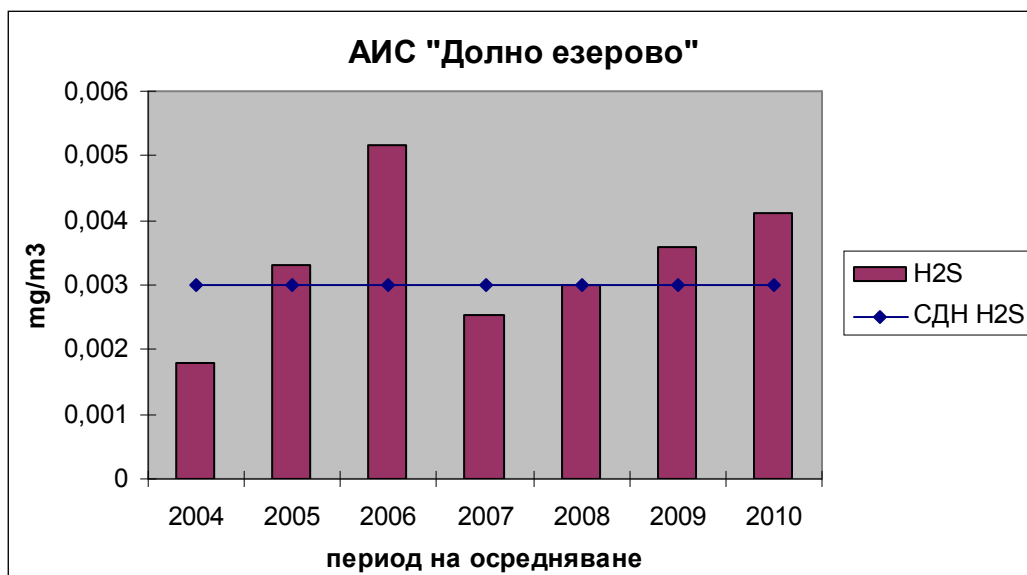
- В сравнение с предходната година за АИС „Меден Рудник” и АИС „Долно Езерово” се наблюдава слабо увеличение на средногодишната стойност. За АИС „Несебър” се наблюдава слабо понижение на средногодишната стойност.

Автотранспортът е свързан с този първи по значимост за Бургас проблем – замърсяване на атмосферния въздух с фини прахови частици. Средногодишното им съдържание във въздуха показва тенденция към нарастване. Основната причина за този негативен факт трябва да се търси в увеличения автомобилен трафик, лошото състояние на пътните настилки в границите на града, както и вторично замърсяване от недобре поддържани зелени площи, голям обем строителни работи, КБС и др.

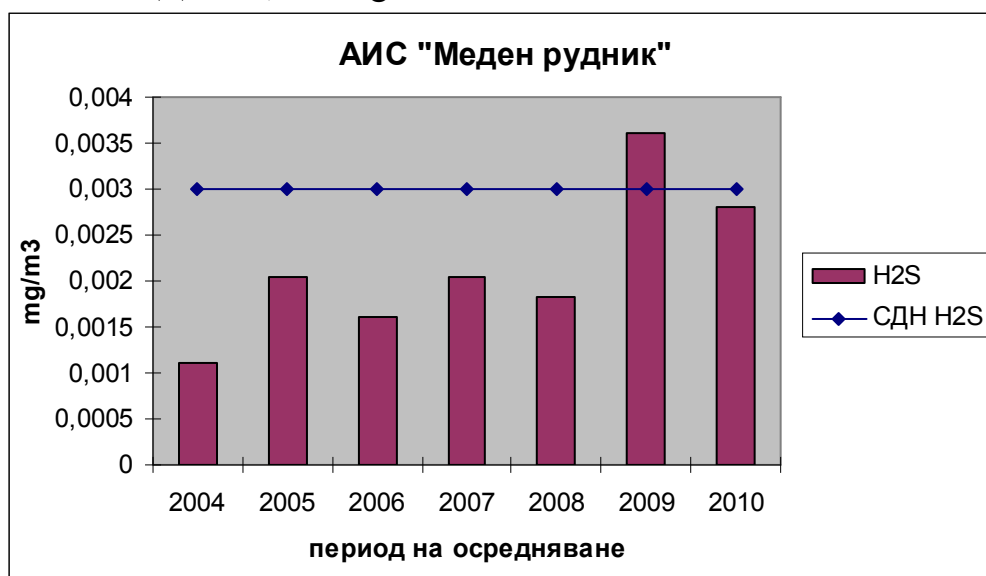
Замърсяване със сероводород

Нивата на сероводорода се следят само в АИС “Долно Езерово” и в АИС “Меден Рудник”, поради близостта им с „Лукойл Нефтохим Бургас” АД, който е основен източник.

- В АИС ”Долно Езерово” са регистрирани 1 592 бр. средночасови концентрации, които превишават СЧН – 0,005 mg/m³, от които 318 броя превишаващи 3 пъти нормата. Регистрирани са 224 бр. средноденонощни концентрации над СДН – 0,003 mg/m³, от които 2 бр. превишаващи 3 пъти нормата.

- В АИС "Меден рудник" са регистрирани 284 бр. средночасови концентрации, които превишават СЧН – 0,005 mg/m³, от които 5 бр. превишаващи 3 пъти нормата. Регистрирани са 124 бр. средноденонощни концентрации над СДН – 0,003 mg/m³.

- В пункт "ИХМ" не са регистрирани средночасови концентрации над СЧН – 0,005 mg/m³.

В сравнение с 2009 г. през 2010 г. в двата пункта се наблюдава увеличен брой превишения на СЧН и СДН. Средногодишното замърсяване се е увеличило в АИС "Долно Езеро", докато в АИС "Меден рудник" се наблюдава спад.

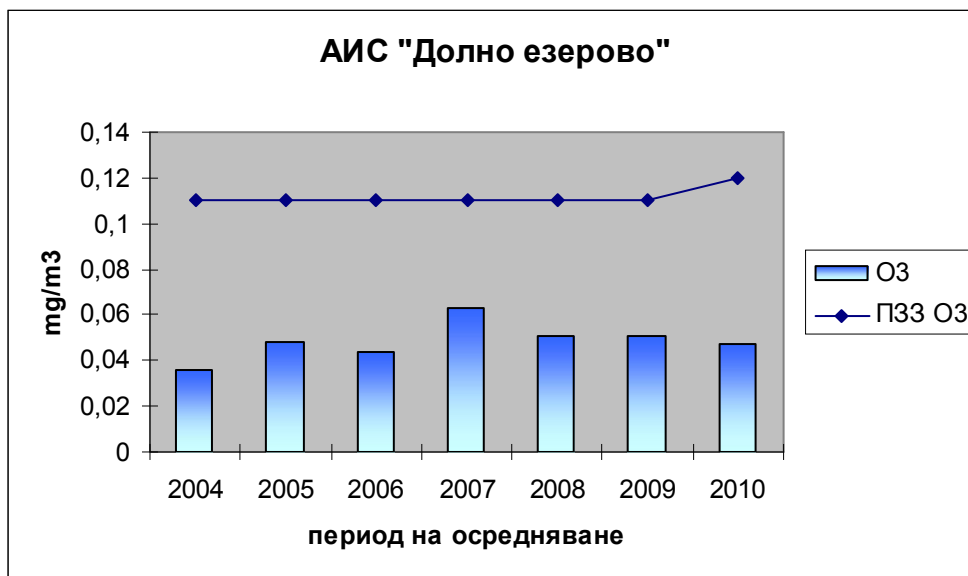
Организиран източник на сероводород е основната площадка на „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД, като основна причина за отчетените превишения в АИС "Долно Езеро" и АИС "Меден рудник" при определени метеорологични условия. Това се дължи главно на технологични пропуски, аварийни ситуации, налагащи изгаряне на значителни количества от газа на свещ, както и изпускане на процесни отпадъчни води без съответната дегазация, което при неблагоприятни условия създава високи концентрации в

приземния слой и води до съответно повишаване на концентрациите на сероводород в атмосферния въздух. Другите източници са неорганизиран – комунално-битов център, третиране на отпадъчните води, както и съхранението на тежки фракции в резервоари без обратно улавяне на парите, които не могат да бъдат прогнозирани.

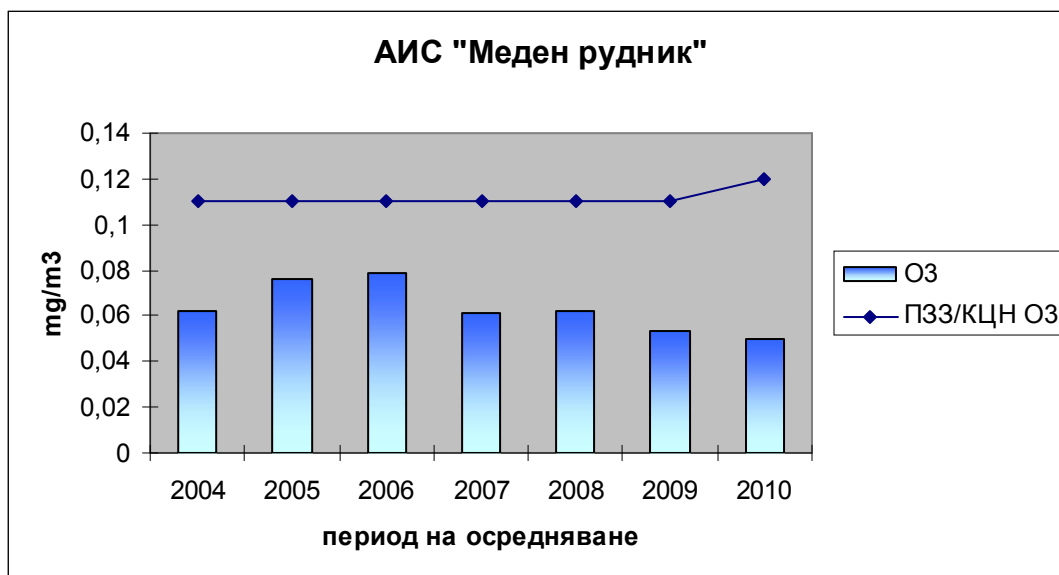
Замърсяване с озон

Нивата на озон се следят в автоматичните станции с непрекъснато измерване – АИС “Меден Рудник”, АИС “Долно Езерово” и АИС “Несебър”, ДОАС “OP SIS” и “OP SIS” – Нефтохим /намиращ се в гр. Камено/.

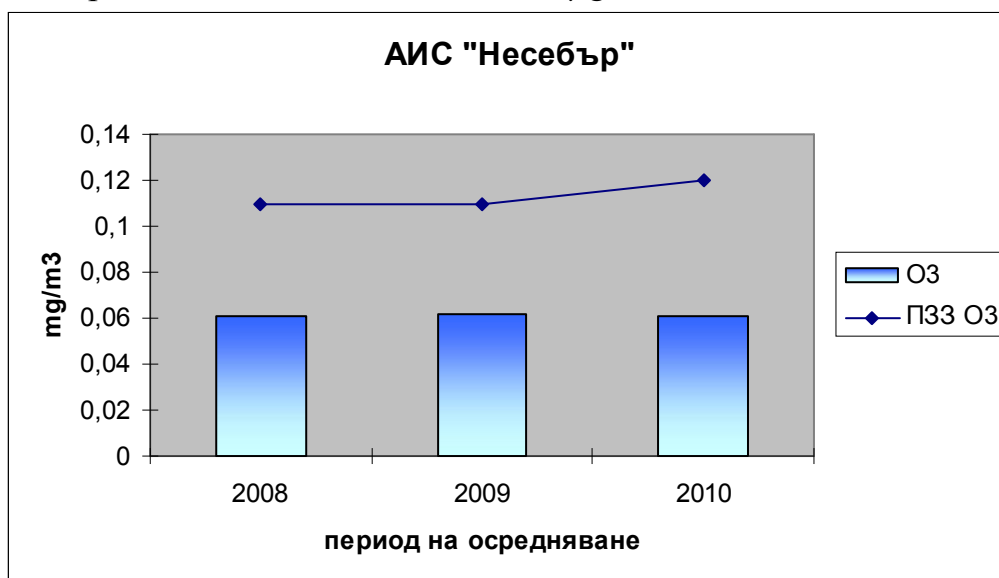
- През 2010 г. в АИС “Долно Езерово” са регистрирани 12 броя осреднени 8 – часови стойности, превишаващи краткосрочната целева норма /КЦН – $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$ /, съгласно Наредба № 4 от 05.07.2004 г. (отменена от 30.07.2010 г.) и Наредба № 12 от 30.07.2010 г. Регистрирани са 38 средночасови стойности, превишаващи прага за информиране на населението /ПИН – $180 \mu\text{g}/\text{m}^3$ / и 1 стойност над прага за предупреждаване на населението /ППН – $240 \mu\text{g}/\text{m}^3$ /.

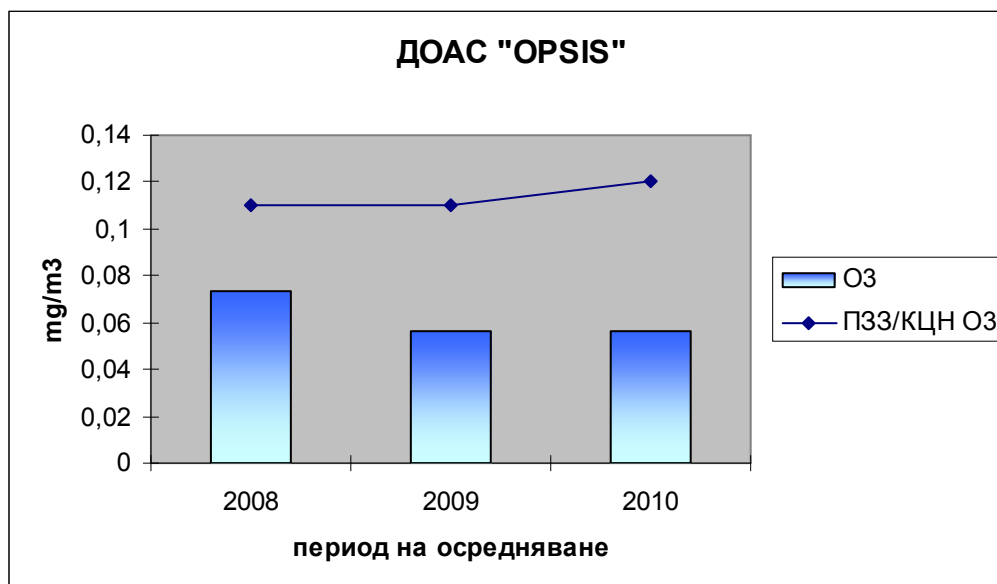
- За отчетния период в АИС “М. Рудник” са регистрирани 8 броя осреднени 8 – часови стойности, превишаващи КЦН и 6 средночасови стойности, превишаващи ПИН.

- В АИС "Несебър" не са регистрирани осреднени 8 – часови стойности, превишаващи КЦН/ГОП – 120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

- За ДОАС "OPSIS" не са регистрирани осреднени 8 – часови стойности, превишаващи 120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

- За отчетния период в ДОАС “OP SIS” - Нефтохим не са регистрирани осреднени 8 – часови стойности, превишаващи $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Регистрирани са 3 средночасови стойности, превишаващи ПИН, от които 2 са над ППН.

В сравнение с предходната 2009 г. през 2010 г. в пунктовете за мониторинг се наблюдава намаляване на годишното замърсяване с озон.

Причините за превишенията на краткосрочната целева норма (КЦН – $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$) са в следствие на високото замърсяването с ЛОС и азотни оксиди, антициклоналното време, което за района е с голяма честота и продължителност и свързаната с това през топлото полугодие бризова циркулация. Реактивоспособни ЛОС се емитират основно от технологичната дейност на “Лукойл Нефтохим Бургас” АД, “Кроношпан България” ЕООД, „Транс Вагон” ЕООД и автомобилния транспорт. През 2010 г. се наблюдава завишен брой превишения на ПИН на озон, което се дължи на високата радиация през летните месеци, в комбинация с прекурсорите на озона.

Замърсяване с общи и специфични въглеводороди

Неметанови въглеводороди

- В АИС “Долно Езерово” регистрираната средногодишна стойност е $439,66 \mu\text{g-C}/\text{m}^3$. В сравнение с предходната година се наблюдава незначително намаляване на средногодишната стойност.

- В АИС “Меден Рудник” регистрираната средногодишна стойност е $243,1 \mu\text{g-C}/\text{m}^3$. В сравнение с предходната година не се наблюдава промяна на средногодишната стойност.

Метан

- В АИС “Долно Езерово” регистрираната средногодишна стойност е $2257,8 \mu\text{g-C}/\text{m}^3$.

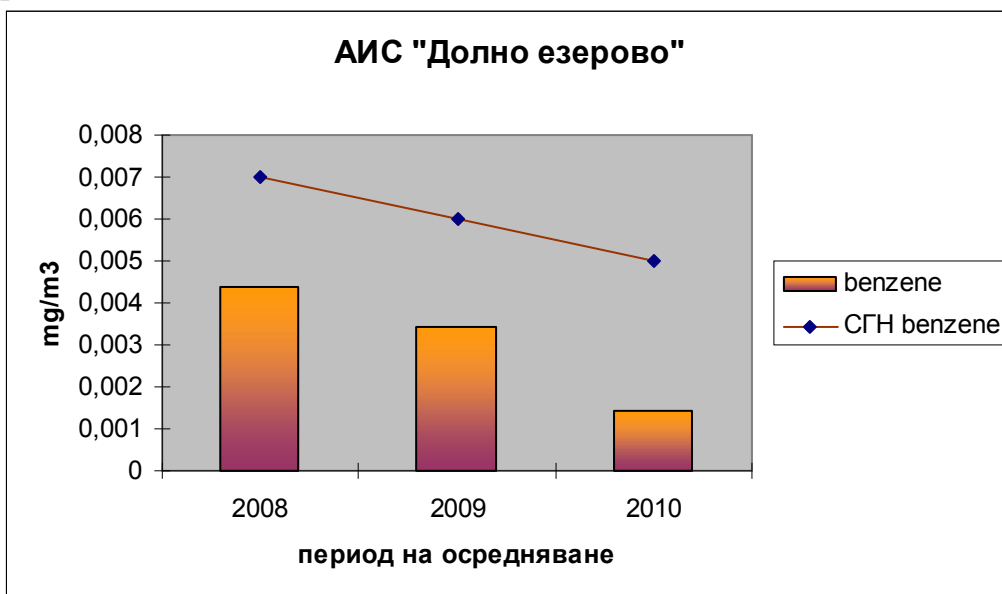
- В АИС “Меден Рудник” регистрираната средногодишна стойност е $1996,03 \mu\text{g-C}/\text{m}^3$.

В сравнение с предходната година не се наблюдава съществена промяна на средногодишната стойност.

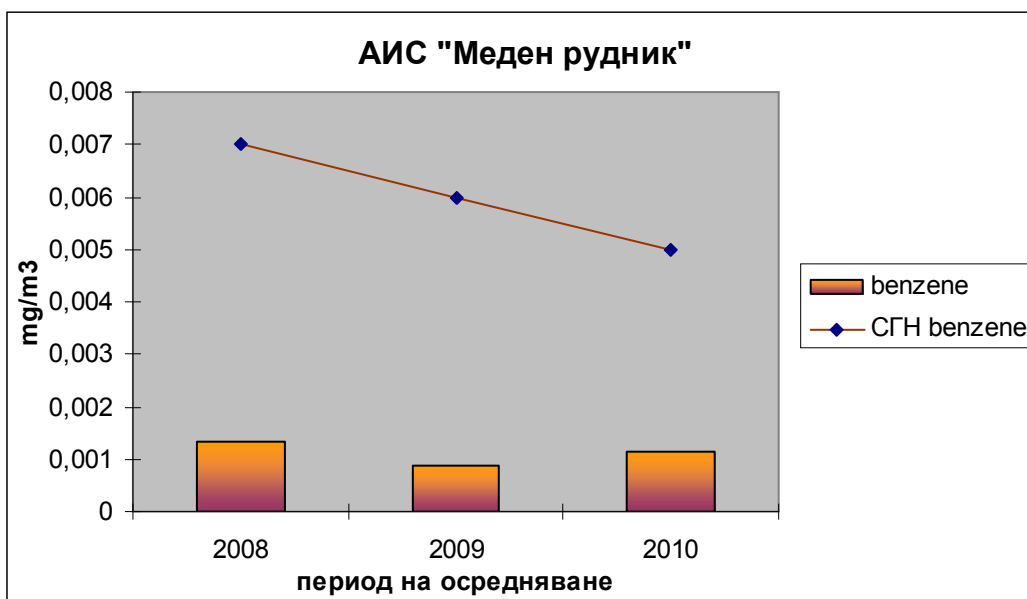
Бензен

Нивата на бензен се следят в автоматичните станции с непрекъснато измерване – АИС “Меден Рудник”, АИС “Долно Езерово” и АИС “Несебър”, ДОАС “OP SIS” и “OP SIS” – Нефтохим /намиращ се в гр. Камено/.

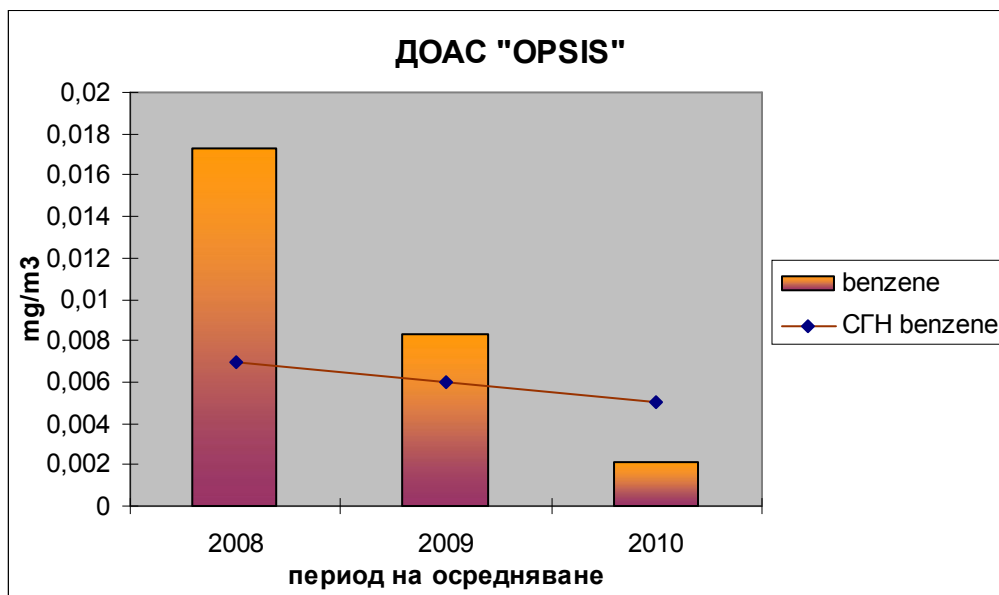
- В АИС “Долно Езерово” регистрираната средногодишна стойност за бензена е $1,45 \mu\text{g}/\text{m}^3$ при средногодишна норма /СГН – $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ /. Няма превишения на ГОП и ДОП на СГН.

- В АИС “Меден Рудник” регистрираната средногодишна стойност за бензена е $1,16 \mu\text{g}/\text{m}^3$ при средногодишна норма /СГН – $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ /. Няма превишения на ГОП и ДОП на СГН.

- Измерените концентрации на бензен в АИС “Несебър” са много ниски и регистрираната средногодишна стойност е $0,04 \mu\text{g}/\text{m}^3$.
- В ДОАС “OPSIS” регистрираната средногодишна стойност за бензена е $2,08 \mu\text{g}/\text{m}^3$ при СГН – $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ /0,42 СГН/. Няма превишение на ГОП на СГН. Превишен е ДОП на СГН.

- В ДОАС “OPSIS” – Нефтохим при регистрирани 75 % валидни средночасови стойности средногодишната стойност за бензена е $5,91 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Поради недостатъчния брой данни (минимум 90 % валидни данни), не може да се направи заключение за средногодишното замърсяване.

Осреднената годишна стойност, регистрирана АИС “Долно Езерово” е по - ниска от тази за 2009 г., но в АИС “Меден Рудник” се наблюдава леко покачване. Най – съществен спад се отчита в ДОАС “OPSIS”.

Стирен, толуен, ксилен, формалдехид, фенол.

Стирен

Стирол се мери в ДОАС “OPSIS” и в ДОАС “OPSIS” – Нефтохим.

- В ДОАС “OPSIS” са регистрирани 4 бр. проби над СЧН – $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$, а превишенията над СДН – $3 \mu\text{g}/\text{m}^3$ са 5 бр. Средногодишната стойност е $1,64 \mu\text{g}/\text{m}^3$.
- В ДОАС “OPSIS” – Нефтохим са регистрирани 184 бр. проби над СЧН – $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$. При регистрирани 80% валидни средночасови стойности, средногодишната е $2,36 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Причина за замърсяването се дължи на технологичната дейност на „Лукойл Нефтохим Бургас” АД.

Толуен

Замърсителят толуен се следи в в АИС „Несебър”, ДОАС “OPSIS” и в ДОАС “OPSIS” – Нефтохим. Няма регистрирани превишения по нито една от нормите.

Р- и О- ксилен

Орто – ксилен се мери в ДОАС “OPSIS”, пара – ксилен в АИС „Несебър”, ДОАС “OPSIS” и в ДОАС “OPSIS” – Нефтохим.

4 бр. превишения на СЧН – $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$ на орто – ксилен са регистрирани в ДОАС “OPSIS”. По другите норми няма превишения.

По показателя пара – ксилен няма превишения на нормите в трите пункта.

Превишенията на орто – ксилена се дължат основно на комунално – битовия сектор.

Фенол

Фенол се мери в пунктове “РИОКОЗ”, “ИХМ” и в ДОАС “OPSIS” – Нефтохим. Не са констатирани превишения на СЧН, СДН и СГН.

През отчетния период и в сравнението с предходни периоди се индикира трайна тенденция на задържане на регистрираните концентрации на фенола под нормите във всички пунктове.

Замърсяване с въглероден оксид

Измерва се в два мониторингови пункта – пункт ”Д. Езерово” и пункт “М. Рудник ”. И в двата не са регистрирани превишения на нито една от нормите.

Замърсяване с амоняк

Нивата на амоняк се следят в пункт „РИОКОЗ”. Регистрирани са 32 превишения на СЧН – $0,25 \text{ mg}/\text{m}^3$ от 349 бр. измервания. Основната причина за високите нива на амоняк са екстремните на птиците и неспазване на графика за ежедневно измиване на улиците.

Замърсяване с тежки метали /Pb, Cd, Ni, As/ и полиароматни въглеводороди /PAH/

Измервания на тежки метали /Pb, Cd, Ni, As/ и полиароматни въглеводороди /PAH/ се правят в пункт АИС „Несебър” и ДОАС „OPSIS”.

Тежки метали /Pb, Cd, Ni, As/

- В ДОАС „OPSIS” през 2010 г. са извършени 73 броя измервания на Pb, Cd и As и 210 на Ni. Измерените концентрации не превишават нормите.
- В АИС „Несебър” са извършени 159 броя измервания на Pb, Cd и Ni и 169 на As. Измерените концентрации не превишават нормите.

Полиароматни въглеводороди /PAH/ - Fluorantene, Benzo(a)anthracene, Benzo(b+k)fluorantene, Benzo(a)pyrene, Indeno(1,2,3-c,d)pyrene, Dibenzo(a,h) anthracene

- В ДОАС „OPSIS” през 2010 г. са извършени 86 броя измервания. Регистрирани са 13 превишения на среднодневната норма (СДН – 0,1 $\mu\text{g}/100\text{m}^3$) на замърсителя Benzo(a)pyrene.

- В АИС „Несебър” са извършени 47 броя измервания. Регистрирани са 8 превишения на СДН на Benzo(a)pyrene.

Превишенията на нормата на Benzo(a)pyrene са регистрирани през зимните месеци, когато концентрацията на ФПЧ₁₀ е висока и се дължат на автотранспорта, тъй като и двата пункта се намират в близост до улици с натоварен трафик.

През 2010 г. мобилната автоматична станция /МАС/ - Стара Загора е провела имисионно измерване в гр. Камено, продължило 63 дни. Направени са измервания по показател: озон, серен диоксид, азотен оксид и диоксид, ФПЧ₁₀, въглероден оксид, сероводород, амоняк, метан и неметанови въглеводороди. Отчетени са 16 бр. превишения на СДН на ФПЧ₁₀ и 269 бр. превишения на СЧН на сероводород, останалите показатели са в нормите.

2.2. Води

Водите на територията на страната са:

1. Повърхностни води
2. Подземни, включително минералните води
3. Вътрешните морски води и териториалното море
4. Водите на р. Дунав, р. Резовска и р. Тимок в рамките на държавната граница на Р България.

Управлението на водите се осъществява на национално и басейново ниво. Районите на речните басейни се определят от естественото разположение на вододелите между водосборните области на една или няколко основни реки. Определените речни басейни не следват административно-териториалното деление на страната.

Територията, контролирана от РИОСВ – Бургас обхваща част от Черноморски район за управление на водите с център гр. Варна и Източноромановски район за управление на водите с център гр. Пловдив.

Съгласно Закона за водите министърът на околната среда и водите чрез регионалните инспекции по околната среда и водите в границите на териториалния им обхват:

1. провежда мониторинга на отпадъчните води;
2. контролира обектите, формиращи отпадъчни води, включително пречиствателните станции на населените места, параметрите и изпълнението на условията и изискванията в издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води и комплексните разрешителни, издадени по реда на ЗООС;
3. контролира аварийните изпускания на отпадъчните води;
4. поддържа база данни за извършения мониторинг, включително собствения мониторинг на титулярите на издадени разрешителни, за

количествените и качествени характеристики на отпадъчните води и за контрол за състоянието на отпадъчните води;

5. поддържа в актуално състояние списъците на обектите, които формират емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества, общи и специфични замърсители.

2.2.1. Качество на повърхностните води

Рамковата Директива за водите /РДВ/ въвежда нов подход в управлението на водите, като въвежда екологични норми и цели за качеството, обезпечаващи структурата и функционирането на водните екосистеми.

Структурата на изготвения доклад е в съответствие с извършения от Басейновите дирекции преглед на басейновия район и изготвените Планове за управление на речните басейн /ПУРБ/, съгласно изискванията на Рамкова директива за водите 2000/60/ЕС. Честотата на пробонабиране се определя в зависимост от натовареността на пункта и е 2, 4, 6 и 12 пъти годишно.

Мониторингът на водите през разглеждания период е извършван на основание Заповед № РД – 867/29.11.2007 г. на Министъра на ОСВ, в съответствие с новите програми за контролен и оперативен мониторинг, разработени съгласно чл. 8 на РДВ.

Честотата на пробонабиране се определя в зависимост от натовареността на пункта и е 2, 4, 6 и 12 пъти годишно.

Системата за мониторинг на водите има за цел оценка на количествените и качествените характеристики на водите, включително и на отпадъчните води, своевременно установяване на негативните процеси, прогнозиране на тяхното развитие, предотвратяване и ограничаване на вредните последици и определяне на степента на ефективност на осъществяваните мероприятия за използване и опазване на водите.

Структурата на изготвения доклад е в съответствие с извършения от Басейновите дирекции преглед на басейновия район и изготвените Планове за управление на речните басейн /ПУРБ/, съгласно изискванията на Рамкова директива за водите 2000/60/ЕС и петстепенна класификационна система в съответствие с промените в Закона за водите.

Обобщената информация за състоянието на повърхностните води е изготвена от Басейнова дирекция за управление на водите Черноморски район БДУВЧР като са събрани, обработени и анализирани резултатите за периода от януари 2010 г. до декември 2010 г. от проведения мониторинг:

- на реки – 25 пункта за физико-химичен мониторинг по Заповед на Министъра на ОСВ № 867/ 29.11.2007 г. и 26 пункта по Заповед на Министъра на ОСВ № 715/ 02.08.2010 г.;

- на езера и язовири – 13 пункта за физико-химичен мониторинг по Заповед на Министъра на ОСВ № 867/ 29.11.2007 г. и № 715/ 02.08.2010 г.;

Оценката на състоянието по физикохимичните елементи за качество е извършена по класификационна система, разработена чрез обществена поръчка с тема “Разработване на класификационна система и за оценка на екологичното състояние и екологичния потенциал на определените типове повърхностни води (реки и езера) на територията на Р. България (на база типология по система Б)” по ОПОС и включена в ПУРБ, в която критериите за добро състояние са по-строги от използваната досега класификационна система за качеството на течащи повърхностни води, съгласно Наредба № 7/86 г.

За категориите естествени и силномодифицирани реки скалата за оценка включва показателите: съдържание на разтворен кислород, БПК₅, амониев, нитритен и нитратен азот, общ азот, фосфати и общ фосфор.

За категориите естествени и силномодифицирани езера скалата включва показателите: разтворен кислород, БПК₅, амониев, нитритен и нитратен азот, фосфати и общ фосфор.

Към териториалния обхват на РИОСВ-Бургас от Черноморски район за басейново управление на водите **се включва:**

1. Реките, вливащи се в Черно море в това число:

- Речен басейн река Камчия;
- Речен басейн Севернобургаски реки;
- Речен басейн Мандренски реки;
- Речен басейн Южнобургаски реки;
- Водно тяла река Велека;
- Речен басейн река Резовска;

2. Крайбрежни морски води и териториално море

3. Езера

4. Подземни води, източно от подземния вододел на малмваланжския водоносен хоризонт.

РЕЧЕН БАСЕЙН РЕКА КАМЧИЯ

Поречие на река Луда Камчия и притоци

Водно тяло р. Голяма река до вливане в р. Луда Камчия – представено с пункт р. Алма дере - устие (Алма дере при с. Вресово)

Данните от мониторинга, проведен през 2010 г., показват следното състояние:

пункт	BG2KA863MS041 р. Алма даре с. Вресово							
показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	N общ	P-PO4	P-P общ
състояние	9,4 мг/л	3 мг/л	0,077 мг/л	0,029 мг/л	0,52 мг/л	1,87 мг/л	0,04 мг/л	0,18 мг/л

В сравнение с 2009 г. през разглеждания период се регистрира слабо подобрение на състоянието на водите по фосфор в пункта за мониторинг.

Анализът на данните за останалите физико-химични показатели не показва отклонения от характерните стойности за водното тяло.

Водно тяло р. Луда Камчия – от извор до язовир “Камчия” – представено с пункт р. Луда Камчия при с. Берово

След извършен анализ на данните от мониторинга се установи следното състояние:

пункт	BG2KA04741MS021 р. Луда Камчия с. Берово							
показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	N общ	P-PO4	P-P общ
стойност	10		0,08	0,011	0,32	0,1	0,013	0,05
състояние	мг/л	3 мг/л	мг/л	мг/л	мг/л	мг/л	мг/л	мг/л

Участъкът от реката се характеризира с много добър кислороден режим и ниско органично натоварване. Реката периодично се натоварва с фосфати, в резултат на въздействието на ерозионни процеси във водосбора на участъка.

Дифузни източници на замърсяване на водите:

- неполивни ниви, пасища, гори, други земеделски земи;
- с битов характер – от населени места под 2000 е.ж. без канализационна мрежа и ПСОВ;
- Канализационна мрежа гр. Котел;
- Канализационна мрежа на с. Жеравна;

Точкови източници на замърсяване на водите:

- "Билдинг Зах" ЕООД сортировъчна машина с. Дъскотна,
- "Билдинг Зах" ЕООД мандра Китка с. Шиварово.

Водно тяло яз. “Камчия” – представено с пункт яз. “Камчия” при водната кула

Констатира се следното състояние на водите на язовира през 2010 г.:

пункт	BG2KA47399MS020 яз. Камчия						
показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	P-PO4	P-P общ
стойност	8,39		0,083	0,009		0,024	0,043
състояние	мг/л	3 мг/л	мг/л	мг/л	0,31 мг/л	мг/л	мг/л

Водно тяло р. Луда Камчия след язовир “Камчия” до язовир “Цонево” – представено с пунктове – р. Камчия – след яз. “Камчия” и р. Камчия – с. Билка.

През 2010 г. се установи следното състояние на водите на реката:

пункт	BG2KA47159MS012 р. Камчия след яз. “Камчия”							
показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	N общ	PO4	P общ
състояние	9,51 мг/л	3 мг/л	0,064 мг/л	0,012 мг/л	0,51 мг/л	0,12 мг/л	0,02 мг/л	0,05 мг/л

Речният участък се характеризира със стабилни условия. Кислородният режим е много добър. Органичното натоварване е слабо.

пункт	BG2KA04315MS010 р. Камчия с. Билка							
показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	N общ	P-PO4	P-P общ
състояние	9,4 мг/л	3 мг/л	0,1 мг/л	0,018 мг/л	0,58 мг/л	1,45 мг/л	0,03 мг/л	0,04 мг/л

Анализът на данните през 2010 г. по физико-химични показатели не показва отклонения от характерните стойности за водното тяло.

Преглед на значимите видове натиск и въздействието в резултат от човешка дейност върху състоянието на водите:

Точкови източници на замърсяване на водите на р. Луда Камчия:

Канализация на с. Жеравна, общ. Котел – заустването на непречистените отпадъчни води се осъществява в дере “Селския дол” – II категория воден обект. Срокът за достигане на индивидуалните емисионни ограничения, определени в разрешителното за заустване за показателите БПК5 и ХПК е 31.12.2014 г.

Точкови източници на замърсяване на водите на р. Камчия:

“Билдинг Зах” ЕООД сортировъчна машина с. Дъскотна - обектът не е работил при проверките от страна на РИОСВ-Бургас през 2010г.

“Билдинг Зах” ЕООД, гр. Айтос – млекопреработвателно предприятие “Китка”, с. Шиварово. Отпадъчните води се заустват след ЛПСОВ в р. Шиваровска – II категория воден обект. Временно е преустановено заустването на производствените отпадъчни води във връзка с ремонтни дейности на ЛПСОВ. Отпадъчните води от обекта се транспортират за пречистване до ГПСОВ Бургас.

Точкови източници на замърсяване на водите на р. Котленска:

Канализация на гр. Котел – брой на реалните жители около 6000, канализационната мрежа на града е от смесен тип, непречистените отпадъчни води се заустват посредством десет колектора. Колектори № 1 – 6 заустват в р. Котленска – II категория воден обект. Колектори № 7 – 10 заустват в р. Сухойка – II категория воден обект.

Срокът за достигане на индивидуалните емисионни ограничения за показателите неразтворени в-ва, БПК₅, ХПК, общ азот и общ фосфор е 31.12.2010 г., съгласно Програма на МОСВ за прилагане на Директива 91/271/ЕС за пречистване на отпадъчни води от населени места.

РЕЧЕН БАСЕЙН СЕВЕРНОБУРГАСКИ РЕКИ

Река Двойница и притоци

Водно тяло р. Двойница след с. Дюлино до вливане в Черно море
– представено с пункт р. Двойница преди вливане в Черно море
Състоянието на водите на реката през 2010 г. е:

пункт	BG2SE00041MS003 р. Двойница – преди вливане в Черно море							
показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	N общ	P-PO4	P-P общ
състояние	8,09 мг/л	3 мг/л	0,313 мг/л	0,054 мг/л	0,908 мг/л	1,9 мг/л	0,24 мг/л	0,39 мг/л

Анализът на данните за останалите физико-химичните показатели не показва отклонения от характерните стойности за водното тяло.

Дифузни източници на замърсяване на водите:

- гори, неполивни ниви, урбанизирани територии,
- с битов характер – от населени места под 2000 е.ж. без канализационна мрежа и ПСОВ.

Точкови източници на замърсяване на водите:

ПСОВ Обзор- Бяла – осигурява пречистване на отпадъчните води от гр. Обзор и гр. Бяла, Община Бяла, Област Варна. Пречистените отпадъчни води се заустват в р. Двойница – II категория воден обект, на 2,5 км преди вливането ѝ в Черно море. Реализиран е проект по реконструкция на вторичните утаители с цел подобряване работата на ПСОВ и достигане на ИЕО. През 2010 г. са установени отклонения от ИЕО по показатели общ азот.

“ЗСК – Девня” АД (бетонен възел с. Дюлино, общ. Бяла) – отпадъчните води след ЛПС се заустват в р. Двойница – II категория водоприемник. След възобновяване на дейността на обекта дружеството е въвело обратно използване на пречистените води без заустване в реката.

Дружеството е въвело обратно използване на пречистените води и само периодически заустване в реката.

Река Хаджийска и притоци

Водно тяло р. Хаджийска от извор до след с. Преображенци – представено с пункт р. Хаджийска над с. Ръжица

След анализа на данните от мониторинга, извършен през 2010 г. се констатира следното състояние:

пункт	BG2SE00061MS0028 р. Хаджийска с. Ръжица							
показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	N общ	P-PO4	P-P общ
състояние	8,9 мг/л	2,07 мг/л	0,37 мг/л	0,038 мг/л	1,05 мг/л	2,27 мг/л	0,057 мг/л	0,15 мг/л

Отчита се слабо подобрене на състоянието на водите по фосфор през анализираната година.

Не са установени отклонения от характерните стойности и по останалите наблюдавани физикохимични показатели през разглеждания период.

Дифузни източници на замърсяване на водите:

- неполивни ниви, овощни градини, преходни гори
- с битов характер – от населени места под 2000 е.ж. без канализационна мрежа и ПСОВ

Водно тяло р. Хаджийска – яз. “Порой” – представено с **пункт яз. “Порой” при водната кула**

Състоянието на водите на язовира в пункта за наблюдение през 2010 г. е:

пункт	BG2SE00691MS029 яз. Порой						
показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	P-PO4	P-P общ
състояние	8,7 мг/л	3 мг/л	0,21 мг/л	0,06 мг/л	0,4 мг/л	0,04 мг/л	0,06 мг/л

Анализът на данните по физико-химичните показатели не показва отклонения от характерните стойности за водното тяло.

Водно тяло р. Хаджийска след яз. Порой до устие – представено с **пункт р. Хаджийска при с. Тънково**

Състоянието на водите в пункта за наблюдение през разглеждания период е:

пункт	BG2SE00061MS005 р. Хаджийска при с. Тънково							
показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	N общ	P-PO4	P-P общ
състояние	8,7 мг/л	2,07 мг/л	0,24 мг/л	0,035 мг/л	0,71 мг/л	1,44 мг/л	0,48 мг/л	0,12 мг/л

Констатира се слабо подобряване на състоянието по азотните показатели в сравнение с предходната 2009 г.

Състоянието по фосфор остава непроменено – лошо.

Анализът на останалите данните от проведения мониторинг не показва отклонения от характерните физикохимични стойности за водното тяло.

Дифузни източници на замърсяване на водите:

- неполивни ниви, овощни градини, урбанизирани територии, кариери;
- с битов характер – от населено място под 2000 е.ж. без канализационна мрежа и ПСОВ, депо за битови отпадъци;

Точкови източници на замърсяване на водите:

"Металинвест" ООД гр. Пловдив – с. Гълъбец, общ. Поморие /консервна фабрика/ - пречистените отпадъчни води след ЛПС се заустват в р. Хаджийска – II категория воден обект. Фабриката работи сезонно. Установени са незначителни отклонения на ИЕО по показатели неразтворени вещества, ХПК и БПК₅.

"Енергия Техноинвест" ЕООД с. Тънково, общ. Несебър – инсталация за производство на етилов алкохол в с. Тънково. Пречистените производствени води се заустват в дере – II категория воден обект. Обектът работи сезонно, през 2010 г. при проверка не е констатирано изваряване и заустване на води.

Река Ахелой

Водно тяло р. Ахелой - яз. "Ахелой" – представено с пункт яз. Ахелой приводната кула

Констатира се следното състояние на водите на язовира през 2010 г.:

пункт	BG2SE08331MS028 яз. Ахелой						
показател	O ₂	БПК ₅	NH ₄ -N	NO ₂ -N	NO ₃ -N	P-PO ₄	P-P общ
състояние	9,4 мг/л	3,2 мг/л	0,24 мг/л	0,049 мг/л	0,8 мг/л	0,07 мг/л	0,12 мг/л

Анализът на данните на физико-химичните показатели не показва отклонения от характерните стойности за водното тяло.

Водно тяло р. Ахелой от преди с. Ахелой до вливане в Черно море – представено с пункт р. Ахелой при устие

Състоянието на водите на реката в пункта за наблюдение е:

пункт	BG2SE00081MS008 р. Ахелой - устие							
показател	O ₂	БПК ₅	NH ₄ -N	NO ₂ -N	NO ₃ -N	N общ	P-PO ₄	P-P общ
състояние	7,78 мг/л	3,11 мг/л	0,33 мг/л	0,16 мг/л	4,2 мг/л	7,3 мг/л	0,17 мг/л	0,29 мг/л

В сравнение с предходната 2009 г. се констатира слабо подобряване на състоянието по показателя за органични замърсяване – БПК₅.

Анализът на останалите данни от проведения мониторинг не показва отклонения от характерните физикохимични стойности за водното тяло.

Дифузни източници на замърсяване на водите:

- урбанизирани територии, неполивни ниви, овощни градини;
- с битов характер – от населени места между 2000 и 10000 е.ж. със 60% изградена канализационна мрежа, без ПСОВ;

Точкови източници на замърсяване на водите: няма

Поморийско езеро

Водно тяло Поморийско езеро – представено с пункт Поморийско езеро – южна част

Констатира се следното състояние на водите на езерото в пункта за наблюдение през 2010 г.:

пункт	BG2SE90000MS020 Поморийско езеро						
показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	P-PO4	P-P общ
състояние	8,4 мг/л	3,2 мг/л	0,3 мг/л	0,054 мг/л	0,2 мг/л	0,01 мг/л	0,043 мг/л

През разглеждания период не са установени отклонения от характерните стойности по наблюдаваните физикохимични показатели.

Дифузни източници на замърсяване на водите:

- урбанизирани територии, неполивни ниви, овощни градини;
- с битов характер – от населени места между 2000 и 10000 е.ж. със 60% изградена канализационна мрежа, без ПСОВ;

Точкови източници на замърсяване на водите: няма

Атанасовско езеро и протоци

Река Азмак

Водно тяло р. Азмак (Кавакдере) - от извор до Атанасовско езеро – представено с пункт р. Азмак преди устие

Състоянието на водите на реката в пункта за наблюдение е:

пункт	BG2SE00061MS0029 р. Азмак преди устие							
показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	N общ	P-PO4	P-P общ
състояние	8,8 мг/л	4,4 мг/л	0,31 мг/л	0,19 мг/л	1,7 мг/л	4 мг/л	0,5 мг/л	0,87 мг/л

Непроменено много лошо остава състоянието на р. Азмак при устие и през 2010 г. по фосфор и азот нитритен.

Анализът на данните на останалите физико-химични показатели не показват отклонения от характерните стойности за водното тяло

Дифузни източници на замърсяване на водите:

- други земеделски земи, пасища, преходни гори, урбанизирани територии, неполивни ниви
- с битов характер – от населени места под 2000 е.ж. без канализационна мрежа и ПСОВ

Точкови източници на замърсяване на водите:

“Мина – Черно море – Бургас” ЕАД (рудник “Черно море - 2”) – Изпомпваните “отпадъчни” руднични води при минните изработки се извеждат на повърхността преди да се извършат дейности по добива – фактически те се явяват пречишчи при добива. След утаяване на механичните частици в утайтелите по преливен тръбопровод водите се заустват в р. Азмака – II категория воден обект, водосборната зона на Атанасовско езеро. През 2010 г. е констатирано превишение на ИЕО по показател неразтворени вещества, за което е наложена санкция на дружеството.

“Лагуна” ООД /цех за производство на боза/ гр. Каблешково, общ. Поморие – отпадъчните води след ЛПСОВ се заустват в Кабаково дере – II категория воден обект. Няма превишения на ИЕО.

“ЗТВ” АД гр. Бургас – пречиштеният смесен поток химически замърсени води и битово-фекални води след ПСОВ се заустват в Кабаково дере – II категория воден обект. През 2010 г. са констатирани незначителни превишения от поток битово-фекални води по показател неразтворени вещества.

“Черноморско злато” – Винпром гр. Каблешково, общ. Поморие (производство на специални вина) – Цехът преустанови дейността си – няма формиране и заустване на отпадъчни води. Наличните помещения се използват за складове.

Атанасовско езеро

Водно тяло Атанасовско езеро – представено с **пункт Атанасовско езеро в западната част**

Състоянието на водите на езерото в пункта за наблюдение е:

<i>пункт</i>	BG2SE90000MS021 Атанасовско езеро						
<i>показател</i>	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	P-PO4	P-P общ
<i>състояние</i>	9,8 мг/л	5,5 мг/л	0,38 мг/л	0,049 мг/л	0,59 мг/л	0,38 мг/л	0,4 мг/л

Регистрирано е влошаване на състоянието на водите на езерото по фосфор и фосфати през 2010 г. в сравнение с 2009 г. Едновременно с това обаче се подобрява състоянието по БПК5 и от лошо става умерено. Необходимо е допълнително проучване на качеството на водите на езерото, както и на процеса на водообмен с обходния отводнителен канал.

Анализът на данните на останалите физико-химични показатели не показват отклонения от характерните стойности за водното тяло.

Дифузни източници на замърсяване на водите:

– други земеделски земи, пасища, преходни гори, урбанизирани територии, неполивни ниви;

– с битов характер – от населени места под 2000 е.ж. без канализационна мрежа и ПСОВ;

Точкови източници на замърсяване на водите:

“Лукойл Нефтохим Бургас” АД гр. Бургас – ПСОВ към “Профилактикум – Минерални бани“ кв. Ветрен - пречистените води се заустват в Житаровско дере – II категория водоприемник. Пречистителното съоръжение към Профилактикума има необходимост от реконструкция и модернизация. През 2010г. са установени отклонения от параметрите на разрешителното за заустване и е наложена санкция.

“Керамика Бургас 2001” АД гр. Бургас – обектът е с издадено комплексно разрешително. Съгласно условия от него е преустановено заустването към воден обект на смесен поток охлаждащи и битово-фекални води от площадката на дружеството.

“Чикън груп” ООД гр. Бургас /предприятие за добив и преработка на месо в м-ст “Оникилика”/ - пречистените отпадъчни води след ЛПСОВ се заустват посредством открит отводнителен канал в местност “Синджирли герен” на Атанасовско езеро. Вследствие на значителни превишения на нормите по показателите, Дружеството внесе инвестиционна програма за реконструкция на ЛПСОВ. Осъществено е временно преустановяване на заустване с транспортиране за пречистване на отпадъчните води от обекта до ГПСОВ Бургас.

Река Айтоска и притоци

Водно тяло р. Айтоска от извор до преди вливане на Садиевска река – представено с **пунктове** р. Айтоска при с. Тополица и р. Айтоска при с. Поляново

Пункт р. Айтоска при с. Тополица

Констатира се следното състояние на водите на реката за 2010 г.:

пункт	BG2SE96991MS019 р. Айтоска - с. Тополица							
показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	N общ	P-PO4	P-P общ
състояние	9,2 мг/л	3,9 мг/л	0,12 мг/л	0,052 мг/л	5,68 мг/л	8,14 мг/л	0,087 мг/л	0,22 мг/л

Пункт р. Айтоска при с. Поляново

Състоянието на водите на реката за 2010 г. е:

пункт	BG2SE96959MS027 р. Айтоска - с. Поляново							
показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	N общ	P-PO4	P-P общ
състояние	7,9 мг/л	4 мг/л	0,1 мг/л	0,024 мг/л	2,1 мг/л	3,4 мг/л	0,073 мг/л	0,18 мг/л

През разглеждания период не са установени отклонения от характерните стойности за водното тяло по наблюдаваните физико-химични показатели.

Водно тяло р. Айтоска от вливане на Садиевска река до вливането ѝ в Бургаско езеро – представено с пунктове р. Айтоска след гр. Камено и р. Айтоска при вливането ѝ в Бургаско езеро

Дифузни източници на замърсяване на водите:

- други земеделски земи, неполивни ниви, овощни градини, лозя;
- с битов характер – от населени места под 2000 е.ж. без канализационна мрежа и ПСОВ, депо за смесени отпадъци;

Пункт р. Айтоска след гр. Камено

След извършен анализ на данните от мониторинга се установи следното състояние на водите на реката:

пункт	BG2SE09613MS015 р. Айтоска - гр. Камено							
показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	N общ	P-PO4	P-P общ
състояние	7,9 мг/л	4,8 мг/л	0,22 мг/л	0,21 мг/л	5,5 мг/л	8,5 мг/л	0,29 мг/л	0,57 мг/л

Пункт р. Айтоска при вливането ѝ в Бургаско езеро

Състоянието на водите на реката за 2010 г. е:

пункт	BG2SE09616MS013 р. Айтоска - устие							
показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	N общ	P-PO4	P-P общ
състояние	6,69 мг/л	3,7 мг/л	0,33 мг/л	0,22 мг/л	4,9 мг/л	9,3 мг/л	0,28 мг/л	0,63 мг/л

Непроменено в анализирания участък остава състоянието на водите по фосфор и азот –нитритен – много лошо.

Слабо подобрение през анализирания период се регистрира по показателя за органично замърсяване – БПК5.

Анализът на данните по останалите физико-химични показатели не показва отклонения от характерните стойности за водното тяло.

Дифузни източници на замърсяване на водите:

- урбанизирани територии, неполивни ниви, пасища, други земеделски земи;

Точкови източници на замърсяване на водите:

“Бургаски захарен завод” ЕАД – обектът е с издадено комплексно разрешително. Отпадъчните води се пречистват в локална пречиствателна станция, намираща се на територията на “Лукойл Нефтохим Бургас” АД и се заустват в р. Айтоска. На взетата водна проба от отпадъчните води през 2010

г. не са установени отклонения от ИЕО. Обектът работи кампанийно – няколко месеца в годината.

Канализация на гр. Камено – гр. Камено – брой на реалните жители около 5700, отпадъчните води към настоящия момент се заустват в старото корито на р. Айтоска – втора категория водоприемник. Няма изградена ПСОВ за населеното място.

Канализация на гр. Айтос – брой на реалните жители около 21 428, отпадъчните води към настоящия момент се заустват на два километра югозападно от града в р. Славеева от поречието на р. Айтоска – втора категория водоприемник. Проектирана е ПСОВ за пълно биологично пречистване, определен е и терен, но изграждането на обекта не е започнато. През 2011 г. министърът на околната среда и водите подписа договор за безвъзмездна финансова помощ с кмета на община Айтос за строителство на ВиК мрежи – 3 км канализационни колектори и канална помпена станция, както и пречиствателна станция за отпадъчни води в града.

“Симпто” АД (механомонтажен завод) – титуляр на разрешително за заустване на отпадъчни води, включващи и водите, формирани от шивашка фирма “Гюлтекс България” ООД, предприятие за топено сирене “Хелиос Милк” ЕООД, офис къща “Ринг Строй” ООД. Има изградена площадкова канализация и съществуващо заустване, с разрешение е удължен срокът за въвеждане в експлоатация на ЛПСОВ за формираните от всички фирми отпадъчни води. Смесеният поток битово-фекални и производствени води се заустват брегово в Аланско дере – II категория воден обект. Установени са незначителни отклонения от ИЕО.

“Франко” ЕООД – цех за преработка и консервиране на плодове. Пречистените отпадъчни води след ЛПС се заустват в “Хамам дере”, вливащо се р. Айтоска – II категория водоприемник. Обектът работи сезонно – от около месец май до декември. През 2010г. са установени отклонения от параметрите на разрешителното за заустване и е наложена санкция.

7. Река Чукарска (Чакърлийска) и притоци

Водно тяло р. Чакърлийска – от яз. “Трояново” до с. Равнец – представено с **пункт** р. Чакърлийска над с. Равнец

След извършен анализ на данните от мониторинга се установи следното състояние на водите на реката:

пункт	BG2SE98931MS026 р. Чакърлийска - с. Равнец							
показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	N общ	P-PO4	P-P общ
състояние	8,7 мг/л	3,5 мг/л	0,11 мг/л	0,046 мг/л	3 мг/л	4,75 мг/л	0,2 мг/л	0,37 мг/л

Водно тяло р. Чакърлийска – от с. Равнец до вливане в Бургаско езеро – представено с **пункт** р. Чакърлийска при с. Братово

Състоянието на водите на реката през 2010 г. е:

пункт	BG2SE98911MS014 р. Чакърлийска - с. Братово							
показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	N общ	P-PO4	P-P общ
състояние	8,3 мг/л	2,5 мг/л	0,13 мг/л	0,1 мг/л	5 мг/л	8 мг/л	0,37 мг/л	0,71 мг/л

Няма промяна в качеството на водите и в двете водни тела на р. Чакърлийска – състоянието остава много лошо по фосфор, а за водно тяло р. Чакърлийска – от с. Равнец до вливане в Бургаско езеро и по азот – нитритен.

Дифузни източници на замърсяване на водите:

- урбанизирани територии, неполивни ниви, други земеделски земи;
- с битов характер – от населени места между 2000 до 10 000 е.ж. без канализационна мрежа и ПСОВ, депо за смесени отпадъци;

Точкови източници на замърсяване на водите: няма

Водно тяло р. Сънърдере – от извор до вливане в р. Чакърлийска – представено с **пункт р. Сънърдере при устие**

След извършен анализ на данните от мониторинга се установи следното състояние на водите на реката:

пункт	BG2SE09821MS025 р. Санърдере – устие							
показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	N общ	P-PO4	P-P общ
състояние	8,6 мг/л	4,6 мг/л	0,13 мг/л	0,028 мг/л	3,6 мг/л	5,7 мг/л	0,24 мг/л	0,6 мг/л

Констатира се слабо подобрение на водите на реката по показателя за органично замърсяване БПК₅.

Анализът на данните на останалите физико-химични показатели не показва отклонения от характерните стойности за водното тяло.

Бургаско езеро

Състоянието на водите на езерото се наблюдава в 3 пункта за мониторинг: Бургаско езеро – западна част, Бургаско езеро – централна част, Бургаско езеро – източна част

След извършен анализ на данните от мониторинга през разглеждания период се констатира следното:

пункт	BG2SE90000MS022 Вая - запад						
показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	P-PO4	P-P

							общ
<i>състояние</i>	9,7 мг/л	13,9 мг/л	0,29 мг/л	0,046 мг/л	1,02 мг/л	0,12 мг/л	0,37 мг/л
<i>пункт</i>	BG2SE90000MS023 Вая - централна част						
<i>показател</i>	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	P-PO4	Р-Р общ
<i>състояние</i>	10,4 мг/л	6,27 мг/л	0,32 мг/л	0,057 мг/л	1,07 мг/л	0,14 мг/л	0,41 мг/л
<i>пункт</i>	BG2SE90000MS024 Вая - изток						
<i>показател</i>	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	P-PO4	Р-Р общ
<i>състояние</i>	9,07 мг/л	7,6 мг/л	0,4 мг/л	0,07 мг/л	1,97 мг/л	0,15 мг/л	0,4 мг/л

Анализът на данните на физико-химичните показатели не показва отклонения от характерните стойности за водното тяло.

Участъкът е с оценка на риска: в риск фосфор

Дифузни източници на замърсяване на водите:

- неполивни ниви, урбанизирани територии;
- с битов характер – от населени места под 2000 е.ж. без канализационна мрежа и ПСОВ;

Точкови източници на замърсяване на водите – Преглед на значимите видове натиск и въздействието в резултат от човешка дейност върху състоянието на водите:

“Вая – 96” ООД (кариера за пясък) – отпадъчните води се заустват в езеро “Вая” – II категория воден обект след утаяване в два броя утайтелни съоръжения за механично и гравитационно утаени производствени отпадъчни води.

“Андела” АД гр. Бургас – баластиера /хвостохранилище “Горно Езерово”/ Отпадъчните води след ЛПС /хвостохранилища/ се заустват в Бургаско езеро – II категория водоприемник. Поради настъпилата криза в част от годината обектът не е работил.

ЗСК “Лозово” АД гр. Бургас – смесеният поток битово-фекални и охлаждащи отпадъчни води след ПСОВ се заустват в езеро “Вая” – II категория водоприемник. Поради настъпилата криза част от годината обектът не е работил.

Няма превишение на ИЕО на показателите по разрешителен режим през 2010 г.

“Яна” АД гр. Бургас /фабрика за производство на памучна прежда, /без боядисване/ - Пречистените отпадъчни води след типова септична яма се заустват в югоизточната част на езеро “Вая” – II категория водоприемник. Не се наблюдава превишение на ИЕО на показателите по разрешителен режим през 2010 г.

ГПСОВ Бургас – има проектен капацитет на пречиствателните съоръжения – $Q_{\text{ср.дн}} = 1388$ л/сек. и е с конвенционална схема за механично и биологично пречистване на отпадъчните води от гр. Бургас. Пречистените води се заустват в езеро “Вая” – II категория воден обект. Срокът за достигане на индивидуалните емисионни ограничения за показателите общ азот и общ фосфор е 31.12.2010 г. Във връзка с това е реализиран проект “Реконструкция на пречиствателна станция за отпадъчни води в гр. Бургас”, свързан с въвеждане на съоръжения за отстраняване на биогенните елементи – азот и фосфор.

Канализация на кв. “Долно Езерово”, гр. Бургас – Непречистените отпадъчни води се заустват в езеро “Вая” – II категория воден обект. През 2010 г. се изпълняваше от Община Бургас проект за изграждане на канализационна мрежа в квартала и включване на отпадъчните води към ГПСОВ – Бургас.

“Пристанище Бургас” АД – терминал “Запад” – няма издадено разрешително за заустване на отпадъчни води в повърхностен воден обект. Има предписание за предприемане на мерки за привеждане на дейността в съответствие с изискванията на Закона за водите – чрез получаване на разрешително за заустване или преустановяване на заустването чрез включване на отпадъчните води към ГПСОВ.

“Нафтекс Петрол” ЕООД – Петролна база Бургас – обектът зауства отпадъчни води във воден обект: канал езеро-море. Не се наблюдава превишение на ИЕО на показателите по разрешителен режим през 2010 г.

РЕЧЕН БАСЕЙН МАНДРЕНСКИ РЕКИ

Река Русокастренска и притоци

Водно тяло р. Русокастренска – от яз. “Крушево” до с. Русокастро – представено с **пункт р. Русокастренска след с. Желязово**.

Състоянието на водите в пункта за мониторинг през 2010 г. е:

<i>пункт</i>	BG2MA00713MS010 р. Русокастренска - с. Желязово							
<i>показател</i>	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	N общ	P-PO4	P-P общ
<i>състояние</i>	7,5 мг/л	3,5 мг/л	0,15 мг/л	0,18 мг/л	6,3 мг/л	9,8 мг/л	0,24 мг/л	0,47 мг/л

Не са установени отклонения от характерните стойности по наблюдаваните физико-химични показатели през разглеждания период.

Водно тяло р. Русокастренска – от с. Русокастро до устие – представено с **пункт р. Русокастренска след с. Тръстиково**

Състоянието на водите в пункта за мониторинг през 2010 г. е:

<i>пункт</i>	BG2MA00611MS003 р. Русокастренска - устие
--------------	--

показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	N общ	P-PO4	P-P общ
състояние	6,5 мг/л	3 мг/л	0,14 мг/л	0,098 мг/л	5,8 мг/л	9,2 мг/л	0,3 мг/л	0,63 мг/л

Анализът на данните по физико-химични показатели не показват отклонения от характерните стойности за водното тяло.

Дифузни източници на замърсяване на водите:

- неполивни ниви, гори, други земеделски земи, пасища, урбанизирани територии;
- с битов характер – от населени места под 2000 е.ж. без канализационна мрежа и ПСОВ;

Точкови източници на замърсяване на водите:

ЕТ “Росица- Иван Стаматов” – казан за изваряване на ракия с. Русокастро – обекта работи периодично. Има издадено разрешително за ползване на воден обект – р. Русокастренска за заустване на отпадъчни води след ЛПС.

Река Средецка и притоци

Водно тяло р. Средецка – от гр. Средец до вливането ѝ в язовир “Мандра” – представено с пунктовете р. Средецка – Аврамов мост и р. Средецка - устие

Пункт р. Средецка – Аврамов мост

Констатирано е следното състоянието в пункта за мониторинг през 2010 г.:

пункт	BG2MA00713MS004 р. Средецка - Аврамов мост							
показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	N общ	P-PO4	P-P общ
състояние	8,5 мг/л	3 мг/л	0,12 мг/л	0,047 мг/л	2,9 мг/л	4,6 мг/л	0,23 мг/л	0,53 мг/л

Непроменено остава състоянието на водите в участъка по показателя фосфати – много лошо.

Дифузни източници на замърсяване на водите:

- неполивни ниви, други земеделски земи, гори, преходни гори;
- с битов характер – от населени места под 2000 е.ж. без канализационна мрежа и ПСОВ;

Точкови източници на замърсяване на водите:

ГПСОВ Средец, стопанисва се от Община Средец – с изградени механично и биологично стъпала за пречистване на отпадъчните води от гр. Средец. Проектно водно количество 5000 м³/ден. Проблем е недоизградената канализационна мрежа на града. Пречистените води се заустват в река

Средецка. През 2010 г. се констатира незначително превишение по показател общ азот, за което беше наложена санкция.

“Пластмасови изделия” АД – пречистените отпадъчни води след ПСОВ се заустват в р. Средецка – II категория воден обект. Не са констатирани превишения на ИЕО.

Пункт *р. Средецка – устие*

Състоянието на водите в пункта за мониторинг е:

пункт	BG2MA00713MS011 р. Средецка - устие							
показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	N общ	P-PO4	P-P общ
състояние	8,3 мг/л	3 мг/л	0,09 мг/л	0,053 мг/л	2,7 мг/л	4,5 мг/л	0,2 мг/л	0,43 мг/л

Анализът на данните по физико-химични показатели през 2010 г. не показва отклонения от характерните стойности за водното тяло.

Дифузни източници на замърсяване на водите:

- неполивни ниви, пасища, урбанизирани територии;
- с битов характер – от населено място под 2000 е.ж. без канализационна мрежа и ПСОВ;

Точкови източници на замърсяване на водите:

“Промет стийл” АД гр. Бургас /завод за производство на стоманени профили “Стан 300” в с. Дбелет/ – има издадено комплексно разрешително № 4/2004 г. Отпадъчните води след ПСОВ се заустват в р. Средецка – II категория воден обект, на 100 м преди вливането ѝ в язовир “Мандра”. През по-голямата част от годината ПСОВ работи в оборотен цикъл, няма отклонения от ИЕО.

Река Факийска и притоци

Водно тяло р. Факийска - от извор до вливане на р. Белевренска и притоците Олуджак и Тенекеджийска – представено с пункт *р. Факийска при с. Факия*

Констатира се следното състояние на водите на реката:

пункт	BG2MA48919MS001 р. Факийска - с. Факия							
показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	N общ	P-PO4	P-P общ
състояние	8,3 мг/л	4,9 мг/л	0,1 мг/л	0,031 мг/л	1,34 мг/л	2,3 мг/л	0,15 мг/л	0,33 мг/л

Анализът на данните през 2010 г по физико-химични показатели не показва отклонения от характерните стойности за водното тяло.

Водно тяло р. Факийска - от с. Габър до вливане в яз. “Мандра” – представено с пункт р. Факийска – устие
Констатира се следното състояние на водите на реката през 2010 г.:

пункт	BG2MA04131MS002 р. Факийска - устие							
показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	N общ	P-PO4	P-P общ
състояние	8,07 мг/л	3 мг/л	0,14 мг/л	0,026 мг/л	0,2 мг/л	0,6 мг/л	0,047 мг/л	0,12 мг/л

Непроменено остава състоянието на водите в участъка по показателя общ фосфор – лошо.

Мандра

Водно тяло язовир Мандра - представено с пунктове яз. “Мандра” – запад и яз. “Мандра” – изток.

Констатира се следното състояние на водите на язовира:

пункт	BG2MA10000MS007 яз. “Мандра” - изток						
показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	P-PO4	P-P общ
състояние	7,9 мг/л	3 мг/л	0,06 мг/л	0,04 мг/л	0,3 мг/л	0,12 мг/л	0,2 мг/л
пункт	BG2MA10000MS006 яз. “Мандра” - запад (Новоселци)						
показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	P-PO4	P-P общ
състояние	7,5 мг/л	4,3 мг/л	0,21 мг/л	0,064 мг/л	3,6 мг/л	0,26 мг/л	0,63 мг/л

И през 2010 г. състоянието на водите на язовира по показателя фосфати и общ фосфор остава непроменено – много лошо.

Дифузни източници на замърсяване на водите:

- неполивни ниви, пасища, урбанизирани територии, гори;
- с битов характер – от населени места под 2000 е.ж. без канализационна мрежа и ПСОВ;

Точкови източници на замърсяване на водите:

“Строителни материали” АД – Флотационна фабрика “Върли бряг” – пречистените води след ЛПС /хвостохранилище/ се заустват в езеро “Мандра” – II категория воден обект. Не се наблюдава превишение на ИЕО на показателите през 2010г.

“Андела” АД – Баластиера “Новоселци 3”, с. Константиново – има предмет на дейност производство на инертни материали – трошени каменни фракции и пясъци. В края на 2008г. се реализира проект за обратно водоснабдяване и заустването на отпадъчните води в язовира е прекратено

Водно тяло езеро Мандра – представено с **пунктове** ез. “Мандра” – местност “Пода” и ез. “Мандра” – източна част.

През 2010 г. се установи следното състояние на водите на езерото:

пункт	BG2MA00611MS008 ез. Мандра - запад						
показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	P-PO4	P-P общ
състояние	6,9 мг/л	3,6 мг/л	0,26 мг/л	0,07 мг/л	0,4 мг/л	0,2 мг/л	0,53 мг/л
пункт	BG2MA00611MS009 ез. Мандра - Пода						
показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	P-PO4	P-P общ
състояние	7,6 мг/л	3,7 мг/л	0,5 мг/л	0,075 мг/л	0,43 мг/л	0,13 мг/л	0,27 мг/л

Анализът на данните по физико-химични показатели не показва отклонения от характерните стойности за водното тяло.

Дифузни източници на замърсяване на водите:

– неполивни ниви, пасища, други земеделски земи, урбанизирани територии, гори;

Точкови източници на замърсяване на водите:

ПСОВ “Меден рудник” – Пречистените отпадъчни води се заустват в източната част на езеро Мандра – II категория воден обект. В края на 2009 г. се въведе в експлоатация чрез провеждане на Държавна приемателна комисия реализиран проект за цялостно разширение на ПСОВ, включваща в схемата на пречистване и възможности за елиминиране на биогенни елементи и като цяло съвсем обновена и съвременна схема на пречистване. Проектът се реализира от Община Бургас с финансиране по програма ИСПА. През 2010 г. няма превишение на ИЕО по показателите, определени в разрешителното за заустване.

“Лукойл Нефтохим Бургас” АД (централна пречиствателна станция) – Смесеният поток пречистени отпадъчни води (производствени, охлаждащи, битово – фекални и дъждовни) се заустват в II окислително езеро от системата Окислителни езера – I категория воден обект, заустващо в ез. “Мандра”, м-ст “Пода”. Констатиран са отклонения от допустимите норми основно по показател общ азот. Във връзка с това през 2010 г. има наложени текущи месечни санкции за превишение на ИЕО.

РЕЧЕН БАСЕЙН ЮЖНОБУРГАСКИ РЕКИ

Река Ропотамо и притоци

Водно тяло р. Мехмечкьойска от извор до вливане в р. Ропотамо – представено с **пункт** р. Мехмечкьойска - устие

Констатирано е следното състояние на водите на реката :

пункт	BG2IU00291MS010 р. Мехмечкьойска - устие							
показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	N общ	P-PO4	P-P общ
състояние	7 мг/л	3 мг/л	0,17 мг/л	0,038 мг/л	0,9 мг/л	1,7 мг/л	0,27 мг/л	0,43 мг/л

Анализът на данните по физико-химични показатели не показва отклонения от характерните стойности за водното тяло през 2010 г.

Водно тяло р. Ропотамо от вливане на река Мехмечкьойска до устие – представено с пункт *р. Ропотамо при с.Веселие*

Състоянието на водите на реката в пункта за наблюдение през 2010 г. е:

пункт	BG2IU00291MS003 р. Ропотамо - с. Веселие							
показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	N общ	P-PO4	P-P общ
състояние	7,3 мг/л	3 мг/л	0,14 мг/л	0,026 мг/л	0,72 мг/л	1,3 мг/л	0,203 мг/л	0,3 мг/л

Наблюдава се слабо подобрение по отношение на показателя азот нитратен – от добро състоянието става много добро.

Не са установени отклонения от характерните стойности за водното тяло по останалите наблюдаваните показатели.

Дифузни източници на замърсяване на водите:

- неполивни ниви, гори, пасища, други земеделски земи, урбанизирани територии, лозя;
- с битов характер – о населено място под 2000 е.ж. без канализационна мрежа и ПСОВ;

Точкови източници на замърсяване на водите: няма

Река Дяволска и притоци

Водно тяло р. Дяволска – яз.“Ясна Поляна” – представено с пункт *яз. “Ясна Поляна” при водната кула*

Констатира се следното състояние на водите на язовира за 2010 г.:

пункт	BG2IU04919MS007 яз. Ясна Поляна						
показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	P-PO4	P-P общ
състояние	6,2 мг/л	<3 мг/л	0,081 мг/л	0,004 мг/л	0,13 мг/л	0,017 мг/л	0,027 мг/л

Водно тяло р. Дяволска от яз. “Ясна Поляна” до устие – представено с пункт р. Дяволска на 5км. преди Приморско

Състоянието на водите на реката в пункта за наблюдение е:

пункт	BG2IU00291MS010 р. Дяволска - 5 км. преди Приморско							
показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	N общ	P-PO4	P-P общ
състояние	8,2 мг/л	3 мг/л	0,104 мг/л	0,018 мг/л	0,45 мг/л	0,99 мг/л	0,1 мг/л	0,14 мг/л

И през 2010 г. състоянието по показателя фосфор остава непроменено – лошо.

Анализът на данните по останалите физико-химични показатели не показва отклонения от характерните стойности за водното тяло.

Дифузни източници на замърсяване на водите:

- неполивни ниви, гори, пасища, други земеделски земи, урбанизирани територии, лозя;
- с битов характер – от населено място под 2000 е.ж. без канализационна мрежа и ПСОВ;

Точкови източници на замърсяване на водите: няма

Езеро “Алепу”

Водно тяло Алепу – представено с пункт Алепу в централната част

Състоянието на водите на езерото в пункта за наблюдение през 2010 г. е:

пункт	BG2IU10000MS004 Алепу						
показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	P-PO4	Р-Р общ
състояние	9,6 мг/л	3,18 мг/л	0,15 мг/л	0,009 мг/л	0,42 мг/л	0,057 мг/л	0,1 мг/л

Дифузни източници на замърсяване на водите:

- гори, пасища, мочурища, пясъци;

Точкови източници на замърсяване на водите:

“Дюни” АД гр. Созопол – ПСОВ Дюни, ваканционно селище – осигурява пречистване на отпадъчните води само на ваканционното селище. Водоприемник на пречистените води е микороязовир “Габера” – II категория воден обект. Обектът работи сезонно. През 2010г. не е констатирано превишение по показатели на пречистените отпадъчни води.

Река Караач и притоци

Водно тяло: р. Караач – от извор до вливане в Черно море - представено с пункт р. Караач по пътя за с. Фазаново.

Констатира се следното състояние на водите на реката през обследвания период:

пункт	BG2IU06915MS002 р.Караач по пътя за с.Фазаново							
показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	N общ	P-PO4	P-P общ
състояние	8,2 мг/л	3 мг/л	1,2 мг/л	0,07 мг/л	0,9 мг/л	4,77 мг/л	0,5 мг/л	0,6 мг/л

Не са установени отклонения от характерните стойности по наблюдаваните физико-химични показатели за водното тяло.

Дифузни източници на замърсяване на водите:

– гори, други земеделски земи, преходни гори, блата;

Точкови източници на замърсяване на водите:

ПСОВ Китен – Приморско на “В и К” ЕАД гр. Бургас - Проектен капацитет $Q_{ср.дн} = 161$ л/с с конвенционална схема за механично и биологично пречистване на отпадъчните води от гр. Приморско и с. Китен. Пречистените води се заустват в р. Караач – II категория воден обект, на 1,8 км от вливането ѝ в Черно море. Няма превишения на ИЕО по показатели.

“ИФ ФАВОРИТ” ООД с ЛПСОВ на хотелски комплекс “Лазурно море”, землище на с. Лозенец, местност “Караагач”, община Царево. Пречистените отпадъчни води се заустват в сухо дере-втора категория водоприемник в поречието на р. Караагач. Обектът работи сезонно. Констатирано е превишение по показател ХПК и БПК₅, за което е наложена санкция, спряна след приключване работа на ЛПСОВ, поради сезонния характер на дейността.

РЕЧЕН БАСЕЙН РЕКА ВЕЛЕКА

Пункт: р. Велека до с. Бръшлян

Състоянието на водите на реката в пункта за наблюдение е:

пункт	BG2VE00111MS002 Велека при с.Бръшлян							
показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	N общ	P-PO4	P-P общ
състояние	10,1 мг/л	3,8 мг/л	0,06 мг/л	0,004 мг/л	0,14 мг/л	0,34 мг/л	0,025 мг/л	0,04 мг/л

Пункт: р. Велека до с. Синеморец

Констатира се следното състояние на водите на реката:

пункт	BG2VE00111MS001 Велека при с.Синеморец
-------	--

показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	N общ	P-PO4	P-P общ
състояние	7,7 мг/л	3 мг/л	0,15 мг/л	0,006 мг/л	0,13 мг/л	0,96 мг/л	0,036 мг/л	0,12 мг/л

В сравнение с 2009 г. през 2010 г. се наблюдава влошаване на състоянието по показателя за биогенно замърсяване – общ фосфор. Т.к. причините за влошаването на състоянието са неустановени – водното тяло ще бъде включено в програма за проучвателен мониторинг.

Анализът на данните по останалите физико-химични показатели през 2010 г. не показва отклонения от характерните стойности за водното тяло.

Дифузни източници на замърсяване на водите:

– гори, преходно гористо-храстови масиви, неполивни ниви, земеделски земи, участъци с естествена растителност, урбанизирани територии;

– с битов характер – от населени места под 2000 е.ж. без канализационна мрежа и ПСОВ;

Точкови източници на замърсяване на водите:

1. **Канализация на гр. Малко Търново** - брой на реалните жители около 3200, отпадъчните води към настоящия момент се заустват в сухи дерета от водосбора на р. Малкотърновска – II категория водоприемник, приток на р. Велека. Няма изградена ПСОВ за населеното място.

2. ПСОВ с. Бръшлян – тип СЯ 1;

3. ПСОВ с. Граматиково – тип СЯ 3;

4. ПСОВ с. Граматиково – тип СЯ 4;

РЕЧЕН БАСЕЙН РЕКА РЕЗОВСКА

Пункт: *р. Резовска до с. Сливарово*

Състояние на водите на реката в пункта за наблюдение през 2010 г. е:

пункт	BG2RE00855MS001 р. Резовска при с. Сливарово							
показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	N общ	P-PO4	P-P общ
състояние	9,7 мг/л	3 мг/л	0,1 мг/л	0,003 мг/л	0,16 мг/л	0,5 мг/л	0,02 мг/л	0,027 мг/л

Пункт: *р. Резовска до с. Резово*

Констатира се следното състояние на водите на реката:

пункт	BG2RE00855MS002 р. Резовска - устие							
показател	O2	БПК5	NH4-N	NO2-N	NO3-N	N общ	P-PO4	P-P общ
състояние	7,8 мг/л	3 мг/л	0,1 мг/л	0,009 мг/л	0,3 мг/л	0,6 мг/л	0,032 мг/л	0,09 мг/л

В сравнение с 2009 г. през 2010 г. се наблюдава слабо влошаване на състоянието по показателя за биогенно замърсяване – общ фосфор. Т.к. причините за влошаването на състоянието са неустановени – водното тяло ще бъде включено в програма за проучвателен мониторинг.

Анализът на данните по останалите физико-химични показатели през 2010 г. не показва отклонения от характерните стойности за водното тяло.

Дифузни източници на замърсяване на водите:

- гори, преходни гористо-храстови масиви, неполивни ниви, земеделски земи, участъци с естествена растителност, урбанизирани територии;
- с битов характер – от населени места под 2000 е.ж. без канализационна мрежа и ПСОВ;

Точкови източници на замърсяване на водите: няма

КРАЙБРЕЖНИ МОРСКИ ВОДИ

Дифузни източници на замърсяване на водите:

- от седименти – разглеждат се като възможен източник на вещества към водната фаза и живите организми.

Точкови източници на замърсяване на водите:

1. "Парадайз бийч" ЕАД;
2. "ИДЪН ДЕВЕЛЪПМЕНТС АД , к-с "Райска градина" – гр. Влас
3. ЛПСОВ на жилищна група "нос Хумата"
4. ПСОВ в.с. "Елените" ("Вики Инвест" АД);
5. ПСОВ Равда – Слънчев бряг
6. ПСОВ Поморие
7. ПСОВ Лозенец.
8. ПСОВ Царево
9. "БДК Строй" ООД гр. Созопол
10. "Пристанище Бургас" АД – терминал "Запад"
11. "Бургаски корабостроителници" АД;
12. "ДК – Домостроене" АД (заустване 1 БФВ и заустване 2 производствени води)
13. "Андела инвест" АД гр. Бургас (бетонов възел)
14. Канализационна. мрежа на кв. "Сарафово" гр. Бургас
15. Канализационна мрежа на с. Черноморец
16. Канализационна мрежа на гр. Созопол
17. Канализационна мрежа на гр. Ахтопол;
18. Канализационна мрежа с. Синеморец /ПСОВ (ЕПМ) с. Синеморец;
19. Канализационна мрежа с. Варвара /ПСОВ (ЕПМ) с. Варвара

Преглед на значимите видове натиск и въздействието в резултат от човешка дейност върху състоянието на водите:

Точкови източници на замърсяване на водите:

ПСОВ към в.с. “Елените” – е частна собственост с механично и биологично пречистване, стопанисвана от фирма “Вики инвест 1” ЕООД гр. Пловдив. Приема отпадъчните води от гр. Св.Влас и ВС ”Елените”. Проектен капацитет Q ср.дн. – 52,8 л/сек. и Q макс. ч. – 73,9 л/с. Капацитетът и е недостатъчен. Станцията не е в състояние да приеме допълнителните количества отпадъчни води от новоизградените жилищни и хотелски комплекси в района, особено през летния сезон, когато има завишено водопотребление. Пречистените води се заустват в Черно море, северно от с. Свети Влас в район на съществуващо и перспективно ползване на крайбрежните морски води. През летния сезон се констатира незадоволителен ефект на пречистване на отпадъчните води по показатели: общ фосфор, ХПК, общ азот, повърхностно активни вещества

“Парадайз бийч” ЕАД – отпадъчните води се пречистват чрез локална ПСОВ и се заустват в сухо дере – II категория воден обект, вливащо се в Черно море. Обекта работи сезонно, тъй като ЛПСОВ е към хотелски комплекс в района на Свети влас. Установени са незначителни отклонения от нормите по показатели: активна реакция и азот нитратен.

ПСОВ “Равда – “Слънчев бряг” – отпадъчните води от с. Равда, к. к. “Слънчев бряг” и гр. Несебър постъпват чрез смесена канализационна мрежа. Пречистените отпадъчни води се заустват в Черно море, северно от с. Ахелой в район на съществуващо и перспективно ползване на крайбрежните морски води. През летния сезон са констатирани значителни превишения на нормите на Наредба 8/2001г. за качеството крайбрежните морски води по азотни показатели, общ фосфор, БПК₅, за което има наложени текущи месечни санкции.

ГПСОВ Поморие – Проектен капацитет $Q_{\text{ср.дн}}$ – 133 л/с с конвенционална схема за механично и биологично пречистване на отпадъчните води от гр. Поморие. Пречистените води се заустват в Черно море между гр. Поморие и кв. “Сарафово”. Констатирани са превишения на нормите на Наредба 8/2001г. за качеството крайбрежните морски води по азотни показатели, общ фосфор, за което има наложена текуща месечна санкция.

ПСОВ Царево – Пречистените отпадъчни води се заустват в р. Попска (поречие р. Черна) – II категория воден обект, на 2 км от устието ѝ в Черно море. През летния сезон са констатирани превишения на ИЕО по показателите общ азот, общ фосфор, ХПК и БПК₅ за което има наложена текуща месечна санкция.

ПСОВ Лозенец, общ. Царево – в експлоатация от 1988г., построена за нуждите на Ваканционното селище на ЦС на БПС в с.Лозенец. Понастоящем към нея са включени отпадъчните води на с. Лозенец, приема и отпадъчните води от почивните бази и къмпинги в района, няма свободен

капацитет за приемане на допълнителни количества отпадъчни води. През летния сезон е претоварена и не е в състояние да пречиства нормативно постъпващите количества отпадъчни води. Пречистените води след пречиствателните съоръжения се заустват в дере – II категория воден обект, което след 1500м се влива в Черно море.

Отклонение от ИЕО през летния сезон е констатирано по показателите общ азот и общ фосфор. Съгласно разрешителното за заустване срокът за достигане на индивидуалните емисионни ограничения за показателите общ азот и общ фосфор е 31.12.2014 г.

“БДК Строй” ООД – ЛПСОВ на жилищна сграда срещу к-г “Градина” – Пречистените отпадъчни води се заустват в сухо дере-втора категория водоприемник. Обектът работи сезонно. Констатирано е превишение по показател ХПК, БПК₅, азотни и фосфорни показатели за което е наложена санкция, спряна след приключване работа на ЛПСОВ, поради сезонния характер на дейността.

ЛПСОВ на жилищна група “нос Хумата” – пречиствателната станция е с биологично стъпало на пречистване – тип SBR, единствена в региона с реализирано дълбоководно заустване на отпадъчните води на една морска миля в Черно море.

“ДК – Домостроене” АД гр. Бургас /промишлено строителство/. Формират се два потока отпадъчни води: поток 1 – битово-фекални води и поток 2 – производствени води, които се заустват в Черно море.

“Бургаски корабостроителници” АД гр. Бургас – Механично пречистените отпадъчни води се заустват в Черно море срещу гр. Бургас. Констатирани са незначително отклонение от нормите на показател желязо.

“Пристанище Бургас” АД – терминал “Запад” – непречистени води се заустват в Черно море. Във връзка с дадени предписания за привеждане на обекта в съответствие с изискванията на Закона за водите се предвижда включването им към градска канализация.

Канализация на гр. Созопол - Водите се заустват непречистени в Черно море, в района на пристанище Созопол – новия кей.

Канализация на с. Синеморец – Степента на изграденост на канализационната мрежа на селото е около 60 %. Изграден е експериментален пречиствателен модул. Съоръжението е изградено, но до този момент не са проведени наладъчни дейности и модулет не е пуснат в експлоатация. Водите се заустват непречистени в Черно море.

Канализация на гр. Ахтопол – Непречистените отпадъчни води се заустват в Черно море, на 1 км югоизточно от града. Има отредена площадка за изграждане на **ПСОВ гр. Ахтопол** – биологична пречиствателна станция, има готов идеен проект, предстои изготвянето на работен проект. След изграждане на ПСОВ Ахтопол пречистваните води ще се заустват в сухо дере в м-ст “Аероплана”, южно от града.

Канализация на с. Черноморец – Канализационната система е смесена. Непречистените води се заустват в Черно море, в района на залива “Вромос”.

Канализация на кв. “Сарафово”, гр. Бургас – След реализация на проект отпадъчните води чрез КПС се отвеждат в ГПСОВ Поморие и е преустановено заустването на непречистени отпадъчни води от квартала в Черно море.

Експериментален пречиствателен модул с. Варвара – Пречистените води по проект ще се заустват в Аязменско дере – II категория воден обект. Модулът е завършен през 2005 г., но до този момент отпадъчните води се заустват непречистени.

От всички канализации, заустващи в Черно море, са взети водни проби през летния активен курортен сезон с цел получаване на максимално реалистична информация за вида и количеството замърсяване.

Източнобеломорски район за басейново управление (ИБР)

I. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПОВЪРХНОСТНИТЕ ВОДИ

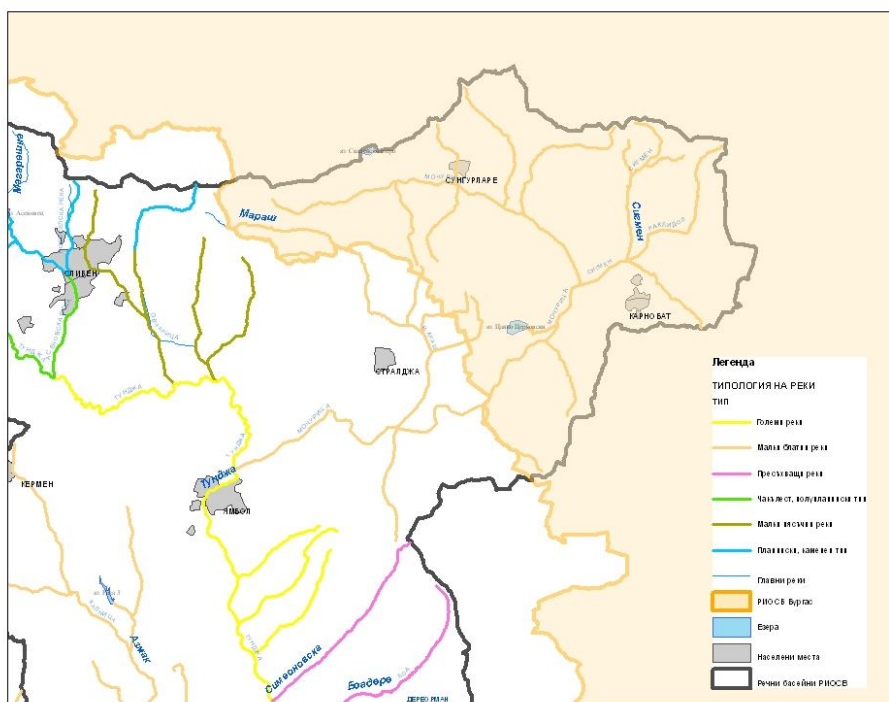
Типология на повърхностните води.

В рамките на Бургаска област на територията на ИБР е включено горното и средно течение на р.Мочурица, определена като самостоятелно водно тяло от Категория „РЕКИ”. Като водни тела от Категория „ЕЗЕРА” са определени водните обекти с площ над 500 ха – Скаленско езеро и яз.”Цанко Церковски”.

Водосборът на р.Мочурица се отнася към 1 тип води – R13 Малки и средни равнинни реки (R13a Блатни реки), който притежава следните по-важни характеристики:

- Надморска височина: < 150 (350) м – варира;
- Размер: притоци на основните реки с водосбор < 1300 km², средни и малки
- Наклон / енергия на потока <1 % слаб наклон, бавно течение;
- Форма на долината: широка речна долина
- Доминиращ дънен субстрат: пясъци, тиня, чакъли, зони на акумулация на седименти;
- Соленост: сладководни, <0.5 ‰;

Карта №1-1 Типология категория “РЕКИ” във водосбора на р.Мочурица

Във водосбора на р.Мочурица са определени 2 типа езера/язовири:

L17 Малки и средни равнинни язовири в ЕР 7 – с 1 водно тяло:
яз.Цанко Церковски.

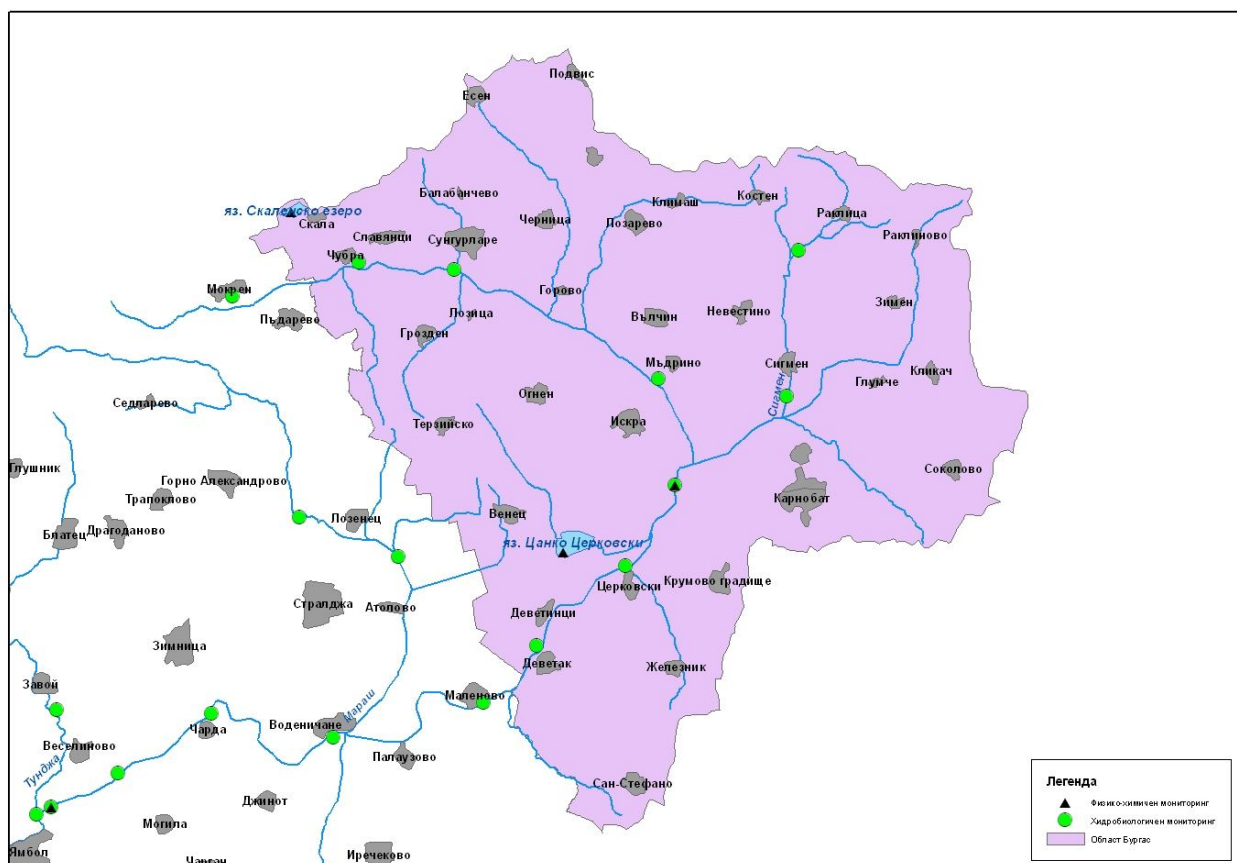
– L13 Средни и малки полупланински язовири в ЕР 7 – с 1 водно
тяло: Скаленско езеро.

Мрежа за мониторинг на повърхностни води.

Мрежата за мониторинг на повърхностни води във водосбора на р. Мочурица на територията на Бургаска област включва 7 пункта за мониторинг, в които се провежда хидробиологичен мониторинг, като в пункта след гр. Карнобат се провежда и анализ на физико-химични елементи за качество:

- 1 С.Мокрен
- 2 С.Чубра
- 3 гр.Сунгурларе, мост за с.Грозден
- 4 С.Мъдрино
- 5 гр. Карнобат; мост на 8 км по пътя за с. Венец; **ФХМ 30059316**
- 6 С.Церковски
- 7 С.Деветак

Карта № 2-1 Мрежа за мониторинг на повърхностни води във водосбора на р.Мочурица

Определяне на екологичното и химично състояние на повърхностните води.

Химично състояние

Химично състояние	
добро	лошо

При оценката на химичното състояние на повърхностните водни тела са разглеждани т.нар. приоритетни вещества като са съпоставяни с определените стойности на стандартите за качество, въведени от *Директива 2008/105/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 година за определяне на стандарти за качество на околната среда в областта на политиката за водите*. Химичното състояние на повърхностните водни тела се оценява в два класа – добро и лошо, които се изобразяват на картите съответно със син и червен цвят. За водните тела, в които не са идентифицирани източници на замърсяване с приоритетни вещества по експертна преценка е определено добро състояние.

При определяне на химичното състояние на водните тела са приложени изискванията на Директива 2008/105/ЕО, при които се изчисляват средногодишни стойности за съдържанието на разтворените във води приоритетни вещества. През 2010 г. в определни водните тела във водосбора на р.Мочурица област резултатите не показват превишаване на стандартите

за качество, въведени от Директива 2008/105/ЕО за изследваните приоритетни вещества.

Екологично състояние

Екологично състояние				
Много добро	добро	умерено	лошо	много лошо

Екологичното състояние на повърхностните водни тела се оценява в пет класа: много добро, добро, умерено, лошо и много лошо, които се изобразяват с показаните в таблицата цветове.

ЕКОЛОГИЧНО СЪСТОЯНИЕ		
хидроморфологични показатели	Биологични показатели	химични показатели и

За оценка на екологичното състояние се разглеждат следните групи елементи: биологични, хидроморфологични и физико-химични елементи. Водещи за определяне на състоянието са биологичните елементи.

Таблица № 3-2 Показатели за определяне на екологичното състояние

хидроморфологични показатели	хидроложки режим
	морфологични условия
	непрекъснатост на реката
биологични показатели	фитопланктон
	фитобентос
	макрофити
	Дънни безгръбначни
	Риби
Химични показатели	обща показатели
	биоогенни вещества
	специфични вещества

При оценката на екологичното състояние на водните тела е използвана разработената през 2010 г. класификационна система, включваща биологични и физико-химични елементи за качество.

От провеждания мониторинг на биологичните елементи са налични само данни за дънни безгръбначни (за реки), които се оценяват по т.нар. Ирландски биотичен индекс (БИ). Резултатите от биологичния мониторинг

съгласно разработената класификационна система се оценят по следния начин:

Равнинни типове реки (R12, R13)

Нормална скала за БИ

1 ÷ 5

R10 скала: 1 ÷ 4

R12, R13 скала: 1 ÷ 4.5

EQR	БИ
0,8 ÷ 1.0	4 ÷ 5
0,7	3.5
0,5 ÷ 0,6	2.5 ÷ 3
0,4	2
0,3 ÷ 0,2	1 ÷ 2

За оценка на физико-химичните елементи в класификационната система са използвани 10 показателя:

Равнинни типове реки (R12, R13)

Разтворен кислород, mg/l	pH	Ел.п р. $\mu\text{S}/\text{cm}$	N- NH ₄ , mg/l	N- NO ₃ , mg/l	N- NO ₂ , mg/l	Общ азот, mg/l	P-ortho - PO ₄ , mg/l	P-Общ фосфор, mg/l	БПК ₅
9,00 ÷ 7,00	÷	700	0,10	<0,7	<0,03	<0,7	0,01 ÷ 0,025	<0,025	<2
7,00 ÷ 6,00	6,5 ÷ 8,5	750	0,1 ÷ 0,3	0,7 ÷ 2	0,03 ÷ 0,06	0,7 ÷ 2,5	0,025 ÷ 0,06	0,025 ÷ 0,075	2 ÷ 4
6,00 ÷ 5,00	÷	1000	0,3 ÷ 0,6	2 ÷ 4	0,06 ÷ 0,09	2,5 ÷ 4	0,06 ÷ 0,08	0,075 ÷ 0,1	4 ÷ 8
5,00 ÷ 4,00	÷	1200	0,6 ÷ 1,5	4 ÷ 10	0,09	4 ÷ 10	0,08 ÷ 0,1	0,1 ÷ 0,2	8 ÷ 20
<4	÷	>1200	>1.5	>10	>0.09	>10	>0,1	>0,2	>20

Система за екологична оценка на типовете „езера” по физико-химични елементи

Олиготрофни типове "езера" (L1, L2, L3, L11, L12, L13)

Разтворен кислород, mg/l	pH	Ел.п р. $\mu\text{S}/\text{cm}$	N- NH ₄ , mg/l* ***	N- NO ₃ , mg/l	N- NO ₂ , mg/l* *	Общ азот, mg/l ****	P-ortho - PO ₄ , mg/l***	P-Общ фосфор, mg/l*	БПК ₅	Прозрачност по Секки,
--------------------------	----	---------------------------------	---	---------------------------------	---------------------------------------	------------------------	-------------------------------------	---------------------	------------------	-----------------------

m										
10,5÷8,00	÷	650	<0,03	<0,2	<0,01	<0,2	0,007÷0,02	<0,0125	<1	>4
8,00÷6,00	6,5÷8,7	750	0,03÷0,08	0,50	0,01÷0,025	0,2÷0,8	0,0125÷0,04	0,0125÷0,04	1÷2,5	4÷2
6,00÷5,00	÷	1000	0,08÷0,16	1,00	0,025÷0,05	0,8÷2	0,04÷0,06	0,04÷0,06	2,5÷5	2÷1,5
5,00÷4,00	÷	1200	0,16÷0,4	2,50	0,05	2÷6	0,06÷0,08	0,06÷0,1	5÷10	1,5÷1
<4	÷	>1200	>0.4	>2.5	>0.05	>8	> 0.08	>0,1	>10	<1

Мезотрофни типове "езера" (L4, L5, L6, L7, L8, L14, L17)

Разтворен кислород, mg/l	pH	Ел.пр. $\mu\text{S/cm}$	N-NH ₄ , mg/l****	N-NO ₃ , mg/l	N-NO ₂ , mg/l**	Общ азот, mg/l****	P-ortho - PO ₄ , mg/l***	P-Общ фосфор, mg/l*	БПК ₅	Прозрачност по Секки, m
9,00÷7,00	÷	650	<0,1	<0,8	<0,03	<0,7	0,01÷0,025	<0,025	<2	>4
7,00÷6,00	6,5÷8,7	750	0,1÷0,3	0,8÷2	0,03÷0,06	0,7÷2,5	0,025÷0,06	0,025÷0,075	2÷4	4÷2

Резултати за екологичното състояние

В Таблица № 3-5 са дадени резултатите от оценката на екологичното състояние във водосбора на р.Мочурица

Таблица № 3-5 Екологично състояние на водните тела във водосбора на р.Мочурица.

Обща част			ЕКОЛОГИЧНО СЪСТОЯНИЕ 2008			
№	Код	Водното тяло	Общо	ХМ	Б	ФХ
1	BG3TU600R022	р. Мочурица и притоци	1		БИ	NH ₄ , NO ₃ , N-Т, PO ₄ , P-Т
2	BG3TU600L024	яз. Скаленско езеро*	2		Хл.А	pH
3	BG3TU600L023	яз. Цанко Церковски*	1		Хл.А	pH, ХПК, БПК, N-Келдал

*По данни от 2009 г.

Легенда:

5	Много добро състояние
4	Добро състояние
3	умерено състояние
2	Лошо състояние
1	Много лошо състояние

За определяне на лошото екологично състояние на повърхностните водни тела доминиращо е значението на физико-химичните показатели от органичен характер (амониев азот, нитратен азот, общ азот, фосфати, общ фосфор, ХПК, БПК, азот-Келдал, активна реакция-рН).

За р. Мочурица е характерно силното органично замърсяване от непречистени битови отпадъчни и промишлени води. Най-силно замърсяване се наблюдава в участъка след гр.Карнобат (много лошо състояние) поради вливането на непречистени отпадъчни води от градската канализационна мрежа.

За яз. „Ц. Церковски” са характерни силните цъфтежи от планктонни водорасли, причинени от органичното замърсяване (рН, ХПК, БПК, N-Келдал). Вероятна причина за това е провежданото интензивно рибовъдство в язовира. Повишените стойности на рН на водите в Скаленско езеро нямат обяснима причина, поради което този язовир е включен в програма за проучвателен мониторинг.

Точкови източници на замърсяване на водите:

“Винекс Славянци” АД с. Славянци – Предприятие за производство на различни видове алкохол и алкохолни напитки – работят 3 цеха: в град Сунгурларе, в с. Славянци и в с. Лозарево. И за трите цеха има издадени разрешителни за заустване от Басейнова дирекция в Пловдив. Само за цеха в Лозарево има изградена ЛПС за механична и физико-химична обработка. Пречиствателната станция подобри режима на работа на ЛПС през 2009 г. с въвеждането на аерационна система в басейна при очистката и в резултат на това през 2010 г. за обекта не са констатирани превишения по показатели в отпадъчните води. Отпадъчните води от цеха в Сунгурларе по тръбопровод се подават без пречистване до мястото на заустване – безименно дере в южната част на гр. Сунгурларе и от там на около 10 км в р. Мочурица. Цехът в с. Славянци зауства без пречистване на около 5 км от цеха в р. Мочурица. На дружеството през периода на кампанията на обработка на гроздето през есента има трайна тенденция за наложени текущи санкции.

“СИС Индустрийс” ООД – промишлен комплекс в с. Венец с предмет на дейност бутилиране на спиртни напитки и вино има изградено ЛПС с механично, физико-химично и биологично пречистване на отпадъчните води. През изминалата година се констатира превишение на

ИЕО на показателите, определени в издаденото разрешително, поради което през годината има наложени текущи санкции.

“ВИН.С. Индустрийс” ООД с. Церковски има изградена ЛПСОВ за механично и биологично пречистване на отпадъчните води от спиртоварна фабрика, винзавод и мелничен комплекс. Отпадъчните води се заустват след ЛПСОВ в дренажен канал на яз. Церковски. През първото тримесечие на 2010г. има констатиран превишения от ИЕО, за което на обекта има наложена текуща месечна санкция, която е отменена след повторната контролна проверка през трето тримесечие .

“Птицекланица Чубра“ с.Чубра, община Сунгурларе е месопреработвателно предприятие за бяло птиче месо – има издадено разрешително за заустване. Отпадъчните води от обекта след ЛПС се заустват в дере, вливащо се в р. Мочурица. През 2009 г. са извършени дейности по реконструкция на ПСОВ и привеждане на обекта в съответствие с изискванията на Закона за водите и Закона за управление на отпадъците. Обектът работи епизодично в зависимост от поръчките, които има. При контролните проверки през 2010 г. не е констатирано заустване на отпадъчни води. През годината не са постъпвали сигнали и жалби във връзка с дейността на обекта.

Всичките гореизброени обекти заустват във водосборната зона на р. Мочурица, поречие на р. Тунджа.

От населените места **с над 10000 екв. ж.** такива са местата без изградени ПСОВ:

гр. Карнобат – брой на реалните жители 20712, отпадъчните води около 600000м³ /г. към настоящия момент се заустват без пречистване в р. Мочурица – втора категория водоприемник. Инвестиционното предложение за изграждане на ПСОВ – гр. Карнобат е с приключена процедура по преценяване необходимостта от ОВОС, съгласно изискванията на ЗООС. Предвижда се изграждане на пречиствателна станция с капацитет за 24100екв. ж. с механично и биологично стъпало. Предвижда се снижаване и на биогенните елементи азот и фосфор.

Населените места **с над 2000 екв. ж.** без изградена ПСОВ са: **гр. Сунгурларе** – брой на реалните жители около 4200, тип на канализационната мрежа-смесена, степен на изграденост около 20 %, отпадъчните води към настоящият момент се заустват в р. Мочурица. Много от малките агломерации нямат изградени канализационни мрежи, като отпадъчните води най-често се отвеждат в попивни кладенци /земните пластове/, което води до замърсяване на почвата и подпочвените води.

Работата в насока изграждане на ПСОВ е свързана с намаляване на емисиите и количеството на непречистени води, зауствани във водни обекти и, като следствие от това, в бъдещи периоди да се очаква подобряване състоянието на водите във водните обекти.

КАЧЕСТВО НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ В ЧЕРНОМОРСКИЯ БАСЕЙНОВ РАЙОН

Кратка информация за пунктовете за наблюдение, териториално разпределение(общини), наблюдавани показатели.

През 2010 г. пробонабирането е извършено от мониторинговите пунктове на подземните води в Черноморския басейнов район, които са извори, тръбни и шахтови кладенци. Местоположението им е по подземни водни тела.

Честотата на пробонабиране и схемата на анализ са съгласно Заповед № РД – 715/02.08.2010 г.

Информация за състоянието на подземните води

Анализът на качествено състояние е извършен по водоносни хоризонти, водни тела и пунктове, съгласно изискванията на:

Наредба № 1 за проучването, ползването и опазването на подземните води;

Наредба № 5 / 2007 г. за мониторинг на водите;

Наредба № 9 за качеството на водите, предназначени за питейно-битови цели и Директива 2000/60/ЕС.

Резултатите са сравнявани със:

- праговете на замърсяване (ПЗ), определени за подземни водни тела в лошо състояние.
- стандарт за питейно водоснабдяване (СПВ) по Наредба № 9 за качеството на водите, предназначени за питейно-битови цели и ДПВ 98/83/ЕО на ПВТ, от които се черпи вода за човешка консумация.
- стандартите за качество (СК) от Приложение 3 към Наредба № 1 за проучване, ползване и опазване на подземните води на ПВТ, от които се ползва вода за други цели (напояване, промишлени и др.)
- изискванията на РДВ 2000/60/ЕС за всички ПВТ.

Състоянието е разгледано по водоносни хоризонти и водни тела и е както следва:

Кватернерен водоносен хоризонт

Резултатите от анализа доказват, че няма отклонения от стандартите за питейни води (СПВ) и ПЗ, по изследваните показатели, освен в следните ПВТ с кодове:

Водно тяло BG2G000000Q007 – води в кватернерно-алувиалните отложения на р. Луда Камчия. Установено е отклонение от ПС на концентрациите на нитрати над ПС в каптаж “Тюр чешма” с. Берово за месеци февруари и август.

Водно тяло BG2G000000Q008 – Кватернерен водоносен хоризонт в терасата на р. Айтоска. В пункт ТК Камено, общ. Айтос, обл. Бургас са констатирани отклонения от ПС в концентрациите на натрий и магнезий. Тенденцията е към повишаване съдържанието на натрий в подземните води над ПС, а на магнезий е към намаляване около ПС.

Водно тяло BG2G000000Q009 – Кватернерен водоносен хоризонт в терасата на р. Средецка – Мандра. В пункт с ТК с. Русокастро, общ. Камено, обл. Бургас се наблюдават високи стойности над ПС на: манган и фосфати.

Водно тяло BG2G000000Q0014 – Кватернерен водоносен хоризонт в терасата на р. Двойница. При анализиране на подземните води от пункт Сондаж Р-5, Ф. "Одесос-570" ЕООД Обзор са констатирани отклонения от ПС за следните показатели: хлориди и сулфати. Повишените концентрации на посочените показатели не се различават от първоначалните при изграждането анализи. Високото съдържание на хлориди се дължи на морска интрузия, която е в процес на наблюдение. Ползването на подземните води за питейно-битово водоснабдяване от водоизточниците в експлоатация на Ф. "Одесос-570" ЕООД Обзор става след пречистване до нормите.

Неогенски водоносен хоризонт

Резултатите от анализа на данните за 2010г. доказват, че няма отклонение от стандартите за питейни води (СПВ) и ПС, по изследваните показатели, освен в ПВТ с код BG2G00000N025 – Неоген Бургас. В пункт сондаж Пристанище Бургас при анализиране на подземните води от пункта са констатирани отклонения от ПС по показателите: манган и ортофосфати.

Палеогенски водоносен хоризонт

Резултатите от анализа доказват, че няма отклонения от стандартите за питейни води (СПВ) и ПС по изследваните показатели, освен във водно тяло BG2G00000Pg029 – Палеоген – еоцен олигоцен Бургас. В пункт ТК, гр. Българово са констатирани отклонения от ПС, за показателя нитрати (43,73 мг/л).

Горнокреден водоносен хоризонт

Резултатите от анализа доказват, че няма отклонения от стандартите за питейни води (СПВ) и ПС по изследваните показатели, освен във Водно тяло BG2G00000K2034 Горна креда – Бургаска вулканично северно и западно от Бургас. Констатирани са превишения на ПС, в концентрациите на: желязо (0,588 мг/л > 0,1561 мг/л) в пункт Б-179 г. Ахелой и нитрати (53,97 мг/л > от 38,42 мг/л) в пункт 3 бр. дренажи при ПС, с. Екзарх Антимово.

ИЗВОДИ:

Лошото качествено състояние по водни тела се дължи на дифузни източници на замърсяване и е обусловено от следните фактори:

1. Естественни предпоставки – незащитени, открити, уязвими на проникване на повърхностни замърсители или покрити с отложения с висока водопропускливост с вертикална и хоризонтална филтрация водоносни хоризонти. Подхранване изключително от валежи и повърхностно течащи временни потоци.

2. Повишено съдържание на нитрати в подземните води, което се дължи на неконтролируемото азотно торене в засегнатите райони през 80-те и началото на 90-те години.

3. Водоносните хоризонти залягат на дълбочина, при която не може да се извършва бързо самопречистване на подземните води по естествен път.

4. Развитието на частни стопанства (зеленчукопроизводство, овощарство и лозарство) и използването на торове за високи добиви допринасят за постъпването на замърсители във водоносните хоризонти.

5. Депониране на отпадъчни продукти от животновъдството (твърд и течен тор) в близост до фермите.

6. Неефективно действащи пречиствателни съоръжения за отпадъчни води.

Основните мерки за подобряване, опазване и поддържане състоянието на подземните води, предвидени в Плана за управление на речните басейни са следните :

1. Закриване и рекултивация на депа за отпадъци
2. Проектиране и изграждане на СОЗ
3. Превенция и контрол на интегрираното замърсяване от опасни и вредни вещества
4. Прилагане на добри земеделски и фермерски практики и др.

II. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ В ИБР

Мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води.

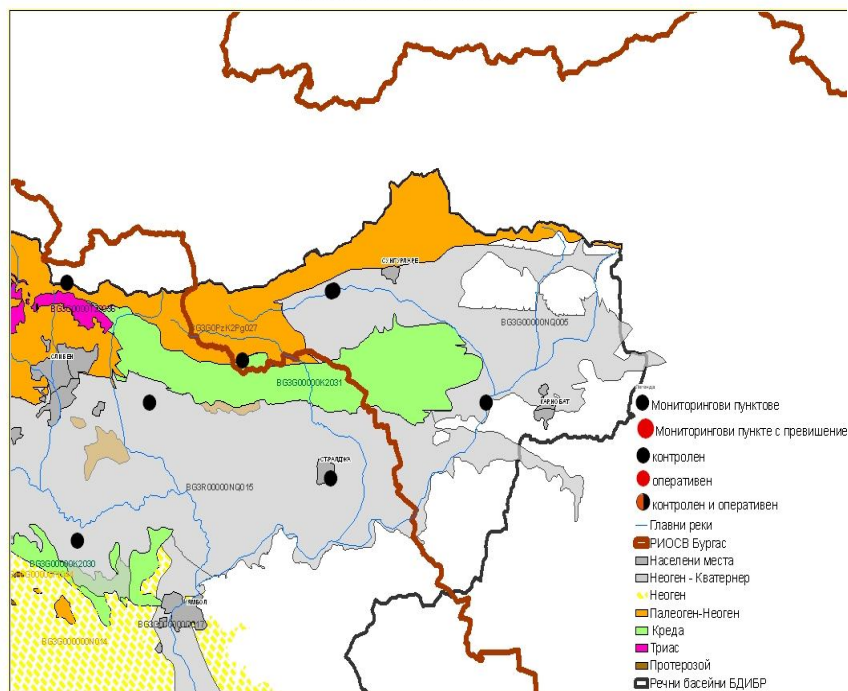
Националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води в Бургаски район през 2010 година обхваща 3 хидрогеоложки пункта :

BG3G000000QMP014 – Кладенец Лепков, гр. Карнобат, общ. Карнобат (Контролен + Оперативен мониторинг)

BG3G000000NMP015 – ТК – 3, с.Чубра, общ. Сунгурларе (Оперативен мониторинг)

BG3G000000QMP016 – Сондаж, с. Сунгурларе, общ. Сунгурларе (Оперативен мониторинг)

Карта № 1-1 Мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води във водосбора на р. Мочурица

Тези мониторингови пунктове следят химичното състояние на подземните води в подземно водно тяло BG3G00000NQ005.

Подземните води се оценяват въз основа на информация, която ИАОС изпраща на Басейнова Дирекция за управление на водите в Източнореломорски басейн – център Пловдив. Пробите са анализирани в ИАОС – Регионална лаборатория – Бургас. За всеки отделен мониторингов пункт има определена схема за пробонабиране и анализирание, както следва :

I група – основни физико-химични показатели – разтворен кислород, окислително-възстановителен потенциал, рН, електропроводимост, нитратни йони, амониеви йони, температура, перманганатна окисляемост, обща твърдост, калций, магнезий, хлориди, натрий, калий, сулфати, хидрокарбонати, карбонати, сух остатък – анализират се всички тези показатели във всички пунктовете за подземни води четири пъти в годината.

II група – допълнителни физико-химични показатели – нитритни йони, фосфати, общо желязо, манган – анализират се всички или отделни показатели в мониторинговите пунктове четири пъти в годината.

III група – метали и металоиди – олово, мед и цинк – само в мониторинговите пунктове при гр. Карнобат и с.Чубра – веднъж годишно през трето тримесечие.

Резултатите се сравняват с прагови стойности (ПС) на отделните показатели, а също и със стандарта според Приложение № 1 към чл. 10, ал. 2, т. 1 на Наредба № 1 от 10.10.2007г. (измен. ДВ, бр.2 от 2010 год.) за проучване, ползване и опазване на подземните води.

Оценка на химическото състояние на отделен мониторингов пункт и генерална оценка на химическото състояние на отделно ПВТ като цяло се

извърши по методика, разработена в обществена поръчка с предмет “Определяне на праговете на замърсяване на подземните води и разработване на класификационна система за химичното състояние на подземни водни тела”. Тази методиката е в съответствие с Директива 2006/118/ЕС и Ръководство № 18 за статус на подземни води и тренд оценка.

В североизточния край на Източнобеломорски район се разполага една съвсем малка част от Бургаски район.

BG3G00000NQ005 /Порови води в Неоген – Кватернер - Сунгурларско – Карнобатска котловина/

ПВТ заема Сунгурларското и Карнобатското полета. Под кватернерните алувиални отложения (на р. Мочурица) и пролувиални отложения (образувани от множество дерета) заляга плиоцен, представен от глини, пясъци и по-малко чакъл. Покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване са песъкливи глини. ПВТ има площ – 290 кв.км. Средна дебелина на водоносния хоризонт – 99 м. Среден коеф. на филтрация на ПВТ – 17 м/ден. Подхранването в кватернерния водоносен хоризонт в Сунгурларската част става от реките, валежите и частично от пукнатинните води на подложката (където кватернера лежи върху нея), а в Карнобатската част – от валежи и частично от пукнатинните води на подложката, сезонно подхранване има и от инфилтрираните поливни води. Среден модул на подзем. отток – 2 л/сек/км².

От извършените наблюдения върху химичното състояние се констатира следното :

Мониторингов пункт Карнобат (Кладенец Лепков) – средногодишното съдържание на магнезий (66,63 mg/l) е малко над ПС – 64,03 mg/l (само през трето тримесечие е със съдържание над ПС и над стандарта – 82,2 mg/l).

Мониторингов пункт при с. Чубра (Сондаж – 3) – наблюдава се завишение на средногодишното съдържание на манган (0,047 mg/l) над ПС – 0,040 mg/l (през трето и четвърто тримесечие съдържанията са над ПС и над стандарта – съответно 0,132 mg/l и 0,055 mg/l). През трето тримесечие амониеви йони показват съдържание 0,62 mg/l, но средногодишното съдържание (0,27 mg/l) е под ПС за този показател – 0,38 mg/l.

Мониторингов пункт Сунгурларе – наблюдава се:

а) завишение на средногодишното съдържание (10,68 mgeq/l) над ПС – 10,25 mgeq/l на Твърдост (обща),

б) завишение над ПС и стандарта на:

– калций – средногодишното съдържание – 153,46 mg/l, ПС – 130,66 mg/l

– нитрати – средногодишното съдържание – 144,73 mg/l, ПС – 38,71 mg/l

Перманганатна окисляемост, амониеви йони и натрий показват завишения в единични проби над ПС и стандарта през годината, но

средногодишните съдържания на тези показатели – съответно – 2,54 mgO₂/l, 0,28 mg/l и 113,48 mg/l са под ПС съответно – 3,95 mg O₂/l, 0,382 mg/l и 154,84 mg/l.

В ПВТ BG3G00000NQ005 релевантните стойности на всички наблюдавани показатели са под ПС.

BG3G0PzK2Pg027 /Пукнатинни води – масив Шипка – Сливен/

На територията на Бургаски район се разполага една малка част от това ПВТ, няма мониторингови пунктове за наблюдение на подземни води.

Водоносният хоризонт е изграден от гранити, алтернация от пясъчници, глинести скали и брекчоконгломерати, глини, пясъкливи варовици, глинести мергели с палеозойска, горнокредна и палеогенска възраст. Цялото ПВТ има площ – 1481 кв.км., в разглеждания район е неговата най-източна част. Среден модул на подзем. отток – 0,8 л/сек/км².

ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ ЗА ПИТЕЙНО – БИТОВО ВОДОСНАБДЯВАНЕ - ЯЗОВИРИ

В Черноморския басейнов район повърхностните водоизточници за питейно-битово водоснабдяване са: яз. "Камчия", яз. "Ясна поляна" и яз. "Тича".

Язовир "Камчия" е изграден на р. Луда Камчия, яз."Тича" – на р. Голяма Камчия, а яз. "Ясна поляна" - на р. Дяволска – това са територии, обявени за извличане на повърхностни води за човешка консумация.

За определяне на качеството на повърхностните води за питейно-битово водоснабдяване са анализирани данни за физичните и химичните показатели, съгласно изискванията на чл. 3, ал. 1 и чл. 6, 7 и 8 от Наредба № 12 за качествените изисквания към повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване по задължителни и препоръчителни стойности на показателите, съгласно Приложение № 1 към наредбата.

ЯЗОВИР "КАМЧИЯ"

осигурява питейно-битово водоснабдяване на гр.Варна, населените места от ГРШ "Китка" до гр. Варна и група "Камчийски пясъци", и гр. Бургас, и населените места от общините Сунгурларе, Карнобат, Айтос, Камено и Бургас, категоризация по Наредба № 12 – категория А2.

ЯЗОВИР "ЯСНА ПОЛЯНА"

Осигурява питейно-битово водоснабдяване на гр.Бургас и населените места и курорти от Южното Черноморско крайбрежие от Бургаска област, категоризация по Наредба № 12 – категория А2.

Кратка обобщена информация за обектите, източници на отпадъчни води

Дейността на направление "Води" през 2010 г. бе насочена към подобряване на състоянието на повърхностните води на територията контролирана от РИОСВ-Бургас чрез подобряване работата на изградените пречиствателни станции за отпадъчни води и пречиствателни съоръжения и спазване на определените условия и изисквания в разрешителните за заустване.

Във връзка с влязлата в сила през 2007г. нова Наредба № 5 за мониторинг на водите и отпадане на ограничителния критерий от 100 кубика/денонощие се увеличава броя на обектите, включени в Контролно-информационната система за състоянието на отпадъчните води, контролират се всички обекти с издадени разрешителни за заустване, независимо от количеството на заустваните отпадъчни води. РИОСВ – Бургас ежегодно организира събирането на информационни карти, съдържащи данни за обектите, формиращи отпадъчни води и заустващи в повърхностни водни обекти, разположени на територията, контролирана от инспекцията, във връзка с поддържане на "Контролно-информационната система за състоянието на отпадъчните води".

В изпълнение на задълженията си по Закона за водите, РИОСВ – Бургас осъществява контрол на източниците на замърсяване на водите и водните обекти чрез проверки, наблюдения и пробовземания. На всеки шест месеца, съвместно със Регионална лаборатория – гр. Бургас, извършва пробовземане от обекти, формиращи отпадъчни води и заустващи във водни обекти, включени в утвърдени списъци от Министъра на околната среда и водите. През 2010 г. са проверени 102 броя обекти формиращи отпадъчни води, извършени 92 броя пробовземания. Анализът на взетите водни проби се извършва задължително по всички показатели, за които в разрешителното за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води са определени индивидуални емисионни ограничения. При установяване на неспазване на определените в разрешителните емисионни норми и ограничения /в случаите, когато все още няма издадено разрешително и отпадъчните води не отговарят на нормите за съответната категория на водоприемника/ на юридическите лица и едноличните търговци се налагат санкции. Компетентен орган по издаване на разрешителните за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води са съответната Басейнова дирекция за управление на водите.

Наблюдава се тенденция за запазване на санкционираните обекти за замърсяване на водите – през активния туристически сезон недостатъчно пречистени отпадъчни води от ПСОВ Елените, ПСОВ Равда-Сл. бряг /нова и стара част/, ПСОВ Поморие, ПСОВ Лозенец се заустват в Черно море; по време на кампания /трето тримесечие/ на производства на спиртни напитки – "Винекс Славянци" АД с цехове в гр. Сунгурларе и с. Славянци и други. През 2010 г. в следствие на общата финансова криза някои от обектите, са работили периодично.

Във връзка с изпълнение на контролната дейност на РИОСВ през 2010 г. експертите по компонент Води са извършили общо (плани,

извънпланови и проверки по сигнали и жалби) 279 броя проверки. За сравнение във връзка с изпълнение на контролната дейност по компонент Води през 2009 г. са извършени общо 185 броя проверки. По-големия брой проверки е свързан с изпълнение на Заповеди на министъра на околната среда и водите за съвместни проверки на потенциални замърсители на проблемни зони с води за къпане в Черно море, извършени съвместно с БДЧР Варна, РИОКОЗ Бургас – 57 броя и проверките през м.ноември и декември по язовири, включени в Приложение № 1 на Закона за водите, извършени съвместно с БДЧР – Варна и РДНСК-Югоизточен район – сектор Бургас – 8 броя, както и по Заповед на Областния управител на Област Бургас за извършване на периодични проверки на морски плажове – 36 броя. До м. декември 2010 г. експерт по водите извършваше и проверки по изпълнение на договори на ПУДООС – общо за периода 5 броя.

В резултат извършените проверки, изпълнение на изискванията на чл.69 от ЗООС и Наредбата за реда за определяне и налагане на санкции при увреждане или замърсяване на околната среда над допустимите норми през 2010г. за замърсяване на водите от дейността на фирмите и дружествата са издадени общо 43 броя заповеди за санкции.

В резултат на извършвания многогодишен контрол на работата на пречиствателните съоръжения и пречиствателни станции за отпадъчни води може да се заключи, че основните превишавани показатели са: неразтворени вещества, БПК₅, ХПК, общ азот /азотните показатели/ и общ фосфор. За последните два показателя пречиствателните станции нямат техническа възможност за отделянето им от отпадъчните води. В разрешителните за заустване, съгласно българското екологично законодателство са дадени срокове за достигане на нормите и привеждане на обектите в съответствие.

2.3. Земи, почви и земни недра

Земи и почви

Почвите на Бургаска област са заети от чернозем-смолници и канелено-горски почви. Те са подходящи за отглеждането на зърнено-житни и технически култури в равнинната част на областта и тютюн в по-високите, южни части на Стара планина.

Бургаска област се характеризира с преходно-континентален климат в северозападната си част, с преходно-средиземноморски в южната и с черноморско влияние в източната си част. Характерните за него бриз не позволяват развитието на болести по лозята (мани) и в тази връзка по-малко третирания с продукти за растителна защита.

Замърсяване на почвата с тежки метали и металоиди

През 2010 година мониторинг на почвите за съдържание на тежки метали и металоиди от мрежата на I ниво се проведе при пълно обследване на всички пунктове (тридесет и четири), попадащи на територията на четиринадесет общини. От всеки пункт е извършено пробонабиране за пълно

набор от показатели. Почвеното изпитване се извършва от Регионална изпитателна лаборатория Бургас в две дълбочини: 0-10/0-40 см. за необработваемите и 0-20/20-40 см. за обработваемите почви в три повторения.

Разпределението на пунктовете от пълната мрежа по общини е посочено в таблица 1:

Таблица 1

№ по ред	Пункт №	Населено място	Община
1.	350	с. Садово	Сунгурларе
2.	364	с. Терзийско	Сунгурларе
3.	365	с. Подвис	Сунгурларе
4.	377	с. Зорница	Средец
5.	378	с. Смолник	Карнобат
6.	379	гр. Карнобат	Карнобат
7.	380	с. Раклица	Карнобат
8.	381	с. Люляково	Руен
9.	390	с. Сливово	Средец
10.	391	с. Проход	Средец
11.	392	с. Сърнево	Карнобат
12.	393	с. Вратица	Камено
13.	394	с. Карагеоргиево	Айтос
14.	395	с. Речица	Руен
15.	405	с. Драчево	Средец
16.	406	с. Полски извор	Камено
17.	407	с. Свобода	Камено
18.	408	с. Мъглен	Айтос
19.	409	с. Рудина	Руен
20.	418	с. Звездец	Малко Търново
21.	419	с. Крушевец	Созопол
22.	420	с. Маринка	Бургас
23.	421	с. Медово	Поморие
24.	422	с. Козичино	Поморие
25.	430	гр. Малко Търново	Малко Търново
26.	431	с. Визица	Малко Търново
27.	432	с. Ясна поляна	Приморско
28.	433	гр. Созопол	Созопол
29.	434	с. Баня	Несебър
30.	440	с. Кости	Царево
31.	315	с. Кипилово	Котел
32.	333	гр. Котел	Котел
33.	334	с. Топузево	Котел
34.	349	с. Седларево	Котел

Крайният срок за представяне на резултатите от извършените изпитания на почвените проби от пълната мониторингова мрежа е средата на месец май 2011 г., поради което в РИОСВ – Бургас все още не са представени резултати от анализите за определяне на тежки метали Zn, Cu, Rb, Cd, Cr, Co, Ni, и As и Hg.

Замърсяване на почвите с устойчиви органични замърсители (пестициди)

През 2010 г. в определените тридесет и четири пункта за мониторинг на тежки метали се проведе и изпитване по отношение на остатъчни количества органохлорни пестициди, полихлорирани бифенили и полициклични ароматни въглеводороди в почвите.

Резултатите от тях не са представени в РИОСВ – Бургас, поради което анализ на замърсяването на почвите с устойчиви органични замърсители в този доклад няма да бъде направено.

На територията на РИОСВ – Бургас е решен проблема със залежалите пестициди, с което е ликвидирана потенциалната опасност от евентуално замърсяване и увреждане на околната среда и човешкото здраве.

И през 2010 г. на територията на РИОСВ – Бургас е изпълнена програмата за мониторинг на почви от подсистема „Земи и почви” и поддържане на актуална база данни по направление „Локални почвени замърсявания” за състояние на складовете и съхраняваните в тях забранени или залежали продукти за растителна защита.

Ерозия на почвите

И в Бургаския регион почвите са подложени на деградация вследствие глобалната промяна на климата, повишаване на температурата и засушаване.

Ерозията на почвата е един от най-интензивните и широко разпространени деградационни процеси. По статистически данни на водна ерозия са подложени 72 % от всички обработваеми земи с наклон над 6⁰. Трайно засегнати от водна ерозия са 43 % от общата площ на областта. На ветрова ерозия са подложени земите в равнинните и обезлесени райони. Те съставляват около 12 % от обработваемите площи. Иригационна ерозия почти не се забелязва.

През 2010 г. година не са финансирани проекти против ерозията на почвата и не са известни такива, които се изпълняват на контролираната от РИОСВ – Бургас територия. Дейностите по предотвратяване на почвената ерозия основно се финансират от Министерство на земеделието и храните.

Засоляване и вкисляване на почвите

През 2010 г. продължи почвения мониторинг – II ниво – функционални подсистеми „Контрол и опазване на почвите от засоляване” и „Контрол и опазване на почвите от вкисляване”

Засоляване:

И през 2010 г се извърши почвено изпитание в определените два опорни пункта за наблюдение и контрол на засоляването на почвите: **пункт кв. Рудник, гр. Бургас и пункт с. Каменар** (община Поморие).

Два пъти в годината, от двата пункта в четири точки е извършено пробонабиране от три дълбочини: 0-20 см, 20-40 см и 40-60 см. Успоредно с почвените проби са взети и водни проби от подпочвената вода от дренажни канали, намиращи се в близост до опорните пунктове за наблюдение.

От извършеното почвено изпитване през 2010 г. се потвърди, че почвите и в двата пункта Рудник и Каменар се определят като силно засолени. Отчитайки зависимост от относителния дял на обменния Na, спрямо величината на сорбционния капацитет те се определят като солонци за пункт с. Каменар и средно солонцовати и солонци за пункт кв. Рудник. Ливадно-блатните почви, разпространени в района им, се засоляват в резултат на капилярно покачване на силно минерализирани подпочвени води със състав, близък до морската вода.

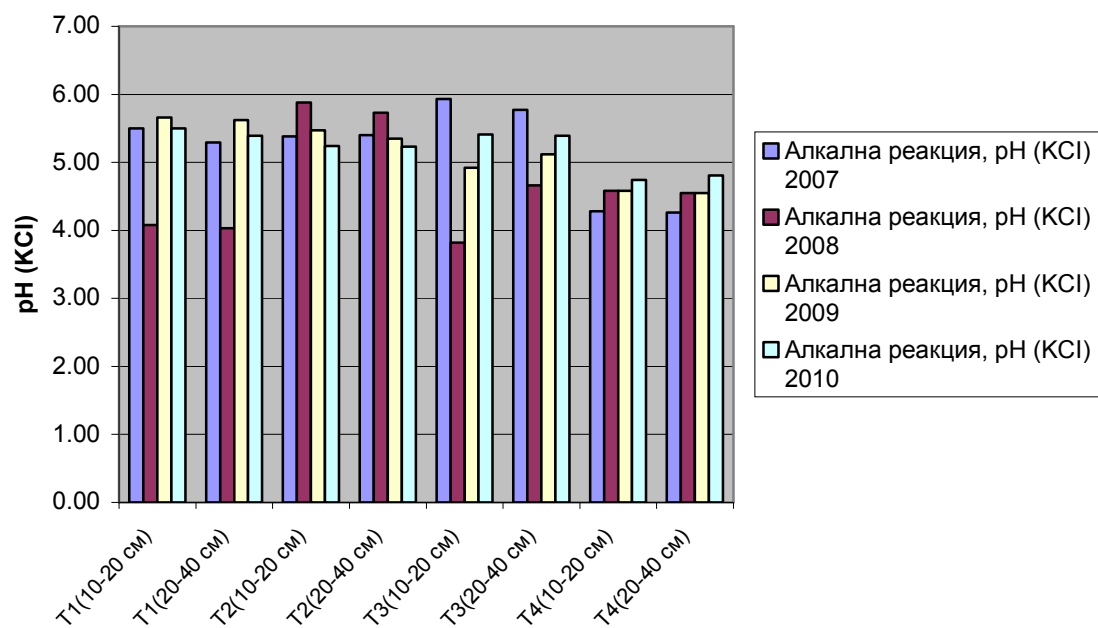
Вкисляване

Вкисляването на почвите е проблем за обработваемите земи.

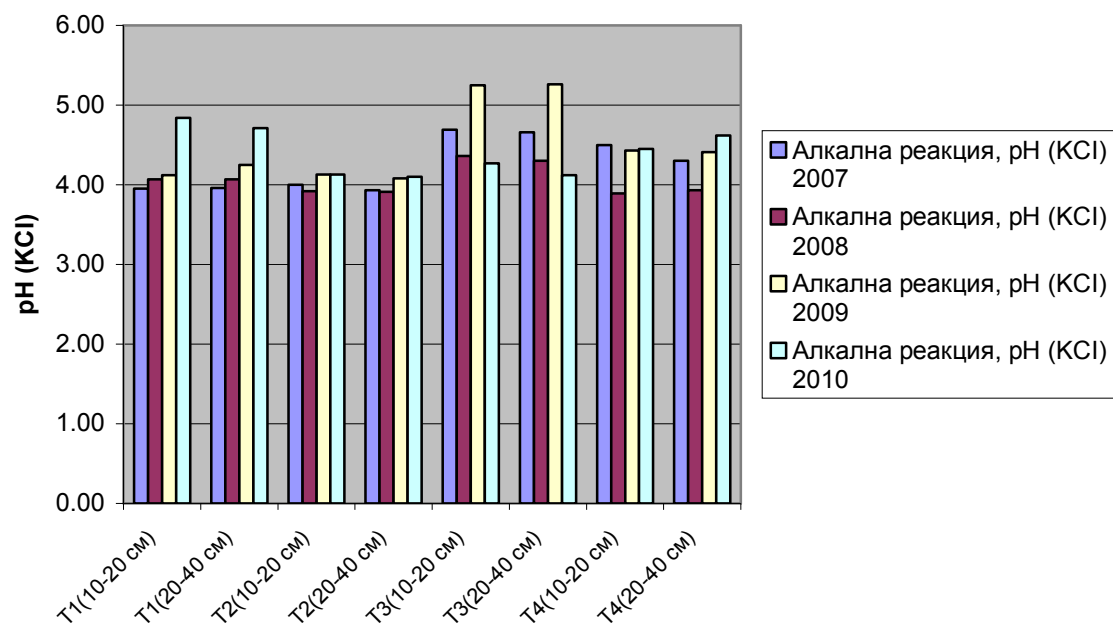
През 2010 г. почвено изпитване е проведено на пет постоянни опорни пункта в землищата на: **гр. Приморско и с. Ново Панчарево** (община Приморско), **с. Подвис** (община Сунгурларе), **с. Кипилово** (община Котел) и **с. Вресово** (община Руен).

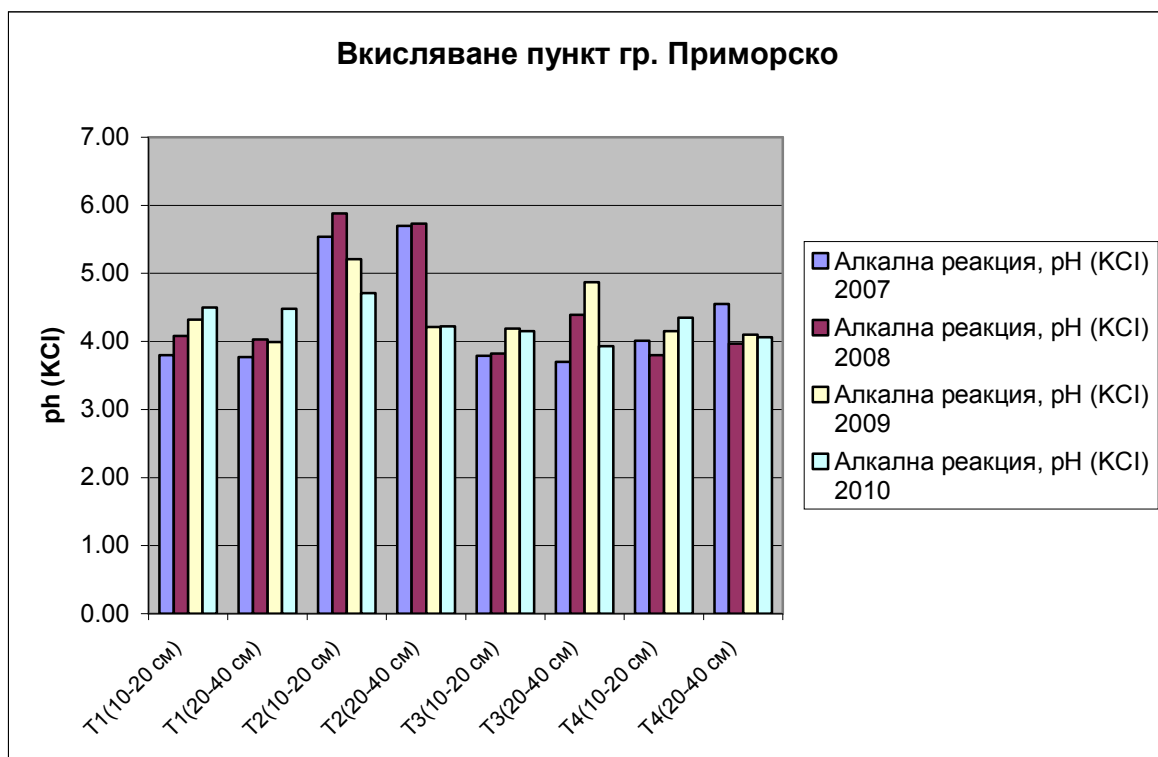
От всички пунктове от четири точки се отбират почвени проби в две дълбочини 0-20 см. и 20-40 см. Анализира се киселинността на почвите (Ph в KCl) и съдържанието на обменни йони H^+ , Al^{3+} , Mn^{2+} , Ca^{2+} , Mg^{2+} . Резултатите от пунктовете в с. Кипилово, с. Подвис и гр. Приморско, за които има анализи и от предходните години са представени на следните графики:

Вкисляване пункт с. Кипилово

Вкисляване пункт с. Подвис

Отчитайки резултатите от извършените наблюдения върху показателите, характеризиращи вредната киселинност, се установява следното:

- пункт с. Кипилово – стабилизиране на киселинно-алкалното равновесие в почвата от средно кисела (pH 4,6 – 5) към слабо кисела (pH 5,1 – 5,6). Според степента на наситеност V на почвата с бази (99,2 – 99, 3) няма вредна почвена киселинност.

- пункт с. Вресово – според рН реакцията на почвата е от силно кисела (4,1 – 4,5) до средно кисела (4,6 – 5,0). Степента на наситеност V варира от 96 до 99, с което се отчита , че няма вредно вкисляване

- пункт гр. Приморско се наблюдава задържане на киселинно-алкалното равновесие спрямо предходната година, като в две от точките за опробване се наблюдава увеличаване на киселинността на почвата. Според рН реакцията на почвите се движи от силно кисела към средно кисела. Относно измерената степен на наситеност няма вредно вкисляване. В един от точките от опробване на пункта е отчета V 89,7 % (слаба степен на вредно вкисляване).

- пункт с. Ново Паничарево – активната реакция е в границите от 5,09 до 5,59, от което следва, че реакцията на почвата е слабо кисела.

- пункт с. Вресово – активната реакция е в границите 3,87 до 4,48 и отчита реакцията на почвите от много силно кисела към силно кисела. Степента на наситеност V варира от 89,3% до 97,5% и отчита степен на вредно вкисляване до слаба.

Замърсяване на почвата с нефтопродукти

Ежегодно в резултат на криминални пробиви по трасетата на продуктопроводите, собственост на „Лукойл Нефтохим Бургас“, се предизвикват локални почвени замърсявания с нефтопродукти. Тези замърсявания се наблюдават от РИОСВ до достигане степен на замърсеност с нефтопродукти в граници под МДК. Замърсяванията най-често имат аварийен характер и са „временно замърсени почви“ поради задължение на замърсителя своевременно да почисти и възстанови замърсените терени.

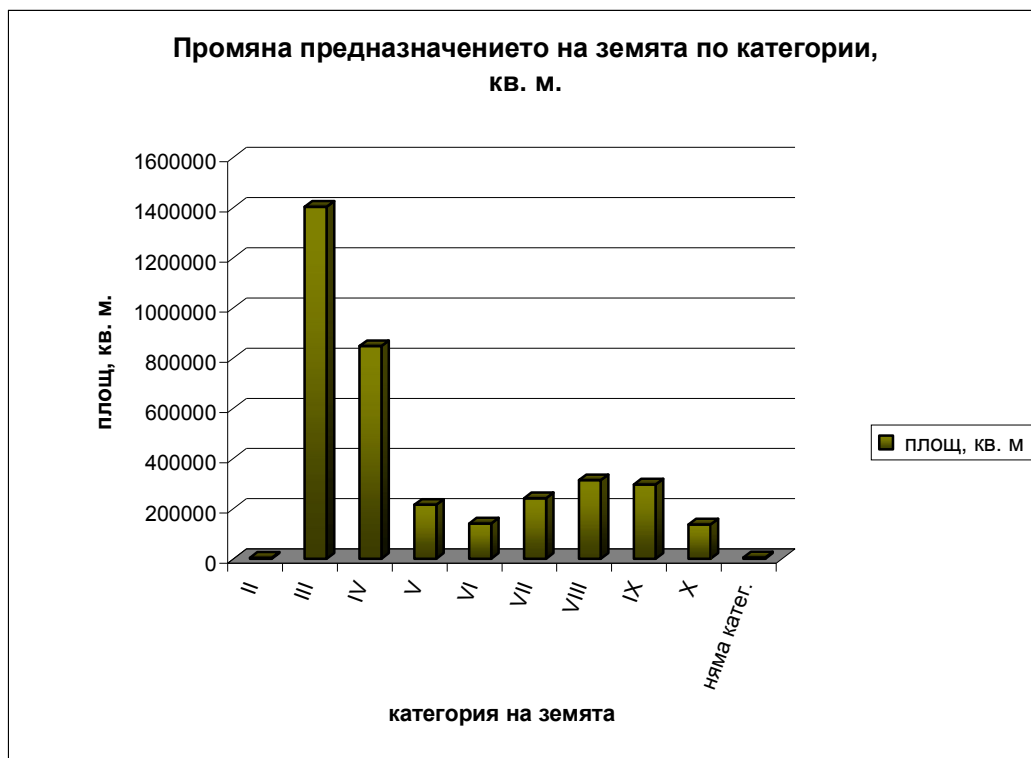
През 2010 г. вследствие на криминални пробиви по продуктопровода за гориво за дизелови двигатели са допуснати две замърсявания на почва и земна повърхност в близост до кариера „Горно Езерово“ и едно замърсяване по продуктопровода за бензин в близост до р. Чакърлийка, на около 150 м. източно от пътя с. Братово – кв. „Горно Езерово“. Замърсените площи в близост до кариера „Горно Езерово“ са 124.28 кв. м., а в района на река Чакърлийка замърсената площ е 3 кв. м. Веднага след разливите са предприети действия от страна на „Лукойл Нефтохим за спиране на изтичането на дизеловото гориво и бензина. Изработени са и представени в РИОСВ – Бургас план-програми с мерки за отстраняване на възникналото замърсяване на почвата и водите в замърсените от разливите участъци. Дейностите по план-програмите са изпълняват, но все още не са приключили. Наложени са санкции в размер на 92 789 лв. за първия разлив в близост до кариера „Горно Езерово“ и 118 лв. – за разлива в близост до р. Чакърлийка. Санкцията за втория разлив в близост до кариера „Горно Езерово“ е наложена в началото на 2011 г.

През 2010 г. се проконтролира изпълнението на план-програмите за дейности за привеждане в съответствие с нормативните изисквания на замърсените с нефтопродукти терени в следствие на криминални пробиви на магистрален тръбопровод в близост до кариера „Горно Езерово“ и м. „Брястите“, землище кв. „Меден Рудник“ (разливът е от 2009 г.). В района на кариера „Горно Езерово“ е извършена физическа подмяна на замърсената почва от засегнатите участъци. Разстлана е незамърсена почва. Ликвидиран е шурфът и върху него също е разстлана незамърсена почва. Продължава контрола по окончателното възстановяване на терена. В местността „Брястите“, землище кв. „Меден Рудник“ дейностите по изпълнение на план-програмата са приключили. На засегнатия участък има разстлана свежа земна маса. При огледа не са констатирани просмуквания на нефтопродукт на повърхността. От резултата на контролното пробовземане, извършено от „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД се вижда, че с приложение мерки е достигнато ниво на замърсителя под максимално допустимата концентрация, т.е теренът е приведен в съответствие с изискванията на Наредба № 3/01.08.2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите.

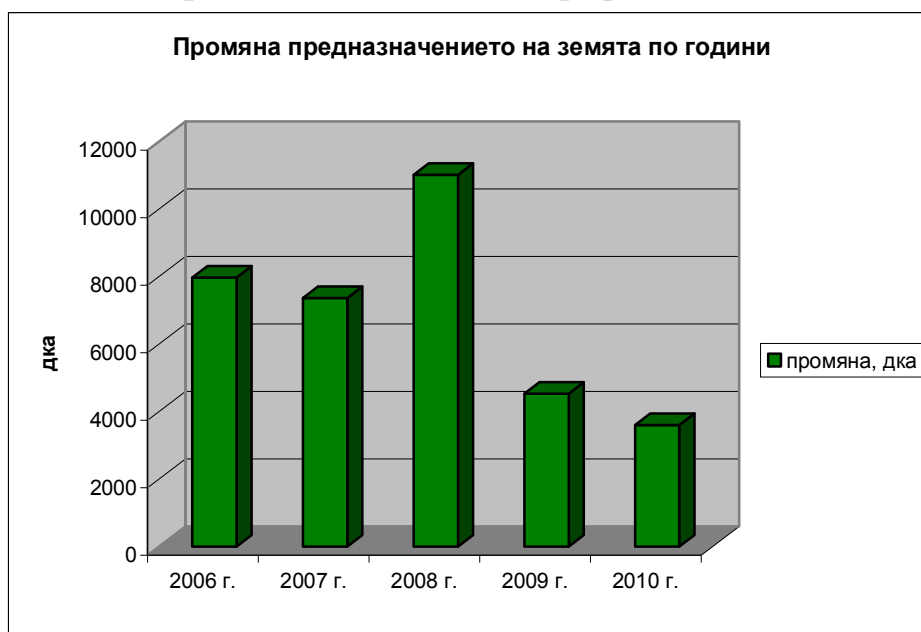
Промяна на предназначението на земята от земеделска за неземеделски цели

Във връзка с икономическата криза и през 2010 година се наблюдава спадане на интереса към продажбата на земя в черноморските общини и намаляване желанието на инвеститорите за промяна предназначението на земята от земеделска за неземеделски цели. Засилва се интереса към промяна статута на земята за изграждане на източници за алтернативна енергия – фотоволтаични централи и ветрогенератори. През 2010 г. в Комисията по чл. 17, ал. 1, т.1 от Закона за опазване на земеделските земи са проведени осем заседания. Разгледани са 783 броя преписки. От тях 455 броя са приключили с утвърдена площадка и променено предназначение на 3 604 410 кв. м., което е с 929 896 кв. м. по-малко от това през 2009 г., когато са променени 4534306 кв. м. земеделски земи. Разпределението на променените земеделски земи през 2010 г. по категории е както следва:

категория на земята	площ, кв. м
II	4400
III	1403547
IV	847869
V	215291
VI	140910
VII	240988
VIII	313436
IX	296197
X	136578
некатегоризирана	5194

Промяна предназначението на земята от земеделска за неземеделски цели по години е представена в следната графика:

Земни недра и подземни богатства

Информация за съществуващите на територията на Регионална инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) – Бургас миннодобивни обекти и находища на подземни богатства

На територията на РИОСВ – Бургас има 36 находища, които се разработват по открит начин (кариери) и 2 две находища, разработващи се по подземен начин (мини) (таблица 1). През 2010 г. в 19 от кариерите и в една от мините се извършваха добивни и преработвателни работи, съгласно съгласувани годишни експлоатационни проекти. В останалите 15 кариери и една мина през 2010 г. не се извършваше добив и първична преработка на подземни богатства. През 2010 г. продължиха дейностите по рекултивация на кариера „Узунджата“. През четвъртото тримесечие на годината, съгласно съгласуван с МОСВ проект, продължиха дейностите по ликвидацията на находище „Вая –юг“, изразяващи се в погасяване на остатъчни запаси, стабилизиране на подводните откоси и подравняване на дъното. В мина „Черно море“ добивни работи се извършваха само в участък „Черно море 2“. Участък с открит добив на рудник „Ст. Сейменлийски“ и участък с подземен добив на рудник „Ст. Сейменлийски“ са на етап рекултивация. В началото на 2010 г. приключи рекултивацията на консервираното хвостохранилище „Малко Търново 2“. Дейността на „Бургаски медни мини“ ЕАД през 2010 г. беше свързана с изпълнението на проекти за рекултивация на терени, нарушени от миннодобивната им дейност и провеждане на мониторинг на хвостохранилища „Росен“ и „Върли бряг 2“.

**МИННОДОБИВНИ ПРЕДПРИЯТИЯ НА ТЕРИТОРИЯТА НА РИОСВ -
БУРГАС**

Таблица 1

Общини	Находища с открита експлоатация	Находища с подземна експлоатация	Статус/начин на експлоатация
АЙТОС	„Айтос”		в експлоатация – по взривен начин
БУРГАС	„Банево”		в експлоатация – по взривен начин
	„Вая – юг”		в ликвидация – приключила
	„Акации – 1”		в експлоатацията – без взривяване
	„Върли бряг”		в експлоатация – по взривен начин
	„Соката”		в експлоатация – без взривяване
	„Българово”		в експлоатация – по взривен начин
	„Анастасия”		в експлоатацията – без взривяване
	„Горно езерово”		в експлоатация – по взривен начин
КАРНОБАТ	„Карнобат” („Среден кайряк”)		в експлоатация – по взривен начин
	„Галата Карнобат”		в експлоатация – по взривен начин
	„Кючук гьол”		в експлоатация – без взривяване
	„Баба Годора”		не е започнала експлоатация – по взривен начин
	„Шилестия кайряк”		в експлоатация – по взривен начин
	„Блатото”		в експлоатация – без взривяване
	„Конак Тарла”		в експлоатация – без взривяване
КАМЕНО	„Новоселци – III		в експлоатация – без взривяване
	„Браница”		в експлоатация – по взривен начин
	„Калов баир”		в експлоатация – без

			взривяване
КОТЕЛ	„Лахъма”		в експлоатация – по взривен начин
	„Кипилово”		в експлоатация – по взривен начин
МАЛКО ТЪРНОВО	„Малко Търново” (варовици)		в експлоатация – по взривен начин
	„Малко Търново” (мрамори)		не се извършва добив (по взривен начин)
	„Малко Търново” участък „Бърдце”		не е започнала експлоатация – по взривен начин
НЕСЕБЪР	„Инджейско блато”		в експлоатация – без взривяване
ПОМОРИЕ	„Каменар”		в експлоатация – по взривен начин
	„Порой”		в експлоатация – по взривен начин
		уч. „Черно море 2 уч. „Сейменлийски” – подземен добив уч. „Сейменлийски” – открит добив	в експлоатация в ликвидация и рекултивация рекултивация
ПРИМОРСКО	„Узунджата”		рекултивация
РУЕН	„Добромир”		в експлоатация – по взривен начин
СОЗОПОЛ	„Крушевец”		в експлоатация – по взривен начин
	„Росен”		спряна от експлоатация (по взривен начин)
		рудник „Зидарово”	прекратена от експлоатация
СРЕДЕЦ	„Дебелт”		в експлоатация – без взривяване
	„Грудово”		в експлоатация – по взривен начин
	„Божема”		в експлоатация – по взривен начин
ЦАРЕВО	„Велика”		не е започнала

		експлоатация – по взривен начин
	„Изгрев”	спряна от експлоатация (по взривен начин)

Хигиенно-защитната зона (ХЗЗ) на находищата, разработвани по взривен начин е 1000 м. (чл. 205 от Наредба № 7/1992 г. за хигиенните изисквания на здравна защита на селищната среда), а съгласно чл. 212 на същата наредба тези, които се разработват по невзривен начин е 300 м.

НАХОДИЩА, ЗА КОИТО КЪМ 31.12.2010 ГОДИНА ИМА ПРЕДОСТАВЕНИ
КОНЦЕСИИ ЗА ДОБИВ, НО ЕКСПЛОАТАЦИЯТА ИМ НЕ Е ЗАПОЧНАЛА

Таблица 2

Общини	Наименование на находището	Начин на експлоатация
АЙТОС	„Караново”	не е започнала експлоатация – по взривен начин
БУРГАС	„Крушака”	не е започнала експлоатация – по взривен начин
КАМЕНО	„Каята”	не е започнала експлоатация – по взривен начин
СРЕДЕЦ	„Богданово – запад”	не е започнала експлоатация – по взривен начин

Директорът на РИОСВ – Бургас с Решение № 1-1/ 2010 г. не одобрява осъществяването на инвестиционно предложение „Разработване на кариера за добив на строителни материали „Крушака”, землище с. Маринка, Община Бургас”.

През 2010 г. на територията на РИОСВ – Бургас са дадени положителни становища от РИОСВ – Бургас за извършването на геолого-проучвателните работи в седем площи, съгласно издадени Разрешения за търсене и проучване на строителни материали (таблица 3). За площ „Рудник”, община Поморие е дадено отрицателно становище, поради факта, че същата попада върху терен, предвиден за изграждане на голф-игрище. Търсещите и проучвателни работи се извършват съгласно съгласувани с МОСВ проекти, а за тези, които попадат в границите на защитени зони по Натура 2000 и Решение за преценяване на вероятната степен на отрицателно въздействие. През 2010 г. са приключили проучвателните работи в площи „Средецка река” и „Кариерата” (таблица 3). За площите с приключили геологопроучвателни работи продължават процедурите във връзка с изискванията на Закона за подземните богатства (ЗПБ) (ДВ бр. 23/1999 г., посл изм. ДВ. бр. 100/2010 г. и ДВ. бр. 19/2011 г.).

**ГЕОЛОГОПРОУЧВАТЕЛНИ ПЛОЩИ (ГПП) НА ТЕРИТОРИЯТА НА
РИОСВ – БУРГАС**

Таблица 3

Общини	Положителни становища за проекти за ГПП през 2010 г.	Забележка	Приключили ГПП през 2010 г.
БУРГАС	„Мандрата – 1”	Не е съгласуван с МОСВ	
	„Извор”	Не е съгласуван с МОСВ	
БЯЛА	„Шкорпиловци”	Контролът ще се осъществява от РИОСВ Варна	
КАМЕНО	„Аязмото”		„Кариерата”.
КОТЕЛ	„Памела”		
НЕСЕБЪР	„Каракос – 1”	Няма съгласувана оценка за съвместимост	
СРЕДЕЦ			„Средецка река”
ЦАРЕВО	„Грънчаря”		

За посочените в табл. 3 проучвателни площи, съгласно чл. 21, ал. 7, т. 2 от ЗПБ, регистрацията на търговските открития ще се извърши след влязло в сила решение по оценка въздействието върху околната среда (ОВОС), с което се одобрява осъществяването или на решение да не се извършва ОВОС на инвестиционното предложение за добив и първична преработка.

На етап изготвяне на доклади за оценка въздействието върху околната среда (ОВОС) са находище „Кариерата”, община Камено, „Брешнела”, община Созопол и „Голеш”, община Царево.

В таблица 4 са посочени приключилите към 31.12.2010 г. геологопроучвателни площи, за които титулярите на Разрешенията за търсене и проучване са получени „търговско откритие” и находищата са заведени в Специализираната карта на находищата.

**ПРИКЛЮЧИЛИ ГЕОЛОГОПРОУЧВАТЕЛНИ ПЛОЩИ
С ТЪРГОВСКО ОТКРИТИЕ**

Таблица 4

Общини	Наименование
БУРГАС	„Твърдица – Бургас” * „Коначището” * „Българово” „Анди” *

КАМЕНО	„Мандра” „Полски извор” „Каята” „Ганчево кладенче – изток” „Ганчево кладенче – запад”
КАРНОБАТ	„Карнобат” *
КОТЕЛ	„Празнопрът” „Съралан дере” * „Марински дол”
НЕСЕБЪР	„Двойница”
ПОМОРИЕ	„Малка биберна” *
РУЕН	„Заимчево” * „Дъскотна” („Корията Руен”)
СОЗОПОЛ	„Зидарово – халди”
СРЕДЕЦ	„Житосвят”*

Находищата, получили търговско откритие и заведени в Специализираната карта на находищата започват да се експлоатират след получаване на концесия и изготвяне на необходимите проекти, съгласно Закона за подземните богатства и ОВОС, съгласно Закона за околната среда. Всички находища, посочени в таблица 4 със знак „*” ще се експлоатират по взривен способ при ХЗЗ 1000 м.

**НАХОДИЩА, ЗАВЕДЕНИ В СПЕЦИАЛИЗИРАНАТА КАРТА НА
НАХОДИЩАТА, КОИТО НЕ СА ДЕЙСТВАЩИ (СЪЩЕСТВУВАЩИ, ПРЕДИ
ВЛИЗАНЕТО В СИЛА ЗАКОН ЗА ПОДЗЕМНИТЕ БОГАТСТВА)**

Таблица 5

Общини	Наименование на находището
НЕСЕБЪР	„Оризаре” – глини
РУЕН	„Руен” – глини „Габъра” – варовици и доломит – по взривен способ
СРЕДЕЦ	„Богданово” – варовици – по взривен способ „Грудово” – глини „Вълчаново” – скално-облицовъчни – по взривен способ
СУНГУРЛАРЕ	„Суан дере” – глини за фасадно-облицовъчни плочки

Информация за натрупани и оползотворени технологични отпадъци, нарушени и рекултивирани терени от добивната и преработвателната дейности на миннодобивните предприятия на територията на РИОСВ – Бургас.

Миннодобивните предприятия на територията на РИОСВ – Бургас извършват предимно открит добив и формираните от тях минни отпадъци са предимно от добива и първичната преработка, която се извършва от трошачно-сортировъчни, а в отделни случаи и трошачно-миячно-сортировъчни инсталации. Информация за тях се внася всяка година от концесионерите във връзка с провеждащия се мониторинг подсистема „Земни недра”. Формиращите се минни отпадъци включват **откривки (незамърсени почви)** и **инертни отпадъци**. Друг вид отпадък е отпадък формиран от **преработката на** полезното изкопаемо, от което максимално се извлечени желаните минерални суровини. Състои се от гангови минерали и може да включва технологична вода, технологични химикали и остатъци от неизвлечени минерални суровини. Този вид отпадък се генерираше единствено от рудник „Зидарово” (подземен добив), който преустанови дейността си през 2005 г. Депониран е в хвостохранилище „Върли бряг 3”. Такъв е отпадъкът и в рекултивирани хвостохранилища на „Бургаски медни мини” – „Росен”, „Върли бряг 2”, „Малко Търново 1” и „Малко Търново 2”.

Пространството, предназначено за събиране или депониране на минни отпадъци, било в твърда или течна фаза, в разтвор или суспензия за определен период от време се нарича съоръжение за минни отпадъци. На територията на РИОСВ – Бургас това са насипищата, утайниците и хвостохранилищата.

Откривката (незамърсена почва) представлява слой от естествено залесена почва или скала върху находището, които се изземват, за да се получи достъп до него. При скално – облицовъчните полезни изкопаеми, се формира **скален отпадък (твърда откривка)**. Той представлява масивна скална маса, която се изземва, за да се получи достъп до минералната суровина. При първичната преработка на строителните материали се формира **инертен отпадък**, който не претърпява във времето значителни физични, химични или биологични промени, не се разтваря, не се излужва, не гори и не реагира по друг физичен или химичен начин, не биодegradира или при контакт с друго вещество не оказва върху него отрицателно въздействие, в резултат на което съществува вероятност то да предизвика замърсяване на околната среда или да навреди на човешкото здраве.

Управлението на минните отпадъци, съгласно Директива 2006/21/ЕО въведена в българското законодателство през 2008 в ЗПБ (глава осма) се извършва посредством планове за управление за съоръжения от категория „Б” или разрешително, включващо утвърден план за управление за съоръжения от категория „А”. Съоръженията от клас „А” са тези, които в резултат на непредвидени обстоятелства или лошо управление могат да станат причина за голяма авария и/или съдържат опасни отпадъци или опасни вещества или препарати над определен праг. Съоръженията от категория „Б” са всички останали съоръжения за минни отпадъци. Съгласно последните изменения на ЗПБ (ДВ. бр. 100/2010 г.) разрешителното за

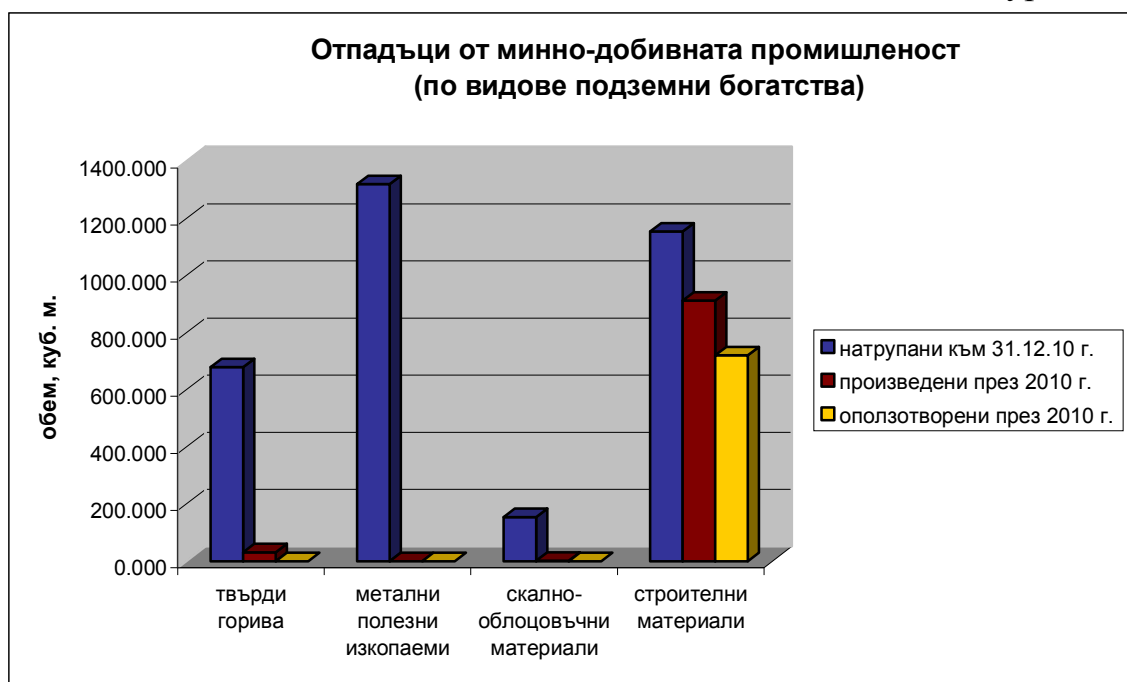
управление на минните отпадъци съхранявани в съоръжения от категория „А” се издава от министъра на икономиката, енергетиката и туризма, а планът за управление на съоръженията от категория „Б” се одобрява министъра на икономиката, енергетиката и туризма или от упълномощено от него лице.

В таблица 6 и фигури 1 и 2 са представени данните за натрупани, произведени и оползотворени отпадъци и нарушени и рекултивирани терени от депонирането им през 2010 г.

Таблица 6

Видове подземни богатства	Технологични отпадъци, хил. куб. м			Нарушени терени, ха (насипища, утайници и хвостохранилища)		Рекул. терени, ха (насипища, утайници и хвостохранилища) през 2010 г.
	натрупани към 31.12.10 г.	произведени през 2010 г.	оползотворени през 2010 г.	към 31.12.10 г.	през 2010 г.	
твърди горива	679.61	31.40	0	6.5	0.2	0
метални полезни изкопаеми	1320.83	0	0	7.7	0	0
скално-облицовъчни материали	154.64	1.8	0	4.64	0	0
строителни материали	1155.28	912.65	721.28	32.58	3.02	0

Фигура 1

Фигура 2

От **фигура 1** се вижда, че най-голямо е натрупването на отпадъци от добива на метални полезни изкопаеми в хвостохранилище „Върли бряг 3”, което в момента се използва за депониране на глини от промивната инсталация за преработката на пясък от кариера „Дебелт”. Следват отпадъците от добива и преработката на строителни материали – **откривка и инертен отпадък**. През 2010 г. започна експлоатацията на находища „Порой”, „Калов баир”, „Шилестия кайряк” и „Лахъма”. При подготовка на находищата за експлоатация им са извършени разкривни работи, което води до увеличаване на обема на откривката и площите на съоръженията за депонирането ѝ. По отношение на оползотворяването на минните отпадъци, най-голям е дялът на откривката и инертния отпадък от строителните материали. Отпадъците от открития добив (кариерите) се използват за обратни засипки и при рекултивация. Отпадъците от преработката също се оползотворяват за различни цели – в строителството на пътища, за обратни засипки. Проблем представлява отпадъкът от изпичането на варовика – пепелина (вар на прах) и мраморното брашно от преработката на мрамори, които в последните години трудно намират приложение.

Минните отпадъци по смисъла на ЗПБ са подземни богатства. Такъв е случаят с халдите в уч. „Юрта”, отпадъци от подземния добив, за които има получено „търговско откритие” за използването им като камък за пътно строителство.

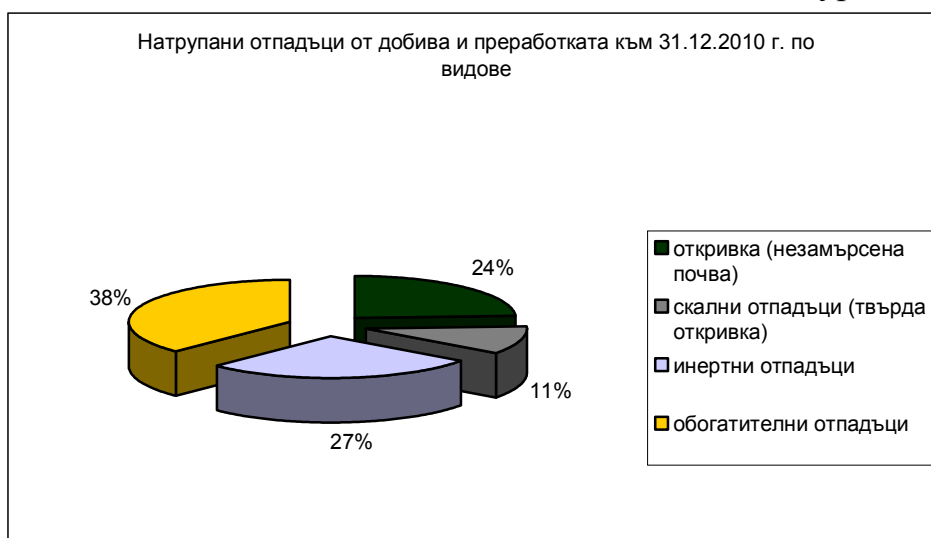
От **фигура 2** се вижда, че по отношение на нарушени терени от депонирането на отпадъци от добива и преработката, най-висок е дялът на строителните материали.

В **таблица 7** и **фигура 3** е показано натрупването на отпадъците от добива и преработката и разпределението им по видове.

Таблица 7

вид отпадък	натрупани към 31.12.2010 г. [х. куб. м.]
откривка (незамърсена почва)	777.72
скални отпадъци (твърда откривка)	348.23
инертни отпадъци	881.32
обогатителни отпадъци	1209.68

Фигура 3

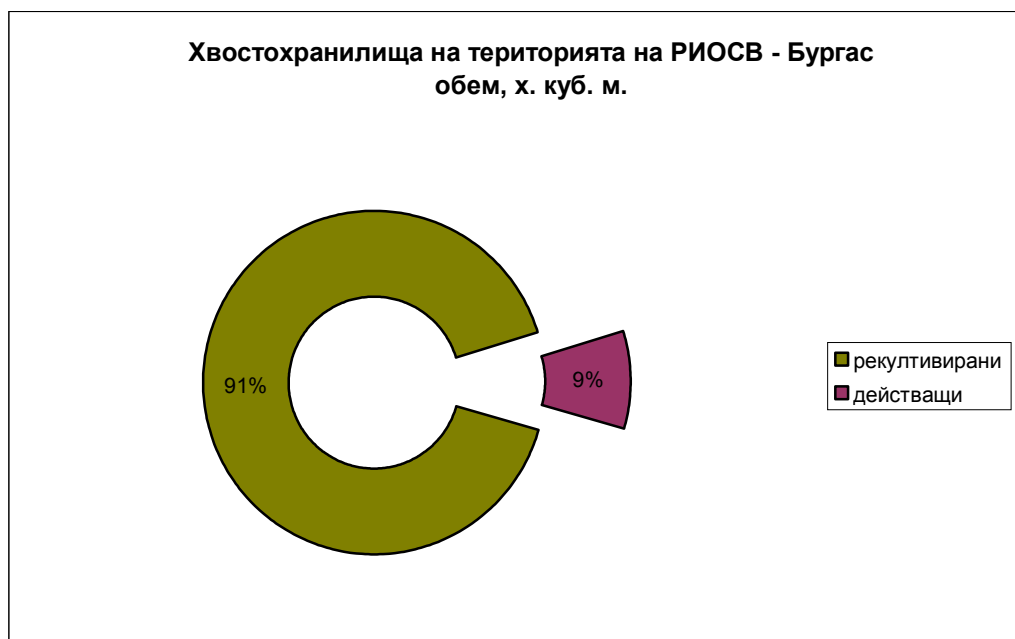
На територията на РИОСВ – Бургас има едно действащо хвостохранилище „Върли бряг 3”, което е собственост на „Строителни материали” АД. До 2005 г. то се експлоатираше и от рудник „Зидарово”, но през последните години, поради преустановяване дейността на рудника се експлоатира само от „Строителни материали” АД. Хвостохранилище „Малко Търново 2” е продадено на „Алфа Енерджи МТ” ЕООД. През 2010 г. приключи техническата му рекултивация, свързана с осъществяване на инвестиционното предложение за изграждане на фотоволтаичен парк. Останалите хвостохранилища са рекултивирани от „Бургаски медни мини” АД. За рекултивираното хвостохранилище „Малко Търново 1”, собственост на „Сав лаборатории” ООД, има издадено от МОСВ Решение по ОВОС за осъществяване на инвестиционно намерение „Изграждане на енергиен парк и рекреационен център”. Информационната карта за мониторинг подсистема „Земни недра” за 2010 г. е подадена от „Солар Технологии” ЕООД, гр. София като нов собственик на хвостохранилището. Мониторингът на хвостохранилища „Росен” и „Върли бряг 2” се извършва за „Бургаски медни мини” АД, мониторингът на хвостохранилища „Малко Търново 1” и „Малко Търново 2” ще извършва от собствениците на двата терена. В **таблица 8** и

фигури 4 и 5 е показано съотношението между действащи и рекултивирани хвостохранилища по площ и обем.

Таблица 8

хвостохранилища	обем, х. куб. м.	площ, в ха
рекултивирани	13561.25	104.7
действащи	1371.84	7.5

Фигура 4

Фигура 5

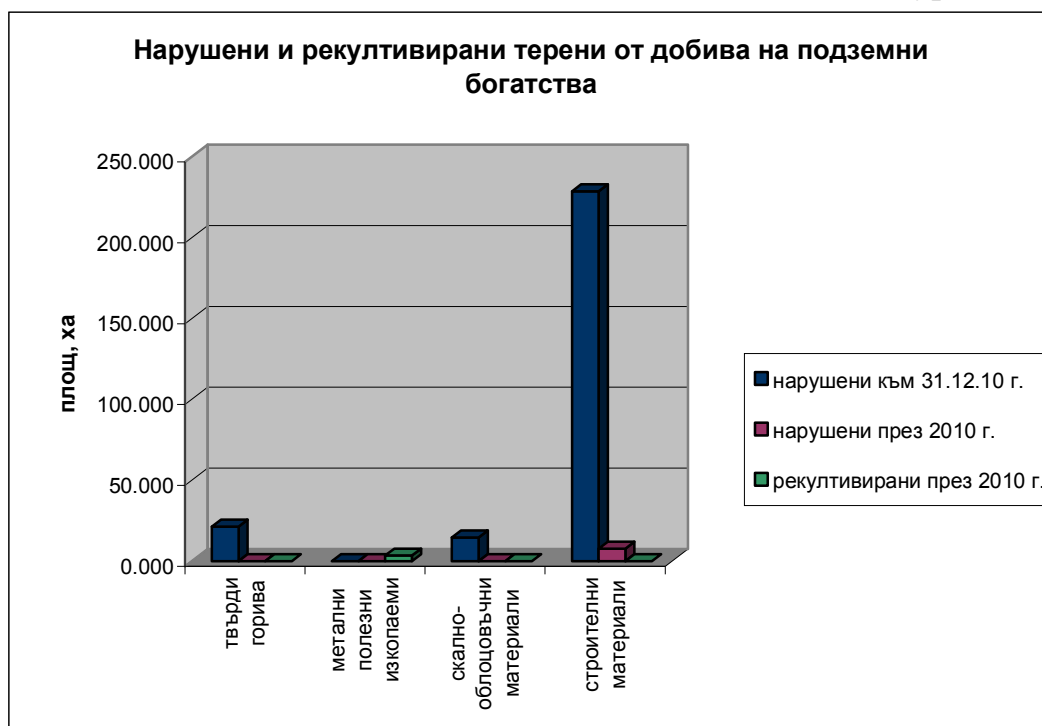

По отношение на нарушени терени, най-голям е делът на тези от добива на строителни материали (**таблица 9, фигура 6**), който се извършва по открит начин. Рекултивацията при този вид добив се осъществява след пълното изземване на полезното изкопаемо, поради което рекултивационните дейности по време на експлоатацията са частични. През 2010 г. такива не са извършвани. Новите нарушени терени са свързани с предимно с разработването на находища „Порой”, „Калов баир” и „Шилестия кайряк”. На участък „Ст. Сейменлийски” (подземен добив) на мина „Черно море” през 2010 г. продължиха дейностите по напускане на добивната площ, свързани рекултивация на засегнатите терени. Рекултивацията на открит рудник „Ст. Сейменлийски” ще бъде приключена и предадена едновременно с участъка за подземен добив.

Таблица 9

полезни изкопаеми	нарушени към 31.12.10 г.	нарушени през 2010 г.	рекултиви- рани през 2010 г.
горивни енергийни ресурси	21.37	0	0
метални полезни. изкопаеми	0	0	3.44
скално- облицовъчни. полезни изкопаеми	14.68	0	0
строителни полезни изкопаеми	228.63	7.65	0

Фигура 6

През 2010 г. е изпълнена техническа и биологична рекултивация на терени и отвали на рудник „Малко Търново” от „Бургаски медни мини” АД.

На територията на РИОСВ Бургас са рекултивирани и нарушените терени, при провеждане на търсещите и проучвателни работи в площ „Средецка река” и площ „Кариерата”.

Превантивната дейност при провеждането на геологопроучвателните, добивните и преработвателни дейности през 2010 г. се осъществява с даване на становища от РИОСВ – Бургас, на основание на Наредба 18 от 2000 г. за условията и реда за съгласуване на годишните проекти за търсене и/или проучване, добив и първична преработка на подземни богатства, на проекти за ликвидация и консервация на геологопроучвателните и миннодобивни обекти (ДВ. бр. 6/2000 г.).

Контролът при опазването и ползването на земните недра и рационалното ползване на подземните богатства се осъществява като се следи за спазване на утвърдения с цялостните и годишни работни проекти ред за търсене, проучване и добив на подземните богатства; спазване на утвърдените проекти за консервация, ликвидация и рекултивация на геологопроучвателните и миннодобивните обекти. При проверките се следи за изпълнението на мероприятията, предвидени в годишните проекти в раздела „Мерки за опазване и възстановяване на околната среда и рационално използване на подземните богатства”, за опазване на находищата на подземни богатства от промишлено и друго строителство, усложняващо експлоатацията и рационалното използване на запасите им, за спазване на изискванията за депониране, съхраняване и оползотворяване на отпадъците от проучването, добива и първичната преработка на подземните богатства, за спазване на условията в Решенията по ОВОС, изпълнение на програмите, за привеждане дейността на обектите в съответствие с нормативната уредба по околната среда. Контрол се осъществява и по отношение на недопускане на проучвателни, добивни и преработвателни дейности без посочените в Закона за подземните богатства ред и условия за това.

И през 2010 г. се запази тенденцията, която се наблюдаваше и през 2009 г. за намаляване на обема на добивните и преработвателните работи на миннодобивните обектите, във връзка с намаленото търсене и продажба на строителни материали. Извършени са по-малко взривявания в сравнение с предходните години, отбитата от масива плътна скална маса е в по-малки обеми и като цяло по-слабо е негативно въздействие върху околната среда.

При направените през 2010 г. проверки се констатира, че предвидените в проектите мероприятия за опазване на земните недра и околната среда се спазват, добивът се извършва в концесионните площи при спазване реда на изземване, посочен в инженерните разработки. При констатиране на пропуски са направени необходимите предписания, които са изпълнени в дадените срокове. Проведените през 2010 г. геологопроучвателни работи са изпълнени съгласно проектите.

Рекултивирани се всички изработки – канали и шурфи, ликвидирани се проучвателните сондажи и заравняват площадките им.

2.4. Защитени територии и биоразнообразие

2.4.1. Общо за защитени територии

Законът за защитените територии (ЗЗТ) е приет от Народното събрание през ноември 1998 г. Той определя взаимоотношенията между институциите, отговорни за защитените територии и гарантира по-ефективното опазване на природата и защита на местните интереси.

Законът въвежда съвременна и съобразена с международните норми категоризация на защитените територии: резерват, национален парк, природна забележителност, поддържан резерват, природен парк и защитена местност. Шестте категории защитени територии се различават по състояние и степен на съхраненост на дивата природа в тях. Това определя целите на управление на съответната защитена територия. Като правило може да се каже, че колкото по-непокътната е природата, толкова е по-строг режимът на защита и управление на съответния природен обект. Това се изразява предимно в ограничаване на човешките дейности в него, с цел съхраняване на естествените екосистеми. В териториалния обхват на РИОСВ гр. Бургас има 127 защитени територии, от които 7 резервата, 5 поддържани резервата, 1 природен парк, 59 защитени местности и 55 природни забележителности (Таблица 1).

Съгласно Закона за защитените територии организацията за охрана на защитените територии-изключителна държавна собственост е в правомощията на МОСВ. РИОСВ – Бургас организира и осъществява охрана на 8 от резерватите с назначени 5 специалисти – въоръжена охрана.

Регионалните инспекции по околната среда и водите осъществяват контрол върху дейностите на ползвателите и собствениците на гори, земи и водни площи в защитените територии. През 2010 г. експертите и специалистите от отдел “Биологично разнообразие и защитени територии” в РИОСВ-Бургас са извършили 75 проверки в защитени територии. Съставени 25 акта за установяване на административни нарушения.

Ежегодно се изготвя План за дейности в защитени територии-изключителна държавна собственост. През 2010г. по плана за дейности са изработени и монтирани обозначителни знаци и табели за маркиране на пътеките за посетители в резерват „Ропотамо”, резерват „Узунбуджак”, резерват „Силкосия” и поддържан резерват „Вельов вир”.

РИОСВ – Бургас организира и проведе почистване от строителни и битови отпадъци в резерват „Ропотамо” в района на незаконното рибарско селище. Премахнати са всички бараки и пристани.

Отремонтиран е шлюз на канал, свързващ ЗМ “Блато Стамopolу” с Черно море, с който се регулира водното ниво в блатото.

Отдел БРЗТ извършва информационно обслужване на укритието за

наблюдение на птици в Атанасовско езеро. През 2010г. Укритието за наблюдение на птици е посетено от общо 711 посетители – предимно ученици и студенти от Университет „Проф. Д-р Асен Златаров” – гр. Бургас, екологични организации и други случайни посетители.

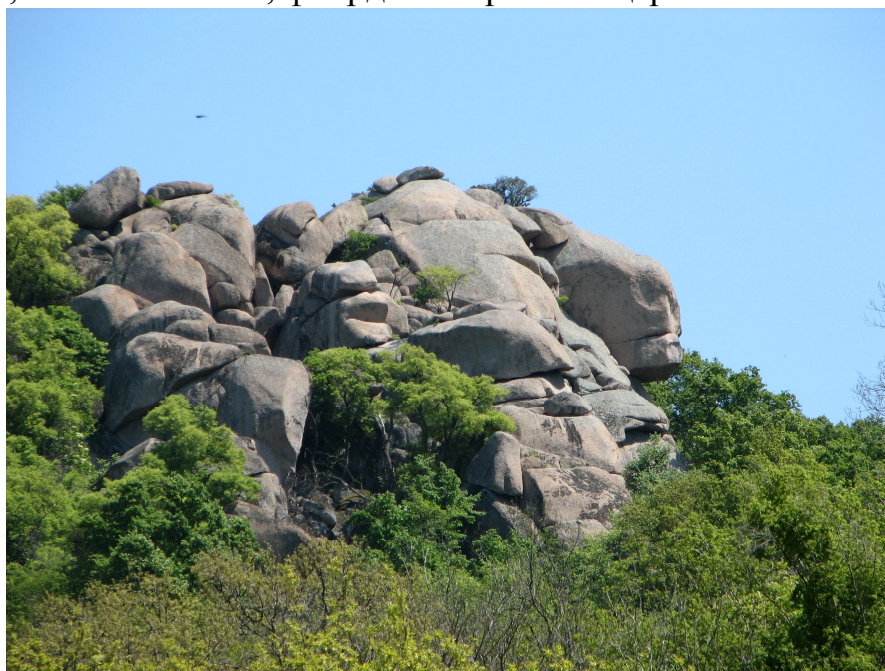
2.4.1.1. Подробна информация за най-важните защитени територии и Рамсарски обекти на територията, контролирана от РИОСВ – Бургас

2.4.1.2.Резервати

Ропотамо

На 15 км от гр. Созопол, на площ от 1000.7 ха, край устието на р. Ропотамо се намира един от най-привлекателните кътове от тази част на страната – резерват “Ропотамо”. Той е известен със своята ненакърнена дива природа, съчетание на разнообразни природни дадености, раздвижен релеф, скални брегове, обширна пясъчна ивица и пясъчни дюни, лонгозни гори и крайморски блата.

Резерват “Ропотамо” е обявен през 1940 г. с цел запазване на горски съобщества от лонгозен тип, разположени около едноименната река, която пресича големите пясъчни дюни и се влива в Черно море. Районът е бил населен още през ранно-желязната епоха XI – X в. пр. н. е., а по-късно тук се заселват траки, елини, римляни, славяни и прабългари. Оттогава са останките на крепостите “Бурхама”, “Вълчаново кале”, долмените, древните пристанища край устието на р. Ропотамо, жертвените камъни “Апостол таш”, “Беглик таш” и църквата “Св. Параскева”. В резерват “Ропотамо” са включени блатото Аркутино (620 дка), находището от морски пелин (140 дка), Змийския остров (10 дка) и забележителни скални образувания – Лъвската глава, Веселата скала, фиорди и морски пещери.

Блато “Аркутино”, е обявено за Рамсарско място под № 65 с площ 97 ха през 1975 г. През 2003 г., площта му е разширена до 5 500 ха, като в него е включена територията на резервата и защитените местности “Блато Алепу” и “Блато Стамополу”, природните забележителности “Пясъчни дюни в м. Алепу” и “Маслен нос”, както и свързващите ги територии.

Анализът на консервационната значимост на биотата, хабитатите и отделните биологични групи определят международната значимост на резерват “Ропотамо”.

Европейското консервационно значение е определено по CORINE Biotopes. Резерват “Ропотамо” притежава уникално биологично разнообразие: 60 % от сладководната ихтиофауна, 60 % от видовете от херпетофауната на страната, 50 % от гнездовата орнитофауна, 57 % от видовете бозайници.

Резерватът е местообитание на редки животински видове. Оттук минава източноевропейският прелетен път на птиците Via Pontica. Големият брой влажни зони в този район осигурява отлична среда за гнездене на много птици, както и хранителна база за зимуващите и прелетните птици. На територията на резервата са установени 226 вида птици (бекаси, чинки, дроздове, гривести и речни рибарки, дъждосвирци, диви гъски, пойни и неми лебеди, чапли, пеликани, патици, морски орли, ястреби, лешояди и др.), от които 8 са глобално застрашени и 70 са включени в ЧКБ. Той е единственото находище в България на черновратата стрелушка.

По сухите скалисти места и пясъчните дюни се срещат много влечуги: шипобедрената и шипоопашатата костенурка, леопардов, ивичест и вдлъбнаточел смок, смок-мишкар и различни гущери, а по влажните и мочурливи – водните костенурки, дъждовника, сивата и жълтогушата водна змия, тритони и няколко вида жаби (кафява крастава, зелена крастава, дървесница и балканска чесновница).

Резерватът се обитава от 50 вида бозайници: благороден елен и елен-лопатар, сърни, муфлони, лисици, чакали, видри и колонии от прилепи в скалните пещери. Изчезнали видове от бозайниците са мечката, рисът и тюленът-монах.

Ихтиофауната е представена от 14 вида риби, които са постоянни обитатели на лиманната зона на реката: брияна, карагъоз, червеноперка, шаран, сребриста каракуда, речен кефал. Много повече са видовете, регистрирани като временни обитатели. Това са кефаловите риби и атерината, черноморския карагъоз и резовския карагъоз.

В границите на резервата са установени 600 вида висши растения, което е около 18 % от цялата флора на страната (25 дървесни и 30 храстови, над 10 лианови растения, над 250 вида многогодишни и над 130 вида едногодишни треви). Там се опазват около 11% от растителните видове, включени в ЧКБ, което представлява 82 вида (71 редки, 11 застрашени). 16 вида висши растения са ендемити и 23 дървесни и храстови видове са терциерни реликти. На територията на резервата могат да се видят: бряст,

ясен, клен, мекиш, черна елша, обикновен габър, келяв габър, обикновен повет, леска, смрадлика, бръшлян, мъждрян, бук, дъб, върба, хагерово лале, блатно кокиче, водна лилия, пясъчна лилия. Блатата и разливите са обрасли с тръстика, камъш, папур, перуника, тамарикс, бърдуче и бяла водна лилия. По пясъчните дюни са запазени характерните за Южното Черноморие пясъчна лилия, морски пелин, див копър и др.

През 2003 г. в резерват “Ропотамо” е построен посетителски център. В него са оборудвани зала за демонстрации и информация на туристи и групи посетители. Тук всеки може да получи информация за резервата и неговите обитатели, да види филм за природните богатства на резервата, да посети и разгледа обекти по определен маршрут. В центъра се провеждат семинари и природозащитни мероприятия. Има постоянна изложба “Ропотамо в стари карти и гравюри”, в която е показано развитието на картографските представи за района.

Резервата се охранява и контролира от РИОСВ – Бургас.

Силкосия

Резерватът е обявен през 1933 г. от Министерството на земеделието и държавните имоти като “строго охранителна държавна гора “Горна Еленица – Силкосия” в землището на с. Българи и с. Кости, община Царево, област Бургаска, с площ 10 226 декара (1022,6 ха). Съгласно Постановлението целите на обявяване са: “Поради особено ценните и редки горски дървесни породи, както и поради характерната храсталачна и тревна растителност, които представляват грамаден интерес от дендрологично, флористично, фитогеографско и екологическо гледище държавната гора “Горна Еленица – Силкосия” се обявява за резерват, в който за в бъдеще се забранява всякакво ползване било от гората, било от пашата, било от дивеча, освен за научни

цели и с предварително, специално разрешение от Министерството на земеделието и държавните имоти”.

Това е първият резерват в България и вече повече от седемдесет години съхранява ценно растително и животинско богатство. Той е типичен представител на горско-дървесните съобщества на Странджа. На 29.06.2003 г. е честван неговия 70-годишен юбилей. Растителното богатство на резерват “Силкосия” е значително. Установено е (изследвания на Марков, Анчев и Пеев от 1982 г.) наличие на 260 вида висши растения, разпределени в 63 семейства и 190 рода. От тях дървесните видове са 14, храстовите 17, многогодишните тревисти растения са 143, а едногодишните и двегодишните – 70. Това представлява 22.6 % от странджанската флора и придава висока стойност на защитената територия.

Установени са 16 вида реликтни и 3 вида ендемични растения.

Най-впечатляващи са горските формации от горун (*Quercus polycarpa*) и източен бук (*Fagus orientalis*) и чисто източно букова гора с подлес от вечнозелени храсти с относителна първичност. По южните изложения на победни почви се срещат сухоустойчиви формации от благун (*Quercus frainetto*) с пирен (*Erica arborea*).

Наред с представителите на средиземноморската флора тук се срещат евксински и понтийски видове, които придават неповторимия вид на съобществата, като: странджанска зеленика, лъжник, понтийско вълче лико, бетински синчец, мушмула, източен лопух, чашкова звъника и др.

В резервата се срещат и повече от 50 защитени животински вида - бозайници, птици и влечуги.

Резервата се охранява и контролира от РИОСВ – Бургас. В района е изграден заслон, който се ползва и от служителите по охрана.

Узунбуджак

Биосферният резерват “Узунбуджак” е разположен в сърцето на Странджа планина. Обявен е през 1956 г. със Заповед на Министерството на горите и горската промишленост. През 1977 г. е включен в листата на биосферните резервати. Територията на резервата е разположена върху най-дългото отклонение на Резовското било – Узунбуджак, завършващо с двата буджака – големия и малкия. Етимологията на името идва от турски език (“узун” – дълъг и “буджак” – тихо, закътано място).

Най-голямата река в резервата е Резовска река или още Резвая. Тя извира от територията на Република Турция. Долината и е силно врязана, а бреговете и са стръмни, но са добре залесени. Дебитът и е почти постоянен. По течението има много прагове и бързеи. В Резовска се вливат много притоци. Най-големия и ляв приток е р. Лопушница. В западната част на резервата Лопушница има много притоци. В началото тя тече в югоизточна посока, после се отклонява на североизток, докато стигне границите на резервата. Оттам се насочва на изток, докато се влее в Резовска, а в резервата остават само десните и притоци. В централната част на резервата събира

водите си р. Кератарски дол. Останалите многобройни малки потоци, по-големи от които са Живашки дол и Ухленски дол, са с непостоянен воден дебит и също се вливат в р. Резовска. По р. Резовска се наблюдават големи и дълбоки вировете, които и през най-сухите летни месеци са пълни с вода.

Резерватът има важно място в националната система от защитени територии – по площ той е на шесто място в страната, а в мащабите на природен парк Странджа е най-голямата защитена територия. В него се опазва значителна част от фитофонда на Северна Странджа, популации на 61 консервационно значими вида и представителни съобщества и хабитати, характерни за Евксинската фитогеографска провинция.

Европейската значимост на резервата е идентифицирана чрез определянето му като субмясто в КОРИНЕ мястото “Странджа”. Резерватът е част от Орнитологично важното място “Странджа” и има световно и европейско значение за опазване на орнитофауната.

Растителността в резервата е горска и принадлежи към южноевксинския тип мезофитна широколистна горска растителност с основни едификатори източен бук и източен горун с характерно участие на терциерни реликти като странджански дъб, лавровишня, странджанска зеленика, понтийско бясно дърво, колхидски джел, чашковидна звъника, кавказка иглика, дива мушмула и др.

От висшите растения 61 таксона са с консервационно значение - това са 46 % от растенията с подобен статут в ПП “Странджа”. От тях – 47 таксона са в ЧКБ (38 с категория “рядък” и 9 с категория “застрашен”), 22 вида са в списъка на защитените растения (Приложение № 3 на Закона за биологичното разнообразие – ДВ, бр. 77/2002 г.), 3 вида са в Приложение № 1 на Бернската конвенция, 4 вида са в списъка на редките, застрашени и ендемични растения в Европа.

Във фаунистично отношение резерватът все още не е подробно проучен. Много богата и разнообразна е орнитофауната на резервата. Тук могат да се видят обикновен мишелов, ястреб-врабчар, земеродно рибарче, воден кос, хвойнов дрозд, планинска стърчиопашка, сива овесарка,

черешарка, черногушо ливадарче. Множество хралупести дървета създават благоприятни условия за гнезденето на няколко вида кълвачи (зелен, голям и малък пъстър кълвач, черен и белогръб кълвач). Прелетни видове са: белоопашат мишелов, малък креслив орел, различни видове соколи, кукувица, лястовици, черен щъркел. "Узунбуджак" се обитава и от доста видове земноводни и влечуги. Срещат се голяма крастава жаба, голяма водна и дългокрака горска жаба; зелен и горски гушер, слепок, балкански гекон и няколко вида змии - медянка, голям стрелец, смок-мишкар, вдлъбнатошел смок, леопардов смок и др. От рибите най-характерният вид е ендемичният резовски карагьоз. Среща се и черна мряна.

Голямото флористично и фаунистично богатство, което притежава "Узунбуджак" и редките реликтни видове, които са защитени в него, определят особено важното му място в запазването на биоразнообразието в страната.

Резервата се охранява и контролира от РИОСВ – Бургас.

Тисовица

"Тисовица" е един от величествените и пленяващи с красотата си странджански резервати. Той е сравнително нов – обявен е на 16.02.1990 г. Разположен е в района на с. Българи и с. Кондолово, община Царево с площ 749, 3 ха. Обявен е с цел запазването на естествени горски екосистеми от благун, източен горун, източен бук и зеленика, както и местообитания на редки и застрашени от изчезване растителни и животински видове. С неговото създаване са спасени от изсичане компактни първични източно-букови гори на 208 ха в северната граница на южноевксинските широколистни гори с вечнозелен подлес от лавровиден тип, в който доминира странджанската зеленика.

В крайречните тераси на р. Тисовица са запазени над 150-годишни дъбови съобщества с много качествени дървостои. В по-далечното минало, в някои от тези дъбрави дървесината се е обработвала на място, за което сочат останките на водни съоръжения и местни наименования.

В резервата се намира едно от петте находища на тис (*Taxus baccata*) – вид, който е сред консервационните приоритети в България и ПП "Странджа". Реката и резерватът са именувани на този вид вероятно поради по-широкото му разпространение в долината на р. Тисовица в миналото. Сега са известни само 2 тисови дървета с височина над 6 м, които растат в съобщество с източен бук с възраст 150 г., а недалеч от тях, сред буковата гора, е разстлан подлес от странджанска зеленика, колхидски джел и странджанско вълче лико.

Растителното разнообразие все още не е цялостно проучено, но грабва всеки посетител на резервата от пръв поглед. Може да се приеме, че е относително най-слабо повлиян от човешката дейност, поради което неговата консервационна стойност е изключително висока.

Резерватът се охранява и контролира от РИОСВ – Бургас.

Витаново

Резерват “Витаново” е вторият по големина резерват в българската част на Странджа планина. Създаден е с цел да бъдат опазени представителни гори от източен бук (*Fagus orientalis*) и източен горун (*Quercus polycarpa*), флора, фауна, карстови извори и пещери, характерни за западната част на северна Странджа.

Разположен е по северни и североизточни склонове на главното Странджанско било по границата с Турция, в землището на Малко Търново и с. Бръшлян. Намира се на 9 км от гр. Малко Търново и на 5 км от с. Бръшлян. В района някога се е разполагала колибата на дядо Киро Витановски от гр. Малко Търново, откъдето идва и названието на местността – “Витановото”.

Резерватът е обявен със заповед № 1 113 от 3.12.1981 г. на Комитета по опазване на околната среда с площ 754.5 ха, през 1992 г. е разширен на 1112.4 ха.

Климатичните условия в района на резервата имат преходно-средиземноморски характер, като са отражение на регионалния климат, но са и с някои местни особености. Характерна е меката зима и не много горещото лято.

Резерват “Витаново” има много висока консервационна стойност и приоритетно значение за опазване на биоразнообразието в северна Странджа.

Резерватът е включен в мрежата “Потенциално важни места за растенията” (IPAS).

На територията на резервата има и някои природни забележителности, най-известната от които е “Братанова пещера” в местността Братанови чатърлъци. Пещерата е проучена и има висока спелеологична и археологична стойност. Основните реки тук са Малко и Голямо Айdere, извиращи от Турция.

Резерватът “Витаново” е също типичен горски резерват. Широколистните гори са съставени от съобщества на източен бук, източен горун, цер, благун, трепетлика и сребролистна липа. Като важен компонент на подлеса, макар и сравнително по-беден от този в източните части на Странджа планина, изпъкват странджанското бясно дърво, подезичният залист, бодливият залист, мушмулата, а също така, но по-ограничено, калуната, колхидският джел и лавровишният. В тревните покривки доминиращи се явяват горската метлица, горският и перестият късокрак, едноцветната бисерка и др.

Специфични тревни видове в тези съобщества са и източният лопух, игликата, пролетното ботурче, които в определени участъци на защитената територия присъстват масово. За влажните долове твърде специфични са изтравничето, бръшлянтът, подезичестият залист и др.

С най-голямо разпространение по площ са буково-източноруните гори, като в горните течения на доловете, обликът на горските насаждения се определя от смесените буково-габърви-източноруните гори.

Значимостта на резервата се обуславя и от наличието на 26 терциерни реликтни растителни вида, като в ЧКБ попадат 23 таксона, от които в категорията “рядък” са 20, а три имат категория “застрашен”. Под закрилата на закона са десет вида.

Резерватът се охранява и контролира от РИОСВ – Бургас.

Средока

Резерват “Средока” е обявен на 18 Януари 1989 г. от КОПС при МС с цел запазване на типични горски екосистеми и находища на редки и застрашени от изчезване растителни и животински видове, с площ от 607.8 ха. Намира се в землището на гр. Малко Търново, на 3 км от града и на 2 км от с. Стоилово. Резерватът обхваща десния северен склон на долното течение на р. Мечи дол (Айdere) при вливането ѝ в р. Велека. Резерватната територия е много живописна, с много стръмни склонове и скални образувания. Множеството меандри на реката се редуват с вирове, скални прагове и водопади, а бреговете са покрити с разнообразни дървета и храсти в продължение на 10-12 км. Релефът на резервата носи характерните белези на високото странджанско било и добре оформения, просторен и силно разчленен “Граничен рид”. Високите части на резервата достигат 650 м н. в., което в съчетание с годишните валежи – 1000 мм, го прави особено атрактивен през зимата и есента. Терените са стръмни, до много стръмни, насечени с много долове и бързо променящи се изложения. На голяма площ тук силно е развит карстов тип релеф. Почвите са плитки до средно – дълбоки, каменливи.

“Средока” е типично горски и специално източно-буков резерват. Голяма част от горите са чисто букови с висока средна възраст. Горските съобщества са високостеблени, със съществено участие на много стари дървета. Резерватът не е бил обект на цялостно флористично проучване.

Независимо от това, известните, макар и ограничени данни за растителното разнообразие в резервата позволяват неговото идентифициране като територия с голямо хабитатно и флористично разнообразие. С най-голям дял са смесените съобщества от източен бук, източен горун и благун, следвани от тези на източен горун и благун. На места е развит вечнозелен подлес от лавровишня, колхидски джел, странджанско вълче лико и двата вида залист. Специално трябва да се отбележи, че в резервата се опазва едно от най-големите находища на лавровишня, както и сравнително компактни групи от колхидски джел, който на места достига 6 м височина и 10 см в диаметър. В крайречните смесени дъбрави по р. Мечи дол участва и лъжникът, като отделни екземпляри достигат впечатляващи размери. Резерватната територия е част от зоната, в която този терциерен реликт, типичен представител на южноевксинската флора се среща най-често в горските съобщества.

Животинският свят е богат и своеобразен. В реката се среща балканска пъстърва и лупавец. Много благоприятни са условията за развитието на дивата свиня и сърната.

Резерватът се охранява и контролира от РИОСВ – Бургас.

Орлицата

Площ – 566.5 ха, обособен през 1984 г. с цел охраната на първични екосистеми от мизийски бук, местообитания на редки грабливи птици и уникален по своя характер карстов комплекс с многобройни пещери, пропасти, извори и др. в Котленската планина. Резерват “Орлица” е създаден при обединяване на резерват “Бели бряг” и природните забележителности “Медвенски извори” и “Орлица”.

Защитената територия е покрита с първични широколистни гори, главно от мизийски бук, на места примесени с обикновен габър. С по-ограничено разпространение са горуните насаждения, с участието на обикновен и келяв габър и смесените дъбови гори от цер и благун. В пасищата преобладават три типа древни съобщества – мезофитни, ксеромезофитни и ксеротермни.

Резерватът “Орлица”, заедно с намиращия се в същата община Котел поддържан резерват “Ардачлъка” и природните забележителности “Злостен” (358 ха), “Орлови пещери” (5 ха) и “Урушки скали” (10 ха) представляват важен орнитологически обект. На цялата територия на Котленска планина са установени 176 вида птици, от които 50 са включени в ЧКБ. От срещаните се тук птици, 87 са видовете с европейско природозащитно значение. Това са територии със световно значение за гнезденето на ливадния дърдавец и е едно от петте най-значими места в страната, където гнездят черен щъркел, орел-змияр, белоопашат мишелов, малък креслив орел, скален орел, бухал, сив кълвач и среден пъстър кълвач.

2.4.1.3. Поддържани резервати

Атанасовско езеро

На 4 км североизточно от Бургас е разположено най-богатото на птици място в България–Атанасовското езеро. То е крайбрежна свръхсолена лагуна, заобиколена от малки водоеми и система от канали, обрасли с блатна растителност. Езерото е разделено на две части от пътя Бургас – Варна и има средна дълбочина 30см. Като резерват е обявена северната част, а южната е защитена местност. Резерватът съвместява солодобив и опазване на биоразнообразие.

Атанасовското езеро е много популярно сред природолюбители, орнитолози, фотографи и bird-watchers от страната и чужбина. Традиционно в края на август се организира младежка бригада, насочена към обучение за наблюдение на миграцията, запознаване с резервата и ЗТ в района, извършване на природозащитни дейности – маркиране, ремонт на изкуствените острови и др. Тук в края на 80–те години са построени първите изкуствени платформи за гнездене на птици в България, обитавани от чайки и рибарки.

От няколко години тук се предлага нова атракция – пътуване с влакче из солниците. Две бивши солничарски вагончета са оборудвани за нуждите на туристите с пейки, сенници и информационни табели. Само по този начин туристът може да се докосне до вековната традиция на солодобива, да види отблизо гигантските пирамиди от сол или да отнесе със себе си красив “солен” кристал. Влакчето спира на границата на резервата, откъдето с подходяща оптика могат да се наблюдават многобройните обитатели на езерото. Но все още най-привлекателно си остава следенето на есенната миграция на реещите се птици над Атанасовското езеро. Като значимо природно явление миграцията привлича много любители на природата от страната и чужбина, а заедно с Босфора и Гибралтар, Атанасовското езеро е едно от най-известните места в Европа за проследяване на миграцията.

Атанасовското езеро с право може да се нарече “птичий рай” на България, защото тук са установени 316 вида птици от общо малко над 400 за цялата страна, които са постоянни, мигрират, гнездят или зимуват в резервата. Поради това на 28.11.1984 г. то е обявено за Рамсарско място (разширено през 2002 г. чрез включване и на буферната зона). Тук намират подслон 14 световно застрашени вида като къдроглав пеликан (*Pelecanus crispus*), малък корморан (*Phalacrocorax pygmeus*), червеногуша гъска (*Branta ruficollis*), малка белочела гъска (*Anser erythropus*), тънноклюн свирец (*Numenius tenuirostris*), ливаден дърдавец (*Crex crex*), белоока потапница (*Aythya nyroca*). От 100 вида птици в ЧКБ 17 гнездят в резервата, а 60 се срещат през различните сезони. Езерото е единственото място за гнездене на малката черноглава чайка и дебелоклюната рибарка. Най-многочислени са колонииите на саблеклюните (430гн.дв.), кокилобегачите (30гн.дв.), речните рибарки (380гн.дв.) и гривестите рибарки (120гн.дв.). Блатната лястовица – символът на резервата и любим вид на орнитолозите, тук има най - много гнездещи двойки (18). През последните години в Атанасовското езеро са наблюдавани и екзотични видове като розово фламинго (*Phoenicopterus ruber*) и жълтоклюн щъркел (*Mycteria ibis*) - първо наблюдение на този африкански вид за Европа.

Езерото е зимовище от международно значение заради големия брой бели ангъчи (*Tadorna tadorna*) – 2 700 екз., фиш (*Anas penelope*) - над 4 000 екз., шилоопашати патици (*Anas acuta*) - над 1 100 екз., зеленоглави патици (*Anas platyrhynchos*) - над 7 900 екз. и др. Оттук прелитат, хранят се и почиват десетки хиляди водоплаващи, грабливи и пойни птици. Всяка пролет и есен по невидимата небесна магистрала "Виa Понтика" преминават над 240 хиляди щъркели, 60 хиляди грабливи птици, 30 хиляди пеликани. Атанасовското езеро е най-богатото място в Европа по отношение есенната миграция на къдроглавия пеликан (*Pelecanus crispus*) и розовия пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), тръстиковия блатар (*Circus aeruginosus*) и вечерната ветрушка (*Falco vespertinus*).

В резервата се срещат 17 вида риби, голяма част от които са включени в ЧКБ. Най-характерни са кавказкото попче, бодливките и гамбузията. Има 7 вида земноводни и 8 вида влечуги, от които жълтокоремникът и смокът-мишкар са включени в ЧКБ като застрашени. Бозайниците са представени от 12 вида гризачи, 5 вида насекомоядни и 6 вида прилепи. Особен интерес представляват най-малкият бозайник на планетата – етруската земеровка и полевката на Гюнтер, европейския лалугер, както и застрашените видра и дива котка. Срещат се още лисица, невестулка, дива свиня и чакал.

В езерото са установени повече от 250 вида висши растения. Голямата соленост на водите определя наличието на специфични растителни видове като солянка, морска суеда, гърлица, тръстика, тънколистен папур, морски пелин и др. Шест вида висши растения са от Червената книга на България. Тук е най-голямото находище на саликорнията и елегантната орхидея в България.

Защитената територия се охранява и контролира от РИОСВ – Бургас.

Пясъчна лилия

Едва ли има по-красиво растение по пясъчните крайбрежия. В Европа се среща в някои страни по Средиземноморието, на Балканския п-в и в Западен Кавказ, но само там, където е успяла да се съхрани от туристическата експанзия по дюни и плажове. В България се среща главно в местността Каваците край гр. Созопол, където е обявен най-малкият резерват в страната ПР "Пясъчна лилия" - с площ само 6 дка, както и по пясъчните дюни в резерват "Ропотамо" и между Ахтопол и Резово. Най-северното находище на този вид по нашето Черноморско крайбрежие е в ЗМ „Иракли”, недалеч от нос Емине.

Пясъчната лилия е едно от 14-те вида растения от Червената книга, които се срещат по пясъците, формирайки т. нар. псамофитна растителност. От няколко луковичи се образуват големите зелени туфи на листата, високи до 1 м, като през юли и началото на август се появяват изящните цветове с много фин аромат. Растението може да използва дори солена вода. Размножителните му способности са много добри. Това, може би, е причината да се видят доста цъфтящи лилии. Не случайно, преди години, Италия е искала да възстанови този вид, използвайки българския екологичен модел. През септември по пясъка може да откриете малки “черни въглени”- това са семената на пясъчната лилия. Ако вятърът успее да ги зарови в пясъка, догодина ще има голяма вероятност от тях да поникнат нови растения. Както всички амарилиси, растението може да се размножава и с луковичи. Отъпкването от плажуващите и застрояването на пясъчната ивица създават много голяма опасност нашите деца да не могат да видят тази "Царица на цветята".

Ардачлъка

ПР "Ардачлъка" попада в най-западния дял на Източна Стара планина – северните склонове на Котленска планина. Разположен е върху склон със северозападна експозиция, като горната му граница достига билото, а долната е по течението на р. Малката рекичка. Територията му е разкъсана от разположени сред него земеделски земи. Заобиколен е от открити пространства, използвани за пасища и земеделски земи. Най-близко разположените до него населени места са с. Стрелци и с. Боринци.

Почвите в ПР "Ардачлъка" са сиви горски. Преобладават горските съобщества от обикновен габър, бяла ела и мизийски бук. Габърите съобщества заемат най-голяма част от резервата - около 80 - 85 %, тези на бялата ела - 10-12 %. В резервата са установени 12 вида мъхове и 161 таксона висши растения от 95 рода и 55 семейства. Те съставляват 4.5 % от видовете, 10.9 % от родовете и 39 % от семействата в българската флора. 5 от тях имат консервационна значимост – лудо биле (*Atropa bella-donna*), широколистен дремник (*Epipactis latifolia*), бързова дактилориза (*Dactylorhiza sambuzina*), истинска гнездица (*Neottia nidus-avis*) и двулистна платантера (*Platanthera bifolia*).

Регистрирани са 4 вида ядливи гъби: лесолюбка, бързова манатарка, мрежеста манатарка и кадифена манатарка.

В района са установени 135 вида безгръбначни животни, широко разпространени, представени с многочислени и устойчиви популации. Срещат се 10 вида земноводни и 17 вида влечуги от 2 подразряда, което представлява 47.2 % от видовото разнообразие на тази група за страната. С висока консервационна стойност са двата вида сухоземни костенурки (*Testudo hermanni*) и (*Testudo graeca*), както и пъстрият смок (*Elaphe quatuorlineata sauromates*), който през последните десетилетия рязко е намалил числеността си в повечето от известните си находища. Установени са 79 вида птици от 12 разряда, което представлява 19 % от орнитофауната за страната. От тези видове 61 се ползват с различен статус на застрашеност и защита по българското и международно законодателство, поради което са с висока консервационна значимост - ливаден дърдавец (*Crex crex*), чухал (*Otus scops*), бухал (*Bubo bubo*), ловен сокол (*Falco cherrug*), вечерна ветрушка (*Falco vespertinus*) и степна ветрушка (*Falco naumanni*).

Известни са 45 вида бозайници от 6 разряда, което представлява 47.8 % от видовото разнообразие за страната, а с консервационен статус са 12 вида. Резерватът има утвърден план за управление.

Вельов вир

Поддържаният резерват "Вельов вир" е защитена територия, разположена в старото корито на р. Ропотамо, в местността Каишева шума. Площта му е 13,6 ха. Обявен е като резерват през 1962 г. и е прекатегоризиран в поддържан резерват през 1999 г. Обявяването му е с цел

опазване на лонгозната гора и находището на водни лилии: бяла водна лилия (*Nymphaea alba*) и жълта водна роза (*Nuphar lutea*), включени в ЧКБ (категория застрашен) и в списъка на защитените растения. През 2006 г. е поставена нова информационно-обозначителна табела. Подновена е маркировката.

2.4.1.4. Природни паркове

Странджа

Природен парк "Странджа" е най-голямата защитена територия в България, с площ около 116 100 ха. Обявен през 1995 г. с цел да бъде опазена уникалната природа във водосборите на реките Резовска и Велека, като се осигури устойчиво социално-икономическо развитие на района. Отличава се с голямо флористично и фаунистично богатство. Релефът на парковата територия е хълмист, нископланински, силно разчленен, със заоблени била и дълбоко врязани стръмни долове, през които чрез множество меандри протичат двете реки. Най-високата точка на територията на парка, а и в цяла българска Странджа, е връх Голямо Градище (709 м н.в.). Топлият и мек климат, в съчетание с изобилните валежи и високата влажност, особено по долините на реките, е причина тук да се съхранят редица терциерно-реликтни видове и съобщества, характерни за понтийско-евксинската вечнозелена флора, от която най-известна е цъфтящата с приказно красиви виолетови цветове странджанска зеленика (*Rhododendron ponticum*), избрана за символ на парка.

Разнообразните климатични, топографски и почвени условия в парка определят качествата и многообразието на горските местообитания. В тях се срещат кавказки, средноевропейски и медитерански представители на растителния свят. Това се дължи на своеобразното географско положение на планината Странджа, която се явява като мост между Европа, Азия и Средиземноморието. В растителността на парка, независимо от разнообразието на месторастенията, преобладават горите, които заемат около 90 хил. ха или 80% от площта му. Преобладават дъбови гори с участие основно на източен горун (*Quercus polycarpa*) и благун (*Q. frainetto*) и гори от източен бук (*Fagus orientalis*). Специфичният климат на Странджа е причина растителността в планината да притежава особености, които я отличават от европейските растителни формации и я доближават до понтийско-евксинската флора на Кавказ. Всъщност в Странджа са най-западните останки на тази флора, на границата на средиземноморската и средноевропейската растителност. Различията в релефа и особено в климатичните условия на територията на парка, създават специфична екологична обстановка, при която са отделени два горски района - на черноморското крайбрежие на юг от град Царево и район на вътрешна Странджа. Липсата на големи превиишения предопределя отсъствието на поясно разпределение на растителността.

Най-интересни от флористична и природозащитна гледна точка за България и Европа са източно-буковите формации с примес от горун и порядко с благун, с подлес от зеленика и други вечнозелени храсти. Флората на Странджа е съвкупност от различни по произход, биологични особености и степен на еволюция растителни видове, с висока природозащитна стойност. В парка се срещат 1665 вида висши растения (47% от видовото богатство в страната). Българските ендемити са три броя: *Anthemis jordanovi*, *Saponaria strandjensis*, *Veronica turrilliana*. Балканските ендемити са 15 вида, реликтите

са 49 вида, редките по степен на застрашеност са 56 вида, а застрашените са 110 вида. Изключително рядък за тези гори е тисът (*Taxus baccata*). Установени са 5 негови находища в планината. Особено ценни за флората са странджанската зеленика, странджански дъб, кавказка иглика, багрилна звъника, калуната, понтийското бясно дърво, червената пираканта, колхидски джел, странджанска боровинка.

По крайбрежните пясъци е развита псамофитна растителност, а покрай реките - гори от черна елша (*Alnus glutinosa*) и върби (*Salix alba*, *S. fragilis*), лонгози, крайречни ливади и др.

В района има създадени култури от черен и бял бор. Има залесявания още с морски бор, дуглазка ела, веймутов бор, кедри, смърч и др.

Терциерни реликти са 63 вида. Седем от видовете се срещат в Европа единствено в Странджа. Някои от тези видове са основни ценообразуватели, като странджанската зеленика и странджанското вълче лико, други са сред видовете с най-голямо консервационно значение - кавказката боровинка, лъжникът, колхидският джел, търиловото великденче.

Като консервационно значими са определени 140 вида и подвида. Флористичните ендемити наброяват 55 вида. Локални за Странджа планина ендемити са търиловото великденче и йордановото подрумиче (*Anthemis jordanovii*), а за западното Черноморско крайбрежие - калиакренското плюскавиче (*Silene caliacrae*) и лепидотрихумът (*Aurinia uechtritzi*).

Заедно с прилежащото крайбрежие странджанският район е един от най - богатите на животински видове в страната. Земноводните и влечугите са 32 вида, от които 18 защитени. Сред тях са: вдлъбнатоочел смок, змиегущер, леопардов смок, дъждовник, сухоземна костенурка. В реките на Странджа живеят 40 вида риби като: речна пъстърва, кримска мряна, резовски карагъоз, лупавец, брияна, див шаран. Впечатляващо е птичето богатство в парка. Над територията преминава прелетният път на птиците Via Pontica и поради това броят на птиците е 261 вида, а само на гнездящите е 124, от които 17 са включени в Червената книга: египетски лешояд, черен щъркел, бухал, скален орел, земеродно рибарче. Описаните бозайници в парка са 54 вида, като в Червената книга са 6 вида: златка, пъстър пор, видра, невестулка. Популацията на вълка е около 20 броя, а на чакала над 2000.

На територията на парка се намират 5 природни резервата, 17 защитени местности, 9 природни забележителности, вековни дървета.

Населените места са общо 21 с около 9000 души. Хилядолетната човешка цивилизация е оставила тук стотици оригинални културни паметници – тракийски долмени, светилища, могили. Очарователни са многобройните параклиси и аязма пръснати сред планината. Интерес представлява и традиционния култов обряд - нестинарство, в село Българи, както и оригиналната архитектура, преданията и легендите.

2.4.1.5. Рамсарски места

Конвенцията за опазване на влажните зони с международно значение и по-специално като местообитание на водолюбивите птици, наричана още Рамсарска, е международно споразумение, подписано на 2 февруари 1971 г. в град Рамсар, Иран. Конвенцията влиза в сила през 1975 г. и към настоящия момент има над 140 страни-членки. България е една от първите страни-членки – осма поред. В списъка на влажните зони с международно значение България е представена с 10 влажни зони, 5 от които са на територията на РИОСВ-Бургас:

Атанасовско езеро – обявено за Рамсарски обект през 1984 г., с настояща площ 1404 ха;

Помориинско езеро – обявено за Рамсарски обект през 2002 г., с настояща площ 814 ха;

Местността Пода – обявено за Рамсарски обект през 2002 г., с настояща площ 307 ха;

Езеро Вая – обявено за Рамсарски обект през 2002 г., с настояща площ 2900 ха;

Комплекс Ропотамо – обявено за Рамсарски обект през 1975 г., с настояща площ 5500 ха.

Целта на конвенцията е съчетаване опазването на изключително богатото биологично разнообразие на влажните зони с използването на екосистемите като основен източник на ресурси за местните хора. Политиката за опазване и устойчиво ползване на влажните зони се разработва от МОСВ, което отговаря за прилагането на разпоредбите на Рамсарската конвенция в България. РИОСВ – Бургас, като регионално поделение на МОСВ изпълнява контролни функции по прилагане на разработените политики.

Поморийско езеро и устие на р. Ахелой

Обявено за Рамсарско място на 24.09.2002 г. Част от територията е защитена местност “Поморийско езеро”, но включва още устието на р. Ахелой, солени блата, пясъчни дюни, тръстики, кристализатори и др. Обявено е преди всичко заради своята уникалност – като една от двете свръхсолени лагуни по Черноморието, превърнати в солници, и видовете от национално и международно значение, установени тук – 240 вида птици и типичните соленолюбиви обитатели. Езерото е важна спирка по време на миграция и предлага добри условия за зимуване и гнездене.

Основно се използва от човека за солодобив, калодобив, събиране на синьо-зеленото водорасло *Lyngbia sp.* за нуждите на фармацевтичната промишленост.

Солта се добива по традиционен начин повече от 2000 години, поради което Рамсарското място има особено висока културна ценност. През 2002г. бе изграден Музей на солта. В момента се разработва План за управление на защитената местност. Най-активни институции и организации за тази

защитена територия са Община Поморие, Българска фондация биоразнообразие и Федерация “Зелени балкани”.

Езеро Вая

Обявено на 11.11.2002 г. Част от Рамсарската територия включва защитена местност “Вая”. Това е най-голямото българско езеро. Тук са установени видове от Червената листа на Световния съюз за защита на природата (IUCN) – 5 вида безгръбначни, 4 вида риби, 4 вида земноводни, 3 вида влечуги, 5 вида птици и 3 вида бозайници. Езерото е с международно значение като място за почивка по време на миграция на голям брой водолюбиви, грабливи и пойни птици. От изключително значение е за тръноопашатата потапница, големия корморан, малкия корморан, къдроглавия пеликан и др. В него се практикува риболов и добиване на пясък. Изготвен е План за управление. Предстои почистване и удълбочаване на канала, свързващ езерото с Черно море. Тази дейност ще се извърши в рамките на съвместен международен проект с водещото участие на холандски експерти и служители на община Бургас. Бяха проведени работни срещи по този повод. С проекта са ангажирани и редица държавни институции, имащи отношение към езерото, а така също и Бургаския клон на Българското дружество за защита на птиците.

Пода

Обявено на 24.09.2002 г. Типична крайбрежна влажна зона, която включва както защитена местност “Пода”, така и залива Форос. Една от малкото територии, където на площ от 1 кв. км са установени 252 вида птици, от които 8 световно застрашени. “Пода” приютава 1% от световната биогеографска популация на следните гнездящи и зимуващи видове птици – голям корморан, лопатарка, къдроглав пеликан, голяма бяла чапла, качулата потапница, тръноопашатата потапница. Има приет и действащ План за управление, подготвен от Българското дружество за защита на птиците, което стопанисва защитената местност “Пода”. За популяризиране на влажните зони бе изграден Природозащитен център. Стопанисването и управлението на защитената територия е пример за добра практика в тази област.

№ по ред	категория	наименование	Собственост и стопанисване	Територия /хектари/	Попада в територ. обхват на следните общини	Приет план за управление
1	Р	Ропотамо	държавна публична	1000.7	Приморско Созопол	не
2	Р	Силкосия	държавна публична	389.6	Царево	не
3	Р	Тисовица	държавна публична	749.3	Царево	не
4	Р	Узунбуджак	държавна публична	2529.6	Малко Търново	не
5	Р	Витаново	държавна публична	1112.4	Малко Търново	не
6	Р	Средока	държавна публична	607.8	Малко Търново	не
7	Р	Орлицата	държавна публична	566.5	Котел	не
8	ПР	Ардачлъка	държавна публична	99.8	Котел	да
9	ПР	Атанасовско езеро	държавна публична	1050	Бургас	да
10	ПР	Вельов вир	държавна публична	13.6	Приморско	не
11	ПР	Пясъчна лилия	държавна публична	0.6	Созопол	не
12	ПР	Калфата	държавна публична	8.9	Руен	не
13	ПП	Странджа	държавна публична общинска частна	116136.2	Малко Търново, Царево	не
14	ЗМ	Острови "Св. Иван и Петър"	държавна публична	20	Созопол	не
15	ЗМ	Колокита	държавна публична частна	65	Созопол	да
16	ЗМ	Тясна река	държавна публична	120.8	Созопол	не
17	ЗМ	Стария соват	държавна публична	309.6	Созопол	не
18	ЗМ	Раков дол	държавна публична	128	Созопол	не
19	ЗМ	Бакърлъка	общинска	7.208	Созопол	не
20	ЗМ	Казаков вир	държавна	35.5	Созопол	не

21	ЗМ	Находище на блатно кокиче - Блатото	общинска	29	Созопол	не
22	ЗМ	Кокетрайс	държавна	760	Несебър	не
23	ЗМ	Смриките	държавна	58.9	Несебър	не
24	ЗМ	Ортото	държавна	587.6	Несебър	не
25	ЗМ	Иракли	държавна	42.3	Несебър	не
26	ЗМ	Находище на блатно кокиче в м. Калината	държавна общинска частна	63.1	Несебър	не
27	ЗМ	Находище на блатно кокиче в м. Чаирите	частна	2	Поморие	не
28	ЗМ	Поморийско езеро	държавна	760.83	Поморие	не
29	ЗМ	Вая	общинска държавна	75	Бургас	не
30	ЗМ	Ченгене скеле	държавна	160	Бургас	не
31	ЗМ	Корията	държавна и частна	11.6	Бургас	не
32	ЗМ	Пода	държавна	100.7	Бургас	да
33	ЗМ	Узунгерен	държавна	211.1263	Бургас	не
34	ЗМ	Бургаски солници	държавна, общинска и частна		Бургас	не
35	ЗМ	Устие на р. Изворска	държавна	151	Бургас	не
36	ЗМ	Находище на див божур	държавна	84	Средец	не
37	ЗМ	Пладнището	държавна	68.3	Средец	не
38	ЗМ	Белия камък	държавна	450.8	Средец	не
39	ЗМ	Невестин гроб	държавна	59.7	Средец	не
40	ЗМ	Горна Еленица	държавна	91.1	Царево	не
41	ЗМ	Странджански дъбрави	държавна и частна	501.3	Царево	не
42	ЗМ	Марина река	държавна	47.3	Царево	не
43	ЗМ	Кривинизово	държавна	109	Малко Търново	не
44	ЗМ	Руденово	държавна	15.3	Малко Търново	не
45	ЗМ	Парория	държавна и частна	988.6	Малко Търново	не
46	ЗМ	Докузак	държавна	5	Малко Търново	не
47	ЗМ	Петрова нива	държавна и частна	250	Малко Търново	не

48	ЗМ	Моряне	държавна и частна	102.7	Малко Търново	не
49	ЗМ	Велека	държавна и частна	1546.3	Малко Търново	не
50	ЗМ	Батака	държавна	40.24	Малко Търново	не
51	ЗМ	Градев средок	държавна	160.2	Малко Търново	не
52	ЗМ	Мечите долове	държавна	184.7	Малко Търново	не
53	ЗМ	Странджанска зеленика	държавна	488.1	Малко Търново	не
54	ЗМ	Босна	държавна	51.7	Малко Търново	не
55	ЗМ	Хисаря	общинска	82.5	Айтос	не
56	ЗМ	Корията	държавна	24.2	Камено	не
57	ЗМ	Трите цера	държавна	1.5	Руен	не
58	ЗМ	Керсенлик	държавна	54.4	Котел	не
59	ЗМ	Медвенски карст	държавна		Котел	не
60	ЗМ	Демир капия	държавна	0.1	Котел	не
61	ЗМ	Кореник	държавна	0.1	Котел	не
62	ЗМ	Вида	държавна	2	Котел	не
63	ЗМ	Хърсов град	държавна	3	Котел	не
64	ЗМ	Дъбовете	държавна		Руен	не
65	ЗМ	Орлова скала	държавна	69	Котел	не
66	ЗМ	Мурватска река	общинска	72.87	Приморско Созопол	
67	ЗМ	Блато Стамополу	държавна	40	Приморско	да
68	ЗМ	Устие на р. Велека	държавна общинска частна	1511.2	Царево	да
69	ЗМ	Силистар	държавна общинска частна	773.3	Царево	да
70	ЗМ	Кълката	държавна	18.9	Царево	не
71	ЗМ	Орлиците	държавна	315.6	Сунгурларе	не
72	ЗМ	Естествено находище на пирен в м. Дядо Вълчо	държавна	14.5	Царево	не
73	ПЗ	Нос Агалина	държавна	31	Созопол	да
74	ПЗ	Пясъчни дюни м. Каваците	държавна, общинска, частна	24	Созопол	не

75	ПЗ	Пясъчни дюни м/у к-г Градина к-г Златна рибка	държавна, общинска, частна	38	Созопол	не
76	ПЗ	Пясъчни дюни м. Алепу	държавна	12	Созопол	не
77	ПЗ	Блато Алепу	държавна, общинска, частна	166.7	Созопол	не
78	ПЗ	Водениците	държавна	73.6	Созопол	не
79	ПЗ	Нос Червенка	държавна	2.1	Созопол	не
80	ПЗ	Пясъчни дюни - 5бр.в Несебър	държавна, общинска	10	Несебър	не
81	ПЗ	Пясъчни дюни м. Бабата, Сл. Бряг	държавна и общинска	94.4	Несебър	не
82	ПЗ	Нос Емине	държавна	0.5	Несебър	не
83	ПЗ	Корията	държавна и общинска	20	Поморие	не
84	ПЗ	Доброванските гъби	държавна	5	Поморие	не
85	ПЗ	Долмен в м. Паша дере	държавна	1	Средец	не
86	ПЗ	Долмен в м. Влахов дол	държавна	1.5	Средец	не
87	ПЗ	Долмен в м. Лозински дол	държавна	1	Средец	не
88	ПЗ	Големия камък	държавна	3	Средец	не
89	ПЗ	Естествено находище на синя хвойна - м. Градището	държавна	2	Малко Търново	не
90	ПЗ	Пещери и извори на р. Младежка	държавна	24.35	Малко Търново	не
91	ПЗ	Скално образуване в м. Каменска бърчина	държавна	0.2	Малко Търново	не
92	ПЗ	Пещера "Еленина дупка"	държавна	5.3	Малко Търново	не
93	ПЗ	Естествено находище на бодливо сграбиче	държавна и общинска	298.1	Айтос	не
94	ПЗ	Айтоска кория	частна	15	Айтос	не
95	ПЗ	Трите братя	държавна	1	Айтос	не
96	ПЗ	Свинската глава	държавна	0.5	Руен	не
97	ПЗ	Професора	държавна	5	Руен	не
98	ПЗ	Костенурката	държавна	0.1	Руен	не

99	ПЗ	Скално образувание "Баджала кая"	държавна	1	Котел	не
100	ПЗ	Черните извори - Подземника	държавна	20	Котел	не
101	ПЗ	Пещера в м. Царевец	държавна	6	Котел	не
102	ПЗ	Злостен	държавна	358	Котел	не
103	ПЗ	Местност Сини вир-малката пещ-Голямата пещ	държавна	1.1	Котел	не
104	ПЗ	Пещера Маарата	държавна	17.8	Котел	не
105	ПЗ	Пещера Малката Маара в м. Равния букак	държавна	3	Котел	не
106	ПЗ	Пещера Ледницата в м. Узун гьол	държавна	18.3	Котел	не
107	ПЗ	Орловите пещери	държавна	5	Котел	не
108	ПЗ	Пещера "Билярника"	държавна	1	Котел	не
109	ПЗ	Пещера "Приказна" в м. Билярника	държавна	5.2	Котел	не
110	ПЗ	Пропаст "Кървавата локва"	държавна	2	Котел	не
111	ПЗ	Дряновската пещера в м. Пиздра	държавна	5	Котел	не
112	ПЗ	Урушки скали	държавна	10	Котел	не
113	ПЗ	Изворите	общинска	5	Котел	не
114	ПЗ	Пещера Раковски в м. Злостен	държавна	2	Котел	не
115	ПЗ	Пещера "Св. 40 мъченика" в м. Боаза	държавна	5	Котел	не
116	ПЗ	Маслен нос	държавна	17.6	Приморско	не
117	ПЗ	Пясъчни дюни в м. Перла	държавна	24	Приморско	не
118	ПЗ	Пясъчни дюни ММЦ	държавна	21	Приморско	не
119	ПЗ	Наково кладенче	държавна	1	Царево	не
120	ПЗ	Попова скали	държавна	30.8	Царево	не
121	ПЗ	Пещера "Махарата" в м. Сарпия	държавна	2	Царево	не

122	ПЗ	Находище на урумово лале в м. Лаликото	държавна	37.9	Карнобат Сунгурларе	не
123	ПЗ	Корията	държавна	39	Сунгурларе	не
124	ПЗ	Скални образувания в м. Чифликова нива	държавна	8	Сунгурларе	не
125	ПЗ	Пробития камък	държавна	0.5	Сунгурларе	не
126	ПЗ	Находище на черни боровинки	държавна	1.8	Сунгурларе	не
127	ПЗ	Белите скали	държавна	14.2	Бяла	не

2.4.2 Биологично разнообразие

2.4.2.1 Фауна

Биологичното разнообразие е неразделна част от националното богатство и опазването му е приоритет на всички компетентни институции.

За защитените животни, включени в Приложение № 3 на Закона за биологичното разнообразие, е забранено:

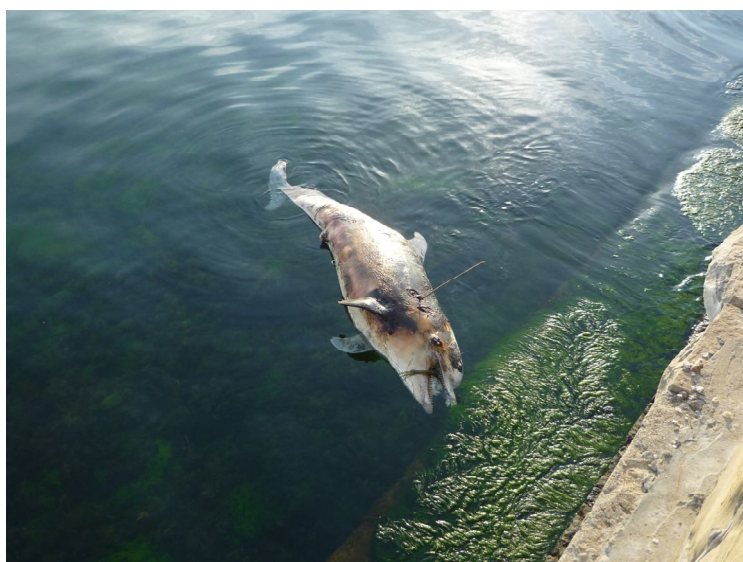
- всички форми на умишлено улавяне или убиване на екземпляри с каквито и да е уреди, средства и методи;
- преследване и обезпокояване, особено през периодите на размножаване, отглеждане на малките, презимуване и миграция;
- унищожаване или вземане на яйца, включително в случаите, когато те са изоставени; разрушаване, увреждане или преместване на гнезда;
- увреждане или унищожаване на места за размножаване, почивка и струпване по време на миграция;
- вземане на намерени мъртви екземпляри;
- притежаване, отглеждане, пренасяне, превозване, изнасяне зад граница, търговия и предлагане за продажба или размяна на взети от природата екземпляри;
- препариране, притежаване, излагане на публични места, пренасяне, превозване, изнасяне зад граница, търговия и предлагане за продажба или размяна на препарирани екземпляри.

Посочените забрани са валидни за всички жизнени стадии от развитието на животните.

През последните години се наблюдава засилена гражданска активност по опазване на защитените видове животни, в резултат на разяснителната работа за популяризиране на забранителния режим на защитените видове на територията на цялата страна. Гражданите изпълняват законовото изискване да уведомяват екоинспекцията при намерени мъртви или бедстващи и в безпомощно състояние екземпляри. На зеления телефон за 2010 г. са постъпили 71 сигнала, повечето от които за бедстващи или неправомерно използвани защитени животински видове. Експертите от отдела извършват разпореждане по чл.39 от ЗБР относно състоянието на видовете, като при необходимост се изпращат за лечение в ЦРРРВ – Стара Загора. През изтеклата година са изпратени за лечение в спасителния център в Стара Загора 37 бр. бедстващи защитени птици и няколко защитени животински видове върнати в естествената им среда: розов пеликан, ням лебед, бял щъркел, гривеста чапла, малък воден бик, морски орел, обикновен сокол, обикновен мишелов, чухал, забулена сова, видра.

През отчетения период са констатирани 11 случаи на изхвърлени от морето мъртви делфина, от които повечето от вида морска свиня (муткур), в напреднал стадии на разлагане, като най-вероятна причина за смъртта на тези морски бозайници е задушаване/удавяне вследствие оплитането им в рибарски мрежи.

И през изминалата година остана проблемът с незаконния улов на защитени пойни птици с мрежи. За прекратяване на порочната практика на местните жители за улавяне на пойни птици, най-често от видовете конопарче (фанят), елшова/елхова скатия (скате), зеленика (зеленушка, флори), щиглец (кадънка, калдаринка), продължават да се извършват съвместни проверки с представители на неправителствени организации за незаконен улов на пойни птици в околностите на гр. Бургас.

Проверени са функциониращите зоомагазини (над 22 бр.) на територията на гр. Бургас и гр. Айтос за спазване изискванията на Закона за биологичното разнообразие и Закона за защита на животните.

Съгласно изискванията, заложи в Наредба № 8/12.12.2003 г. за реда и условията за издаване на разрешителни за изключения от забраните, въведени със Закона за биологичното разнообразие за животинските и растителните видове от приложение № 3, за животинските видове от приложение № 4, за всички видове диви птици, извън тези от приложение № 3 и приложение № 4 и за използване на неселективните уреди, средства и методи за улавяне и убиване от приложение № 5, е възможно улавяне или ползване на диви животни и растения при условие, че популациите на засегнатия вид не са увредени в областта на естественото им разпространение. За устойчивото ползване на биологичните ресурси чрез ограничителни, разрешителни и регулационни режими през 2010 г. са издадени от министъра на околната

среда и водите и предадени за контрол на РИОСВ - Бургас общо 14 броя разрешителни. Извършени са 6 проверки за контрол по спазване на условията заложи в разрешителните.

В РИОСВ – Бургас се води регистър на екземпляри от видове, включени в приложенията на Конвенцията по международна търговия със застрашени видове от дивата флора и фауна (CITES) (ДВ, бр. 6/1992 г.). Целта на тези регистрации е обявяване на законното придобиване от граждани и организации на редки и уязвими в международен мащаб видове растения и животни, които подлежат на регулирана търговия. През 2010 г. са издадени 48 регистрационни карти на екземпляри по чл. 90 от ЗБР (видове включени в приложенията на Конвенцията CITES). Съгласно действащото законодателство, регистрирането на видове по CITES е възможно единствено при условие, че има наличие на документи за произход и че екземплярът е маркиран по реда на Наредба № 3 за маркирането и етикетирването на екземпляри от видовете съгласно Регламент 338/97 за опазване на видовете от дивата фауна и флора чрез регулиране на търговията с тях (ДВ, бр.97/2008г.).

На основание на Закона за защита на животните (ДВ, бр.13/2008г.), през 2010 г. са констатирани нарушения и са съставени 6 бр. актове предимно за излагане на животни (примати, влечуги и папагали) по обществени места с цел атракция, както и за неправомерно притежаване и отглеждане на защитени видове животни по ЗБР (13 бр).

Експерти от отдел БРЗТ организират и участват в кампаниите по отбелязването на екологичните дни: „Деня на влажните зони”, “Деня на земята” и “Международната година на Биоразнообразието” със следните дейности: презентации в основни училища, организиране на фотоизложба за Бургаските езера, почистване на резерват “Ропотамо”, пътуващ семинар с опознавателна цел на резерватите в ПП “Странджа” и разрешаване на проблема с инвазивни видове на територията на парка. Осъществено е честване на 30 г. от обявяването на поддържан резерват “Атанасовско езеро” съвместно с неправителствени организации.

2.4.2.2 Флора

Българското природозащитно законодателство в областта на опазване на биологичното разнообразие почти напълно е синхронизирано с европейското. Законът за биологичното разнообразие (ЗБР – ДВ, бр. 77 от

06.08.2002 г.), Законът за лечебните растения (ЗЛР – ДВ, бр. 29 от 2000 г.) и много подзаконовни нормативни документи уреждат отношенията между държавата, общините, юридическите и физическите лица по неговото опазване и устойчиво ползване.

Представителите на флората и фауната, които са застрашени от изчезване и се самовъзпроизвеждат трудно и бавно, които са редки, ендемични видове и представителни за България, са поставени под специална защита. Те са включени в Приложение № 3 на ЗБР.

За защитените растения е забранено:

- бране, събиране, отрязване, изкореняване или друг начин на унищожаване на екземпляри в техните естествени области на разпространение
- притежаване, отглеждане, пренасяне, превозване, изнасяне зад граница, търговия и предлагане за продажба или размяна на взети от природата екземпляри.

Изключения от забраните за растителните видове, включени в Приложение № 3 на ЗБР се допускат с писмено разрешение на Министъра на околната среда и водите или оправомощен от него Заместник-министър. През 2010г. за територията на РИОСВ-Бургас са издадени 2 броя разрешителни за събиране на защитени видове растения. Разрешителните са на Дирекцията на ПП „Странджа” и на Сдружение „ВВФ-Дунавско-Карпатска програма във връзка с изпълнението на екологични проекти за възстановяване и опазване на редки и защитени растителни видове и природни местообитания.

За растенията под режим на опазване и регулирано ползване, включени в Приложение № 4 на ЗБР ползването се регламентира чрез режими за опазване, които се въвеждат с периодични заповеди на Министъра на околната среда и водите. Най-използваният вид, включен в Приложението е блатното кокиче (*Leucosium aestivum*). Видът е с голямо икономическо значение. Използва се като суровина за добиване на алкалоида галантамин, на чиято основа се произвежда уникалното българско лекарство за лечение на детски паралич “Нивалин”. За региона на РИОСВ – Бургас със Заповед № РД – 521 от 2003г. на Министъра на околната среда и водите са определени пет находища, от които е възможно (при добро състояние) добиване на листо съблена маса от блатно кокиче:

- ЗМ ”Блатото”, община Созопол;
- ЗМ ”Калината”, община Несебър;
- ЗМ ”Чаирите”, община Поморие;
- находище с. Присад (граница със землището на с.Зидарово), община Созопол и
- находище в землище на с.Лозенец, община Царево (масив 6 по Плана за земеразделяне от 1996 г.).

През 2010г. са проведени ежегодните теренни проверки за състоянието на кокичето в петте находища на територията на РИОСВ-Бургас. За посочената година със Заповед № РД-407/27.04.2010г. на Министъра на околната среда и водите е забранено ползването на листо–стъблена маса от блатно кокиче поради неблагоприятно състояние на вида за територията на цялата страна. Чрез оставяне на находищата в покой за възстановяване и засиления контрол при тяхното опазване от нерегламентирано ползване ще бъде постигнато дълготрайно подобряване на състоянието на този ценен растителен вид.

В българското законодателство чрез ЗЛР се регламентира ползването на растения, които служат за лечебни и профилактични цели, за производство на лекарства, за хранителни, козметични и технически дейности. Контролът е свързан с проверки на билкозаготвителите, от една страна, и на държавните институции, от друга – ДГС, ДЛС и Общини, които са пряко отговорни за ползването на естествените находища на лечебни растения. Ползването се съобразява с предварително изготвените раздели „Лечебни растения” към плановете и програмите на лесничействата и общините. През изминалата година са проверени десет общини и единадесет държавни горски/ловни стопанства във връзка със спазване изискванията при издаване на разрешителни за ползване на лечебни растения и актуализиране и коригиране на разделите „Лечебни растения” към Общинските програми за опазване на околната среда, съответно Лесоустройствените проекти на лесничействата.

За региона на РИОСВ – Бургас през 2010г. са функционирали 23 пункта за изкупуване и първична обработка на билки, комплектовани с документация по изискванията на Наредба № 5. От тях 5 пункта са новооткрити и са регистрирали книги за изкупените, реализираните и наличните количества билки. През 2010 година са извършени 31 проверки на съществуващите билкозаготвителни пунктове на територията на инспекцията. За неспазване изискванията на Закона за лечебните растения са съставени 11 акта за установяване на административни нарушения – основно за ползване на лечебни растения без издадени от съответната институция позволителни за ползване и непредставяне на изисквания в началото на всяка година отчет за изкупените, реализираните и наличните количества билки за предходната календарна година.

През 2010г. на територията на инспекцията един билкозаготвител от Община Котел е получил разрешение за ползване на билки под специален режим на опазване и ползване. Допустимите квоти за 2010г. са посочени в Заповед № РД-110/02.02.2010г. на Министъра на околната среда и водите. При последващия контрол не са констатирани нарушения и нерагламентирано използване на отпуснатите ково̀ти от билки.

В РИОСВ – Бургас се води регионален регистър на екземпляри от видове, включени в приложенията на Конвенцията по международна търговия със застрашени видове от дивата флора и фауна (CITES), (ДВ, бр.6 от 1992 г.). Целта на тази регистрация е обявяване на законното придобиване от граждани и организации на редки и уязвими в международен мащаб видове растения и животни, които подлежат на регулирана търговия.

В ЗБР е регламентирано опазването на отделни вековни или забележителни дървета в или извън населени места.

На територията на РИОСВ – Бургас има 47 броя съществуващи и 30 заличени вековни и забележителни дървета, обявени по реда ЗБР. През 2010 година са извършени 17 проверки на 15 броя вековни дървета за установяване състоянието, точното местоположение и настъпили промени в собствеността им. Проверени са вековните дървета на територията на общините Несебър и Руен. В резултат на проверките са заличени 2 вековни дървета и е стартирана процедура за заличаване на други 2 вековни дървета, поради унищожаване, изсъхване или невъзстановимо увреждане. Във връзка със задълженията на собствениците на имотите, в които попадат вековните дървета да ги опазват от унищожаване или увреждане, са дадени предписания за поставяне на обозначителни табели и ограждането им. Предстои извършване на проверки за изпълнението на дадените предписания. Проверките за състоянието на вековните дървета ще продължат и през 2011 г.

2.4.3. Генномодифицирани организми

През месец април 2010г. Изпълнителната агенция по околна среда откри „Направление за изследване на ГМО в околната среда”, към Лабораторията за биологичен мониторинг при Главна дирекция „Лабораторно-аналитична дейност”. Експерти от Лабораторията и РИОСВ-Бургас взеха проби за изследване за наличие на генетични модификации в насаждения от рапица и царевица. Пробите са взети от имоти на земеделски производители в землищата на с. Венец, Община Карнобат, с. Бата и с. Белодол, Община Поморие. След извършения лабораторен анализ не са констатирани нарушения на Закона за генетично модифицираните организми.

2.4.4. Общо състояние на горския фонд и проведени мероприятия, свързани със защитата, възпроизводството и охраната на горите.

Горският фонд (ГФ) на територията на РИОСВ-Бургас включва цялата площ на Регионална дирекция по горите (РДГ) – Бургас, както и части от Регионална дирекция по горите – Сливен (ДЛС Котел и ДГС Тича) и Регионална дирекция по горите – Варна (част от ДГС Старо Оряхово).

Информация за територията на РДГ Бургас

Охрана и защита на горите:

В РДГ Бургас са обособени 10 държавни горски стопанства /ДГС/ и 3 държавни ловни стопанства /ДЛС/. Общата охраняема площ на горския фонд е 330231 ха., разделена на 43 бр. горско-стопански участъка /ГСУ/ със средна площ 7 679 ха.

Общият брой на горските стражари в териториалния обхват на РДГ е 185. От тях 183 са на охранителни участъци, със средна охраняема площ от горския фонд 1805 ха, при изискване по Закона за горите до 1500 ха. Подвижната горска стража се състои от 18 горски стражари, като 10 от тях са на постоянни контролни горски пунктове – “Босна”, “Вълчановско ханче” и “Немой дере”. Останалите 8 горски стражари са разпределени в четири екипа, снабдени с автомобили с висока проходимост и специален режим на движение, оборудвани съгласно УОДГЛСОКГФ. Назначени са и 10 ловни стражари.

През 2010 г. са съставени общо 1328 акта за установяване на административно нарушение /АУАН/ и издадени 1173 наказателни постановления. По ЗЗТ са съставени 5 АУАН.

За защита на горите през 2010 г. не е проведена борба срещу листогрижещи вредители поради липса на каламитетни нападения. Изведени са санитарни сечи на площ от 7330 дка за подобряване здравословното състояние на насажденията, нападнати от вредители и гъбни заболявания. В горските разсадници е проведена наземна химична борба срещу плевели, гъбни заболявания и мишевидни гризачи.

Разпределението на възникналите горски пожари през 2010 г. е дадено в следващата таблица.

Сведение за разпределение на горските пожари за РДГ Бургас през периода 01.01.2010 - 31.12.2010				
№	ДГС / ДЛС	Брой	Площ (дка)	В т.ч. върхов
1	ДГС Айтос	1	411	0
2	ДГС Бургас	0	0	0
3	ДГС Звездец	0	0	0
4	ДГС Карнобат	0	0	0
5	ДГС Кости	0	0	0
6	ДГС Малко Търново	0	0	0
7	ДГС Ново Паничарево	1	2	0
8	ДГС Садово	0	0	0
9	ДГС Средец	0	0	0
10	ДГС Царево	0	0	0
11	ДЛС Граматиково	0	0	0
12	ДЛС Несебър	1	5	0
13	ДЛС Ропотамо	0	0	0
	Всичко:	3	418	0

Възпроизводство на горите през 2010 г.:

В РДГ Бургас има девет държавни горски разсадници с обща площ – 1 115 дка. През 2010г. в тях бяха произведени – 1 437 600 бр. семенищни фиданки в т.ч.: широколистни – 1 172 800 бр. и иглолистни – 264 800 бр.

Произведени са и 18 774 броя школувани фиданки за декоративни цели в т.ч.: иглолистни – 10 359 бр. и широколистни – 8 415 бр.

През 2010 г. бяха залесени 905 дка нови горски култури в държавния горски фонд. В гори, собственост на Общини и частни лица няма извършени залесявания.

Съотношението между иглолистните и широколистни дървесни видове при извършеното през 2010 г. залесяване е 96 % към 4 % в полза на широколистните. Залесяването се извърши предимно с местни дървесни видове: широколистни – цер, благуи, зимен дъб, летен дъб, космат дъб, киселица, дива круша, липа, акация и др., и от иглолистни с черен бор.

Разпределението на извършеното залесяване през 2010г. е следното:

– в Държавни горски стопанства – Айтос – 300 дка, Средец – 132 дка, Бургас – 110 дка, Садово – 143 дка, Царево – 30 дка, Ново Паничарево – 40 дка, Малко Търново – 32 дка;

– в Държавни ловни стопанства – Ропотамо – 50 дка и Несебър – 68 дка.

В държавния горски фонд са залесени всички площи, освободени от пожарища и изведени санитарни сечи.

Събраните семена през 2010 г. са 1552 кг.

Подготовка на почвата за залесяване беше извършена на площ от 285 дка, в т.ч. ръчна – 252 дка и механизизирана – 33 дка.

Попълване на горските култури беше извършено на площ от 164 дка.

Отгледаните едно-, две- и тригодишни горски култури през 2010 г. са 5153 дка.

Обща площ и ползване по собственост през 2010 г.:

Общата горска площ на територията на РДГ Бургас към 31.12.2010 г. възлиза на 335 670 ха. Площта на горския фонд на територията на РДГ Бургас се разпределя по видове собственост, както следва:

1. Държавен горски фонд – 206 885 ха /61,6 %/ в т.ч. залесена площ – 192 803 ха;
2. Общински горски фонд – 104 966 ха /31,3 %/ в т.ч. залесена площ – 97 541 ха;
3. Частни физически лица – 12 718 ха /3,8 %/ в т.ч. залесена площ – 11 793 ха;
4. Частни юридически лица – 1 676 ха /0,5 %/ в т.ч. залесена площ – 1 456 ха;
5. Религиозни гори – 392 ха /0,1 %/ в т.ч. залесена площ – 384 ха;
6. Гори върху земеделски земи – 2 840 ха /0,9 %/, в т.ч. залесена площ – 2 454 ха;
7. Гори на МОСВ – 6 193 ха /1,8 %/ в т.ч. залесена площ – 5 748 ха.

Общата горска площ се разпределя по видове гори, както следва:

- a. 1. Иглолистни - 40 938 ха /12,2 %/
- b. 2. Широколистни високоствъблени - 109 361 ха /32,6 %/
- c. 3. Издънкови за превръщане - 165 259 ха /49,2 %/
- d. 4. Нискоствъблени - 20 112 ха /6,0 %/

През 2010 г. на територията на РДГ Бургас е добита общо 429 516 куб. м лежаща маса и 510 491 куб. м стояща маса, което представлява съответно 93 % и 90 % спрямо предвижданията на лесоустройствения проект.

По видове собственост добитата дървесина през 2010 г. се разпределя по следния начин:

Видове собственост	Добита лежаща маса куб. м	Предвидено по ЛУП лежаща маса	Процент %	Добита стояща маса куб. м	Предвидено по ЛУП стояща маса	Процент %
-----------------------	------------------------------------	--	--------------	------------------------------------	--	--------------

		куб. м			куб. м	
Държавен горски фонд	300 254	288 905	104	359 624	359 276	100
Общински горски фонд	120 483	152 469	79	140 328	179 863	78
Частни физически лица	4 899	15 632	31	6 089	21 566	28
Частни юридически лица	2 707	2 382	114	3 210	2 685	119
Религиозни гори	0	1 167	0	0	1 315	0
Гори върху земеделски земи	1 173	0	0	1 240	0	0
Общо РДГ Бургас	429 516	460 555	93	510 491	564 705	90

От добитата лежаща маса 3,7 % (15 852 куб. м) е от санитарни сечи и суха и паднала маса, като при стоящата маса този процент е 3,9 % (19 827 куб. м).

През ловния сезон на 2010 г. броя на отстреляните хищници /без вълка/ на територията на РДГ Бургас е по-малък от предходни години:

- Вълци 28 бр.
- Чакали 2700
- Лисици 650
- Свраки 400
- Врани 200

Данни от пролетната таксация на дивеча през 2010 г. са представени в следващите таблици:

С В Е Д Е Н И Е
за резултатите от пролетното таксирание на дивеча в района на РДГ Бургас – 2010 год.
в държавните ловностопански райони по ДЛС и ДГС – едър дивеч и хищници

№ по ред	ДЛС / ДГС	Обща площ	ИЗБРОЕН ДИВЕЧ ВЪРХУ ЦЯЛАТА ПЛОЩ - БРОЯ																								
			Благороден елен			Елен лопатар			Сърна			Дива свиня			Муфлон			Дива коза			Глу хар	Мечка			Вълк		
			ха	м	ж	вс.	м	ж	вс.	м	ж	вс.	м	ж	вс.	м	ж	вс.	м	ж		вс.	м	ж		вс.	
1.	ДГС САДОВО	8142,5	10	11	21	4	8	12	28	56	84	40	73	113			0			0				0	2		
2.	КАРНОБАТ	10245	6	10	16			0	39	50	89	35	49	84			0			0				0	2		
3.	АЙТОС	10160,6	1	1	2			0	9	14	23	37	39	76			0			0				0			
4.	СРЕДЕЦ	11485	33	57	90			0	55	76	131	79	100	179			0			0				0	1		
5.	БУРГАС	11039	26	35	61	3	5	8	34	47	81	56	66	122			0			0				0	4		
6.	Н.НАНИЧАРЕВО	1083	3	7	10			0	6	14	20	13	13	26			0			0				0			
7.	ЗВЕЗДЕЦ	16166,2	11	16	27			0	88	100	188	91	102	193			0			0				0	2		
8.	М.ТЪРНОВО	8299	5	7	12			0	39	64	103	50	56	106			0			0				0	5		
9.	КОСТИ	6228	13	15	28			0	71	77	148	67	71	138			0			0				0	3		
10.	ЦАРЕВО	22635	42	61	103			0	83	185	268	158	161	319			0			0				0	5		
11.	ДЛС НЕСЕБЪР	24391	71	78	149	4	10	14	34	55	89	185	187	372	42	61	103			0				0			
12.	РОПОТАМО	17427	125	285	410	86	149	235	11	13	24	168	262	430	61	94	155			0				0	8		
13.	ГРАМАТИКОВО	30288	76	163	239	7	10	17	156	180	336	364	325	689			0			0				0	8		
ОБЩО за РДГ		177589	422	746	1168	104	182	286	653	931	1584	1343	1504	2847	103	155	258	0	0	0	0	0	0	0	40		
В това число в заградени БИРП по Държавни ловни и горски стопанства																											
1.	САДОВО - айкъна	655			0	4	8	12			0	12	26	38			0							0			
2.	НЕСЕБЪР	685,7	19	23	42	1	6	7	1	0	1	47	50	97	42	61	103			0				0			
	горска барака	577	18	22	40			0			0	47	50	97	41	59	100			0				0			
	калината	108,7	1	1	2			0			0			0	1	2	3			0				0			
3.	РОПОТАМО	1688	46	76	122	31	53	84	0	0	0	70	99	169	61	94	155							0			
	перла	1348	33	55	88	13	20	33			0	40	50	90	15	30	45							0			
	извор - 1	180	13	21	34	18	33	51			0			0	46	64	110							0			
	извор - 2	160			0	0	0	0			0	30	49	79			0							0			
4.	ГРАМАТИКОВО	550			1			0			0			84			0							0			
	петрова поляна	550	1		1	7	10	17			0	40	44	84			0							0			

С В Е Д Е Н И Е

за резултатите от пролетното таксирание на дивеча в района на РДГ Бургас- 2010 год.
предоставени ловностопански райони на ловни сдружения по ДЛС и ДГС – едър дивеч и хищници

№ по ред	ДЛС / ДГС	Обща площ	ИЗБРОЕН ДИВЕЧ ВЪРХУ ЦЯЛАТА ПЛОЩ - БРОЯ																						
			Благороден елен			Елен лопатар			Сърна			Дива свиня			Муфлон			Дива коза			Глухар	МЕЧКА			ВЪЛК
		ха	м	ж	вс.	м	ж	вс.	м	ж	вс.	м	ж	вс.	м	ж	вс.	м	ж	вс.		м	ж	вс.	
1.	ДГС САДОВО	33131	27	32	59			0	89	124	213	138	109	247			0			0			0	6	
2.	КАРНОБАТ	110564	15	18	33			0	78	87	165	212	125	337			0			0			0	1	
3.	АЙТОС	92589			0			0	88	79	167	165	59	224			0			0			0		
4.	СРЕДЕЦ	102306,0	41	61	102			0	224	308	532	299	299	598			0			0			0	24	
5.	БУРГАС	93274	16	28	44	5	20	25	50	93	143	77	121	198			0			0			0	3	
6.	Н.ПАНИЧАРЕВО	14179	3	7	10			0	31	45	76	25	59	84			0			0			0	1	
7.	ЗВЕЗДЕЦ	11657,1	5	6	11			0	58	94	152	40	91	131			0			0			0	6	
8.	М.ТЪРНОВО	12617	7	9	16			0	109	148	257	175	210	385			0			0			0	8	
9.	КОСТИ	4060	6	6	12			0	41	68	109	39	88	127			0			0			0	5	
10.	ЦАРЕВО	15086	7	15	22			0	61	101	162	56	107	163			0			0			0	5	
11.	ДЛС НЕСЕБЪР	58817,3	11	18	29			0	59	56	115	141	128	269			0			0			0	2	
12.	РОПОТАМО	2700	12	17	29	4	7	11	2	4	6	13	16	29			0			0			0	1	
13.	ГРАМАТИКОВО	7766	2	1	3			0	21	27	48	81	91	172			0			0			0		
ОБЩО за РДГ		558746	152	218	370	9	27	36	911	1234	2145	1461	1503	2964	0	0	0	0	0	0	0	0	0	62	
В това число в заградени БИРП по Държавни лесничейства																									
1.					0			0			0			0			0						0		
2.					0			0			0			0			0						0		
3.					0			0			0			0			0						0		

Информация за територията на ДЛС Котел

Обща площ и ползване през 2010 г.:

Държавно ловно стопанство “Котел” е разположено в най-източната част на РДГ – Сливен. Горския фонд /ГФ/ обхваща 32 533 ха, в т.ч.:

Държавен ГФ	31 368 ха
Общински ГФ	439 ха
Частни юридически лица	33 ха
Частни физически лица	94 ха
Гори на МОСВ	59 ха

Информация за територията на ДЛС Котел

Обща площ и ползване през 2010 г.:

Държавно ловно стопанство “Котел” е разположено в най-източната част на РДГ – Сливен. Горския фонд /ГФ/ обхваща 32 533 ха, в т.ч.:

– Държавен ГФ	31 368 ха
– Общински ГФ	439 ха
– Частни юридически лица	33 ха
– Частни физически лица	94 ха
– Гори на МОСВ	59 ха

Най-широко разпространен дървесен вид е бук, съпътстван от цер, благун, габър, бял бор, черен бор и др.

Състоянието на горите в ДЛС Котел е добро. Налице е добър прираст, няма заболели насаждения, няма незалесени масиви. В залесяванията, които са правени и се правят сега се използват само дървесни видове, които са местни и устойчиви за района.

През 2010 г. в териториалният обхват на стопанството не е извършвано залесяване. Държавното ловно стопанство Котел разполага с разсадник, който е основният източник на посадъчен материал. През изминалата година не са събирани семена и не са произведени фиданки.

Охрана и защита на горите:

На територията на ДЛС Котел охраната на горите се извършва от 21 горски надзиратели, разпределени в 7 горскостопански участъка.

През изминалата година са съставени 164 броя АУАН, които са за незаконна сеч и транспортиране на дървесина. Издадени са 16 наказателни постановления. Няма съставени АУАН по Закона за защитените територии, Закона за биологичното разнообразие и Закона за лечебните растения.

Няма възникнали големи пожари и засегнати горски площи, поради добрата охрана. Малки пожари са възникнали в селскостопанския фонд на територията на селата Градец, Нейково, Медвен и Жеравна.

Наличие и ползване на лечебни растения и ловни видове, предмет на търговски интерес:

В района са разпространени лечебните растения мащерка, мента, очанка, червено поддъбиче, лудо биле, риган, кантарион, бял имел, глог и др.,

представляващи предмет на търговска дейност. Всяка година се изготвя план за ползване на лечебните растения. Той се разработва на база данни от предвиденото им ползване по Лесоустройствен проект, теренни наблюдения на находищата и постъпили молби-заявки за ползване от фирмите, изкупуващи лечебни растения.

Особен интерес представлява липата, от която се използва липовия цвят, листата, цвета и плода на обикновения глог, плода на шипката и цвета на бяза.

Типични представители на фауната за региона са благороден елен, европейска сърна, диво прасе, както и защитените животински видове видра, златка, мечка, скален орел. Налице е голямо разнообразие на пойни птици като славей, авлига, кукувица, синигери и много други.

Пролетната таксация за 2010 г. е проведена пред месец март като резултатите от нея са, както следва:

▪ Благороден елен	131 броя
▪ Сърна м+ж	479 броя
▪ Дива свиня м+ж	654 броя
▪ Заек	1 345 броя
▪ Яребици	299 броя
▪ Вълк	55 броя
▪ Чакал	252 броя
▪ Лисица	200 броя
▪ Скитащи кучета	136 броя

Отстреляни хищници за 2010 година са:

▪ Вълк	1 брой
▪ Лисица	109 броя
▪ Чакал	61 броя

Информация за територията на ДГС Тича

Обща площ и ползване по собственост през 2010 г.:

Държавно горско стопанство /ДГС/ Тича, община Котел, област Сливен има обща площ 13 222 ха, от която 13 158 държавен горски фонд /ДГФ/ и 64 ха частни гори. Общински гори няма.

Площта в ДГФ е разпределена по видове гори както следва:

▪ иглолистни гори	2 860 ха
▪ широколистни гори	7 803 ха
▪ издънкови за превръщане	2 002 ха
▪ нискоствъблени гори	493 ха.

Площта в частните гори е разпределена по видове гори както следва:

▪ иглолистни гори	4 ха
▪ широколистни гори	12 ха
▪ издънкови за превръщане	47 ха
▪ нискоствъблени гори	1 ха.

В частните гори през 2010 г. не са извършени мероприятия.

През 2010 г. в ДГФ са извършени следните мероприятия:

- възобновителни сечи 304 ха;
- отгледни сечи 81 ха.

Със спирането на реконструкциите значително е намалено и залесяването, тъй като няма голи площи. За възпроизводство на държавни гори през 2010 г. е извършена почвоподготовка на 20 дка и са залесени 20 дка. Фиданките са доставени от ДЛС Котел. Попълнени са 108 дка горски култури. Отглеждане на горски култури чрез окопаване е извършено на 229 дка.

Отгледани са 198 дка млади насаждения без материален добив, 286 дка осветления и 286 дка прочистки в широколистни.

Охрана и защита на горите:

За защита на горите са проведени санитарни сечи на площ от 520 ха, от които е добита 400 куб. м суха и паднала дървесна маса.

Охраната на горите в района се осъществява от 10 бр. горски надзиратели и двама служители подвижна стража от РДГ Сливен. Съставени са 40 бр. АУАН и са издадени 40 бр. наказателни постановления по закона за горите.

Възникнали пожари за 2010 г. няма и няма засегната площ в горските култури в ДГС Тича. Изготвената е програма за противопожарна готовност за 2011 г., която ще допринесе за опазване на района от пожари.

Наличие и ползване на лечебни растения и ловни видове, предмет на търговски интерес:

През 2010 г. са събрани 1200 кг гъби и 1900 кг билки /шипка, жълт кантарион, цвят от глог и черен бъз/.

Държавния ловен район в ДГС Тича е с площ 6 632 ха. Данни от пролетната таксация на дивеча през 2010 г. са представени в следващата таблица:

Вид на дивеча	Общ брой	Мъжки екземпляри	Женски екземпляри
Благороден елен	50	23	27
Сърна	78	48	30
Дива свиня	87	40	47
Заек	48	-	-
Чакал	25	-	-
Лисици	30	-	-
Скитащи кучета	25	-	-

Отстреляните хищници в района на ДГС Тича през 2010г. са:

- Вълк – 3 бр.
- Чакал – 21 бр.
- Лисици – 13 бр.
- Скитащи кучета – 5 бр.

2.4.5 НАТУРА 2000

С решения № 122/02.03.2007 г, № 661/16.10.2007 г. и № 802/04.12.2007 г. на Министерски съвет са приети списъци на защитените зони за опазване на дивите птици и за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна. За територията, контролирана от РИОСВ – Бургас, са одобрени 14 защитени зони за опазване на дивите птици и 31 защитени зони за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна. Пълна информация за всяка защитена зона може да се намери на следния електронен адрес: <http://natura2000bg.org/>

Започналата през 2008г. процедура за обявяване на защитените зони за птиците продължи и през 2010г. РИОСВ – Бургас участва в изготвянето на проекто-заповедите, организира и провежда работни срещи за запознаване на обществеността с режимите. До 1 януари 2011г. са обявени със заповеди, публикувани в Държавен вестник 12 броя защитени зони за опазване на дивите птици:

- BG0000242 „Залив Ченгене скеле” (ДВ, бр.78/2008г.)
- BG0002028 „Комплекс Стралджа” (ДВ, бр.83/2008г.)
- BG0000273 „Бургаско езеро” (ДВ, бр.102/2008г.)
- BG0002040 „Странджа” (ДВ, бр.106/2008г.)
- BG0002058 „Сините камъни – Гребенец” (ДВ, бр.108/2008г.)
- BG0000270 „Атанасовско езеро” (ДВ, бр.108/2008г.)
- BG0002043 „Емине” (ДВ, бр.69/2009г.)
- BG0002029 „Котленска планина” (ДВ, бр.15/2009г.)
- BG0000152 „Поморийско езеро” (ДВ, бр.14/2009г.)
- BG0002041 „Комплекс Ропотамо” (ДВ, бр.14/2009г.)
- BG0002077 „Бакърлъка” (ДВ, бр. 49/2010г.)
- BG0002066 „Западна Странджа” (ДВ, бр. 52/2010г.)

В процеса на подготовка на заповеди за защитените зони по Директивата за опазване на дивите птици, през първото полугодие на 2010 г. са проведени 7 обществени обсъждания на режима на защитени зони „Мандра-Пода” и „Камчийска планина”. През второто полугодие започна работа за събиране на информация от ОСЗ и СГКК за обявяване на 7 броя от защитените зони за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна. Проведени са работни срещи, сключване на договори и комисии за приемане на извършените дейности.

Съгласно изискванията на чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие всички инвестиционни предложения, планове проекти и програми, които не са непосредствено свързани или необходими за управлението на защитените зони и които поотделно или във взаимодействие с други планове, програми, проекти или инвестиционни предложения могат да окажат отрицателно въздействие върху защитените зони, се подлагат на оценка за съвместимостта им с предмета и целите на опазване на съответната защитена зона. Реда и начина за провеждане на оценката за съвместимост е определен в Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и

инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (ДВ, 73/2007 г.). Информация за проведените процедури за оценка за съвместимост през 2010 година е отразена в част 5. “Превантивна дейност и контрол” от настоящия Доклад по състоянието на околната среда.

Списък на защитените зони за опазване на природните местообитания и дивата фауна и флора, попадащи на територията на РИОСВ-Бургас

№	Код	Наименование на ЗЗ	Община	Област	Площ (ха)		
					обща	територия	морска акватория
1	BG0000151	Айтоска планина	Айтос Бургас	Бургас	29 379,40	29 379,40	0,00
2	BG0000574	Ахелой-Равда-Несебър	Несебър Поморие	Бургас	3925,51	738,75	3186,76
3	BG0000270	Атанасовско езеро	Бургас	Бургас	7208,89	7208,89	0,00
4	BG0000208	Босна	Малко Търново Приморско Созопол Царево	Бургас	16 225,89	16 225,89	0,00
5	BG0000273	Бургаско езеро	Бургас	Бургас	3092,02	3092,02	0,00
6	BG0000242	Залив Ченгене скеле	Бургас	Бургас	191,19	93,68	97,51
7	BG0000513	Войнишки бакаджик	Средец Стралджа	Бургас Ямбол	1138,94	1138,94	0,00
8	BG0000420	Гребенец	Котел Сливен	Сливен	10 039,55	10 039,55	0,00
9	BG0000219	Дервентски възвишения 2	Малко Търново Средец	Бургас	54 990,48	54 990,48	0,00
			Елхово	Ямбол			
10	BG0000393	Екокоридор Камчия-Емине	Айтос Карнобат Руен Сунгурларе	Бургас	28 054,79	28 054,79	0,00
			Дългопол	Варна			
			Смядово Върбица Велики Преслав	Шумен			
11	BG0001004	Емине-Иракли	Несебър	Бургас	11 282,80	9116,25	2166,55
12	BG0000133	Камчийска и Еменска планина	Несебър Поморие Руен	Бургас	63678,47	63 678,47	0,00
			Дългопол Бяла Долен Чифлик	Варна			
13	BG0000143	Караагач	Царево	Бургас	64,11	64,11	0,00

№	Код	Наименование на ЗЗ	Община	Област	Площ (ха)		
					обща	територия	морска акватория
			Приморско				
14	BG0000117	Котленска планина	Сунгурларе	Бургас	69 058,92	69 058,92	0,00
			Котел Сливен	Сливен			
			Омуртаг	Търговище			
			Върбица	Шумен			
15	BG0000139	Луда Камчия	Сунгурларе Котел	Бургас Сливен	6106,20	6106,20	0,00
16	BG0000271	Мандра-Пода	Бургас Камено Созопол Средец	Бургас	6135,87	5928,13	207,74
17	BG0000110	Острови Св.Иван и Св.Петър	Созопол	Бургас	30,02	30,02	0,00
18	BG0000146	Плаж Градина – Златна рибка	Созопол	Бургас	1152,28	212,37	939,91
19	BG0000100	Плаж Шкорпиловци	Бяла Долен Чифлик	Варна	5125,65	4006,34	1119,31
20	BG0000620	Поморие	Поморие	Поморие	2085,15	956,66	1128,49
21	BG0000136	Река Горна Луда Камчия	Сунгурларе Котел	Бургас Сливен	2275,10	2275,10	0,00
22	BG0000137	Река Долна Луда Камчия	Руен Сунгурларе	Бургас	2460,70	2460,70	0,00
23	BG0000196	Река Мочурица	Карнобат Сунгурларе	Бургас	6905,11	6905,11	0,00
			Котел	Сливен			
			Стралджа Тунджа Ямбол	Ямбол			
24	BG0000149	Ришки проход	Руен Сунгурларе	Бургас	11 851,30	11851,30	0,00
25	BG0001001	Ропотамо	Приморско Созопол	Бургас	12 815,82	9861,06	2954,75
26	BG0000205	Стралджа	Карнобат Стралджа	Бургас Ямбол	881,30	881,30	0,00
27	BG0001007	Странджа	Малко Търново Царево	Бургас	118 225,03	115 928,68	2296,35
28	BG0000198	Средецка река	Средец	Бургас	707,22	707,22	0,00
			Болярово Стралджа	Ямбол			
29	BG0000119	Трите братя	Айтос	Бургас	1021,18	1021,18	0,00
30	BG0000211	Твърдишка планина	Котел Сливен Твърдица	Сливен	386 49,53	386 49,53	0,00

№	Код	Наименование на ЗЗ	Община	Област	Площ (ха)		
					обща	територия	морска акватория
			Антоново	Търговище			
			Елена	Велико Търново			
31	BG0000230	Факийска река	Бургас Созопол Средец	Бургас	4101,46	4101,46	0,00

Списък на защитените зони за опазване на дивите птици:

№	Код	Наименование на ЗЗ	Община	Област	Площ (ха)		
					обща	територия	акватория
1	BG0000270	Атанасовско езеро	Бургас	Бургас	7208,89	7208,89	0,00
2	BG0002077	Бакърлъка	Бургас Приморско Созопол	Бургас	33 505,48	12 516,64	20 988,84
3	BG0000273	Бургаско езеро	Бургас	Бургас	3092,02	3092,02	0,00
4	BG0002043	Емине	Несебър Поморие	Бургас	66 554,07	49 019,097	17 534,98
5	BG0000242	Залив Ченгене скеле	Бургас	Бургас	191,19	93,68	97,51
6	BG0002066	Западна Странджа	Средец Болярово	Бургас Ямбол	53 816,60	53 816,60	0,00
7	BG0002044	Камчийска планина	Несебър Поморие Руен Дългопол Бяла Долен Чифлик	Бургас Варна	88 883,76	86 145,66	2 738,10
8	BG0000271	Мандра-Пода	Бургас Камено Созопол Средец	Бургас	6144,30	5936,40	207,90
9	BG0002041	Комплекс Ропотамо	Созопол Приморско	Бургас	3867,63	3287,49	580,14
10	BG0002028	Комплекс Стралджа	Карнобат Стралджа	Бургас Ямбол	2871,82	2871,82	0,00
11	BG0002029	Котленска планина	Сунгурларе Котел Сливен Елена Омуртаг Антоново	Бургас Сливен Велико Търново Търговище	99 263,72	99 263,72	0,00

№	Код	Наименование на ЗЗ	Община	Област	Площ (ха)		
					обща	територия	акватория
			Върбица	Шумен			
12	BG0000152	Поморийско езеро	Поморие	Бургас	948,04	824,79	123,25
13	BG0002058	Сините камъни - Гребенец	Котел Сливен	Сливен	15 296,0 0	15 296,0 0	0,00
14	BG0002040	Странджа	Малко Търново	Бургас	115 417,3 4	115 417,3 4	0,00

3. АНАЛИЗ ПО ФАКТОРИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ

3.1. Отпадъци

Работата на отдел „Управление на отпадъците” в РИОСВ – Бургас извършвана през годината е в съответствие с целите и приоритетите в Националната програма за управление на дейностите по отпадъците. В резултат на дейността на екпертите от отдела е постигнато следното:

- увеличен е броя на физическите и юридически лица обхванати от разрешителния и регистрационния режим за дейности с отпадъци по Закон за управление на отпадъците/ЗУО/, ДВ, бр. 86/2003 год. – за третиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти, ИУМПС, ИУЕЕО, батерии и акумулатори, болнични отпадъци, стари автомобилни гуми, отпадъци от опаковки, полимерни отпадъци, отпадъци от корабоплавателна дейност, биоразградими отпадъци и др. и транспортиране на различни по вид отпадъци;
- увеличено е количеството на отпадъците, предавани за рециклиране и оползотворяване – метални отпадъци, отработени масла, хартиени, пластмасови и стъклени опаковки, излезли от употреба гуми, отработени масла, НУБА, ИУЕЕО;
- увеличено е количеството на опасните болнични отпадъци, които се предават на лица за обезвреждане. Увеличава се броя на лечебните заведения с въведени системи за разделно събиране на отпадъци;
- частично се реши проблема с утайките от ГПСОВ, експлоатирани от „В и К” ЕАД. Част от утайките, генерирани от дружеството са оползотворени за рекултивация на нарушени терени;
- подобрява се отчетността на дейностите с отпадъци – водят се отчетни книги, попълват се транспортни карти за опасните отпадъци, изготвят се отчети до РИОСВ и ИАОС;
- подобро е качеството на системите за организирано сметосъбиране и сметоизвозване на битовите отпадъци;
- намален е броят на терените с нерегламентирани замърсявания с битови и строителни отпадъци;
- предадено за обезвреждане е оборудването замърсено с ПХБ;
- прилагат се изискванията на ЗИД на ЗУО, ДВ, бр. 41/2010 год.

През 2010 год. при осъществяване на контрол по управление на отпадъците са извършени 543 бр. проверки на 428 обекта. От извършените проверки 359 бр. са планови и 175 бр. са извънредни. При извършените проверки

са дадени 531 бр. предписания. При контрола по изпълнение на условията на издадените разрешения за дейности с отпадъци и КР е констатирано спазването на 2949 бр. поставени условия. Запазва се тенденцията за отговорно отношение на фирмите, притежаващи Разрешения за дейности с отпадъци към спазване на поставените им изисквания в тях. 44 бр. от извънредните проверки са по подадени сигнали и жалби, като за предприетите мерки са уведомявани лицата, подали ги в РИОСВ – Бургас.

Изготвени са 753 бр. становища.

Обработени са 1916 бр. годишни отчети за отпадъците по Наредба № 9 и Наредбите по чл. 24 от ЗУО.

3.1.1. Битови отпадъци

За управление на отпадъците на своя територия всички общини имат разработени общински програми по чл. 29 от ЗУО и утвърдени от съответните общински съвети Наредби по чл. 19 от ЗУО. В изпълнение на предвидените с програмите цели в края на 2010 г. обхванатото от организирано сметосъбиране население достигна 96.34 %. С изключение на селата от общините Сунгурларе и Руен в останалите общини без сметосъбиране са населените места под 100 жители. В цитираните две общини има необслужвани села и с по – голямо население. Успоредно с въвеждане на организирано сметосъбиране е преустановено използването на селските (нерегламентирани) сметища и е извършено закриването им.

В таблица 1 е дадена справка по общини за броя населени места с организирано сметосъбиране и състоянието на сметищата/депата в съответната община.

НАСЕЛЕНИ МЕСТА С ОРГАНИЗИРАНО СМЕТОСЪБИРАНЕ И СМЕТИЩА КЪМ 2010 г.

Таблица 1

Община	извозване и третиране на отпадъците
Айтос	всички населени места 17 бр. са с орг.сметосъбиране, селските сметища са закрити; отпадъците се обезвреждат на общинско депо Айтос
Бургас	всички населени места 14 бр. са с орг.сметосъбиране, селските сметища са закрити, отпадъците се обезвреждат на депо Братово, съвм. с отпадъците от община Камено
Бяла	всички населени места 6 бр. са с орг.сметосъбиране, селските сметища са закрити отпадъците се обезвреждат на общинско депо Бяла
Камено	всички населени места 13 бр. са с орг.сметосъбиране, селските сметища са закрити отпадъците се обезвреждат на депо Братово общинското депо е с преустановена експл., но не е закрито
Карнобат	всички населени места 31 бр. са с орг.сметосъбиране, селските сметища са закрити

	отпадъците се обезвреждат на общинско депо Карнобат
Котел	всички населени места 22 са с орг. сметосъбиране, селските сметища са закрити, има необходимост от довършителни мероприятия за Градец, Малко село, Ябланово отпадъците се извозват до регионално депо Омуртаг
М. Търново	общо 13 бр населени места с изкл. на 1 с 8 души всички са с орг. сметосъбиране, селските сметища са закрити, експлоатират се сметищата в М.Търново, Звездец и Граматиково до изграждане на ново депо
Несебър	от 14 нас. населени места с орг. сметосъбиране са 13, няма сметосъб. в с. Емона, селските сметища са закрити, отпадъците се обезвреждат на общинско депо землище с. Равда и сметище Обзор
Поморие	от общо 17 бр. населени места с изкл. на Козница 16 бр са с орг. сметосъбиране, селските сметища са закрити отпадъците се обезвреждат на общинско депо Каменар
Приморско	всички населени места 6 бр. са с орг. сметосъбиране, селските сметища са закрити, но в експл. е депо Китен, независимо, че е изградено регионално депо Созопол и претоварна станция Китен
Руен	от 42 нас. места /2 са с 0 жители/ 23 са с орг. сметосъбиране, 17 селски сметища се използват в експлоатация е и общинското депо в с. Руен
Созопол	всички населени места са с орг. сметосъбиране, селските сметища са закрити работи се по проект за закриване на старото общинско депо до с. Равадиново в експлоатация е регионално депо Созопол
Средец	без сметосъбиране са селата под 100 жители – 15 бр., селските сметища там се използват, от общо 33 нас. места със сметосъб. 18 бр. отпадъците се обезвреждат на общинско депо Средец
Сунгурларе	от общо 30 нас. места в общината организирано сметосъбиране само за Сунгурларе, Славянци и Лозарево, за останалите 27 бр селските смет. се използват, в експлоатация е депо Балабанчево
Царево	всички населени места 13 бр. са с орг. сметосъбиране, селските сметища са закрити, но продължава експл. на депо Ахтопол за 4 нас. места, при изградено регионално депо Созопол от останалите 9 нас. места отпадъците се обезвреждат на депо Китен, съвм. с отпадъците от община Приморско

Тъй като съществуващите депа за битови отпадъци не отговарят на изискванията и в съответствие с определените с Националната програма за управление на дейностите по отпадъците (НПДУО) региони обезвреждането на отпадъците от общините следва да се извършва на следните регионални съоръжения:

регион Бургас с регионално депо Братово

В обхвата на проекта са включени следните 9 общини: Бургас, Средец, Камено, Несебър, Поморие, Айтос, Карнобат, Руен, Сунгурларе, с 211 населени места (вкл. 11 градове).

Изграждане на регионално депо Братово се извършва по ИСПА проект: EUROPEAID/D/1107408/D/SV/BG – “Изготвяне на мерки за управление на твърдите отпадъци за регионите на Бургас, Добрич и Провадия, България”.

Към края на 2010 г. е приключило предпроектното проучване, проектните проучвания и избора на терен. Новата площадка се намира в местността “Манолов дол” в землището на с. Полски извор – община Камено и е на около 20 км от гр. Бургас. За оптимизация на транспортирането ще се изградят две претоварни станции (ПСО) в Карнобат и Несебър.

ПСО Несебър ще обслужва общини Несебър и Поморие. На площадката ще се изградят съоръжения за третиране на отделно събраните отпадъци от опаковки и биоразградими отпадъци.

ПСО Карнобат ще обслужва общини Карнобат и Сунгурларе, като на площадката ще се изградят компостиращото и пакетиращото съоръжение.

регион Созопол с регионално депо Созопол

С финансовата подкрепа на Европейския съюз чрез Кохезионен фонд – Регламент 1164/94 (бивш програма ИСПА) като част от проекта за 5 нови регионални депа за твърди отпадъци в България – Монтана, Русе, Севлиево, Силистра и Созопол е изградено Регионално депо Созопол.

Депото е предвидено да приема за обезвреждане отпадъците от общините Созопол, Приморско и Царево. Засега в него постъпват отпадъците само от община Созопол, а общините Приморско и Царево продължават да обезвреждат битовите отпадъци на депата Китен и Ахтопол.

За обекта има издадено комплексно разрешително. През 2010 г. на депото не са възниквали аварии. Технологиите на депониране се спазва. Персоналът притежава необходимата квалификация. Извършва се мониторинг на компонентите на околната среда, съгласно нормативните изисквания.

регионално депо за отпадъците от община Малко Търново

През 2010 г. на община Малко Търново бе предоставена безвъзмездна помощ, чрез сключен договор между нея и ПУДООС за: „Изготвяне на прединвестиционно проучване, разработване на идеен и работен проект, за изграждане на депо за обезвреждане на битови отпадъци и за премахване на старото депо на общината и подготовка на комплексно разрешително”. Строителството на депото ще е със средства от държавния бюджет. Площадката се намира в местността «Мечкобиево» и отстои на около 2.7-2.8 км източно от гр. Малко Търново.

3.1.2. Строителни отпадъци

Във връзка с разработването на Национална стратегията за управление на строителните отпадъци и отпадъците от разрушаване на сгради (СООРС) през 2010 г. беше събрана от всички общини информация за анализиране на

съществуващото състояние и наличните техники по управление на дейностите по СООРС. Информацията ще послужи за вземане на решения за бъдещото управление на СООРС.

Независимо че се наблюдава известен спад в генерираните количества строителни отпадъци, липсата на специализирани депа за инертни отпадъци е проблем, основно в черноморските общини.

Засега само община Созопол е стартирала процедура по изграждане на специализирано депо за инертни отпадъци – отреден е терен, извършена е преценка необходимостта от ОВОС и се разработва работен проект за депото.

3.1.3. Депа за отпадъци

В експлоатация през 2010 г. останаха депата за неопасни отпадъци на общините Айтос, Бургас, Бяла, Карнобат, Малко Търново, Несебър (Равда и Обзор), Поморие, Приморско, Руен, Средец, Сунгурларе и Царево с депо Ахтопол. Информацията за депата е включена в таблица 1.

С преустановена експлоатация са депата на община Созопол, Котел и Камено, като за първите две общини отпадъците се обезвреждат на предвидените с Националната програма регионални депа (Созопол и Омуртаг).

Успоредно с изграждането на нови регионални депа съгласно условията и изискванията, посочени във Финансов Меморандум (ФМ) България е поела ангажимент и за закриването на 100 стари депа/сметища. От тях в контролирания от РИОСВ – Бургас регион са следните сметища:

регион Созопол	община Созопол	Созопол	Произв.-складова база
		Зидарово	м."Ковчазов дол"
		Присад	м."Край село"
		Бургас/ с. Росен	м."Дуван дере"
		Крушовец	м."Бакър боклу"
	община Бургас*	Извор	м. "Край село"
	община Приморско	Китен	м."Емшерите"
		Веселие	м."Край село"

Легенда:

- сметища, които са закрити до 31.12.2010 г.
- сметища, които не са закрити до 31.12.2010 г.
- сметища, които не са закрити до 31.12.2010 г. ,
но има проект за закриване

*Община Бургас не е краен бенефициент по проекта, но от 2010 г. с.Извор е в териториалния обхват на общината.

Закриването на старото депо на Созопол е в рамките на ИСПА проект EUROPE AIO 1205 / D / SV / BG „Подготовка на работни проекти, тръжна документация и изпълнение на строителния надзор на дейностите по закриването на 18 общински сметища, разположени на територията на 5 региона – Монтана, Русе, Севлиево, Силистра и Созопол”. По искане на РИОСВ-Бургас предложението от Консултанта (консорциум CDM Consult GmbH/Fichtner GmbH&CoKG/C&E Consulting und Engineering GmbH) проект беше преработен в частта за третиране на сметищния газ.

За Котел разработването на проекта се финансира по Оперативна програма околна среда – BG 161 PO 005/ 08/2.30/01/03. За осигуряване на средства за реализацията му общината е продала необходимите документи по реда на ПМС № 209/2009 г. до МОСВ.

За депото на община Камено засега няма проект за закриване и рекултивация.

3.1.4. Опасни и производствени отпадъци

При извършените проверки през 2010 год. на предприятията, контролирани от РИОСВ – Бургас се констатира, че опасните и производствени отпадъци, третирани на площадките, при болшинството от фирмите се събират и съхраняват разделно на обособени и обозначени открити площадки или закрити складове в подходящи съдове. Площадките и складовете са съобразени с изискванията на ЗУО и съответните наредби и условията поставени в разрешителните документи. Подобрена е отчетността, водят се отчетни книги за отпадъците, изготвят се изискващите се по *Наредба № 9, ДВ, бр.95/2004 год.* Транспортни карти. В РИОСВ – Бургас регулярно постъпват екземпляри от Транспортни карти за контрол.

През отчетния период са извършени 170 бр. проверки по спазване условията на издадените разрешения за дейности с отпадъци. Констатира се изпълнение на поставени 2950 бр. условия

На територията на РИОСВ – Бургас единственото функциониращо депо за опасни и производствени отпадъци е на територията на „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас” АД. През 2009 год. на дружеството е издадено ново Комплексно разрешително, в което са поставени условия относно експлоатацията на депото и изградената инсталация за предварително третиране. Експерти от отдел „Управление на отпадъците” през 2010 год. не констатираха нарушения при експлоатацията им.

Не се констатираха нарушения и при останалите дружества на територията на РИОСВ – Бургас, притежаващи КР по третирането на производствени и опасни отпадъци.

През 2010 год експертите от отдел „УО” извършиха контрол по третиране на отпадъци от корабоплавателна дейност, по оползотворяване /рециклиране/ на метални отпадъци /3 бр. леярни/, по предварително третиране и оползотворяване на полимерни, дървесни и хартиени отпадъци, оползотворяване /компостиране на открити площадки/ на биоразградими отпадъци и др. Издадени са разрешения за дейности с отпадъци за предварително третиране на битови корабни отпадъци, отпадъци, съдържащи нефтопродукти от корабоплавателна дейност, битови отпадъци от въздухоплавателна дейност и др. Всички издадени разрешения и регистрационни документи за дейности с отпадъци, издадени от РИОСВ-Бургас, са включени в Публичния регистър на издадените разрешения, регистрационните документи и на закритите обекти и дейности, воден от Министъра на околната среда и водите.

3.1.5. Разрешения за дейности с отпадъци и програми за управление на отпадъците

РИОСВ – Бургас за 2010 г. е издала 62 бр. Разрешения за дейности с отпадъци, като от тях: 2 бр. са продължени, 4 бр. са прекратени, 15 бр. са изменени и допълнени и на 3 бр. фирми е отказано издаването на разрешение.

За извършване на дейности /С,Т,Вр.съхр.и Т/С/ и R 13/ с неопасни и опасни отпадъци са издадени 18 бр. регистрационни документа и са издадени 6 бр.решения за отказ за издаване на регистрационен документ.

Издадени са и 11 бр.удостоверения за съответствие на площадките по чл. 55 и 2 бр. решения за отказ за издаване на удостоверение.

Разгледани са 170 бр. програми за управление на отпадъците, от които 93 бр. са утвърдени и 29 бр. съгласувани.

През отчетния период е извършена класификация на отпадъците и извършена заверка на 746 бр.работни листи на 95 бр. фирми по реда на Наредба № 3 – Класификация на отпадъците.

Издадените Разрешения за дейности с отпадъци, Регистрационни документи, Удостоверения за търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали, програмите за управление на отпадъците и лицата, извършили класификация на отпадъците са дадени в таблица.

Таблица

№		
1.	2.	
1	Издадени разрешения от директора на РИОСВ по чл.37, т.1 от ЗУО *	
1.1	Наименование на физическото или юридическото лице, на което е издаден документа	№ и дата на издадения документ
1	“СМА Минерал Бургас Вар” ЕООД	02-ДО-107-01 от 05.01.2010 год.
2	ЕТ “Живко Колев 2005”	02-ДО-237-01 от 14.01.2010 год.
3	“Виста Корект” ЕООД	02-ДО-336-00 от 18.01.2010 год.
4	“Карабелев” ЕООД	02-ДО-337-00 от 18.01.2010 год.
5	ЕТ “Карабелев”	02-ДО-41-01 от 20.01.2010 год.
6	“СХБАЛ” ООД	02-ДО-119-00 от 21.01.2010 год.
7	ЕТ “ЯГ – сервиз – Янчо Георгиев”	02-ДО-171-01 от 20.01.201. год.
8	“Танчеви – 66” ЕООД	02-ДО-338-00 от 29.01.2010 год.
9	“Автоекспрес – К. Димов” ЕООД	02-ДО-339-00 от 04.02.2010 год.
10	“Европетрол” ЕООД	02-ДО-340-00 от 05.02.2010 год.
11	“Интерметал Груп” ООД	02-ДО-341-00 от 04.02.2010 год.
12	“Елсит – Ст. Апостолов” ЕТ	02-ДО-342-00 от 15.02.2010 год.
13	“Скай Инвест” ООД	02-ДО-186-01 от 23.02.2010 год.
14	“Бургас пътстрой” АД	02-ДО-114-01 от 08.03.2010 год.
15	“Куентин” ООД	02-ДО-343-00 от 09.02.2010 год.
16	ЕТ “ Бета Комерсиал – Страшимир Йорданов”	02-ДО-35-04 от 30.03.2010 год.
17	“Тангра” ЕООД	02-ДО-345-00 от 11.03.2010 год.
18	“Дюни” АД	02-ДО-344-00 от 23.02.2010 год.
19	“Транс инс Б” ЕООД /Алкор инвест” ООД/	02-ДО-118-02 от 01.04.2010 год.
20	“Транс инс Б” ЕООД /Алкор инвест” ООД/	02-ДО-76-02 от 01.04.2010 год.
21	“Арт проект –БГ” ЕООД	02-ДО-346-00 от 08.04.2010 год.
22	ДКЦ “Св. Георги Победоносец”ЕООД	02-ДО-98-02 от 14.04.2010 год.

23	“Бова” ЕООД	02-ДО-228-01 от 14.04.2010 год.
24	“Елтрак България” ЕООД	02-ДО-347-00 от 15.04.2010 год.
25	ЕТ “Лимнос – Георги Пейчев”	02-ДО-348-00 от 23.03.2010 год.
26	“Бургас Плаза” АД	02-ДО-349-00 от 15.04.2010 год.
27	“Коко 2009” ООД	02-ДО-350-00 от 27.04.2010 год.
28	“Трансойл” ООД	02-ДО-175-01 от 27.05.2010 год.
29	“Интермарина” ООД	02-ДО-183-01 от 27.05.2010 год.
30	“Бова Кар” ЕООД	02-ДО-354-00 от 28.05.2010 год.
31	“МЦ I Средец” ЕООД	02-ДО-143-02 от 31.05.2010 год.
32	“Формула 2” ЕООД	02-ДО-353-00 от 21.05.2010 год.
33	“Евро Кар” ЕООД	02-ДО-355-00 от 31.05.2010 год.
34	“Никика” ООД	02-ДО-356-00 от 31.05.2010 год.
35	“Барс – 2006” ООД	02-ДО-351-00 от 19.05.2010 год.
36	“Диге Ауто Комерс” ЕТ	02-ДО-357-00 от 01.06.2010 год.
37	“Автокорект – ТМ” ООД	02-ДО-358-00 от 01.06.2010 год.
38	МЦ “Европейска здравна грижа Бургас” ЕООД	02-ДО-352-00 от 19.05.2010 год.
39	“Пасат България” АД	02-ДО-101-02 от 31.05.2010 год.
40	“Либърти Металс Груп” ЕАД	02-ДО-06-04 от 21.04.2010 год.
41	“Аляска” ООД	02-ДО-100-01 от 31.05.2010 год.
42	“Металпласт БГ” ООД	02-ДО-113-01 от 29.06.2010 год.
43	“ЕПП Ойл” ЕООД	02-ДО-362-00 от 02.08.2010 год.
44	“Интерпласт – 2007” ЕООД	02-ДО-273-01 от 16.08.2010 год.
45	“ЕПП Ойл” ЕООД	02-ДО-362-01 от 17.08.2010 год.
46	“Ив Ван Ауто” ЕООД	02-ДО-363-00 от 23.08.2010 год.
47	“Марсиани” ООД	02-ДО-364-00 от 20.09.2010 год.

48	ЕТ „Беми – Серафим Боянов”	02-ДО-365-00 от 14.10.2010 год.
49	„Алси” ЕООД	02-ДО-367-00 от 08.11.2010 год.
50	„Борела” ЕООД	02-ДО-368-00 от 12.11.2010 год.
51	„Строителни материали” АД	02-ДО-369-00 от 15.11.2010 год.
52	„Пристанище Бургас” ЕАД	02-ДО-370-00 от 25.11.2010 год.
53	КРЗ „Порт Бургас” АД	02-ДО-40-04 от 17.11.2010 год.
54	„Вис Ойл Груп” ООД	02-ДО-371-00 от 29.11.2010 год.
55	ЕТ „Татяна - Д. Костадинова”	02-ДО-314-01 от 09.12.2010 год.
56	„Спекта Ауто” ООД	02-ДО-65-03 от 23.12.2010 год.
57	„ЕЙЧ 77”ЕООД	02-ДО-366-00 от 25.10.2010 год.
58	ЕТ”Петков – 56-Г.Атанасов”	02-ДО-167-01 от 29.11.2010 год.
59	„Металпласт БГ”ООД	02-ДО-113-02 от 10.12.2010 год.
60	„Панджи 2000”ООД	02-ДО-372-00 от 20.12.2010 год.
61	ЕТ”Снакс – Николай Митев”	02-ДО-140-01 от 01.11.2010 год.
62	„Океан Шипинг” ЕООД	02-ДО-47-02 от 30.12.2010 год.

2	Издадени регистрационни документи по чл.52, ал.1 от ЗУО *	
2.1	Наименование на физическото или юридическото лице, на което е издаден документа	№ и дата на издадения документ
1	“Автодинамик – Георгеив” ЕООД	02-РД-71-00 от 15.01.2010 год.
2	ЕТ “Давид – Давтян Левон”	02-РД-72-00 от 18.01.2010 год.
3	“Ел Джей” ООД	02-РД-73-00 от 21.01.2010 год.
4	“Метал Корп БГ” ЕООД	02-РД-74-00 от 01.02.2010 год.
5	“Магнумстоун” ЕООД	02-РД-75-00 от 08.02.2010 год.
6	“ДМ – България” ЕООД	02-РД-76-00 от 15.04.2010 год.
7	“Ахат-111” ЕООД	02-РД-77-00 от 16.04.2010 год.
8	ЕТ “Хюсеин Хаккъ”	02-РД-78-00 от 10.05.2010

		год.
9	“Пит шоп ауто” ЕООД	02-РД-79-00 от 15.05.2010 год.
10	“Анес – 96” ООД	Решение №19/12.05.2010 - отказ
11	“Веселинка” ООД	02-РД-80-00 от 21.05.2010 год.
12	“Благиев инженеринг” ЕООД	02-РД-81-00 от 28.05.2010 год.
13	“Интеграл” ЕТ	02-РД-82-00 от 01.06.2010 год.
14	“Джейавто груп” ООД	02-РД-83-00 от 01.06.2010 год.
15	“Аксел груп” ООД	02-РД-84-00 от 01.06.2010 год.
16	“Екотой сервиз” ООД	Решение №20/14.06.2010 - отказ
17	“Екотой Сервиз” ООД	02-РД-20-00 от 14.06.2010 год.
18	“Кирязов Груп” ЕООД	02-РД-21-00 от 05.08.2010 год.
19	„Темслед” ООД	02-РД-85-00 от 11.10.2010 год.
20	“Екко Кат Строй” ЕООД	02-РД-86-00 от 14.10.2010 год.
21	„Мед и Ко” ЕООД	№ 22 / 14.10.2010 год.
22	„Перчемлиев” ЕООД	№23 / 22.11.2010 год.
23	„Петков Ойл - 56” ЕООД	02-РД-87-00/25.11.2010 год.
24	„Слънчев бряг – автотранспорт 2000” ООД	02-РД-88-00/14.12.2010 год.
25	ЕТ „Лилиян – Камен Маринов”	02-РД-89-00/22.12.2010 год.
	Издадени удостоверения по чл.55, ал.3 от ЗУО *	
3.1	Наименование на физическото или юридическото лице, на което е издаден документа	№ и дата на издадения документ
1	“Барс-2006” ЕООД	от 21.01.2010 год.
2	“Метал Респект 1” ЕООД	от 01.02.2010 год.
3	“Мед и Ко” ЕООД	от 30.03.2010 год.
4	“Метал Корп” ЕООД	от 17.05.2010 год.
5	“Састър Кар” ЕООД, с. Атия, общ. Созопол	от 05.08.2010 год.
6	ЕТ “Старото злато”, гр. Бургас	от 11.08.2010 год.
7	„Вис ойл груп” ООД, пл-ка гр. Бургас	от 18.10.2010 год.
8	„Стили Комерс” ООД, гр. Бургас	от 26.10.2010 год.
9	„Бургас Метал” ЕООД, гр. Бургас	от 27.10.2010 год.
10	„Транс Метал Индъстри” ЕООД, с. Равнец	от 10.12.2010 год.
11	„Стоян Строй” ООД, пл-ка гр. Несебър	от 13.12.2010 год.

12	„Стандарт Инвест” ЕООД, пл-ка с. Равда	Решение год.	№1/21.12.2010
13	„Евро Импекс Бургас” ООД, пл-ка гр. Каблешково	Решение год.	№2/30.12.2010
4	Утвърдени програми за управление на дейностите по отпадъците		
4.1	Наименование на лицето, отговорно за изпълнението на програмата (уточнява се задълженото физическо или юридическо лице, съгласно чл.29, ал.1, т.2, 3 или 4)	Основание за изготвяне на програмата (чл.29, ал.1, т.2; чл.29, ал.1, т.3; чл.29, ал.1, т.4)	Дата на утвърждаване
1	ТРАНССТРОЙ-БУРГАС АД	Чл.29,ал.1,т.2	19.1.2010
2	План за приемане и обработване на отпадъците на ПРИСТАНИЩЕ „ТРАНССТРОЙ-БУРГАС”;	чл.103, ал.2, т.6 и чл.110 от ЗМПВВП	19.1.2010
3	КОКО 2009 ООД	Чл.29,ал.1,т.2	19.1.2010
4	EVN БЪЛГАРИЯ АД	Чл.29,ал.3,т.2	19.1.2010
5	АРТ ПРОЕКТ-БГ ЕООД	Чл.29,ал.1,т.2	19.1.2010
6	МЦ „ЕВРОПЕЙСКА ЗДРАВНА ГРИЖА БУРГАС”ЕООД	Чл.29,ал.1,т.2	19.1.2010
7	ТРАНСМЕТАЛ ИНДЪСТРИЕООД	Чл.29,ал.1,т.2	19.1.2010
8	ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ”ЕАД	Чл.29,ал.3,т.2	26.1.2009
9	СМДЛ МИКРО-ЛАБ ДИ АЙ ООД	Чл.29,ал.1,т.2	26.1.2009
10	ДЪРВОПЛАСТ ЕООД	Чл.29,ал.1,т.2	26.1.2009
11	ЕЛОНА ЕООД	Чл.29,ал.3,т.2	
12	ВАНЯ ТРАНСПОРТ ЕООД	Чл.29,ал.1,т.2	
13	План за приемане и обработване на отпадъците на РИБАРСКО ПРИСТАНИЩЕ САРАФОВО – гр.Бургас	Чл.29,ал.1,т.2	24.2.2010
14	План за приемане и обработване на отпадъците на „РИБАРСКО ПРИСТАНИЩЕ МИЧУРИН”	чл.103, ал.2, т.6 и чл.110 от ЗМПВВП	24.2.2010
15	План за приемане и обработване на отпадъците на „ПРИСТАНИЩЕ ЗА ОБЩЕСТВЕН ТРАНСПОРТ С РЕГИОНАЛНО ЗНАЧЕНИЕ - ЦАРЕВО”	чл.103, ал.2, т.6 и чл.110 от ЗМПВВП	24.2.2010
16	БОРЕЛА ООД	Чл.29,ал.1,т.2	24.2.2010
17	КОМПЛЕКТСТРОЙ ЕООД	Чл.29,ал.1,т.2	24.2.2010
18	НИКИКА 90 ООД	Чл.29,ал.1,т.2	24.2.2010
19	АВТОКОРЕКТ ТМ ООД	Чл.29,ал.3,т.2	24.2.2010
20	РОМПЕТРОЛ БЪЛГАРИЯ”АД.	Чл.29,ал.3,т.2	24.2.2010
21	План за приемане и обработване на отпадъците на Пристанище за обществен транспорт с регионално значение „Бургаски Корабострои	чл.103, ал.2, т.6 и чл.110 от ЗМПВВП	24.2.2010

	телници Южен Кей – Л” с оператор „Либърти Металс Груп”;		
22	Ганчеви-66 ЕООД	Чл.29,ал.3,т.2	24.2.2010
23	Интермарина ООД	Чл.29,ал.3,т.2	24.2.2010
24	ЕКО ВАРНА ЕООД	Чл.29,ал.1,т.2	15.03.1010
25	АКУЛИТЕ ЕООД	Чл.29,ал.1,т.2	15.03.1010
26	БАРС 2006 ЕООД	Чл.29,ал.1,т.2	15.03.1010
27	ДИ МАНС ЕООД	Чл.29,ал.1,т.2	15.03.1010
28	ТРАНСОЙЛ ООД	Чл.29,ал.3,т.2	15.03.1010
29	План за приемане и обработване на отпадъците на Рибарско Пристанище Созопол” – гр.Созопол	чл.103, ал.2, т.6 и чл.110 от ЗМПВВП	15.03.1010
30	Програма за управление на отпадъците на Рибарско Пристанище Созопол” – гр.Созопол	чл.103, ал.2, т.6 и чл.110 от ЗМПВВП	15.03.1010
31	ЕТ „БЕТА КОМЕРСИАЛ – СТРАШИМИР ЙОРДАНОВ”	Чл.29,ал.1,т.2	15.03.1010
32	„КОХ-И-НОР ХЕМУСМАРК”АД	Чл.29,ал.3,т.2	13.04.2010г.
33	„БАУМАКС БЪЛГАРИЯ”ЕООД	Чл.29,ал.3,т.2	13.04.2010г.
34	„ПЛЮС-БЪЛГАРИЯТЪРГОВИЯ”КД	Чл.29,ал.3,т.2	13.04.2010г.
35	ЕТ „ДИВЕКС 2 – ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ”, гр.АЙТОС	Чл.29,ал.3,т.2	13.04.2010г.
36	„КИДЕКС-68”ЕООД, гр.АЙТОС		13.04.2010г.
37	СМДЛ „РАМУС”ООД, гр.София	Чл.29,ал.3,т.2	13.04.2010г.
38	План за приемане и обработване на отпадъците на „РИБАРСКО ПРИСТАНИЩЕ ПОМОРИЕ”;	чл.103, ал.2, т.6 и чл.110 от ЗМПВВП	13.04.2010г.
39	„КОКА КОЛА ХЕЛЕНИК БОТЪЛИНГ КЪМПАНИ БЪЛГАРИЯ”АД, гр.София.	Чл.29,ал.3,т.2	13.04.2010г.
40	„ПЛАСТМАСОВИ ИЗДЕЛИЯ”АД	Чл.29,ал.3,т.2	13.04.2010г.
41	„ТМС-АУТО-Тодор Атанасов”ЕООД, гр.Карнобат	Чл.29,ал.1,т.2	13.04.2010г.
42	„Алмед”ЕООД, гр.Бургас	Чл.29,ал.1,т.2	13.04.2010г.
43	План за приемане и обработване на отпадъците на Яхтено Пристанище „Марина Порт Созопол”ЕАД;	чл.103, ал.2, т.6 и чл.110 от ЗМПВВП	13.04.2010г.
44	Фирмена програма за управление на отпадъците на Яхтено Пристанище „Марина Порт Созопол”ЕАД.	Чл.29,ал.1,т.2	13.04.2010г.
45	„ИВ ВАН АУТО”ЕООД, гр.АЙТОС	Чл.29,ал.1,т.2	13.05.2010г
46	„БУРГАСБУС”ЕООД	Чл.29,ал.1,т.2	13.05.2010г
47	ЕТ „ТАТЯНА-ДИМИТЪР КОСТАДИНОВ”, С.РУДНИК	Чл.29,ал.1,т.2	13.05.2010г
48	„КОСМОС ЕНЕРДЖИ” ЕООД-	Чл.29,ал.1,т.2	13.05.2010г

	ВАРНА		
49	„ТЕДИВАН”ЕООД	Чл.29,ал.1,т.2	13.05.2010г
50	„БУРГАС АВТО”АД.	Чл.29,ал.1,т.2	13.05.2010г
51	„ОЙЛ ПЛЮС-БУРГАС”ЕООД	Чл.29,ал.1,т.2	08.06.2010г.
52	„МБАЛ - КАРНОБАТ”ЕООД	Чл.29,ал.1,т.2	08.06.2010г.
53	„ЕЛТРАК БЪЛГАРИЯ”ЕООД	Чл.29,ал.1,т.2	08.06.2010г.
54	„ВАЛЕНТ”ЕООД, гр.ВАРНА	Чл.29,ал.1,т.2	08.06.2010г.
55	„БИЛЛА БЪЛГАРИЯ”ЕООД	Чл.29,ал.3,т.2	08.06.2010г.
56	„ИНТЕРПЛАСТ -2007”ЕООД	Чл.29,ал.3,т.2	08.06.2010г.
57	„АУТОКРИС”ЕООД	Чл.29,ал.1,т.2	08.06.2010г.
58	„КАУФЛАНД БЪЛГАРИЯ”ЕООД КО и КД	Чл.29,ал.3,т.2	08.06.2010г.
59	„ЕПП ОЙЛ”ЕООД	Чл.29,ал.1,т.2	08.06.2010г.
60	ЕТ „ВАНДАРОС”	Чл.29,ал.3,т.2	08.06.2010г.
61	„АВЕС 94”АД	Чл.29,ал.1,т.2	08.06.2010г.
62	„МЕТАЛПЛАСТ-БГ”ООД	Чл.29,ал.3,т.2	21.06.2010г.
63	„КАРФУР БЪЛГАРИЯ”АД	Чл.29,ал.3,т.2	21.06.2010г.
64	„ДАРС-АУТО”ЕООД	Чл.29,ал.3,т.2	21.06.2010г.
65	„ПРИСТАНИЩЕ БУРГАС”АД	Чл.29,ал.1,т.2	24.06.2010г.
66	„КОМФОРТ”ООД	Чл.29,ал.1,т.2	25.06.2010г.
67	“В и К” ЕАД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	02.07.2010 год.
68	МЦ “Мед Консулт” ООД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	05.07.2010 год.
69	“Алфеус – АИСМП” ООД	Чл.29, ал.1, т.3 от ЗУО	05.07.2010 год.
70	ЦСМП - Несебър	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	09.07.2010 год.
71	Здравна къща - Несебър	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	09.07.2010 год.
72	“Славянка” АД	Чл.29, ал.1, т.3 от ЗУО	12.07.2010 год.
73	“Еко Метал Груп” ООД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	15.07.2010 год.
74	“Лукойл България” АД	Чл.29, ал.1, т.3 от ЗУО	15.07.2010 год.
75	“Специализирана болница за рехабилитация – Котел” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	15.07.2010 год.
76	“Би Ай Пи” ООД	Чл.29, ал.1, т.3 от ЗУО	19.07.2010 год.
77	“Голден бъг” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	21.07.2010 год.
78	КРЗ “Порт Бургас” АД	Чл.29, ал.1, т.3 от ЗУО	21.07.2010 год.
79	“Норд Холдинг” АД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	21.07.2010 год.
80	“Топаз Мел” ООД	Чл.29, ал.1, т.3 от ЗУО	26.07.2010 год.
81	“Марсиани” ООД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	27.07.2010 год.
82	“Геа Строй” ООД	Чл.29, ал.1, т.3 от ЗУО	29.07.2010 год.
83	“Поло Комерс” ООД	Чл.29, ал.1, т.3 от ЗУО	03.08.2010 год.
84	“Балкан Стар Ритейл” ООД	Чл.29, ал.1, т.3 от ЗУО	03.08.2010 год.
85	“Яна” АД	Чл.29, ал.1, т.3 от ЗУО	05.08.2010 год.
86	“Алси” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	06.08.2010 год.
87	“София Франс Ауто Бургас” ООД	Чл.29, ал.1, т.3 от ЗУО	06.08.2010 год.
88	“БГ Еко Проджект” ООД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	09.08.2010 год.
89	“Еко Варна” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	16.08.2010 год.
90	“Карина” АД	Чл.29, ал.1, т.3 от ЗУО	17.08.2010 год.

91	“ЕПП Ойл” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	17.08.2010 год.
92	“Специализирана болница за рехабилитация – Котел” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	20.08.2010 год.
93	“Победа “ АД	Чл.29, ал.1, т.3 от ЗУО	26.08.2020 год.
94	“Трейдрециклинг” ООД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	27.08.2010 год.
95	“Алси” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	27.08.2010 год.
96	“Яна” АД	Чл.29, ал.1, т.3 от ЗУО	27.08.2010 год.
97	“Специализирана болница за рехабилитация Стайков и фамилия” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.3 от ЗУО	31.08.2010 год.
98	“Инкотекс” АД	Чл.29, ал.1, т.3 от ЗУО	31.08.2010 год.
99	“Голден бѝг” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	07.09.2010 год.
100	“БГ Еко Проджект” ООД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	07.09.2010 год.
101	“Растителни масла Костуров и Ко” ООД	Чл.29, ал.1, т.3 от ЗУО	14.09.2010 год.
102	“Технополис България” ЕАД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	15.09.2010 год.
103	“Панджи 2000” ООД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	21.09.2010 год.
104	„Мебелна къща Явор – Бургас” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.3 от ЗУО	07.10.2010 год.
105	„Лидл България ЕООД ЕНД КО” КД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	08.10.2010 год.
106	„Еко Петрол Продукт” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	18.10.2010 год.
107	„Инкотекс” АД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	07.10.2010 год.
108	„Технополис България” ЕАД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	12.10.2010 год.
109	„РТК” ООД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	21.10.2010 год.
110	„РТК” ООД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	22.11.2010 год.
111	„Кауфланд България” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	27.10.2010 год.
112	„Порт Трансстрой” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	28.10.2010 год.
113	ЦСМП - Бургас	Чл.29, ал.1, т.3 от ЗУО	01.11.2010 год.
114	„Вис Ойл Груп” ООД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	28.10.2010 год.
115	„Слънчев бряг Автотранспорт 2000” АД	Чл.29, ал.1, т.3 от ЗУО	02.11.2010 год.
116	„Арте Бяла” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	05.11.2010 год.
117	„Строителни материали” АД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	11.11.2010 год.
118	„Яна” АД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	16.11.2010 год.
119	„Лог Сиберия” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.3 от ЗУО	18.11.2010 год.
120	„Еко Петрол Продукт” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	15.11.2010 год.
121	„Бургаски корабостроителници” АД	Чл.29, ал.1, т.3 от ЗУО	16.11.2010 год.
122	„Плюс България Търговия” КД	Чл.29, ал.1, т.3 от ЗУО	16.11.2010 год.
123	„Растителни масла Костуров и КО” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.3 от ЗУО	18.11.2010 год.
124	„Мебелна къща Явор – Бургас” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.3 от ЗУО	22.11.2010 год.
125	ЕТ „Лъки Бос – Н. Христов”	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	25.11.2010 год.
126	„Стоян Строй” ООД	Чл.29, ал.1, т.3 от ЗУО	26.11.2010 год.
127	„Спартак” АД	Чл.29, ал.1, т.3 от ЗУО	26.11.2010 год.
128	ЕТ „Бета Комерсиал – Стр. Йорданов”	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	22.11.2010 год.
129	„Мамел” ООД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	30.11.2010 год.
130	„Металпласт БГ” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	23.11.2020 год.
131	ВИ „Шато Росеново” АД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	02.12.2010 год.

132	„ВИН.С.Индустрийс” ООД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	06.12.2010 год.
133	СДЖ „Средец – Василеви и сие”	Чл.29, ал.1, т.3 от ЗУО	01.12.2010 год.
134	„Теком” АД	Чл.29, ал.1, т.3 от ЗУО	01.12.2010 год.
135	„Арте Бяла” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	01.12.2010 год.
136	„Фиш Порт” АД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	30.11.2010 год.
137	„Денито” ООД	Чл.29, ал.1, т.3 от ЗУО	08.12.2010 год.
138	„Феникс Инвест” ООД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	07.12.2010 год.
139	„Бутед” АД	Чл.29, ал.1, т.3 от ЗУО	14.12.2010 год.
140	„Шел България” ЕАД	Чл.29, ал.1, т.3 от ЗУО	14.12.2010 год.
141	ЕТ „Лъки – БОС – Н. Христов”	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	08.12.2010 год.
12	„Стоян Строй” ООД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	14.12.2010 год.
143	„Метал Ресайклинг” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	15.12.2010 год.
144	„Мамел” ООД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	22.12.2010 год.
145	ЕТ „Влади – Вл. Дурев”	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	20.12.2010 год.
146	„Лидл България ЕООД ЕНД КО” КД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	14.12.2010 год.
147	СБР „Стайков и фамилия” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.3 от ЗУО	22.12.2010 год.
148	„Синергон Петролеум” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.3 от ЗУО	22.12.2010 год.
149	„ВИН.С.Индустрийс” ООД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	16.12.2010 год.
150	„Кардио Център Понтика” ООД	Чл.29, ал.1, т.3 от ЗУО	23.12.2010 год.
151	ЕТ „ТИТ – Теньо Тенев”	Чл.29, ал.1, т.3 от ЗУО	30.12.2010 год.
152	„Океан Шипинг” ЕООД	Чл.29, ал.1, т.2 от ЗУО	29.12.2010 год.
153	„Андезит” ООД	Чл.29, ал.1, т.3 от ЗУО	30.12.2010 год.
5	Общини с приети програми за управление на дейностите по отпадъците		
5.1	Община	Дата на приемане на програмата от Общинския съвет	Отговаряща на изискванията на чл.31 от ЗУО да/не
			
			
6	Лица, извършили класификация на отпадъците по реда на Наредба №3 за класификация на отпадъците.		95 брой
6.1	Наименование на физическото или юридическото лице, извършило класификацията, съгласно чл.7, ал.1 от Наредба №3 (ДВ, бр. 44 от 25.05.2004 г.)	Брой заверени работни листа – 747 бр.	Дата на утвърждаване
1	“Лемна Екоинвест България” АД	2	04.01.2010 год.
2	“Никика 90” ООД	13	06.01.2010 год.
3	“ДМ България” ЕООД	9	06.01.2010 год.
4	“Дървопласт Карнобат” ЕООД	6	07.01.2010 год.
5	“Ромпетрол България” АД	5	20.01.2010 год.
6	“Пасат България” АД	1	18.01.2010 год.
7	“Никика 90” ООД	2	18.01.2010 год.
8	“Ел Джей” ООД	1	29.01.2010 год.

9	“Автодинамик Георгиев” ЕООД	3	03.02.2010 год.
10	“Ваня транспорт” ЕООД	15	03.02.2010 год.
11	“Комплектстрой” ЕООД	7	08.02.2010 год.
12	“Комплектстрой” ЕООД	4	17.02.2010 год.
13	“Ел кабел” АД	9	17.02.2010 год.
14	ЕТ “Дивекс – 2 – Г. Георгиев”	1	18.02.2010 год.
15	“Елона” ЕООД	3	23.02.2010 год.
16	“Акулите” ЕООД	18	25.02.2010 год.
17	“Лемна Екоинвест България” АД	1	22.02.2010 год.
18	“Комфорт” ООД	8	09.03.2010 год.
19	“Барс-2006” ЕООД	23	05.03.2010 год.
20	“Еко Варна” ЕООД	42	15.03.2010 год.
21	“СЕ Борнетце – България” ЕООД	2	25.03.2010 год.
22	“Комплектстрой” ЕООД	1	26.03.2010 год.
23	“Алмед” ЕООД	24	29.03.2010 год.
24	“Баумакс България” ЕООД	2	31.03.2010 год.
25	“Акулите” ЕООД	1	07.04.2010 год.
26	“Кока – кола Хеленик Ботълинг Къмпани България” АД	1	07.04.2010 год.
27	“Дървопласт Карнобат” ЕООД	7	09.04.2010 год.
28	“Плюс-България Търговия” КД	4	12.04.2010 год.
29	“Кока – кола Хеленик Ботълинг Къмпани България” АД	1	13.04.2010 год.
30	“Кидекс – 68” ЕООД	12	13.04.2010 год.
31	“ТМС – Ауто -Тодор Атанасов” ЕООД	11	19.04.2010 год.
32	“Ив Ван Ауто” ЕООД	25	22.04.2010 год.
33	“Космос Енерджи” ЕООД	2	10.05.2010 год.
34	“Бургас Авто” АД	1	14.05.2010 год.
35	ЕТ “Татяна – Дим. Костадинов”	7	14.05.2010 год.
36	“Тедиван” ЕООД	5	15.05.2010 год.
37	“Космос Енерджи” ЕООД	1	15.05.2010 год.
38	СМДЛ “Морфодиагностична” ЕООД	2	17.05.2010 год.
39	“Ойл Плюс Бургас” ЕООД	15	25.05.2010 год.
40	“Кауфланд България” ЕООД	4	08.06.2010 год.
41	“Аутокрис” ЕООД	23	10.06.2010 год.
42	“Мотобул Експрес” ЕООД	15	11.06.2010 год.
43	“Гартланд” ЕООД	1	16.06.2010 год.
44	“Зора ММС” ООД	1	24.06.2010 год.
45	МЦ “Алфеус – АИСМП” ООД	3	25.06.2010 год.
46	“Комфорт - 04” ЕООД	3	25.06.2010 год.
47	“Домко” ООД	4	02.07.2010 год.
48	“Вая-96” ООД	1	06.07.2010 год.
49	“ОМВ България” ООД	1	06.07.2010 год.
50	МЦ “Мед Консулт” ООД	3	07.07.2010 год.

51	“Яна” АД	1	08.07.2010 год.
52	“Енки” ЕООД	3	08.07.2010 год.
53	“Рош” ООД	8	14.07.2010 год.
54	“Вис ойл груп” ООД	4	14.07.2010 год.
55	“Еко Метал Груп” ООД	22	15.07.2010 год.
56	“Норд Холдинг” АД	55	27.07.2010 год.
57	“Марсиани” ООД	27	02.08.2010 год.
58	“Еко Варна” ЕООД	3	04.08.2010 год.
59	“Лидл България ЕООД енд КО” КД	28	10.08.2010 год.
60	“Еко Варна” ЕООД	2	13.08.2010 год.
61	“Победа” АД	2	26.08.2010 год.
62	“ИНС 2002” ООД	5	31.08.2010 год.
63	“Ремонтстрой” АД	8	02.09.2010 год.
64	Технополис България” ЕАД	9	17.09.2010 год.
65	“Панджи 2000” ООД	12	21.09.2010 год.
66	“Пени Маркет България” ЕООД	24	27.09.2010 год.
67	„ОПП Ойл” ЕООД	4	11.10.2010 год.
68	„Победа” АД	1	18.10.2010 год.
69	“Лидл България” ООД	4	18.10.2010 год.
70	“ПМУ” АД	9	18.10.2010 год.
71	„Луксйл Нефтохим Бургас” АД	1	26.10.2010 год.
72	„Винекс Славянци 95” АД	1	26.10.2010 год.
73	„Била Маркет Бургас – 501”	1	25.10.2010 год.
74	„Била Маркет Бургас – 504”	1	25.10.2010 год.
75	„Била Маркет Бургас – 514”	1	25.10.2010 год.
76	„Била Маркет Бургас – 519”	1	25.10.2010 год.
77	„Пени Маркет България” ЕООД	12	29.10.2010 год.
78	„Вис Ойл Груп” ООД	25	01.11.2010 год.
79	„Арте Бяла” ООД	4	05.11.2010 год.
80	„Елкабел” АД	2	02.11.2010 год.
81	„Винекс Славянци 95” АД	1	02.11.2010 год.
82	„Технополис България” ЕАД, СПЗ - Бургас	8	25.10.2010 год.
83	„Черноморско злато” АД	2	03.11.2010 год.
84	ДП „НКЖИ” – секция Бургас	1	30.11.2010 год.
85	ЕТ „Лъки Бос – Недялко Христов”	13	06.12.2010 год.
86	„Победа” АД	5	08.12.2010 год.
87	„Борела” ЕООД	10	13.12.2010 год.
88	„Стоян Строй” ООД	21	15.12.2010 год.
89	Гроздимир Куцаров	1	16.12.2010 год.
90	Хипермаркет „Карфур” – „КМБ България” ЕАД	3	20.12.2010 год.
91	„Метал Ресайклинг” ЕООД	30	16.12.2010 год.
92	„Синергон Петролиум” ЕООД	5	21.12.2010 год.
93	СБР „Стайков и фамилия” ЕООД	2	22.12.2010 год.
94	„Милена – МК” ООД	2	30.12.2010 год.
95	„Лукойл България” ЕООД	7	30.12.2010 год.
	Общ брой заверени работни листи:	747 бр.	

3.1.6. Специфични потоци отпадъци

Отработени масла и отпадъчни нефтопродукти, ИУМПС, ИУЕЕО, излезли от употреба гуми, НУБА

През изминалата 2010 год. РИОСВ-Бургас продължава да работи активно по обхващане на фирмите, генериращи масово разпространени отпадъци – отработени масла, луминисцентни и живачни лампи, батерии и акумулатори, утайки от маслоуловителни шахти, маслени филтри, компоненти от ИУМПС, ИУМПС, отпадъци от ИУЕЕО, излезли от употреба гуми и др. Акцентира се на контрола върху екологосъобразното им събиране, временно съхраняване, транспортиране и предаване за оползотворяване или обезвреждане, а също така привеждане дейността на фирмите в съответствие с изискванията на Закона за управление на отпадъците и Наредбите по чл. 24, ал. 1 от ЗУО.

През 2010 год. са обхванати значителен брой обекти, в които се генерират излезли от употреба гуми. На операторите са издадени регистрационни документи за временното съхраняване на отпадъка и поставени условия за предаването му за последващо третиране. Периодично се проверяват площадките на фирмите с разрешения и регистрационни документи за събиране и съхраняване на излезли от употреба гуми.

През 2010 год. са издадени разрешения за дейности на:

- за третиране на ИУМПС – «Интерметал Груп» ООД, «Барс 2006» ООД, «Ив Ван Ауто» ЕООД, «Марсиани» ООД, «Алси» ЕООД, «Вис Ойл Груп» ООД, ЕТ «Беми – Серафим Боянов». Фирма «Алси» ЕООД получи и разрешение за разкомплектоване на излезли от употреба кораби;

- за третиране на отпадъци от ИУЕЕО – «Интерметал Груп» ООД, «Барс 2006» ООД, «Алси» ЕООД;

- за третиране на НУБА – «Интерметал Груп» ООД, «Барс 2006» ЕООД;

- за третиране отработени масла и отпадъчни нефтопродукти – «ЕПП Ойл» ООД, «Спекта ауто» ООД;

Извършени са редица проверки на търговски вериги и хипермаркети, в които се предлага електрическо и електронно оборудване до краен потребител и НУБТА. Дейностите на съответните юридически лица са в период на привеждане в съответствие със ЗУО.

В изпълнение на задълженията си по чл. 16 от ЗУО и Наредбите по чл. 24, ал. 1 от ЗУО Община Бургас през 2010 год сключи договор с „Елтехресурс” АД за събиране и предаване за предварително третиране, оползотворяване и/или обезвреждане на ИУЕЕО и „Екобатери” АД за събиране и предаване за предварително третиране, оползотворяване и/или обезвреждане на НУБА. Поставени са 180 бр. кошчета за батерии по училища, административни сгради, магазини. Събирането на ИУЕЕО от граждани и фирми се извършва от мобилни групи на всяко 25 число на месеца въз основа на подадена заявка.

Част от останалите общини на територията на РИОСВ – Бургас са в процес на договаряне с организации по оползотворяване за събиране и предаване на ИУЕЕО и НУБТА. РИОСВ-Бургас също сключи договори за събиране и

предаване на ИУЕЕО и НУБТА и в сградата на инспекцията са разположени съдове за събиране на тези видове отпадъци.

Утайки от ГПСОВ

Третирането на отпадъчните води в ГПСОВ води до значително намаляване на замърсяването на отпадъчните води, но от друга страна е свързано с образуването на отпадъци. Основно третирането на утайките след генерирането им се свежда до депониране на ГДТБО. През 2010 год. 2025 т утайки от ГПСОВ – Бургас бяха оползотворени при рекултивацията на нарушени терени – рудник „Малко Търново”, участък „Бърдце”.

„В и К” ЕАД ежегодно изготвя здравно-екологична експертиза на утайките от ПСОВ, които експлоатира. Според експертизите, изготвени от Селскостопанска академия – Институт по почвознание „Н.Пушкарров” съдържанието на тежки метали и устойчиви органични замърсители в утайките са под ПДК, посочени в Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистване на отпадъчни води, чрез употребата им в земеделието, ДВ, бр. 112/2004 г. Утайките отговарят и на изискванията по санитарно-микробиологични, паразитологични, химически и агрохимически показатели и заключението на експертите е, че утайките могат да се използват в земеделието и за рекултивация на нарушени, увредени или слабопродуктивни терени. Във връзка с това, РИОСВ – Бургас съгласува оползотворяването им за рекултивация на нарушени терени.

Болнични отпадъци

Екологосъобразното управление на опасните отпадъци от лечебните заведения е от голямо значение, с оглед предотвратяване и ограничаване на вредното въздействие на отпадъците върху човешкото здраве и околната среда.

През 2010 год. продължи работата по привеждане в съответствие с нормативните изисквания третирането на болничните отпадъци. При извършените проверки в лечебни заведения се констатира, че се спазват изискванията по разделно събиране и съхраняване на опасните болнични отпадъци, предаването им за последващо третиране само на фирми, притежаващи разрешение за дейности с отпадъци, води се отчетност.

Преустановено е депонирането на ГДТБО-Братово на предварително третирани болнични отпадъци само чрез химично обеззаразяване от лечебните заведения на Община Бургас. Отпадъците /180103, 180202/ се предават за предварително третиране в автоклавна инсталация, след което се депонират. Отпадъците с код 180102 се транспортират до инсинератори за изгаряне.

Лечебните заведения от общини Средец, Приморско, Царево, Поморие, Несебър, Айтос, Карнобат, Руен и Котел имат сключен договор за предаване на генерираните си болнични отпадъци на „ЖОСИ-Р” ЕООД. Химично третираните отпадъци се пакетират и транспортират за автоклавиране и изгаряне.

Лечебните заведения от общини Камено, Сунгурларе и Созопол /ЦСМП-филиали/ предават своите отпадъци на ЦСМП Бургас, които се обезвреждат по схемата на третиране на отпадъците от Община Бургас.

Отпадъци от ПХБ

През 2010 год. продължи контрола по изпълнението на одобрените планове за почистване и/или обезвреждане на инвентаризирано оборудване, съдържащо ПХБ.

В края на 2010 год. 3 от фирмите, притежаващи оборудване, съдържащо ПХБ в съответствие със сроковете и изискванията на Наредбата за изискванията за реда и начина за инвентаризация на оборудване, съдържащо полихлорирани бифенили, маркирането и почистването му, както и за третирането и транспортирането на отпадъци, съдържащи полихлорирани бифенили предадоха отпадъците си за обезвреждане – „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас” АД, „Леястом” ЕООД и „Мина Черно море” АД.

Отпадъци от препарати за растителна защита

През отчетния период са извършени проверки за състоянието на складовете и Б-Б кубовете за съхранение на негодни и забранени продукти за растителна защита. Извършени са проверки относно състоянието на складовете за съхраняване на препарати за растителна защита в с. Бата, община Поморие и фирма „Бенмар” ЕООД – Айтос, 2 бр. проверки по сигнали за изхвърлени пестициди и състоянието на „Б-Б” кубовете в с. Караново, община Айтос, с. Бата, община Поморие, гр. Бургас и с. Черница, община Сунгуларе. При проверките се констатира, че състоянието на „Б-Б” кубовете и складовете за съхраняване на препарати за растителна защита са в добро състояние. Дадени са предписания на притежателите на изхвърлените пестициди за тяхното безопасно съхраняване до предаването им за обезвреждане.

Отпадъци от опаковки

Отпадъците от опаковки са масово разпространени отпадъци. Разделното им събиране, рециклиране и оползотворяване води до ограничаване на ползването на нови суровини, материали и енергия и ще гарантира по-ефективното опазване на околната среда.

През изминалата 2010 г. бяха извършени 44 бр. проверки по системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки в Общините, както и на фирми, които извършват дейности с отпадъци от опаковки на територията на РИОСВ – Бургас.

Извършените проверки не констатираха значителни промени в системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки в общините, в които са въведени.

През месец август започна експлоатацията на сепарираща инсталация за отпадъци от системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки на община Бургас. Инсталацията с оператор „Евро импекс” ЕООД е разположена в гр. Каблешково. Въвеждането на инсталацията ще затвори кръга на локалната система за разделно събиране на отпадъци от опаковки за Община Бургас.

Извършените проверки констатираха, че в общини Бургас, Средец и Сунгурларе въведените системи за РСОО са действащи и ефективни, докато в общини Несебър, Созопол, Приморско и Карнобат системите работят

неефективно поради неосигурени площадки и инсталации за сепариране на отпадъците.

Поради неефективността и/или икономически неизгодните системи в общини Айтос, Бяла, Камено, Малко Търново, Поморие и Царево са прекратени договорите с организациите за оползотворяване и се търсят възможности за сключване на нови договори за сътрудничество за въвеждане на системи за РСОО.

3.1.7. Финансов контрол

През 2010 год. е осъществен контрол над 54 обекта регистрирани на територията на РИОСВ – Бургас, явяващи се лица, пускащи на вътрешен пазар продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци. Приоритетно са проверявани лица, пускащи на пазара опаковани стоки.

Петдесет от проконтролираните обекти се явяват лица, пускащи на вътрешен пазар **опаковани стоки**. Четиридесет и осем от обектите попадат в графика за проверки през 2010 год., на лица задължени по чл. 11, ал. 1 и 2 от Закона за управление на отпадъците. Графикът е съгласуван с Директора на РИОСВ-Бургас и изпратен в Дирекция “Управление на отпадъците” при МОСВ. Две от проконтролираните лица изпълняват задълженията си относно разделното събиране и оползотворяване на отпадъците от опаковки чрез колективна система, представлявана от организация от 2004 г., девет от тях от 2005 г., пет от 2006 г., пет от 2007 г., единадесет от 2008 г., две от 2009 г. и три от 2010 г. Осъществен е контрол над едно лице, изпълняващо задълженията си относно разделното събиране и оползотворяване на отпадъците от опаковки индивидуално. Констатираната сума, постъпила по сметката на ПУДООС от продуктови такси за опаковки, е в размер на **43 844,99 лв.** В резултат на проверките са постъпили допълнително **76 877,92 лв.** Общата сума е в размер на **120 722,91 лв.**

Осъществен е контрол над **едно** лице, пускащо на вътрешен пазар електрическо и електронно оборудване (**ЕЕО**). Задълженото лице участва в колективна система, представлявана от организация по оползотворяване “Екобултех” АД, от месец март 2008 г. Преди проверката по сметката на ПУДООС не са постъпили продуктови такси за ЕЕО. В резултат на проверката са постъпили **704,94 лв.**

Общо констатираната сума, постъпила по сметката на ПУДООС от продуктови такси относно пуснатите на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци, е в размер на **43 844,99 лв.** В резултат на проверките са постъпили допълнително **77 582,86 лв.** Общата сума е в размер на **121 427,85 лв.**

При проверката на финансовата информация създадена в лицата, пускащи на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци, са съставени **седем** броя Актове за установяване на административно нарушение и са издадени **девет** броя Наказателни постановления. Общата стойност на наложените имуществени санкции са в размер на **10 626,15 лв.**

3.1.8. Административно-наказателни мерки

През 2010 г. за допуснати нарушения и/или замърсявания с отпадъци, както и за предотвратяване и отстраняване на вредните последици от тях бяха съставени 27 бр. акта и издадени 27 бр. Наказателни постановления за обща сума в размер на 54 226,28 лв.

3.2. Шум

Шумът е фактор, въздействащ силно върху околната среда и живите организми. Няма област и човешка дейност, при които да не се наблюдава шумово излъчване. Шумът в околната среда, причинен от транспортните, промишлените и ремонтните дейности, както и авиационният шум са едни от главните екологични проблеми в урбанизираните територии и е източник на нарастващи възражения от страна на населението. Недостатъците в градоустройствените и в транспортно-комуникационните планове, допълнително утежняват акустичния климат в населените места.

По смисъла на Закона за защита от шума в околната среда (ЗЗШОС) “шум в околната среда” е нежелан или вреден външен звук, причинен от човешка дейност, в т.ч шумът, излъчван от транспортните средства от автомобилния, железопътния, водния и въздушния транспорт, от инсталациите и съоръженията на промишлеността, включително за категориите промишлени дейности по приложение № 4 към чл. 117, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), и от локални източници на шум.

“Локални източници на шум” са търговските обекти, увеселителните заведения, сервизите за услуги и други, разположени на територията, определена като урбанизирана територия по Закона за устройство на територията (ЗУТ).

“Промислени източници на шум” са инсталациите и съоръженията от промишлеността, включително за категориите промишлени дейности по приложение № 4 към чл. 117, ал. 1 на ЗООС.

Министърът на околната среда и водите, директорите на РИОСВ или упълномощени от тях длъжностни лица осъществяват превантивен, текущ и последващ контрол върху инсталациите и съоръженията от промишлеността, включително за категориите промишлени дейности по приложение № 4 към чл. 117, ал. 1 от ЗООС.

От 1 януари 2006 г. е в сила Закон за защита от шума в околната среда, дотогава липсваха специални нормативни разпоредби, уреждащи ясно и недвусмислено задълженията на отделните институции, относно контрола, оценката и управлението на шума в околната среда. Анализът на съвременната акустична картина показва, че най-значително въздействие на шумовия фактор се наблюдава в големите градове на страната с население над 100 000 жители.

Основните задачи в рамките на националната система за контрол на шума са:

- Системно проследяване на шумовия режим, обусловен от движението на наземния транспорт в градовете;

- Контрол върху локалните източници на шум /гари, автогари, гаражи, предприятия, увеселителни заведения, заведения за хранене, търговски обекти, работилници и др/, разположени във или близо до жилищни райони;

- Наблюденията върху локалните източници на шум са насочени към външния шум, излъчван от тези източници;

- Организиране на контрола по редуциране и недопускане на въздействието на шума изисква провеждането на системни наблюдения на шума в предварително определени обекти и места от съответните отговорни институции;

- Разработване на мероприятия за избягване, предотвратяване или намаляване на шумовите нива в градовете с оглед подобряване на акустичната обстановка.

В Закона за защита от шума в околната среда /ЗЗШОС/ са изложени правата и задълженията на държавните органи и органите на местно самоуправление, на юридическите и физическите лица, и едноличните търговци. Този закон урежда:

- оценката, управлението и контрола на шума в околната среда, причинен от автомобилния, железопътния, въздушния и водния транспорт, както и от промишлени инсталации и съоръжения, и от локални източници на шум;

- определянето на степента на шумовото натоварване в околната среда чрез измерване, оценка и картотекиране на шумовите нива в околната среда и разработването на стратегически карти за шум;

- акустичното планиране чрез разработване на планове за действие въз основа на резултатите от картотекирането с оглед предотвратяване и намаляване на шума в околната среда, най-вече в случаи, при които превишаването на стойностите на даден показател за шум може да предизвика вредно въздействие върху здравето на хората, или за запазване стойностите на показателите за шума в околната среда в районите, в които стойностите не са надвишени;

- достъпа и предоставянето на информация на обществеността за шума в околната среда и неговото въздействие;

През 2006 година влезе в сила **Наредба № 6 за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението /ДВ бр. 28/2006 г/ (Наредбата).** В приложение към Наредбата са посочени граничните стойности на показателите за шум за различните територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях.

Редът и начинът на функциониране на националната система за мониторинг на шума се регламентират с **Наредба № 54 за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлени източници на шум в околната среда**, която отмени Наредба № 2 със същото наименование. Наредба № 54 определя и

периодичността за провеждане на собствен мониторинг от операторите на действащи и нови промишлени източници.

ЗЗШОС не се прилага за шума предизвикан от лицето, подложено на неговото въздействие; предизвикан от домашни дейности; предизвикан от съседи в жилищни сгради; на работните места; в транспортните средства; в зоните за военни действия.

Информация за мониторинга на транспортния шум

Най-голям дял в оформянето на цялостния акустичен режим в населеното място заема транспортният шум. Непрекъснатото и с бързи темпове разрастване на градския транспорт, както и увеличаването на броя на частните моторни превозни средства, водят до значително повишаване на общия шумов фон.

За определяне нивото и характера на шумовия режим на дадена улица и пункт в града от съществено значение е както броят на превозните средства, преминаващи за единица време, така и тяхната структура. Не навсякъде съвременното строителство е съобразено с изискванията за акустичен комфорт. Всичко това води до утежняване на акустичната обстановка в града.

Във връзка със системата за мониторинг на шума в околната среда през месеците септември-октомври 2010 г. на територията на гр. Бургас са извършени акустични измервания от Регионална здравна инспекция (РЗИ) в съответствие с Наредба № 2 на Министерство на здравеопазването (МЗ) за дейността на Национална система за мониторинг на шума в околната среда и изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда (ДВ. бр. 37/2006 г.), съгласно Методика на МЗ за определяне на броя, разположението и разпределението на пунктовете за мониторинг на шума. Измерванията са проведени в два последователни дни, с последващо осредняване. Нивата на шум са измерени в 37 пункта в дневна динамика на транспортния трафик – сутрин, обед и вечер както следва :

1. Пунктове на територии, прилежащи към пътни, железопътни и въздушни трасета.

1.1. Територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик.

1.2. Територии, подложени на въздействието на железопътен транспорт.

1.3. Територии, подложени на въздействието на авиационен шум.

2. Територии с промишлени източници на шум.

3. Пунктове, подложени на усилена шумозащита.

3.1. Жилищни зони и територии с неутежнен акустичен режим.

3.2. Зони за обществен и индивидуален отдих.

3.3. Зони за лечебни заведения.

3.4. Зони за научно – изследователска дейност

Анализ на данните от измерване ниво на звуково налягане и оценка на шумовото натоварване /извършени са от РЗИ – Бургас/

Пунктове, разположени на територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик – през 2010 г. са измерени средни нива на звуково налягане от 70 dB(A) до 76 dB(A), спрямо същите нива през 2009 г. Запазва се тенденцията за измерване на най-високи средни стойности в пункта на бул. „Струга” пред бл. 92- 76dB(A), както и в останалите контролни пунктове от тази група, при норма 60 dB(A) за този вид територии.

Еквивалентните нива на шум в пунктовете от тази група значително превишават граничните стойности. Основните причини за повишеното ниво на звуково налягане се дължат най-вече на висока интензивност на автомобилния трафик – от 1112 до 3680 МПС/час през 2010 г. Най-високата средночасова интензивност на автомобилното движение е отчетено на пункта на бул. “Стефан Стамболов”, к-с “Зорница” пред блок 2 – 3, като там са измерени и най-високите нива на шум – 76 dB(A). Най – ниската средночасова интензивност на автомобилното движение е отчетено на пункта на бул. “Мария Луиза”, бл. 1 – 1112 МПС/час с измерени нива на шум – 69 dB(A).

Пунктове, разположени на територии, подложени на въздействието на железопътен транспорт - установените средни еквивалентни нива на шум от 2010 г. запазват стойностите от 2009 г. – 74, 75 dB(A), при гранична стойност за този тип територия 65 dB(A). Стойностите са измерени на контролен пункт № 15 и контролен пункт № 16 на бул. “Иван Вазов” – бар “Рокси” и хотел “Сезони”. Средночасовата интензивност на автомобилното движение в тази зона е от 1837 до 2179 МПС/час. В района преобладават обществени и жилищни сгради, които са подложени на шума от железопътния трафик, което води до нарушаване комфорта на обитателите.

Пунктове, разположени на територии, подложени на въздействието на авиационен шум – на пунктовете, намиращи се в кв. “Сарафово” не са установени превишения на граничните стойности на нивата на шум за тези територии от 65 dB(A). Измерените средни стойности за 2010 г. са 49-50 dB(A), при 51 dB(A) през 2009 г. Средната интензивност на въздушния транспорт за 2010 г. е от 10 до 13/час, спрямо 2009 г. – от 9 до 11/час.

Пунктове, разположени на територии с промишлени източници на шум – измерените средни звукови нива през периода септември – октомври 2010 г. са от 60 до 73 dB(A) при норма 70 dB(A), през 2009 година са варирали от 65 – 75 dB(A). Най – високи стойности на еквивалентните нива на шум са установени на пункта в к-с “Славейков”, ул. “Янко Комитов” срещу “Тих труд” – 77 dB(A), а най - ниски в кв. “Акациите”, ул. “Вая” до цех за халва и локум – 58 dB(A). Наблюдава се леко подобряване на акустичната обстановка, което най-вероятно се дължи на спад в интензивността на движение на МПС – 134 до 1861 МПС/час, спрямо 131 до 1929 МПС/час през 2009 г.

Пунктове, разположени в жилищни зони и територии с неутежнен акустичен режим – в пунктовете от тази група са измерени средни еквивалентни нива на шум от 45 до 64 dB(A), спрямо 44 до 64 dB(A) за 2009 г., при гранична стойност от 55 dB(A). Най-високите нива на звуково налягане, както за 2009 г., така и за 2010 г. се наблюдават на пункта, намиращ се в к-с “Лазур”, ул. “Копривщица” № 19 – 66 dB(A), където превишаването на граничните стойности

е с 9 dB/A/, а най-ниските стойности са измерени на пункт, разположен в ж.к “Славейков”, ресторант “Теньовата къща” – 45 dB/A/. Средночасовата интензивност в тази група пунктове можем да определим като средна за контролен пункт № 21 ул. “Копривщица” № 19 – 716 МПС/ час до липсваща при пункта на к-с “Славейков”, “Теньовата къща”. Останалите пунктове са в зони с нисък автомобилен трафик и източници на промишлен шум.

Пунктове в зони за обществен и индивидуален отдих – намират се в парк “Изгрев” до паметника, морска градина ресторант “Казино” и морска градина “Флора”. Измерени са средни нива на шум – 44, 45 dB/A/, спрямо 2009 от 43 до 44 dB/A/, при гранична стойност 45 dB/A/. Констатираният акустичен комфорт в контролните пунктове от тази група се дължи на тяхното разположение, което е изцяло в озеленени зони, и най-вече заради липсващия трафик от МПС.

Пунктове в зони за лечебни заведения – на пункт МБАЛ, бул. “Ст. Стамболов” е измерена средна стойност на ниво на шум 76 dB/A/ за 2010 г., както и през предходната 2009 г., при гранични стойности 45 dB/A/. Шумовото ниво в тази зона остава трайно завишено през последните години. Причините за високите звукови нива са близостта на лечебното заведение до изключително натоварена пътна артерия бул. “Ст. Стамболов”, вливащия се в нея автомобилен поток от ул. “Струга”, интензивния обществен градски транспорт, както и липса на шумопоглъщащи съоръжения в района. Средночасовата интензивност на автомобилния транспорт е висока – 4021 МПС/час.

Пунктове в зона за научно-изследователска дейност – контролният пункт е разположен до Областна станция по дъбовите гори – ж.к “Изгрев” до бл. 35, където са установени средни стойности на шумовите нива за 2010 г – 53 dB/A/ при 54 dB/A/ за 2009 г. Граничната стойност за тези зони е 45 dB/A/. Въпреки, че измерените нива на шум превишават граничните стойности с 8 dB/A/ се запазва тенденцията от последните години за понижаване на шумовото натоварване в тази зона. Средночасовата интензивност на автомобилния трафик е ниска – 21 МПС/час.

От направения сравнителен анализ за шумовото натоварване в гр. Бургас се констатираха следното: основни източници на шум продължават да бъдат значително увеличения брой на МПС, трафикът на тежкотоварни автомобили, недостатъчната инфраструктура за транзитно – преминаващи транспортни средства извън града, неподдържаните пътни настилки, недостатъчното екраниране на транспортния шум, продължаващите строителни и ремонтни дейности в града и не на последно място шумът от увеселителни заведения, особено през летния туристически сезон.

Предприемането на мерки за решаване на проблема с шумовата агресия е силно наложителна, тъй като във почти всички от общо 37 пункта, контролирани от РЗИ – Бургас, са регистрирани еквивалентни нива шум, които значително превишават граничните стойности.

СРАВНИТЕЛНА ТАБЛИЦА
за еквивалентните нива на шума на пунктове в град Бургас
за 2008, 2009 и 2010 г.

№ по ред	Наименование	2008 г	2009 г	2010 г
1	2	3	4	5
	ПУНКТОВЕ НА ТЕРИТОРИИ, ПРИЛЕЖАЩИ КЪМ ПЪТНИ, ЖЕЛЕЗОПЪТНИ И ВЪЗДУШНИ ТРАСЕТА			
	ТЕРИТОРИИ, ПОДЛОЖЕНИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ИНТЕНЗИВЕН АВТОМОБИЛЕН ТРАФИК			
1.	Бул." Ст.Стамболов", ж.к." Зорница ", пред бл. 2 - 3	75	75	75
2.	Бул." Струга" , пред блок 92	78	76	76
3.	Бул." Ст.Стамболов", блок 43	70	71	71
4.	Ул. " Булаир " , до хотел " Булаир "	74	74	75
5.	Бул." Сан Стефано", блок 99	73	74	73
6.	Бул. " Проф. Якимов" пред университет " Проф. д-р Ас. Златаров"	74	73	71
7.	Бул. " Демокрация", блок 77	69	70	71
8.	Бул. " Хр. Ботев ", блок 59	73	74	73
9.	Бул. " Демокрация", блок 62	71	70	71
10.	Бул. " М. Луиза ", блок 1	73	72	71
11.	Бул. " Д. Димов ", блок 55	74	73	70
12.	Бул. " Н. Петков", блок 18	74	73	72
13.	Ж.к." М. рудник", блок 410	73	71	70
14.	Бул." Ст. Стамболов " срещу спортна зала " Младост"	76	74	75
	ТЕРИТОРИИ, ПОДЛОЖЕНИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ЖЕЛЕЗОПЪТЕН ТРАНСПОРТ			
15.	Бул." Ив. Вазов ", бар " Рокси"	74	75	74
16.	Бул. " Ив. Вазов ", хотел " Сезони"	75	75	75
	ТЕРИТОРИИ, ПОДЛОЖЕНИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА АВИАЦИОНЕН ШУМ			
17.	Кв." Сарафово", ул." Октомври " № 18	51	51	50
18.	Кв." Сарафово", ул. "Драва " № 19	52	51	49
	ПУНКТОВЕ , ПОДЛОЖЕНИ НА УСИЛЕНА ШУМОЗАЩИТА			
19.	Ул. " Княз Борис " №43	53	56	57
20.	Ж.к." Славейков " , ресторант " Теньовата къща "	44	43	45
21	Ж.к." Лазур " , ул." Копривщица " № 19	64	66	64
22	Ж.к." Братя Миладинови " , бл. 47	53	53	61
23	Ж.к." М. рудник", ул." Капитан Петко Войвода " № 38	63	53	56
	ЗОНИ ЗА ОБЩЕСТВЕН И ИНДИВИДУАЛЕН ОТДИХ			
24	Парк " Изгрев " , до паметника	43	43	44

25	Морска градина , ресторант" Казино"	43	43	45
26	Морска градина ," Флора"	43	44	44
	ЗОНИ ЗА ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ			
27	Бул." Ст.Стамболов " ,МБАП	76	76	76
	ЗОНИ ЗА НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ			
28	Областна станция по дъбовите гори ж.к." Изгрев " , до бл. 35	44	54	53
	ТЕРИТОРИИ С ПРОМИШЛЕНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ШУМ			
29	Кв." Комлука", ул. "Чаталджа" № 39 - сладкарски цех "Марс "	74	75	73
30	Ж.к." Изгрев", начална спирка на авт. №211	73	74	71
31	Ж.к." М. рудник", фурна за тестени закуси	65	70	69
32	Ж.к" Славеиков", ул." Янко Комитов", до бл. 9	73	72	72
33	Ж.к" Славеиков", ул." Янко Комитов", срещу" Тих труд "	73	72	73
34	Ул." Индустриална ",срещу стадион " Черноморец	75	74	72
35	Ж.к" Славеиков", ул. " Тракия " - до фурна " Джи Ел Пи "	75	71	70
36	Кв. " Акациите ", ул." Вая " до цех за халва и локуми	65	65	60
37	Кв." Победа " , ул." Комлушка низина " , пред бл. 4	72	69	70

За Община Бургас шумът в околната среда, причинен от транспортните, индустриалните, ремонтните и развлекателните дейности, е един от сериозните екологични проблеми, като с особена острота това се отнася за гр. Бургас. Здравният ефект от въздействието на градския шум е свързан със стресогения му характер, засягането на всички органи и системи и неблагоприятното повлияване на основните човешки функции: обитаване, труд и отдих.

Общинската администрация не подценява проблема с шума. В този смисъл Община Бургас през 2010 г. изпреварващо проведе процедура за обществена поръчка и възложи разработване на **Стратегическа карта за шум /СШИ/ на агломерация Бургас**. Целта на разработване на СШИ е определяне на степента на шумовото натоварване в околната среда чрез измерване, оценка и картотекиране на шумовите нива. Тази стратегическа шумова карта ще позволи акустичното планиране чрез разработването на планове за действие въз основа на резултатите от картотекирането с оглед предотвратяване и намаляване на шума в околната среда, най-вече в случаи, при които превишаването на стойностите на даден показател за шум може да предизвика вредно въздействие върху здравето на хората, или за запазване стойностите на показателите за шума в околната среда в районите, в които стойностите не са надвишени. Крайната цел е създаване на здравословни условия на живот на населението и опазване на околната среда от шум, чрез разработването и прилагането на интегриран подход и мерки за неговото избягване, предотвратяване или намаляване.

СШИ представлява план-карта на агломерацията, върху която се нанасят шумовите нива от транспорта /автомобилен, железопътен и въздушен/, от промишлени дейности и от други източници на шум. Определят се районите с

констатирано превишаване стойностите на показателите за шум, които могат да предизвикат вредно въздействие върху здравето на хората.

Стратегическата карта за шум ще се използва за:

- определяне приоритетните проблеми и разработване на планове за действие, относно намаляване на шумовото натоварване;
- основа за провеждане мониторинг на шума в околната среда;
- избор на най-подходящо решение за предотвратяване и намаляване на шума чрез оценка на различни варианти;

- предпоставка за извършване на реална оценка за въздействието на шума в околната среда, чрез възможност за определяне влиянието на различните източници на шум върху произволно избрана точка от картата;

- източник на информация за гражданите;

- източник на данни, които се предоставят на международни организации. Независимо от това, че според преходните и заключителните разпоредби на Закона за защита от шума в околната среда, срокът за разработване и одобрение на стратегическа карта за шума за агломерация Бургас е до 30 юни 2012 г., Община Бургас на 23.03.2010 г., стартира процедура за възлагане на обществена поръчка с предмет: **„Разработване на Стратегическа карта за шум в околната среда на Агломерация Бургас“**.

Летище Бургас е най-големият обект в сферата на транспорта, разположен на територията на Община Бургас, чиято експлоатация за съжаление създава сериозни проблеми с наднорменото шумово замърсяване от излитащи и кацащи самолети. Летището е отворено за въздушен трафик, но летателното поле е плътно обкръжено от населени райони – най-близко разположеният кв. „Сарафово“ и жилищните комплекси „Славейков“, „Изгрев“, „Зорница“ и „Лазур“.

През м. юли 2010 г. стартира практическата работа по реализиране на проекта за СШИ.

Факт са вече реални измервания на шумовите нива през летния и есенно – зимния период в 50 точки, като освен през деня са извършвани и нощни измервания. Местоположението на точките е определено така, че да се „покрият“ всички жилищни комплекси и квартали на Бургас, да се направи реална преценка не само за влиянието на автомобилния транспорт при наднорменото „озвучаване“ на града, но да се оцени и конкретно какъв е делът на самолетния трафик, особено през нощните часове.

В този смисъл е обърнато особено внимание на жилищните комплекси, разположени под трасетата на прелитащите самолети – близо половината от точките са избрани в комплексите „Славейков“, „Зорница“, „Изгрев“, „Лазур“ и кв. Сарафово, тъй като именно от там са най-честите оплаквания и жалби на гражданите предвид прелитащите над тези територии самолети.

Последната жалба на граждани от кв. Сарафово от началото на м. септември 2010 г. отново остро поставя проблема с шума, създаден от кацащи и излитащи самолети; гражданите настояват вече не само за конкретни отговори, но и искат времеви график за изпълнение на реални действия от страна на

Летище Бургас и ДП „Ръководство на въздушно движение”, които да доведат до намаляване на шумовата агресия.

За гражданите най-сериозен проблем (предвид характера на получаваните жалби) се явява шумът от търговски обекти и развлекателни заведения, намиращи се в жилищни сгради или в непосредствена близост до тях.

През 2010 г. в Община Бургас, по данни на Дирекция “УКОРС”, са постъпили 2 броя жалби от граждани срещу развлекателни заведения.

В РЗИ (РИОКОЗ) – Бургас, през 2010 г. са постъпили общо 27 жалби и сигнали. Извършени са 42 проверки и 114 измервания. От тях 32 са нестандартни. За установените отклонения от граничните стойности са дадени 9 предписания, 12 акта за установяване на административни нарушения и 4 заповеди за спиране на локални източници на шум.

За преодоляване на негативното влияние на шума върху здравето на хората Община Бургас е предприела конкретни мерки, като извършените мероприятия през 2010 г. в тази област са:

1. В Наредбата за опазване на обществения ред на територията на Община Бургас са включени текстове, които забраняват извършването на дейности, причиняващи шум над допустимите норми съгласно действащото законодателство в страната. Забранено е и извършването на дейности от битов и стопански характер в жилищните сгради и в близост до тях между 14 – 16 часа и между 22 – 08 часа. Забранява се и поставяне на външни озвучителни уредби извън туристическите и увеселителни обекти. Контролът по изпълнение на разпоредбите се извършва от инспектори “Обществен ред и сигурност” и инспектори от отдел „Управление на околната среда” – извършват се проверки на заведения и строителни обекти.

2. През 2010 г. са извършени 166 бр. проверки на заведения (съставени 19 бр. АУАН) и 97 бр. проверки на строителни обекти (съставени 20 АУАН). Община Бургас подготви и в началото на 2010 г. обяви процедура за възлагане на обществена поръчка с предмет: „Разработване на Стратегическа карта за шум в околната среда на Агломерация Бургас”. За изпълнител на поръчката е избрано “СПЕКТРИ” ЕООД. През м. юли 2010 г. стартира практическата работа по реализиране на проекта, а срокът за изпълнение е до месец юли 2011 г.

Отчитайки необходимостта от обединяване на усилията на всички целеви групи за постигане на допустимите норми за шумово натоварване в околната среда, както и във връзка с разработването на Стратегическата карта за шум на Летище Бургас, Община Бургас през 2010 г. даде съгласие за поставянето на четири броя терминални станции, собственост на „Фрапорт Туин Стар Еърпорт Мениджмънт” АД за измерване и регистриране на шума върху сградите – общинска собственост, както следва:

- Сграда на ОДЗ „Ран Босилек” – к-с „Изгрев”;
- Сграда на ОДЗ „Звездица Зорница” – к-с „Зорница”;
- Сграда на ЦДГ „Райна Княгиня” – к-с „Славейков”;
- Сграда на ОУ „Хр. Ботев” – кв. Сарафово.

С цел получаване на по-реална картина за степента на шумовото въздействие пряко от самолетния трафик върху жителите на гр. Бургас, Община Бургас ще получава данните от четирите терминални станции на аеропорта.

Следваща стъпка на Община Бургас през 2011 г., с цел управление, предотвратяване и намаляване на шума в околната среда на Бургас, ще е разработването на План за действие.

В Плана за действие Община Бургас ще формулира приоритетните проблеми, които трябва да бъдат решени и необходимите действия и мерки за подобряване на акустичната обстановка, както и след това стриктно ще следи за изпълнението на заложените мерки за намаляване и за предотвратяване на шума в околната среда.

3. Промяна в транспортната схема на Община Бургас.

Община Бургас спечели проект „Интегриран обществен транспорт” по Програма JASPERS и на 26.11.2010 г. в Бургас официално бе подписан договор с Министерство на регионалното развитие и благоустройство (МРРБ) за реализацията му на стойност 67 млн. евро.

Проектът предвижда обновяване на автопарка за обществен транспорт, обособяване на специални ленти за движение на нова автобусна линия, която почти напълно да покрие периметъра на пет от сега съществуващите, като маршрутът ѝ ще започва от „Меден рудник”, ще се движи покрай езерото „Вая” – градски център – посока север; изграждане на интермодален терминал за пътници до ЖП гара и отсечка /виадукт – мостово съоръжение/, която да е част от специално трасе за автобуси. Реализацията на проекта, която започна ще осигури отделни автобусни платна, комфорт за пътниците, приоритет за автобусите на кръстовища (светофари), чисти, удобни и безопасни автобусни спирки за пътниците, информация в реално време за пътниците на спирките и в превозните средства; чисти автобусни технологии.

Проектът включва също пълно обновление на автобусния парк в комбинация с допълнителни инвестиции – замяна на съществуващия автобусен парк с дизелово гориво с нови дизелови автобуси и CNG; Център за контрол на трафика; мрежа от велосипедни алеи; замяна на Автобусния терминал в Меден Рудник; осигуряване на Централна автобусна спирка на улиците Александровска /Васил Левски; осигуряване на Мултимодален Транспортен Терминал на мястото на съществуващата Автобусна гара Юг, както и Междуградски Автобусен Терминал и Зона за паркиране на мястото на съществуващото депо на „Бургасбус”.

Общинският превозвач „Бургасбус” ЕООД разработи проект за подмяна на съществуващата и удължаване на тролейбусната мрежа. Инвестициите са в размер на 201 хил. лв. през м. декември бе направена първа копка за разширение на съществуващото тролейбусно трасе, като новият маршрут ще минава по улиците „Ив. Вазов”, „Булаир”, „Демокрация”, „Дунав”, „Ст. Стамболов”, „Сан Стефано”, „Хр. Ботев” и „Ив. Вазов”. По този начин се предоставя удобна транспортна връзка за жителите на к-с „М. Рудник” с района на Морската градина и ЦГЧ. Сроктът за изпълнение е 90 дни. Новоизграденото трасе ще е с

дължина 5.8 км., като общо новата тролейбусна линия е с дължина 22.9 км. Проектът изцяло е в синхрон с Проекта за Интегриран градски транспорт.

Реализирането на тези проекти, в т.ч. подмяната на по-шумния и замърсяващ градската среда автомобилен транспорт с тролейбусен, ще реши проблемите с трафика, чистотата на въздуха, както и ще намали нивата на шума в града.

4. Като обект в Капиталовата програма за 2010 г. е включено асфалтиране и асфалтокръпежи на улици – подобряване на уличната и пътната инфраструктура.

През 2010 г. в гр. Бургас и съставните селища на територията на общината се реализира модернизация на пътната инфраструктура, като акцентът продължава да бъде цялостно решаване на проблема с уличната инфраструктура и подземните комуникации.

Общо извършените СМР възлизат на 8 706 000 лв., като това включва както цялостното преасфалтиране на улици в гр. Бургас и съставните селища, така и извършените текущи ремонти и поддържане на улици, пътни и тротоарни настилки. Ремонтирани са близо 13 хил. кв. м. тротоарни настилки и 208.5 хил. кв. м. улични.

5. Изграждане и поддържане на залесителни пояси по основните и най – натоварени пътни артерии – ул. “Д. Димов”, ул. “Проф. Якимов”, обходния път на к-с “М. Рудник”. Добро поддържане на междублоковите зелени пространства в комплексите, изграждане и поддържане на паркове със залесяване с едроразмерна растителност в жилищните комплекси – Вложените средства през 2010 г. за благоустрояване и поддържане на зелени площи са в размер на 4.060 млн.лв. Благоустроени са пространства във всички жилищни комплекси на гр. Бургас; в озеленените площи са внесени 100 бр. нови дръвчета и 300 бр. декоративни храсти. Във връзка с програмата и политиката на „Овергаз Изток” ЕАД от дружеството са внесени и засадени 6 000 бр. дръвчета.

6. В Община Бургас е разработена и се изпълнява Програма за енергийна ефективност. Мерките от програмата предвиждат подмяна на остарялата дървена дограма на училища, детски градини и обществени сгради с пластмасова, с което освен ефект по отношение икономии за отопление се постига и шумоизолиращ ефект.

За подобряване на енергийната ефективност на сградите на пилотни училища Община Бургас разработи проект и получи финансиране по Оперативна програма Регионално развитие, по схема "Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна, социална и културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали". Дейностите по проекта включват мерки за подобряване на енергийната ефективност по сградите - топлоизолация, подмяна на дограма, както и мерки, касаещи отоплителната система. Проектът е на стойност 5 773 119,93 лв. и към края на 2010 г. се отчита успешното му изпълнение. Целта бе да се изгради модерна и ефективна образователна инфраструктура в подкрепа на икономическото благоденствие и социалната интеграция на Бургаския градски ареал. По проекта е извършен ремонт, саниране и изградена достъпна архитектурна среда на сградите на 4 училища и на 1 детска

градина - СОУ "Елин Пелин, ПГЕЕ "К. Фотинов" и СОУ "И. Вазов", ГПНЕ "Гъоте" и ГПАЕ "Г. Милев", ПГАСГ "К. Фичето" и ЦДГ "Андерсен". С подобряване на енергийните характеристики на сградите ще се консумира значително по-малко енергия за отопление, което индиректно влияе върху емисиите във въздуха.

Извън обхвата на проекта, през 2010 г. със средства по Капиталова програма от бюджета са извършени различни ремонтни дейности в 80% от всички училища и детски градини.

През 2011 г. ще започне реализацията на проект на общината, финансиран със средства по фонд „Енергийна ефективност“ за прилагане на цялостни мерки по енергийната ефективност на 9 бр. детски градини.

През 2011 г. започва реализация и на проект за подобряване енергийната ефективност на МБАЛ Бургас. Одобрените средства от фонд „Енергийна ефективност“ са на стойност 2,6 млн. лв. По този начин след реализация на заложените мерки загубите на топлоенергия ще се намалят до 4 пъти; само от изолация на Стария корпус на годишна база ще бъдат спестени 394 733 kWh, а при ремонта на всички зони годишната икономия от първична енергия ще бъде над 1.5 млн. kWh.

7. Изграждането на нова и поддръжката на съществуващата пътна инфраструктура е основен ангажимент на община Бургас със сериозен социално – икономически и екологичен ефект. В Плана за развитие на Община Бургас 2007 – 2013 г. по приоритет 3, специфична цел 3.1. “Развитие на транспортната мрежа в Община Бургас” е заложено изграждането на обходен маршрут за тежкотоварни автомобили и транзитно движение.

С разработването на ОУП на гр. Бургас е заложено изграждането на трасе – обход, евентуално през ез. Вая, който ще реши проблема с преминаването на транзитните потоци автомобили през градското ядро на Бургас. Като проучвания са обследвани възможностите за изграждане на пътен възел преди гр. Българово на АМ „Тракия“, по който да се отклонява движението към посока М. Търново, Турция и Гърция. На национално ниво е заложена връзка между магистралите „Тракия“ и „Черно море“ с изграждане на връзка между тях южно от с. Рудник.

В краткосрочен аспект тежкотоварните автомобили се отклоняват през бул. “Проф. Якимов” – СОМАТ – ул. “Крайезерна ” – светофар до стадион Черноморец” за транзитно преминаващите.

В средносрочен аспект – разработен е работен проект за изграждане на нов надлез над Товарна гара от бул. “Проф. Якимов” до ул. “Крайезерна”, с дължина 1 200 м. Обща стойност – 16 млн.лв.Реализацията на този проект, т.нар. „малък обход“ като цяло ще облекчи движението по посока Южното Черноморие, търсят се средства по линия на Оперативните програми; има издадено становище на РИОСВ Бургас. Проектът е заложен в Капиталова програма 2011 г.

Работен проект е разработен и за обект “Пътен възел Бургас – Средец – Созопол”, т.нар. „Детелина”. Обща стойност – 15 млн.лв.; има издадено становище на РИОСВ – Бургас. Обектът е включен като приоритетен за държавата за финансиране от Европейски финансови механизми. През м.

ноември 2010 г. Народното събрание ратифицира договора между България и ЕИБ по Проект „България – Транзитни пътища”, с което на практика се осигуряват необходимите средства за реализацията му. Проектът стартира на 16.01.2011 г. и ще бъде изпълнен на два етапа – първият със срок до 30.06.2011 г., а вторият – до 30.06.2012 г.

3.3. Радиационна обстановка

3.3.1. Радиационен гама фон и атмосферна радиоактивност

3.3.1.1. Радиационен гама фон

Дейността на стационарната станция с автоматично пробонабиране за атмосферна радиоактивност на ИАОС, разположена на пл. „Трапезица” е възстановена от м. септември 2007 г. В таблицата Ви представяме получените данни в милиБекерели/куб.м [mBq.m^{-3}] /Данните са от РИЛ-Бургас/

№	Извадка:	Be-7
1	Филтър №1	$1,52 \pm 0,13$
2	Филтър №2	$2,81 \pm 0,16$
3	Филтър №3	$1,68 \pm 0,12$
4	Филтър №4	$1,67 \pm 0,12$
5	Филтър №5	$2,02 \pm 0,14$
6	Филтър №6	$2,33 \pm 0,13$
7	Филтър №7	$2,20 \pm 0,14$
8	Филтър №8	$2,84 \pm 0,15$
9	Филтър №9	$3,07 \pm 0,15$
10	Филтър №10	$2,88 \pm 0,16$
11	Филтър №11	$8,47 \pm 0,38$
12	Филтър №12	$4,82 \pm 0,23$
13	Филтър №13	$6,21 \pm 0,27$
14	Филтър №14	$7,61 \pm 0,35$
15	Филтър №15	$5,23 \pm 0,26$
16	Филтър №16	$6,37 \pm 0,29$
17	Филтър №17	$4,36 \pm 0,26$
18	Филтър №18	$3,05 \pm 0,16$

Съдържанието на естествените радионуклиди U-238, Ra-226, Ra-228, K-40 и Pb-210, както и на техногенния Cs-137, в изследваните извадки е под минимално детектируемите активности по метода.

В Радиометрична лаборатория при ХМО-гр. Бургас се следи за степента на радиоактивно замърсяване на приземен въздух, атмосферни отлагания, питейна вода, Черно море, падналите валежи в гр. Бургас и гр. Карнобат. Като мярка за сравнение прилагаме данните за последните 10 години. /Информацията е от ХМО-Бургас/

	Година	Приземен	Атмосферни	Валеж	Питейна	р.Велека	Ч.море
		въздух	отлагания		вода	М.Търново	
		[mBq/m^3]	[Bq/m^2]	[Bq/l]	[Bq/l]	[Bq/l]	[Bq/l]

Средно	2001	4,455	3,589	0,531	0,510	0,609	1,334
годишна	2002	5,428	3,876	0,650	0,481	0,541	1,415
радио-	2003	4,561	3,379	0,521	0,454	0,545	1,316
активност	2004	4,465	3,723	0,701	0,489	0,671	1,464
	2005	4,483	3,972	0,574	0,495	0,555	1,477
	2006	4,306	3,875	0,593	0,490	0,537	1,463
	2007	4,512	3,890	0,631	0,495	0,507	1,444
	2008	4,386	4,394	0,795	0,498	0,788	1,370
	2009	4,864	4,671	0,765	0,526	-	1,440
	2010	4,467	4,938	0,691	0,533		1,459

През последните 8 години радиоактивното замърсяване на приземния въздух в гр. Бургас запазва стабилни стойности.

Запазва се тенденция на слабо повишение на параметъра на р.а. замърсяване на атмосферните отлагания в сравнение с предходните години. Това се обяснява със завишаването на параметъра в отделни месеци, когато е имало по-малко обилни валежи.

Стойностите на р.а. замърсяване на падналите валежи запазва своя нестабилен характер с течение на годините. Това е свързано със смяна на сезоните и по-интензивна метеорологична обстановка. Тогава се регистрират инцидентни завишени стойности на параметъра, които съответно променят годишния параметър.

Стойностите на р.а. замърсяване на питейната вода са доста под БДС – 0.75 Bq/l.

Стойностите на р.а. замърсяване на Черно море в района на Морската градина запазват характера си в сравнение с предходните години.

3.3.2. Радиологични характеристики на води от повърхностни реки и водоеми

Регионална изпитвателна лаборатория-Бургас към ИАОС, съгласно утвърдена мониторингова програма, извършва пробонабиране на водни проби от повърхностни реки и водоеми и от Черно море при залив “Вромос”. Пробите от реките, езерата и двата язовира се изпращат в акредитирана Лаборатория за радиационни измервания при ИАОС, където се изпитват по показателите “обща бета-активност” и “обща алфа- активност”.

3.3.2.1. Радиологична характеристика на води за обща бета - активност

Норма: 2 Bq.L⁻¹ съгласно Наредба №1/1999 г. на КИАЕМЦ, МОСВ и МЗ /Данните са от ИАОС – София/

№	Езеро “Младриц” при Копрево	0,09 ± 0,02	0,09 ± 0,03
	Язовир “Камчия”	0,08 ± 0,04	0,09 ± 0,03
1	Река Велека при Синеморец	0,08 ± 0,03	0,06 ± 0,02
2	Река Резовска - устие	0,04 ± 0,02	0,20 ± 0,07
3	Река Ропотамо при Веселие	0,16 ± 0,06	0,06 ± 0,03
4	Язовир “Ясна поляна”	0,94 ± 0,07	0,29 ± 0,06
	Езеро “Вая” - изток		

3.3.2.2. Радиологична характеристика на води за обща алфа активност

№	ОБЕКТ	2009 г.	2010 г.
1	Река Велека при Синеморец	$0,16 \pm 0,08$	$< 0,04$
2	Река Резовска - устие	$< 0,04$	$< 0,04$
3	Река Ропотамо при Веселие	$0,12 \pm 0,06$	$< 0,04$
4	Язовир "Ясна поляна"	$< 0,02$	$< 0,04$
5	Река Тунджа при Крушаре	$< 0,04$	$< 0,04$
6	Язовир "Камчия"	$0,06 \pm 0,03$	$< 0,04$
7	Езеро "Вая" - изток	$0,08 \pm 0,05$	$0,05 \pm 0,02$
8	Езеро "Мандра" при Константиново	$0,06 \pm 0,04$	$0,09 \pm 0,05$

Норма $0,5 \text{ Bq.L}^{-1}$ съгласно Наредба №1/1999 г. на КИАЕМЦ, МОСВ и МЗ

Пробите от Атанасовско езеро и от Черно море при залив „Вромос“ се обработват и изпитват в Регионална лаборатория – Бургас по метода на гама спектрометричния анализ. За 2010 г. са получени следните резултати в $[\text{Bq.L}^{-1}]$:

№	Обект	Специфична обемна активност на К- 40 $[\text{Bq.L}^{-1}]$
1	Атанасовско езеро	$2,46 \pm 1,12$
2	Черно море при з. "Вромос"	$3,39 \pm 1,04$

Съдържанието на естествените радионуклиди U-238, Ra-226, Th-232, Pb-210, както и на техногенния Cs-137, е под минимално детектируемите активности по метода.

3.4. Опасни химични вещества, предотвратяване на големи аварии и ограничаване на последствията от тях

Прилагането на стратегията по управление на опасни химични вещества е организирано в контекста на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и препарати и подзаконовите нормативни актове.

Законът урежда условията и реда за пускане на пазара, търговията, вноса, износа и употребата на химични вещества и препарати, както и правата и задълженията на физическите и юридически лица, осъществяващи горепосочените дейности с цел защита човешкото здраве и опазване на околната среда.

На територията на Бургаска област са извършени **81 бр.** проверки по прилагане и налагане на законодателството в областта на опасните химични вещества и смеси за 2010 год.

От тях **12 бр.** проверки съгласно Заповед на Министъра на околната среда и водите №РД-906/30.12.2009 год. и №РД-907/30.12.2009 год. за сформирание на комисиите по чл.157 а, ал.2 от ЗООС и утвърден годишен план за контролната

дейност на комисията през 2010г. и **69** бр. обекти, които употребяват и съхраняват опасни химични вещества и препарати.

При осъществяване на текущия контрол са дадени **54** бр. предписания както следва:

- на обекти, които употребяват и съхраняват опасни химични вещества и препарати **32 бр.** предписания;
- на обекти, на които е издадено разрешително по чл.104 от ЗООС – **22 бр.** предписания;

Във връзка със стартирането на европейски проект за провеждане на хармонизирана контролна дейност по изпълнение изискванията за регистрация и информационни листове за безопасност въведени в дял II и дял IV на регламента, контрол бе извършен на физическите и юридическите лица, осъществяващи производство и/или внос на химични вещества в самостоятелен вид и в препарати за целите на собствената им производствена или индустриална дейност.

За веществата, за които предприятията се явяват потребители по веригата, се провери наличие на кореспонденция с доставчици и номера на предварителна регистрация. Извършена е проверка на информационните листи за безопасност.

Формата и съдържанието им отговарят на дял IV и приложение II на *Регламент №1907/2006, относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали /REACH/*.

Регламентът REACH е регламент на ЕС, който изисква от производителите и вносителите на химични вещества и смеси да оценяват систематично и да управляват рисковете, които химикалите могат да представляват за здравето и околната среда.

2010 год. бе ключова година за регистрация и уведомяване за химични вещества.

30 ноември 2010 год. бе крайният срок за регистриране на:

- вещества, произведени в Общността или внесени в количества равни или по-големи от 1000 тона за година;
- вещества, класифицирани като канцерогенни, мутагенни и токсични за репродукцията (CMR), категория 1 или 2, произведени в Общността, или внесени в количества, равни или по-големи от 1 тон и повече за година;
- вещества, класифицирани като силнотоксични за водни организми, произведени или внесени в количества равни, или по-големи от 100 тона за година.

В тази връзка и съгласно указания за провеждане на контролна дейност по прилагането на Регламент (ЕО) № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), утвърдени със заповед № РД-250/08.04.2009 год. на Министъра на околната среда и водите през отчетния период са извършвани проверки на фирмите, попадащи в обхвата на Регламента.

По време на проверките се констатира, че на обектите се поддържа в наличност информация, доказваща изпълнение на задълженията на операторите относно производството, вноса, употребата и съхранението на химични вещества и смеси. Поддържа се списък с доставчиците, представени са инвентаризационни списъци на всички химични вещества и смеси.

Съхранението на химичните вещества и смеси е в съответствие с условията за безопасно съхранение на химикалите и поддръжка на складовите съоръжения, посочени в информационния лист за безопасност на производителя или вносителя. Няма констатирани несъответствия.

На всички производители, вносители и потребителите надолу по веригата е напомнено за задълженията им да класифицират, етикетират и опаковат веществата и смесите, които пускат на пазара и да нотифицират класификацията и етикетирането на веществата в Европейската агенция по химикали, съгласно Регламент №1272/2008год.(CLP).

– Регламент CLP е новото законодателство на ЕС, приложимо и за България, относно класификацията, етикетирането и опаковането на вещества и смеси. Той установява в законодателството на ЕС критериите за класификация и правилата за етикетирание и опаковане на опасни вещества и смеси на Глобалната хармонизирана система за класифициране и етикетирание на химикали на ООН (UN GHS). Регламент CLP въвежда задължения за производителите, вносителите и потребителите надолу по веригата да **класифицират, етикетират и опаковат** веществата, смесите и определени изделия (експлозиви), които **пускат на пазара** и да **нотифицират класификацията и етикетирането** на веществата в Европейската Агенция по химикали, Хелзинки (ECHA). На нотификация подлежат:

– веществата, които подлежат на регистрация в съответствие с регламент REACH и се пускат на пазара на ЕС;

– веществата, които се класифицират като опасни и се пускат на пазара на ЕС, независимо от количествата, в самостоятелен вид или в смеси над пределните концентрации, което води до класифициране на смесите като опасни.

Новите правила на CLP изискват **веществата** да бъдат повторно класифицирани и етикетирани до 1 декември 2010 г., а смесите – до 1 юни 2015г. Задължените по този регламент лица трябва да уведомят (нотифицират) Европейската Агенция по химикали за класификацията и етикетирането на техните **вещества**, до един месец от пускането им на пазара, освен в случаите, когато класификацията и етикетирането съгласно CLP са посочени с регистрационното досие при **съвместното подаване** на данни за регистрация на вещества по REACH. Нотифицирането трябва да се извърши до един месец след пускане на веществото на пазара, когато това става на или след 1 декември 2010 год.

4. ПРОЕКТИ И ОБЕКТИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

4.1. Проекти с екологично предназначение

гр. Айтос

В гр. Айтос няма изградена ГПСОВ, няма и започнат строеж. Изцяло е проектирана ПСОВ за пълно биологично пречистване. Определен е теренът, на

който ще се изгражда обектът. Предвиденото място е общинска собственост и се намира на мястото на сегашното заустване. Процедури за преотреждане на площадката са извършени. Канализационната мрежа е от смесен тип. Степента на изграденост и степента на ползваемост е 92 %.

гр. Созопол

Спряна е работата по изграждането на ПСОВ Созопол.

гр. Ахтопол.

Предстои изграждане на ПСОВ и канализация.

Община Несебър – има проект за изграждане на нова ПСОВ в к.к. Слънчев бряг.

С оглед на бъдещото инфраструктурно разширение и развитие на к. к. “Сл. Бряг” проблемите с пречистването на отпадъчните води биха се решили чрез реализиране на втори етап на разширение на съществуващата ПСОВ и/или изграждане на самостоятелна пречиствателна станция за курортния комплекс. При реализиране на самостоятелна ПСОВ Сл. бряг би могло да се въведе в експлоатация на КПС Ахелой и включат за пречистване отпадъчните води от с. Ахелой и гр. Каблешково към ПСОВ Равда.

ПСОВ Царево е изградена и функционира. Все още официално не е въведена в експлоатация – Общината следва да ускори темповете по официалното въвеждане на обекта в експлоатация и по изпълнение на проекти за доизграждане на КПС и довеждащи колектори до ПСОВ с цел преустановяване на отвеждане на непречистени води от града в Черно море.

4.2. Обекти с екологично предназначение

Справка относно изпълнение на инфраструктурни проекти за изграждане и развитие на необходимата инфраструктура за събиране, пречистване и отвеждане на отпадъчните води

Община	Наименование на изпълнявания проект	Въведен ли е обекта или етап от него в експлоатация
Приморско	Канализационен клон от Канална ПС1 до новострояща се Канална ПС1А гр. Приморско	Усвоени са 100 % от отпуснатите от ПУДООС средства, обекта е изпълнен
Несебър	ПСОВ “Обзор-Бяла”-реконструкция на вторични хоризонтални утаители във връзка с появилите се конструктивни дефекти в трихтелни дъна на стари съоръжения	Усвоени са 100 % от отпуснатите от ПУДООС средства, обекта е изпълнен

През 2010 г. се проведе Държавна приемателна комисия на следните строежи:

- по ISPA мярка 2005/BG/16/PE/003 “Интегриран воден проект Бургас – ПСОВ Бургас – Реконструкция и модернизация на биологично пречистване за отстраняване на биогенни елементи”, с който проект се осигурява третиране на биогенните елементи-азот и фосфор;

- “Разширение ВиК мрежи в кв. Сарафово, сграда за вграден трафопост, КПС, тласкател, находящ се в землището на гр. Бургас и гр. Поморие” чрез което се осъществява включването на отпадъчните води от квартала към ПСОВ Поморие и се преустановява заустването им непечистени в Черно море;

- “Реконструкцията на Канална помпена станция с.Лозенец”.

Следва да се засилят темповете от страна на Общините по проектиране; започване на строителство на ПСОВ Слънчев бряг, както и на други пречиствателни станции в населени места по Черноморието.

Продължава тенденцията за по-бързи темпове на реализиране на инвестиционни намерения на Черноморското крайбрежие и прилежащите към него територии, в сравнение с планирането и развитието на необходимата инфраструктура и по-конкретно – изграждане на пречиствателни станции за отпадъчни води. В тази област следва по-бързо реализиране на Национална програма за приоритетно изграждане на градски пречиствателни станции за отпадъчни води в Черноморските общини.

5. ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ И КОНТРОЛ

5.1. Превантивна дейност

5.1.1 ОВОС и ЕО

Дейностите в отдела се базират на превантивния контрол, който се осъществява чрез екологичната оценка при одобряването на планове и програми, чрез оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) като условие преди най-ранното одобряване на инвестиционното предложение в развитието на инвестиционния процес, както и чрез издаването на комплексни и други разрешителни, предвидени в ЗООС.

Превантивният контрол има за цел недопускане на замърсяване и/или увреждане на околната среда над допустимите норми преди осъществяване на планираната дейност и интегриране на екологичните цели в приемането и одобряването на планове, програми и инвестиционни предложения. ЗООС е основният документ на законодателството по околна среда в Р България, в който са транспонирани основните разпоредби на Директива 2001/42/ЕС „За оценка на влиянието на някои планове и програми върху околната среда” и Директива 85/337/ЕЕС, изм. и доп. с 97/11/ЕС за ОВОС. Инвеститорски интерес е проявен към изграждането на вятърни генератори, фотоволтаични паркове изграждане на системи за капково напояване на селскостопански насаждения като един от най - разпространените вид локализирано напояване с цел икономия на вода и възможност за използване на ограничени водоизточници. Проявен е интерес и към изграждането на инсталации за оползотворяване на стари автомобилни гуми.

РИОСВ-Бургас през отчетния период е извършила превантивен контрол, в съответствие с изискванията, регламентирани в Закона за опазване на околната среда /ЗООС/, Закона за биологичното разнообразие /ЗБР/ и специализираните /секторни/ закони.

През 2010 г. година отдел „Превантивна дейност” подготви, а Директорът на РИОСВ – Бургас постанови:

- 400 броя становища за инвестиционни предложения, непопадащи в обхвата на Приложение № 1 и Приложение № 2 от Закона за опазване на околната среда и непопадащи в защитени зони,
- 164 броя решения по преценка на необходимостта от извършване на ОВОС,
- 28 броя Решения по оценка въздействието върху околната среда,
- 140 броя консултации по процедура ОВОС/ЕО/ОС,
- 100 броя Решения за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка,
- 25 броя Становища по екологична оценка;
- 93 броя становища за инвестиционни предложения, непопадащи в обхвата на Приложение № 1 и Приложение № 2 от Закона за опазване на околната среда и попадащи в защитени зони,
- 4 Решение за прекратяване на процедура по преценяване необходимостта от ОВОС,
- 2 Решение за прекратяване на процедура по преценяване необходимостта от ЕО,
- 40 становища за инвестиционни предложения, за които компетентен орган за произнасяне е Министерът на околната среда и водите,
- 44 становища за инвестиционни предложения за разширение или промяна.

Превантивният контрол е осъществен чрез екологичната оценка при одобряването на планове и програми и чрез ОВОС като условие в развитието на инвестиционния процес.

През отчетния период на 2010 г. година отдел „Превантивна дейност” подготви, а Директорът на РИОСВ-Бургас постанови:

- 93 бр. Решения за преценяване вероятната степен на отрицателно въздействие върху на ППП/ИП с предмета и целите на опазване на ЗЗ (по чл. 18 и 20 от Наредбата за ОС);
- 25 бр. Решения за оценка за съвместимостта на ППП/ИП с предмета и целите на опазване на ЗЗ (по чл. 28 от Наредбата за ОС);
- издадени 217 бр. становища, относно инвестиционни предложения, планове и програми, на всеки от етапите по процедурите по реда на Глава Шеста от ЗООС.
- 27 броя оценяване качеството на доклад за оценка за съвместимостта на ППП/ИП с предмета и целите на опазване на ЗЗ.
- В рамките на процедурата по оценка за съвместимост експертите от отдела извършват проверка за допустимост на планове, програми, проекти или

инвестиционни предложения спрямо режима на дейностите в защитените зони, както и спрямо режими, определени в утвърдени планове за управление на речните басейни.

Извършени са регламентираните процедури за съвместяване на специфичната оценка за съвместимост в рамките на действащите процедури по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) и екологична оценка (ЕО), както и етапите и процедурите за извършване на самостоятелна оценка в случаите, когато плановете, програмите, проектите и инвестиционните предложения са извън обхвата на Закона за опазване на околната среда (ЗООС).

Експертите от отдела са участвали в:

- 20 обществени обсъждания на доклади по ОВОС,
- 40 експертни съвети по устройство на територията,
- 2 Висши експертни екологични съвети към МОСВ,
- 12 експертен екологичен съвет към РИОСВ – Бургас,
- 15 Държавни приемателни комисии.

Извършени се 10 проверки на терен, предвиден за реализация на инвестиционно предложение .

Извършени са 4 проверки на Решения по ОВОС, издадени от Министъра на околната среда.

Съставени са 2 акта за неспазване на процедура по реда на глава шеста от ЗООС и глава пета от ЗБР.

В РИОСВ-Бургас по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда са постъпили инвестиционни предложения за вятърни генератори – 12 бр.

Чрез провеждането на процедурите по ЕО и ОВОС се постигат заложените в ЗООС основни принципи – устойчиво развитие, предотвратяване и намаляване на риска за човешкото здраве, предимство на предотвратяването на замърсяване пред последващо отстраняване на вредите, участие на обществеността и прозрачност на вземане на решения в областта на околната среда. Посредством ЕО и ОВОС се отчитат екологичните проблеми на най-ранния етап на вземане на решение, а чрез провеждането на консултации и обществени обсъждания със съответните общини, кметства и засегнато население се постига заложената прозрачност и участието на обществеността при вземането на решение. Тези постижения могат да бъдат характеризирани като силни страни при провеждането на процедурите по ЕО и ОВОС. Възможността за поставянето на определени условия при реализацията на някои инвестиционни предложени и осъществяването на контрол върху изпълнението им също е една от силните страни на превантивната дейност.

Като слаби страни могат да бъдат посочени липсата на обратна връзка за степента на реализация на инвестиционните предложения след приключване на процедурата по преценяване необходимостта от извършване на ОВОС и ограничените възможности на РИОСВ, като компетентен орган, да се намесва по целесъобразност в инвестиционния процес. Решението по ОВОС е едно от последните важни решения преди одобряването на инвестиционното предложение, което е конкретно, свързано предимно с местоположението и

технологичното решение на инвестиционното предложение, отнасящо се до ограничаване и предотвратяване на въздействията върху околната среда.

5.1.2. Комплексни разрешителни

Комплексното предотвратяване и контрол на замърсяването (КПКЗ) е най-модерният подход за контрол на замърсяването от големи промишлени предприятия. Използва се също и за регулиране на други видове дейности, като тези в съоръженията за третиране на отпадъци, големите горивни инсталации, интензивното животновъдство. При КПКЗ се използва едно единствено разрешително за контрол на отпадъчни води, емисии във въздуха, управление на отпадъците, шума и свързаните с тях аспекти. По този начин се дава възможност за минимизиране на въздействието върху околната среда на инсталацията като цяло. Комплексното разрешително (КР) е индивидуален административен акт, предоставящ разрешение за експлоатация на определена инсталация или на дадена част от нея при определени условия, които гарантират съответствието на инсталацията с изискванията на глава седма от Закона за опазване на околната среда (ЗООС). Едно разрешително може да се отнася до една или повече инсталации (или до части от различни инсталации), които са разположени на една и съща площадка и се експлоатират от един оператор.

Българското законодателство следва принципите, заложи в Директивата на Европейския Съюз от 1996 г. за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването (96/61/ЕС) и в общите си постановки е сходно с това на страните членки на Европейския Съюз (ЕС). Операторите на инсталации, попадащи в обхвата на Приложение № 4 на ЗООС подготвят и подават заявления за издаване на комплексни разрешителни в Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС)–София. Експертите от отдел “Разрешителни по КПКЗ” при ИАОС координират процедурите по издаване на комплексни разрешителни, а експертите от Регионалната инспекция по околната среда и водите РИОСВ – Бургас участват в процедурите по издаване на комплексни разрешителни.

През 2010 година няма издадени комплексни разрешителни от Директора на РИОСВ-Бургас за инсталации и дейности извън обхвата на Приложение №4 на ЗООС. Процедурата е на доброволен принцип от страна на операторите на инсталации и съоръжения. През изтеклата година не са постъпвали заявления за издаване на комплексни разрешителни по смисъла на чл. 117, ал. 3 на ЗООС.

През 2010 година завърши преразглеждането на комплексно разрешително № 337-НО/2008 г. на “Свинекомплекс Зимен” АД, с. Зимен, общ. Карнобат, във връзка с планирана промяна в работата на инсталацията и влязла в сила нова нормативна уредба по околна среда. Беше актуализирано и комплексното разрешително на “Керамика Бургас” АД, гр. Бургас. С Решение № 401-НО-ИО-АО/2010 г. е издадено комплексно разрешително на „Регионално депо за неопасни и инертни отпадъци за Община Малко Търново” – „Регионална система за управление на отпадъците в регион Малко Търново”, гр. Малко Търново.

Общият брой на операторите с издадени комплексни разрешителни за инсталации и дейности по Приложение № 4 на ЗООС на територията на РИОСВ-Бургас към момента е тринадесет:

- “Промет стиил” АД, гр. Бургас – Решение № 4/2004 г.
- “Лукойл Нефтохим Бургас” АД, гр. Бургас – ново КР – Решение № 6-Н1-ИО-АО/2009 г.
- “Метални изделия” АД, гр. Бургас – Решение № 17/2004 г., актуализирано с Решение № 17/2006 г.
- “Топлофикация – Бургас” ЕАД, гр. Бургас – Решение № 33/2005 г., актуализирано с Решение № 33/2007 г.
- “Керамика Бургас” АД, гр. Бургас – Решение № 61/2005 г., актуализирано с Решение № 61-НО-И1-А1/2010 г.
- “Бургаски захарен завод” ЕАД, гр. Камено – Решение № 89/2005 г.
- “Свинекомплекс Крумово Градище” АД, с. Крумово Градище – Решение № 334-НО-ИО-АО/2008 г.
- “Свинекомплекс Зимен” АД, с. Зимен – Решение № 337-НО-ИО-АО/2008 г., актуализирано с Решение № 337-НО-ИО-А1/2010 г.
- “АВЕС-94” АД, с. Черни връх, База Крайморие – Решение № 321-НО-ИО-АО/2008 г.
- „АВЕС-94” АД, с. Черни връх, База Черни връх – Решение № 153-Н1-ИО-АО/2009 г.
- Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Созопол, Приморско и Царево в землището на с. Равадиново, общ. Созопол – Решение № 204-НО-ИО-АО/2008 г.
- „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Камено, Бургас, Айтос, Карнобат, Несебър, Поморие, Руен, Средец и Сунгурларе”, с. Братово, общ. Камено – Решение № 385-НО-ИО-АО/2009 г.
- „Регионално депо за неопасни и инертни отпадъци за Община Малко Търново” – „Регионална система за управление на отпадъците в регион Малко Търново”, гр. Малко Търново – Решение № 401-НО-ИО-АО/2010 г.

През 2010 година в процедура за издаване на комплексни разрешителни по смисъла на чл. 117 на ЗООС са били следните оператори:

- „ЛУКОЙЛ ЕНЕРГИЯ И ГАЗ БЪЛГАРИЯ” ЕООД, гр. Бургас
- „СМА МИНЕРАЛ БУРГАС ВАР” ЕООД, гр. Бургас
- „ТИТ-БИОДИЗЕЛ” ЕООД, гр. Камено
- Във връзка с процедурата за издаване и преразглеждане на комплексни разрешителни експертът е изготвил становища за следните обекти:
 - „ЛУКОЙЛ ЕНЕРГИЯ И ГАЗ БЪЛГАРИЯ” ЕООД, гр. Бургас;
 - „СМА МИНЕРАЛ БУРГАС ВАР” ЕООД, гр. Бургас;
 - „ТИТ-БИОДИЗЕЛ” ЕООД, гр. Камено;
 - „Регионално депо за неопасни и инертни отпадъци за Община Малко Търново” – „Регионална система за управление на отпадъците в регион Малко Търново”, гр. Малко Търново;
- “Керамика Бургас” АД, гр. Бургас;

- “Свинекомплекс Зимен” АД, с. Зимен, общ. Карнобат.

Контролът на комплексните разрешителни се осъществява съгласно Заповед № РД–806/31.10.2006 г. на Министъра на околната среда и водите за реда и начина на контрол на комплексните разрешителни.

Като цяло, при извършените проверки се констатира, че в дружествата се прилага системата за управление на околната среда, отговаряща на поставените в комплексните разрешителни изисквания. Извършва се собствен мониторинг на емисиите в атмосферния въздух, на отпадъчните и подземни води, на почви и шум, по посочените показатели и периодичност. За неизпълнение на условия от издадените комплексни разрешителни са съставени четири акта (за нарушение на чл. 125, ал.1, т.2 от ЗООС). Издадени са четири наказателни постановления от Директора на РИОСВ-Бургас, като две от тях са за констатирани административни нарушения в края на 2009 година.

През 2010 година експертът е извършил общо двадесет и шест броя проверки, от които петнадесет са свързани с контрола на комплексните разрешителни, а останалите са извънредни. Последните са във връзка с прилагането на чл. 117, ал. 1 на ЗООС и актуализация на списъка на инсталациите, за които все още не са издадени комплексни разрешителни. Спряна е от експлоатация действащата химическа инсталация за производство на метилови естери на масните киселини (биодизел), с оператор „ТИТ-БИОДИЗЕЛ” ЕООД. Дадено е предписание, с което се забранява експлоатацията на инсталацията до издаването на комплексно разрешително. Операторът незабавно е подал заявление за издаване на комплексно разрешително в Изпълнителната агенция по околна среда. Експертът двукратно е осъществил последващ контрол, при който е констатирано, че инсталацията не се експлоатира.

Във връзка с предстоящото приемане на нова *Директива на Европейския парламент и на Съвета относно индустриалните емисии (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването)* са извършени проверки на място и е предоставена информация на Министерството на околната среда и водите относно операторите на инсталации, които досега не са били в обхвата на Приложение № 4 от ЗООС.

Във връзка с докладването за 2008 и 2009 години, съгласно изискванията на Регламент № 166/2006 за създаването на Европейски Регистър за изпускането и преноса на замърсители (ЕРИПЗ) са изпратени писма за повторна проверка на докладите до всички оператори, имащи задължението да докладват в Интегрираната информационна система за докладване по ЕРИПЗ. За резултатите от извършените проверки експертът е уведомил в определения срок Изпълнителната агенция по околната среда.

През първото и третото тримесечие на 2010 година са осъществени две проверки на площадката на “Лукойл Нефтохим Бургас” АД във връзка с хода на изпълнение на Програмата за отстраняване на минали екологични щети, причинени до момента на приватизацията на “Нефтохим” АД, гр. Бургас. Изпратено е становище до Министерството на околната среда и водите относно изпълнението на споменатата програма, както и за изпълнението на Програмата

за привеждане на дейността на приватизирания обект в съответствие с нормативната уредба по околна среда (респ. Инвестиционната програма за привеждане в съответствие с условията на комплексното разрешително). Експертът е присъствал на заседанието на Междуведомствения експертен екологичен съвет в МОСВ-София.

В изпълнение на чл. 125, ал. 1, т. 5 от ЗООС всички оператори с издадени комплексни разрешителни са представили в РИОСВ–Бургас годишните си доклади за изпълнение на дейностите, за които са им предоставени комплексните разрешителни. Докладите се изготвят съгласно утвърдената от Министъра на околната среда и водите “Методика за реда и начина за контрол на комплексното разрешително и образец на годишен доклад за изпълнение на дейностите, за които е предоставено комплексно разрешително”. За докладите, за които се изискваха допълнения, се предоставиха подробни указания чрез писма на операторите. Дадени са становища за допълнените и преработени доклади. Всички годишни доклади са изпратени по електронен път до Изпълнителната агенция по околната среда.

6. ЕКОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ И ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА

6.1. Екологичен информационен център

На територията на РИОСВ-Бургас са изградени и функционират Укритие за наблюдение на птици в южната част на Атанасовско езеро - защитена местност “Бургаски солници”, както и посетителски център в резерват “Ропотамо”.

Укритието на Атанасовско езеро функционира от 2001 г. и се стопанисва от РИОСВ-Бургас. Изграждането му е финансирано по линия на БШПОБ чрез Националния Доверителен Екофонд и НФООС. Представлява постройка за наблюдение на птици с прозорци с вдигащи се капандури, специално пригодени за наблюдението на птици, откъдето с бинокли и оптични тръби, без да бъдат обезпокоявани птиците, можем да надникнем в техния свят. Укритието се намира на самия ръб на южната част на езерото, която обособява защитена местност „Атанасовско езеро”, в непосредствена близост до Бургас – леснодостъпно за посещение от природолюбители, орнитолози, студенти, ученици, специализирани туристи, организирани групи – bird-watchers. Подборът на място е успешен по отношение на съществуващото биоразнообразие. През изминалата година Укритието за наблюдение на птици в ПР Атанасовско езеро, посетиха 711 човека – 16 открити уроци за организирани посещения на учащи, български и чужди граждани. На посетителите са предоставяни нагледни информационни материали, изнасяни са лекции за резервата, защитените територии и биоразнообразието в района.

Посетителски информационен център Ропотамо е изграден през 2002 г. се намира в непосредствена близост до пътя Бургас – Приморско. От него се открива изглед към морето и най-голямата пясъчна дюна на Балканския полуостров. Оборудван със зали за демонстрации с аудио-визуална техника и

интерактивни модули. Центърът разполага със специална зала, където посетителите могат да получат информация за биоразнообразието и защитените територии в района, за туристическите маршрути и обекти, които могат да се посетят: Лъвската глава, Веселата скала, резерват „Вельов вир“, „Аркутино“, разходка с лодка по реката. В залите на центъра са изложени карти на защитени територии в региона и характерни представители на биологичното разнообразие.

6.2. Осигуряване на достъп до обществена информация за околната среда

За 2010 г. са постъпили 67 броя заявления по ЗДОИ, на всички е отговорено, като тези които не са от компетентността на РИОСВ-Бургас са препратени по компетентност. Преобладават запитванията дали определени поземлени имоти попадат в екологичната мрежа Натура 2000.

6.3. Екологично образование

През 2010 г. РИОСВ – Бургас проведе 8 екологични кампании по повод: 2 Февруари – Международен ден на Влажните зони; 22 Март – Световен ден на Водата; 22 Април – Международен Ден на Земята; 22 Май – Ден на Биоразнообразието; 3 – 6 Юни – Седмица на гората и Световен ден на Околната Среда (5 юни); 16 – 22 Септември – Седмица без автомобили; 31 Октомври – Ден на Черно море и 2010 г. – Година на биологичното разнообразие). Изнесени са 17 бр. презентации в основни училища и детски градини, проведени са 4 изложби и 3 конкурса.

7. ПРОГНОЗА ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА КОМПОНЕНТИТЕ И ФАКТОРИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

7.2. Качество на водите

Водите в региона на контролираната от РИОСВ-Бургас територия като цяло са сравнително чисти и през последните години се запазва тенденцията за подобряване чистотата на Черно море. Начините за постигане на този резултат имат комплексен характер – от една страна прекратяване на стари неефективни замърсяващи производства, а от друга предприемане на по-ефективни действия по опазване на околната среда:

- въвеждане на технологии съответстващи на европейските изисквания;

- изграждане на необходимите пречиствателни съоръжения и реконструкция на съществуващите;

- изграждане на канализационни мрежи и пречиствателни станции за отпадъчни води от населените места. Основни замърсители на повърхностните води се явяват и населените места без изградени пречиствателни станции за отпадъчни води, от които директно непречистените води постъпват във водните обекти;

- завишаване на технологичната дисциплина в обектите, формиращи отпадъчни води и зауствани във водни обекти;
- ограничаване на дифузното замърсяване на повърхностните и подземни води;

Основната цел на РИОСВ-Бургас е недопускане влошаване състоянието на повърхностните води чрез стриктен контрол на издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води, контрол на отпадъчните води на обекти с комплексни разрешителни, работата на пречиствателни съоръжения, утвърдени планове за намаляване на замърсяването с мероприятия и срокове за осъществяването им, даване на предписания за предприемане на необходими действия и контролиране на изпълнението им, налагане на имуществени санкции на нарушителите и намаляване броя на обектите, неспазващи изискванията за ефективно пречистване на отпадъчните води.

7.3. Земи, почви, земни недра и подземни богатства

Земи и почви

През последните години на територията на РИОСВ-Бургас се констатира намаляване на замърсяването на земите и почвите.

Почвите на контролираната територия са незамърсени с тежки метали и металоиди и органични замърсители. От ежегодно провеждания мониторинг на почвите се установява тенденция на задържане на нивата на наблюдаваните индикатори, които са в граници много под границите на максимално допустимите концентрации. От извършените анализи за вкисляване и засоляване на почвите не са установени стойности, застрашаващи почвеното плодородие, освен засолените терени в землищата на с. Каменар, община Поморие и кв. Рудник, гр. Бургас.

За доброто състояние на почвите спомагат:

- прилагането на новия Закон за почвите, имащ за цел опазване, устойчиво ползване и възстановяване на почвите. С него се регламентира политиката, дейностите и отговорностите на правителство, регионални структури, местни органи на управление, собственици и ползватели на земи, имащи отношение с опазването или възстановяването на функциите на почвата;
- балансираното торене на отглежданите селскостопански култури;
- въвеждането на програми за екологосъобразно земеделие и животновъдство;
- по-малко използване на продукти за растителна защита и минерални торове, поради намаляване площта на обработваемите земи и интензивно отглеждани култури;
- използването на съвременни продукти за растителна защита, които са с кратък период на полуразпад, не се акумулират в почвата и не предизвикват замърсяване на почвите с пестициди;

Почвите са компонент, върху който всяко неспазване на нормативните изисквания за опазване на води, въздух, отпадъци въздейства отрицателно и го

замърсява локално или дифузно от организирани и неорганизиран източници, включително и трансгранични въздействия.

Не се очаква в близките години трайна промяна в състоянието на почвите, освен тези, които отпадат от баланса на обработваеми земеделски земи и стават урбанизирани територии.

Земни недра и подземните богатства

През 2010 г. нерегламентираният добив на подземни богатства (скално-облицовъчни пясъчни плочи и строителни материали) все още остава като основен проблем при опазването на земните недра и рационалното използване на подземните богатства, което от своя страна води и до нарушаване на съществуващия ландшафт.

Най-масовият нерегламентиран добив на пясъчни плочи (градешки камък) се осъществява в землището на с. Градец. Лесният им начин на вадене, без специална техника, голямото търсене и приложение им в строителството е предпоставка за осъществяването му. През настоящата година за ограничаването му е направена среща с представители на община Котел и РУ „Полиция” гр. Котел във връзка с провеждащите се геолого-проучвателни работи в площ „Празнопрът – изток”. Заедно с управителя на фирмата, титуляр на разрешението за проучване, се следеше да не се допуска незаконно извозване на пясъчни плочи от площта. Общинската администрация и полицията в гр. Котел са предприели конкретни мерки за предотвратяване на нерегламентирания добив на плочи. Съставят се актове от страна на общинската администрация и са отнемани от полицията добитите плочи, които се оставят на отговорно пазене на определени места в с. Градец. В резултат на това са разчистени местата, където се излагаха плочите за продажба. В складовете, разположени в селскостопанския двор, наличието на плочи значително е намаляло. Но въпреки предприетите мерки, проблемът все още съществува, защото този лесен и достъпен начин на добив може да се извършва по всяко време на денонощието и добития скален материал да се транспортира директно без да се складира пред домовете и в складовете.

Незаконният добив силно нарушава съществуващия ландшафт и земеделските земи. За възстановяването на съществуващите нарушения се изискват определени средства. Собствениците на земеделски земи, засегнати от незаконния добив, би трябвало също да се ангажират с опазването им и при необходимост да се обръщат към прокуратурата и полицията.

В района на община Котел са приключили геолого-проучвателни работи в площи „Празнопрът”, „Кишерските лозя”, „Кобилишницата” и „Марински дол”. За три от тях има регистрирани търговски открития – „Празнопрът” през 2003 г., „Марински дол” и „Кобилишница” през 2007 г. Запасите им са заведени в Националния баланс на запасите, но все още няма предоставена концесия. В началото на 2011 г. приключиха геологопроучвателни работи в площ „Празнопрът – изток”.

Разработването на този скалнооблицовъчен материал, чрез предоставяне на концесии ще ограничи значително некомпетентното му изземване, което от своя страна води и до унищожаването му. Констатирането на нарушения и

санкционирането им по Закона за подземните богатства не е достатъчно, за да се пресече това явление, което води не само до унищожаване на подземни богатства, но и нарушаване на земните недра, почвата и ландшафта.

С измененията на ЗПБ (ДВ бр. 100/2010 г.) държавният контрол по опазване на земните недра чрез рационално използване на подземните богатства, включващ и контрола по спазване на цялостните и годишни проекти за търсене и проучване, добив и първична преработка на подземните богатства и за управление на минните отпадъци, както и контролът върху изпълнението на проектите за консервация, ликвидация и рекултивация се осъществява от министъра на икономиката, енергетиката и туризма. Кметът на съответната община осъществява контрол относно извършването от титулярите на права, съответно от концесионерите на дейности по търсене и проучване или проучване и по добив на подземни богатства извън площите определени със съответния договор и извършването на добив на подземни богатства без надлежно предоставена концесия. Нарушенията по ЗПБ, свързани с нерегламентирания добив на подземни богатства се установяват с актове на длъжностни лица на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма и от упълномощени от кмета длъжностни лица на общинската администрация, на чиято територия се извършва нарушението.

При даване на разрешения за търсене и проучване, отстоянията им до съществуващата регулация се отчитат от картен материал. Въпреки съгласуването им с общинските администрации до момента на получаването на „търговското откритие“, в много случаи ситуацията се променя с тръгналите процедури по промяна на предназначението на земята извън предвидените по общи устройствени планове (ОУП) зони за застрояване. От друга страна тръгват процедури по промяната на ОУП, където не винаги се отразяват съществуващите находища, а тези които ще бъдат регистрирани след приключване на проучвателните площи няма как да бъдат отразени в ОУП. Затова в становищата на РИОСВ-Бургас за проектите за търсене и проучване на геолого-проучвателни площи, които са в близост до населените места, се поставя условие при доказването на запасите, контурите на находището да се определят така, че да се спазват ХХЗ съгласно Наредба № 7 на Министерството на здравеопазването, необходима за нормалната му експлоатация и предотвратяване възможността за възникване на конфликти между бъдещите концесионери и инвеститорите на вилни селища, жилищни сгради и др. Предвидените изменения в чл. 26, ал. 1, т. 2 в ЗПБ би трябвало да решат изложения по-горе проблем. Производството за предоставяне на разрешения за търсене и проучване или за концесия за добив се открива след съгласуване с кметовете на общините относно това дали площите попадат в урбанизирани територии с граници, определени с влязъл в сила подробен устройствен план, в територия, в чиито граници има влязъл в сила устройствен план за изграждане на национален обект или на обект на социалната или на техническата инфраструктура – публична общинска собственост или територия с обществено предназначение, която е включена в приета от общинския съвет програма или план за развитие на общината.

7.4. Шум

Нарастването на броя на моторните превозни средства /МПС/, лошата пътна настилка, масовото строителство по Черноморието, нарастващият брой на локалните източници на шум, особено увеселителните заведения, ще доведе до повишаване на нивата на шум както в големите градове, така и в малките населени места на област Бургас. Транзитно преминаващият поток на автомобили по пътя София – Бургас, Айтос – Провадия и Бургас – Варна /през Дюлински проход/ води до значително и на места опасно шумово натоварване в прилежащите им зони от съответните населени места. Въведе се в експлоатация, автомагистрала “Тракия”, която отклони голяма част от транзитния автомобилен трафик извън населените места: гр. Айтос, гр. Карнобат, с. Ветрен, с. Венец и др.

Независимо от мерките, които Община Бургас предприема за ограничаване на вредното въздействие на шума върху околната среда, все още като сериозен проблем е шумът от търговски и др. подобни обекти, намиращи се в жилищни сгради или в непосредствена близост до тях, както и замърсяването с авиационен шум.

СЪДЪРЖАНИЕ

	стр.
ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ	3
1. ВЪВЕДЕНИЕ	7
2. АНАЛИЗ ПО КОМПОНЕНТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА	7
2.1. Качество на атмосферния въздух	7
2.2. Води	40
2.2.1. Качество на повърхностните води	41
2.2.2. Подземни води	75
2.2.3. Повърхностни води за питейно-битово водоснабдяване - язовири	83
2.2.4. Кратка обобщена информация за източниците на отпадъчни води	84
2.3. Земи, почви и земни недра	85
2.4. Защитени територии и биоразнообразие	110
2.4.1. Общо за защитените територии	110
2.4.2. Подробна информация за защитените територии и Рамсарските обекти на територията на РИОСВ Бургас	113
2.4.2.1. Резервати	113
2.4.2.2. Поддържани резервати	122
2.4.2.3. Природни паркове	126
2.4.2.4. Рамсарски места	129
2.4.3. Биологично разнообразие	136
2.4.3.1. Фауна	136
2.4.3.2. Флора	141
2.4.3.3. Общо състояние на горския фонд и проведени мероприятия, свързани със защитата, възпроизводството и охраната на горите	143
2.4.3.4. Натура 2000	153
3. АНАЛИЗИ ПО ФАКТОРИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ	157
3.1. Отпадъци	157
3.1.1. Битови отпадъци	157
3.1.2. Строителни отпадъци	159
3.1.3. Депа за отпадъци	159
3.1.4. Опасни и производствени отпадъци	162
3.1.5. Разрешения за дейности с отпадъци. и програми за управление на отпадъците	164
3.1.6. Специфични потоци отпадъци	181
3.1.7. Финансов контрол	184
3.1.8. Административно-наказателни мерки	187
3.2. Шум	187
3.3. Радиационна обстановка	197
3.3.1. Радиационен гама фон и атмосферна радиоактивност	197
3.3.1.1. Радиационен гама фон	197
3.3.1.2. Атмосферна радиоактивност	198

3.3.2.	Радиологични характеристики на води от повърхностни реки и водоеми	200
3.3.2.1.	Радиологични характеристики на води за обща бета - активност	200
3.3.2.2.	Радиологични характеристики на води за обща алфа активност	200
3.4.	Опасни химични вещества, предотвратяване на големи аварии и ограничаване на последствията от тях	201
4.	ПРОЕКТИ И ОБЕКТИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ	207
4.1.	Проекти с екологично предназначение	207
4.2.	Обекти с екологично предназначение	208
5.	ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ И КОНТРОЛ	209
5.1.	Превантивна дейност	209
5.1.1.	ОВОС и ЕО	212
5.1.2.	Комплексни разрешителни	212
5.2.	Обща информация за дейността на съответните звена по компоненти и фактори на околната среда	215
6.	ЕКОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ И ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА	216
6.1.	Екологичен информационен център	216
6.2.	Осигуряване на достъп до обществена информация за околната среда	217
6.3.	Екологично образование и привличане на обществеността в процеса на вземане на решения за околната среда	217
7.	ПРОГНОЗА ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА КОМПОНЕНТИТЕ И ФАКТОРИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА	218
7.1.	Качество на водите	218
7.2.	Опазване на земи, почви, земни недра и подземни богатства	218
7.3.	Шум	221

Доклад за състоянието на околната среда – Регион Бургас

Ръководител на екипа:

инж. Бойчо Георгиев

Съставили:

инж. Рафаил Шабарков – Опазване чистотата на атмосферния въздух
инж. Стоянка Николова – Опазване чистотата на атмосферния въздух
инж. Мариана Михалева – Опазване качеството на атмосферния въздух
инж. Марина Радева - Опазване качеството на атмосферния въздух
инж. Зинка Стойкова – Опасни химични вещества и управление на риска
инж. Мариана Николова – Води, почви, земни недра и шум
инж. Корнелия Грънчарова – Опазване на водите
инж. Анна Желязкова – Опазване на Черно море и Черноморското крайбрежие
инж. Елка Янева – Опазване на земните недра и почвите
инж. Димитър Пантов – Макшайдер и ГИС
г-жа Шенай Ходжа-Хюсеинали– Шум и физични въздействия
инж. Тая Манолова – Биоразнообразие и защитени територии
г-жа Детелина Иванова – Защитени територии
инж. Валентина Михалева – Контрол на гори
г-жа Милена Ярмова – Генномодифицирани организми
инж. Мария Андреева – Опазване и контрол на горските екосистеми
инж. Димитринка Георгиева – ОВОС, превантивна дейност и комплексни разрешителни
г-ца Гергана Стоянова – Натура 2000 и Оценка на въздействието върху околната среда
инж. Исман Садула – Натура 2000 и Оценка на въздействието върху околната среда
инж. Станимир Цаков – Прилагане на ОВОС и ЕО
г-жа Теменужка Ценова – Натура 2000 и Оценка на въздействието върху околната среда
инж. Радка Кънчева – Комплексни разрешителни
инж. Кети Милева – Управление на отпадъците
инж. Тамара Казмина – Управление на отпадъците
инж. Екатерина Симеонова – Управление на производствени отпадъци
инж. Ваня Добруджалиева – Управление на масово разпространени отпадъци
г-ца Меглена Стоянова – Финансов контрол на такси за масово разпространени отпадъци
г-жа Анна Ковачева – юрисконсулт
г-н Димитър Трошев – юрисконсулт
г-жа Албена Василева – Провеждане на национални кампании и връзки с обществеността
г-жа Стефка Калъчева – Връзки с обществеността